

RAPORT ZA LATA 2023–2024

Z REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA BEŁCHATOWA NA LATA 2021–2024 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYW NA LATA 2025–2028

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

www.eko-precyzja.eu

biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wstęp	5
1.1. Podstawa prawna	5
1.2. Okres sprawozdawczy	5
1.3. Źródła danych	5
1.4. Autorzy sprawozdania	6
1.5. Zakres opracowania	6
2. Charakterystyka miasta	7
2.1. Położenie	7
2.2. Komunikacja	8
2.3. Demografia	10
2.4. Warunki klimatyczne	11
2.5. Wody	11
2.5.1. Wody powierzchniowe	11
2.5.2. Wody podziemne	12
2.6. Formy ochrony przyrody	13
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bełchatowa	15
3.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	15
3.2. Zagrożenia hałasem	41
3.3. Pola elektromagnetyczne	53
3.4. Gospodarowanie wodami	57
3.5. Gospodarka wodno-ściekowa	69
3.6. Gleby	78
3.7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	80
3.8. Zasoby przyrodnicze	90
3.9. Zagrożenia poważnymi awariami	103
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	105
5. Ocena systemu monitoringu	111
6. Ankieta dla mieszkańców	117
7. Podsumowanie	151
Spis tabel	153
Spis rysunków	154

Wykaz skrótów

ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BDOT10k	Baza danych obiektów topograficznych
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
MPZP	Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego
MZK	Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Bełchatowie
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
JCWP	Jednolite Części Wód Powierzchniowych
JCWpd	Jednolite Części Wód Podziemnych
ŁODR	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach
OT	Obszar transformacji
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEC	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bełchatowie
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGM	Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PMS	Państwowy Monitoring Środowiska
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
PSG	Polska Spółka Gazownictwa
PSP	Państwowa Straż Pożarna
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RFIL	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
RFRD	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
RPO WŁ	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu
SMB	Spółdzielnia Mieszkaniowa Budowlanych
TPST	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi
WITD	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Łodzi
WOD.-KAN.	Zakład Wodociągów i Kanalizacji WOD-KAN Sp. z o.o. w Bełchatowie
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Obowiązek wykonania raportów z realizacji programów ochrony środowiska wynika z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647), które mówią, że *z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy oraz po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw klimatu, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.*

Gminne Programy ochrony środowiska tworzone są w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym. Ich realizacja powinna prowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnienia skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie zadań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport sporządzono na podstawie zadań wskazanych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Bełchatowa na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028 przyjętym Uchwałą nr XXXVIII/276/21 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 28 października 2021 r. Obejmuje on okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r.

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z Urzędu Miasta Bełchatów (sprawozdania z wykonania budżetów za 2023 i 2024 r., Raporty o stanie miasta za 2023 i 2024 r. oraz informacje z poszczególnych Wydziałów), Starostwa Powiatowego w Bełchatowie, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi, Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Nadleśnictwa Bełchatów, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Zakładu Wodociągów i Kanalizacji WOD-KAN Sp. z o.o. w Bełchatowie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi, Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Łodzi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Łódzki Oddział Regionalny, Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Bełchatowie, Polskiej Spółki Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi, EKO-REGION Sp. z o.o. w Bełchatowie, Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Bełchatowie, Bełchatowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlanych, Bełchatowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. oraz Górniczej Spółdzielni Mieszkaniowej w Bełchatowie.

1.4. Autorzy sprawozdania

Autorami sprawozdania są pracownicy Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-Precyzja, w składzie: mgr Paweł Czupryn oraz mgr Adam Gawron.

1.5. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

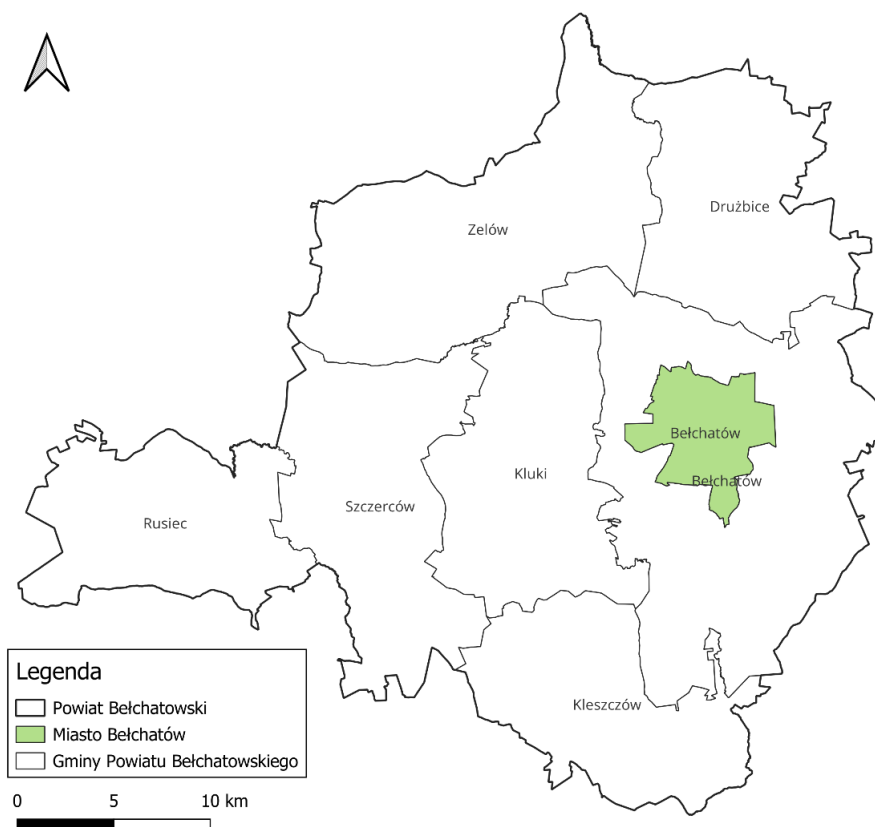
- Charakterystyka Miasta Bełchatów,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Prezentacja wyników badań ankietowych wśród mieszkańców,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka miasta

2.1. Położenie

Bełchatów jest gminą miejską położoną w południowej części województwa łódzkiego, w powiecie bełchatowskim. Otoczony jest gminą wiejską Bełchatów. Powierzchnia miasta wynosi 35 km², co stanowi 3,6% powierzchni powiatu bełchatowskiego. Miasto podzielone jest na 3 dzielnice: Grocholice, Bełchatówek i Dobrzelów oraz 27 osiedli. Bełchatów jest jednym z najważniejszych ośrodków przemysłowych w regionie. W odległości ok. 10 km od miasta znajduje się największe w Polsce zagłębie paliwowo-energetyczne, w skład którego wchodzi kopalnia węgla brunatnego oraz elektrownia.

Rysunek 1. Miasto Bełchatów na tle powiatu bełchatowskiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski Bełchatów leży w obrębie megaregionu Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Niziny Środkowopolskie, makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie, mezoregionu Wysoczyzna Bełchatowska¹.

¹ Regionalna geografia fizyczna Polski. Praca zbiorowa pod red. A. Richlinga i innych, GDOŚ, Poznań 2021.

2.2. Komunikacja

Sieć komunikacyjna miasta Bełchatów składa się z następujących traktów samochodowych:

- droga krajowa nr 74 relacji droga 8 /Węzeł Wieluń/ – Bełchatów – Piotrków Trybunalski – Sulejów – Kielce – Opatów – Kraśnik – Janów Lubelski – Gorajce – Zamość – Hrubieszów – Zosin – granica państwa o długości na terenie Bełchatowa 5,262 km²,
- droga wojewódzka nr 476 relacji droga 74 – Bełchatów – droga 74 o długości na terenie Bełchatowa ok. 8 km,
- droga wojewódzka nr 484 relacji Buczek – Żelów – Bełchatów – Kamieńsk o długości na terenie Bełchatowa 8,121 km),
- droga wojewódzka nr 485 o przebiegu Pabianice – Wadlew – Bełchatów o długości na terenie Bełchatowa 1,742 km)³,
- drogi powiatowe o łącznej długości 22,496 km (zarządza nimi Miasto Bełchatów):
 - 1909E – ul. Grabowa (0,974 km), ul. Cegielniana (2,809 km),
 - 1911E – ul. Sienkiewicza (1,171 km), ul. Olsztyńska (1,711 km),
 - 1912E – ul. Kwiatowa (0,632 km), Pl. Wolności (0,500 km), ul. Czyżewskiego (2,818 km),
 - 1914E – ul. Południowa – 1,052 km,
 - 1931E – ul. Piotrkowska – 3,527 km,
 - 1932E – ul. Wyszyńskiego – 2,419 km,
 - 1933E – ul. Okrzei – 1,198 km,
 - 1934E – ul. 1 Maja – 1,101 km,
 - 1936E – ul. Zamoście – 2,584 km⁴,
- drogi gminne o łącznej długości ok. 136 km,
- drogi wewnętrzne o łącznej długości ok. 5 km w zarządzie Prezydenta Miasta (m.in. Os. Wolność, Os. 1000-lecia, Os. POW oraz tereny gdzie powstaje nowa zabudowa mieszkaniowa) i ok. 15 km w zarządzie innych podmiotów⁵.

Transport publiczny

Jednostką odpowiedzialną za świadczenie usług z zakresu komunikacji miejskiej Miasta Bełchatowa jest Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Bełchatowie. Infrastruktura komunikacji autobusowej składa się z 9 linii autobusowych. Przejazdy na wszystkich liniach komunikacji miejskiej w granicach administracyjnych miasta są bezpłatne. Tabor autobusów stanowią pojazdy o napędzie spalinowym z normą EURO 5 i EURO 6 oraz autobusy elektryczne.

Transport kolejowy

Przez Bełchatów przebiega jednotorowa, niezelektryzowana linia nr 24 Piotrków Trybunalski-Zarzecze obsługująca transport towarowy dla zakładów w okolicach Rogowca, m.in. Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów oraz Elektrowni Bełchatów. Realizowany jest projekt „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski – Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiłowa”. Dzięki budowie nowej linii kolejowej, która połączy Bełchatów

² Dane od GDDKiA

³ Dane od ZDW

⁴ Dane z Urzędu Miasta Bełchatowa.

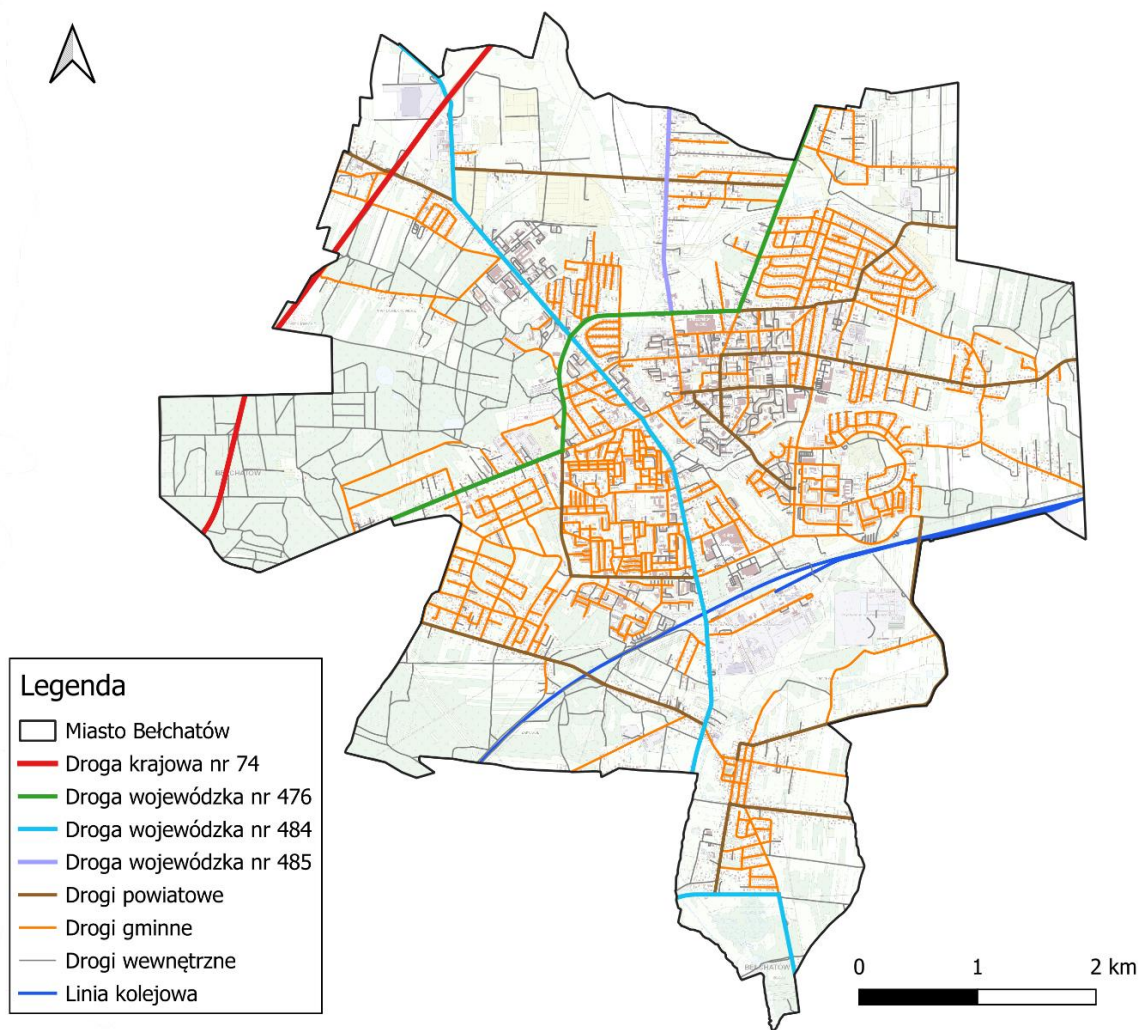
⁵ Raport o stanie Miasta Bełchatowa za 2023 rok.

z linią kolejową nr 131, zostanie stworzony nowy ciąg komunikacyjny w województwie łódzkim łączący Piotrków Trybunalski – Bełchatów – Wieluń – Wieruszów.

Drogi rowerowe

Sieć dróg i ścieżek rowerowych na terenie miasta liczy 42,6 km, z czego pod zarządem Miasta 22 km, a pod zarządem Urzędu Marszałkowskiego 20,6 km⁶.

Rysunek 2. Układ komunikacyjny na terenie miasta Bełchatów

źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k

⁶ Dane z GUS, stan na 31.12.2023 r.

2.3. Demografia

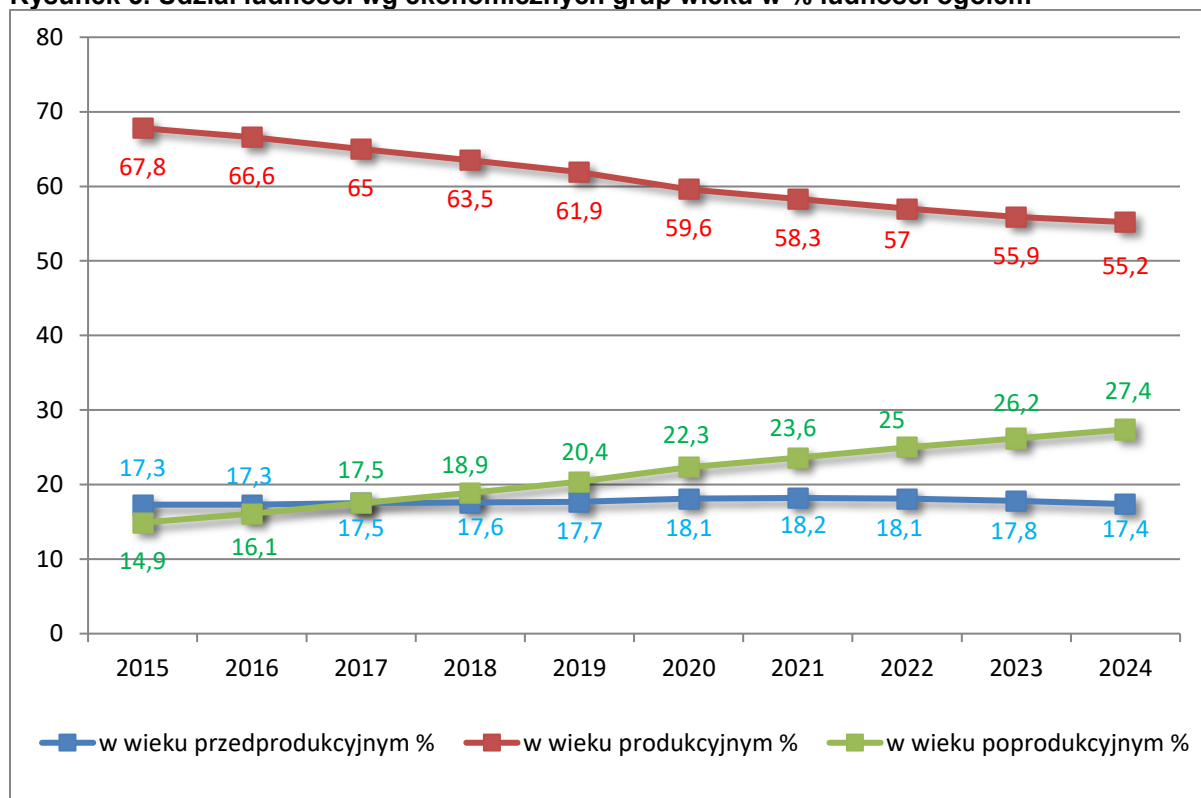
Zgodnie z danymi GUS na dzień 31.12.2023 r. miasto Bełchatów zamieszkiwało 52 331 osób, z czego 25 170 stanowili mężczyźni, natomiast 27 161 kobiety. Gęstość zaludnienia wynosiła 1 510,7 os/km².

Tabela 1. Procesy demograficzne w mieście Bełchatów w latach 2014-2023

Rok	Liczba ludności	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych	Przyrost naturalny
2015	58 667	-657	0	189
2016	58 326	-622	7	175
2017	57 964	-591	7	218
2018	57 432	-634	9	126
2019	56 973	-649	2	121
2020	56 547	-607	2	-9
2021	53 718	-694	8	-119
2022	52 851	-774	0	-80
2023	52 331	-460	5	-110
2024	51 637	-507	15	-165

źródło: GUS

Rysunek 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powyższa tabela i wykres demonstrują zmiany demograficzne zachodzące na terenie miasta w dłuższej perspektywie czasu. Wynika z nich, że stan liczby ludności wykazuje tendencje malejące, na co wpływ ma głównie ujemne saldo migracji oraz, w mniejszym stopniu, ujemny przyrost naturalny zaobserwowany w ostatnich 5 latach. Zauważalne jest dynamiczne

starzenie się społeczeństwa przejawiające się w zwiększającej się liczbie osób w wieku poprodukcyjnym i zmniejszającej się liczbie osób w wieku produkcyjnym. W przyszłości taka sytuacja będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie miasta Bełchatowa zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 2. Bezrobocie na terenie miasta Bełchatowa

Wskaźnik	Jednostka miary	2020	2021	2022	2023	2024
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
Ogółem	osoba	1 306	1 043	1 040	880	871
Mężczyźni	osoba	453	369	382	359	364
Kobiety	osoba	853	674	658	521	507
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym						
Ogółem	%	4,0	3,3	3,5	3,0	3,1
Mężczyźni	%	2,6	2,2	2,4	2,3	2,4
Kobiety	%	5,6	4,6	4,7	3,8	3,8

źródło: GUS

2.4. Warunki klimatyczne

Klimat w Bełchatowie jest umiarkowanie ciepły. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 9,1°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią temperaturą 19,6°C. Najzimniejszym miesiącem w roku jest natomiast styczeń ze średnią temperaturą -1,9°C. Roczna suma opadów wynosi średnio 701 mm. Największa ilość opadów przypada na lipiec i wynosi średnio 94 mm. Najsuchszym miesiącem jest natomiast luty z 43 mm opadów. Dominującymi wiatrami nad obszarem miasta są wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. Najmniejszy udział jest wiatrów północno-zachodnich⁷.

2.5. Wody

2.5.1. Wody powierzchniowe

Główny układ hydrograficzny miasta tworzą rzeka Rakówka będąca prawobrzeżnym dopływem Widawki, płynąca przez środek miasta z północy na południe o długości 23,950 km, oraz lewobrzeżne dopływy Rakówki – Dopływ spod Myszaków i Dopływ z Kielchinowa. Obszar miasta Bełchatowa zgodnie z II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 r., poz. 335), obowiązującą na lata 2022–2027, leży w zlewniach 2 rzecznych JCWP, które zostały przedstawione poniżej.

Tabela 3. JCWP znajdujące się na obszarze Bełchatowa

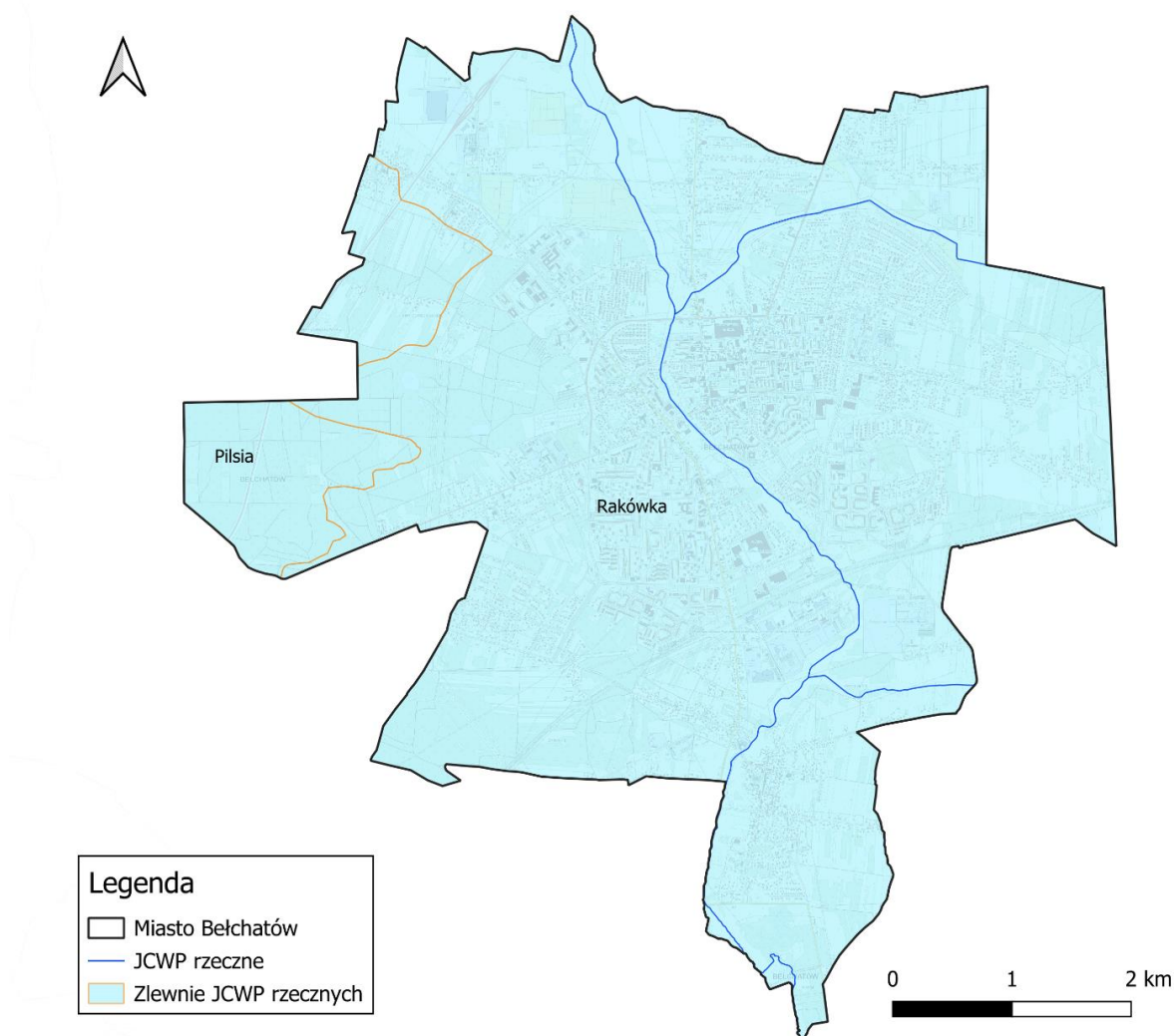
Kod JCWP	Nazwa JCWP	Status JCWP*
RW600010182299	Rakówka	NAT
RW600009182499	Pilsia	NAT

źródło: Karty charakterystyki JCWP, PGW WP

*NAT – naturalna część wód,

⁷ <https://pl.climate-data.org>, <https://meteoblue.com/pl>

Rysunek 4. Miasto Bełchatów na tle JCWP

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP

2.5.2. Wody podziemne

Miasto Bełchatów znajduje się w całości w zasięgu jednej jednolitej części wód podziemnych (JCWPd), nr 83, scharakteryzowanej poniżej na podstawie II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 r., poz. 335), obowiązującej na lata 2022–2027.

Tabela 4. Charakterystyka JCWPd nr 83

Powierzchnia [km²]	2 400,66
Województwo	łódzkie
Powiaty	bełchatowski, pabianicki, pajęczański, piotrkowski, radomszczański, sieradzki, wieluński, zduńskowolski, łaski, łódzki wschodni
Dorzecze	Odry
Region wodny	Warty
Obszar bilansowy	Górna Warta, Warta od Liswarty do Widawki, Widawka, Warta od Widawki do Neru, Ner, Pilica

Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	słaby
Stan JCWPd	słaby

źródło: Karta charakterystyki JCWPd nr 83, PGW WP

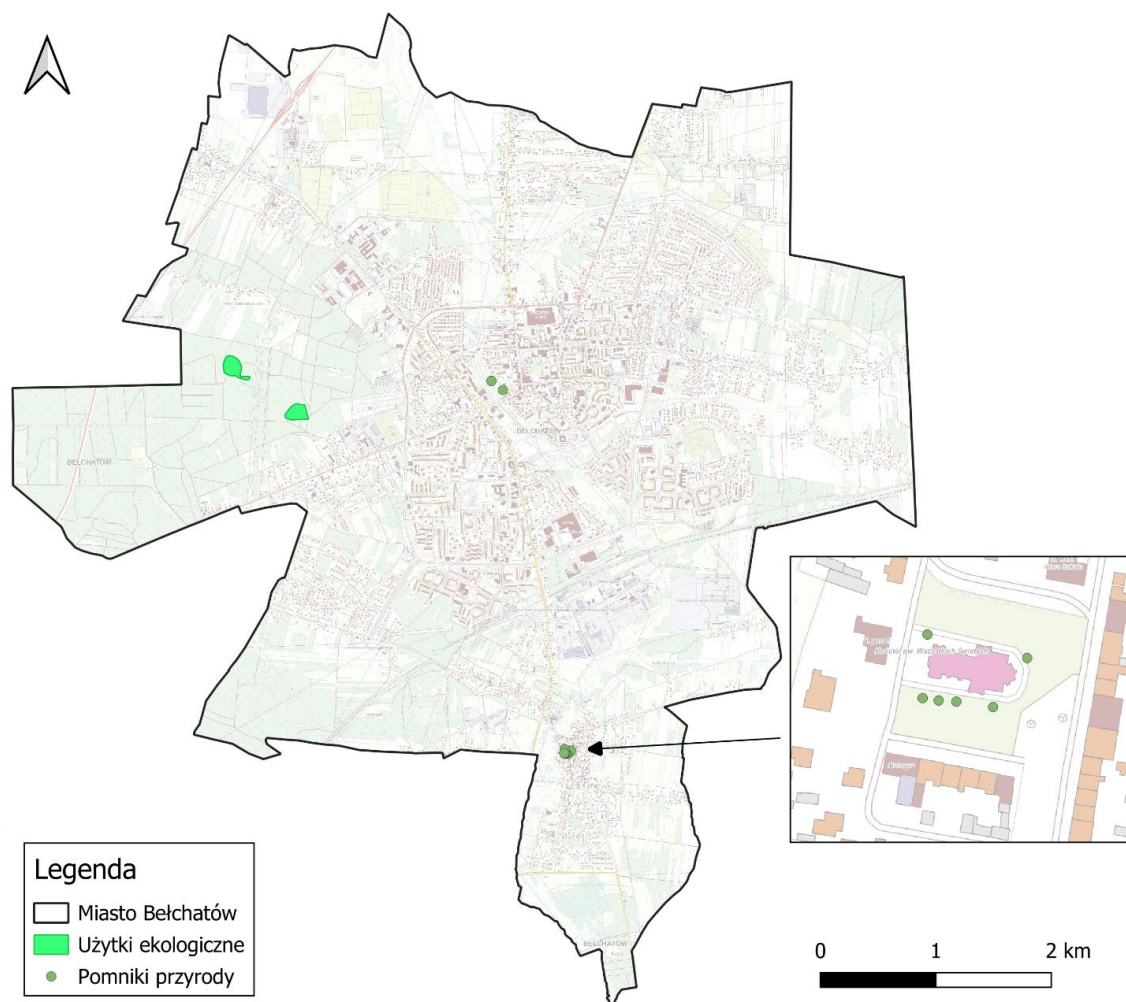
2.6. Formy ochrony przyrody

Na terenie miasta Bełchatowa występują następujące formy ochrony przyrody⁸:

- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody.

Dwa użytki ekologiczne, będące torfowiskami wysokimi z oczkami wodnymi położonymi wśród wydym, na działce nr 108, zostały ustanowione 13.01.2002 r. na mocy rozporządzenia nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z 17.12.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Ich powierzchnia wynosi 2,06 ha oraz 2,28 ha.

Rysunek 5. Usytuowanie form ochrony przyrody na terenie miasta Bełchatowa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

⁸ crfop.gdos.gov.pl/crfop

Tabela 5. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie miasta Bełchatowa

Lp.	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna	Opis pomnika przyrody	Pierśnica (obwód na wysokości 1,3 m [cm])	Wys. [m]	Opis lokalizacji
	14.01.1988	Zarządzenie Nr 45/87 Wojewody Piotrkowskiego z dnia 15 grudnia 1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Grupa 2 drzew: Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) i Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	78, 74	25, 25	Grocholice, na terenie Parafii Rzymsko-katolickiej (przy kościele)
	23.11.1996	Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Piotrkowskiego z dnia 4 listopada 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Grupa 4 drzew: Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) – 1 szt. i Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) – 3 szt.	107, 99, 156, 107	28, 16, 31, 31	Grocholice, przy kościele
	14.01.1988	Zarządzenie Nr 45/87 Wojewody Piotrkowskiego z dnia 15 grudnia 1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Grupa 3 drzew: Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) – 2 szt. i Wiąz polny (brak danych na temat jego wymiarów)	-	27, 25	ul. Kościuszki, park miejski

źródło: crfop.gdos.gov.pl/crfop

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bełchatowa

Realizacja działań wyznaczonych w *Programie* na lata 2023-2024 została zaprezentowana z podziałem na obszary interwencji, cele, kierunki interwencji i zadania. Przyjęto następującą skalę oceny realizacji zakresów zadania:

- ↑ – zrealizowane całkowicie (oznacza inwestycje, przedsięwzięcia jednorazowe, których realizacja została zakończona),
 → – zrealizowane częściowo (oznacza inwestycje, których realizacja będzie kontynuowana w następnych latach),
 ↔ – realizowane na bieżąco (oznacza przedsięwzięcia ciągłe),
 ↓ – brak realizacji zadania.

Podane kwoty realizacji zadań są kwotami brutto, chyba, że wskazano inaczej. Aż 23 zadania inwestycyjne zostały zrealizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym. Dla ułatwienia całościowego spojrzenia na *Program* ujęto je jednak w kolejnych tabelach, rezygnując z opisu realizacji w dalszych częściach dokumentu.

3.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 29 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tabela 6. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza

Lp.	Nazwa zadania ujętego w POŚ	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza					
Cel: Poprawa jakości powietrza poprzez redukcję emisji pyłów i gazów					
Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza					
1.	I.1. Modernizacja indywidualnych kotłowni domowych na terenie miasta	właściciele budynków, WFOŚiGW	2023	↑	1 562 910,97
			2024		1 229 647,81
2.	I.2. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	Straż Miejska	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
3.	I.3. Budowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków do sieci gazowej	PSG, właściciele budynków	2023-2024	↑	Dane poufne
4.	I.4. Budowa i przebudowa systemu ciepłowniczego w Bełchatowie oraz podłączanie budynków do sieci	PEC, właściciele budynków	2023-2024	↑	7 608 768,06 (kwota obejmuje sumy netto i brutto)

Lp.	Nazwa zadania ujętego w POŚ	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
5.	I.5. Modernizacja węzłów ciepłych w budynkach mieszkalnych należących do Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlanych	SMB	2023-2024	↓	-
6.	I.6. Monitoring jakości powietrza	GIOŚ	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
7.	I.7. Ograniczanie pylenia wtórnego poprzez czyszczenie ulic na mokro, szczególnie w czasie dni bezopadowych	ZDW	2023	↔	43 504,48
			2024	↔	207 121,31
Kierunek interwencji: Poprawa warunków życia mieszkańców w zmieniających się warunkach klimatycznych					
8.	I.8. Wdrażanie Strategii adaptacji do zmian klimatu Miasta Bełchatowa	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	Wydatki w ramach innych zadań
9.	I.9. Opracowanie Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego	Urząd Marszałkowski i Województwa Łódzkiego	2023	↑	Brak poniesionych kosztów
Kierunek interwencji: Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska, wspieranie ekologicznych form transportu					
10.	I.10. Opracowanie Studium Planistyczno-Prognostycznego dla realizacji projektu pn. „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski-Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiła” w ramach Programu Kolej+ do 2028 roku	Miasto Bełchatów	kwiecień-listopad 2021	↑	1 986 450,00 w tym środki Miasta 774 715,50
11.	I.11. Budowa budynku użyteczności publicznej na potrzeby węzła przesiadkowego wraz z infrastrukturą techniczną w Bełchatowie – stacja ładowania samochodów, parkomaty, tablice informacji pasażerskiej	Miasto Bełchatów	2021	↑	364 644,35
12.	I.12. Wdrażanie Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających zarządzanie ruchem i transportem, jak poprawa oznakowania dróg, strefy ograniczonego ruchu pojazdów w mieście, w tym pojazdów ciężkich	Miasto Bełchatów	2023	↔	827 384,81
			2024	↔	678 428,13
		ZDW	2023-2024	↔	203 245,27
13.	I.13. Świadczenie usług publicznych w komunikacji miejskiej autobusowej na terenie miasta Bełchatowa	Miasto Bełchatów	2023	↔	7 856 468,86
			2024		8 933 321,86
14.	I.14. Zakup autobusu elektrycznego	Miasto Bełchatów	2023	↑	3 934 853,74

Lp.	Nazwa zadania ujętego w POŚ	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
15.	I.15. Rozbudowa systemu ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych	Miasto Bełchatów	2023	↑	54 735,00
			2024		3 112 434,00
Kierunek interwencji: Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami					
16.	I.16. Termomodernizacja i instalacja OZE w budynkach mieszkalnych i komunalnych	Miasto Bełchatów	2023	↑	11 787 909,95
			2024	↑	97 170,00
		spółdzielnie mieszkaniowe	2023-2024	↓	-
		właściciele budynków, WFOŚiGW	2023-2024	↑	Kwota podana w punkcie 1 niniejszej tabeli
17.	I.17. Rewitalizacja zdegradowanego obszaru Miasta Bełchatowa – Etap I	Miasto Bełchatów	2020-2021	↑	2 003 998,49
18.	I.18. Termomodernizacja budynków placówek oświatowych	Miasto Bełchatów	2023	→, ↑	369 036,90
			2024	↑	2 161 110,00
19.	I.19. Docieplenie elewacji budynku przy ul. Czaplinieckiej 1 wraz z remontem loggii	wspólnota mieszkaniowa	2023-2024	↓	-
20.	I.20. Docieplenie ściany północnej budynku przy ul. Turkusowej 9	wspólnota mieszkaniowa	23.02.2021-24.05.2021	↑	107 676,00
21.	I.21. Termomodernizacja wraz z remontem loggii i montażem paneli fotowoltaicznych w budynku przy ul. Opalowej 1	wspólnota mieszkaniowa	11.08.2021-09.05.2022	↑	1 110 960,47
22.	I.22. Termomodernizacja wraz z robotami towarzyszącymi budynku przy ul. Reymonta 6	wspólnota mieszkaniowa	luty 2022-12.08.2022	↑	600 173,80
23.	I.23. Wymiana stolarki okiennej w budynkach mieszkalnych należących do Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlanych	SMB	2023-2024	→	200 000,00
24.	I.24. Ocieplenie stropodachów w budynkach mieszkalnych należących do Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlanych	SMB	2023-204	↓	-
Kierunek interwencji: Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych					
25.	I.25. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach zarządzanych przez JST – wymiana oświetlenia w 9.	Miasto Bełchatów	2023	↑	1 868 164,65
			2024		1 537 857,93

Lp.	Nazwa zadania ujętego w POŚ	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
	salach lekcyjnych, holach szkolnych i szatniach w SP Nr 8 (zrealizowane w 2021 r.)	Powiat Bełchatowski	2023-2024	→, ↑	2 925 868,86
26.	I.26. Budowa oświetlenia ulicznego	Miasto Bełchatów	2023	↑	1 069 819,59
			2024	↑	1 032 835,31
Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii					
27.	I.27. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania odnawialnych źródeł energii	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
28.	I.28. Termomodernizacja i instalacja OZE w budynkach użyteczności publicznej	Miasto Bełchatów	2023	→	-
			2024	↑	49 815,00
		Powiat Bełchatowski	2023-2024	→, ↑	3 437 002,25
Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna					
29.	I.29. Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza	Miasto Bełchatów	2023	↔	35 705,14
			2024	↔	25 960,48
		Powiat Bełchatowski	2023	↔	550,00
		PEC	2023-2024	↔	10 162,00 netto
		Placówki oświatowe	2023-2024	↔	1 700,00 oraz w ramach bieżącej działalności

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis zadań ujętych w powyższej tabeli.

1. Modernizacja indywidualnych kotłowni domowych na terenie miasta

- Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez właścicieli budynków przy wsparciu środków z WFOŚiGW

Mieszkańcy pozyskiwali dotację w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, realizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne poprzez wymianę starych źródeł ciepła (na paliwo stałe) na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy oraz przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych, w celu efektywnego zarządzania energią. Beneficjentami Programu są właściciele lub współwłaściciele jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych

lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. Na 1 formularzu można składać wnioski o dofinansowanie różnych zadań, stąd nie ma możliwości rozdzielenia kwot dofinansowań na poszczególne przedsięwzięcia. Z tego powodu poniżej zestawiono łączne dane dotyczące termomodernizacji budynków, wymiany źródeł ciepła i montażu OZE.

Tabela 7. Realizacja Programu „Czyste Powietrze” na terenie Bełchatowa

Wskaźnik	2023 rok	2024 rok
Wyplacona kwota [zł]	1 562 910,97	1 229 647,81
Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła [szt.]	84	44
w tym:		
kotły węglowe 5 kl. lub ekoprojekt	1	0
kotły na biomasę 5 kl. lub ekoprojekt	4	4
kotły gazowe kondensacyjne	25	22
podłączenie do sieci ciepłej	4	3
systemy ogrzewania elektrycznego	1	0
pompy ciepła	49	15
Liczba zamontowanych mikroinstalacji fotowoltaicznych [szt.]	17	6
Liczba budynków, w których przeprowadzono termomodernizację [szt.]	29	53

źródło: WFOŚiGW

2. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Straż Miejską

W okresie jesienno-zimowym pod względem naruszenia „uchwały antysmogowej” funkcjonariusze Straży Miejskiej kontrolowali wypalanie odpadów w sposób niedozwolony. Interwencje były podejmowane w związku ze zgłoszeniami jakie wpływały do Dyżurnych Straży Miejskiej oraz z własnej inicjatywy. W szczególności takimi działaniami objęte zostały tereny domów jednorodzinnych, gdzie mieszkańcy ogrzewają swoje domy za pomocą kotłów na węgiel i drewno.

Strażnicy szczegółowo sprawdzili 12 (2023 r.) oraz 51 (2024 r.) kotłowni i sposobów ogrzewania posesji oraz posiadania odpowiedniego opału, a także 29-krotnie (2023 r.) i 22-krotnie (2024 r.) sprawdzano tereny ogródków działkowych. W trakcie tych kontroli na 2 osoby (2023 r.) nałożono mandaty karne oraz wobec 4 osób (zarówno w 2023 r. i 2024 r.) zastosowano środki oddziaływania wychowawczego udzielając instruktarzu o sposobie prawidłowego rozpalania pieca. Oprócz sprawdzania domów i kotłów, funkcjonariusze prowadzili również interwencje odnośnie spalania odpadów na wolnym powietrzu.

3. Budowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków do sieci gazowej

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez PSG i właścicieli budynków

Wykaz zrealizowanych przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi przedsięwzięć zestawiono poniżej. Koszty, finansowane ze źródeł własnych PSG, stanowią dane poufne i nie zostały udostępnione. Zbudowana sieć posiada średnie ciśnienie (jedynie odcinek przy ul. Budryka i Miocieńskiej posiada niskie ciśnienie), wykonana została z polietylenu.

Tabela 8. Wykaz zadań zrealizowanych przez PSG

Ulica	Odcinek	Średnica	Długość [mb]
2023 r.			
Wiosenna	dz. 144/19, 141, 144/23	90	228,2
Wiosenna	dz. 144/23, 144/35	40	74,9
Królaka	dz. 26/12	40	83,07
Ogrodowa	dz. 46/2	63	261,49
Budryka, Miocieńska	dz. 411	90	24
Cegielniana	dz. 40/31, 49, 237	40	57,22
Harcerska/Czyżewskiego	Harcerska/Czyżewskiego	90	22
Wspólna, Jutrzenki, Iglasta	dz. 75/6, 75/12, 91, 100/21, 76, 99/33	63	877,83
Kwarto	dz. 415, 279/2, 280/2, 284/2, 287/2	63	182,59
Czyżewskiego	dz. 350	90	142,06
Wschodnia	dz. 425	90	383,18
Zielona	dz. 312	63	332,35
Targowa	dz. 282	63	78,9
Północna	dz. 281	63	65,26
Cegielniana	dz. 38/28, 49, 50	125	380,54
Staszica	dz. 535/3, 535/2	40	45,80
2024 r.			
Czyżewskiego	dz. 140/14	40	19,89
Dobrzelów – Piłsudskiego	dz. 90	90	4,47
Dobrzelów – Piłsudskiego	dz. 1061	90	11,15
Dobrzelów	dz. 241/5	90	26,95
Dobrzelów	dz. 241/6	90	38,80
Dobrzelów	dz. 245	90	68,47
Południowa	dz. 261/4, 277/2, 228/3, 229/6, 230/2, 478/4, 478/3, 261/5	63	210,99

źródło: PSG

Dla przedstawienia efektów realizacji powyższych zadań, poniżej przedstawiono charakterystykę systemu gazowego na terenie miasta Bełchatowa w latach 2022-2023 (brak danych za 2024 r.).

Tabela 9. Charakterystyka systemu gazowego na terenie miasta Bełchatowa

Wskaźnik	Jednostka miary	2022	2023
Długość czynnej sieci ogółem	m	84 481	86 907
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	3 048	3 112
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	2 911	2 974
Odbiorcy gazu	gosp.	16 728	16 874
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	1 360	1 419
Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe ogółem	MWh	34 573,4	35 029,2
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	MWh	21 454,0	24 443,7
Ludność korzystająca z sieci gazowej	[os.]	43 303	43 116
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	[%]	81,9	82,4

źródło: GUS

4. Budowa i przebudowa systemu ciepłowniczego w Bełchatowie oraz podłączanie budynków do sieci

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez PEC i właścicieli budynków

Wykaz zrealizowanych przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bełchatowie przedsięwzięć zestawiono w tabeli.

Tabela 10. Zadania związane z rozwojem sieci ciepłowniczej na terenie Bełchatowa

L.p.	Opis zadania	Okres realizacji	Koszt [zł brutto]	Źródło finansowania
1.	1) Przebudowa osiedlowej sieci ciepłowniczej w rejonie ul. Wschodniej, Zielonej, Północnej w Bełchatowie 2) Przebudowa osiedlowej sieci ciepłowniczej wraz z likwidacją węzłów grupowych od komory K-33/1 do budynków ul. Norwida 2, Norwida 4, Gombrowicza 10, os. Przytorze w Bełchatowie 3) Likwidacja węzła grupowego i budowa węzłów indywidualnych - ul. Gombrowicza 10, ul. Norwida 2 w Bełchatowie	01.01.2023-31.12.2024	5 152 236,00	Środki własne, NFOŚiGW
2.	Przebudowa przyłącza ciepłowniczego do SP 12 przy ul. Budryka 7	lipiec-wrzesień 2023	467 912,93 netto	Środki własne
3.	Rozbudowa sieci ciepłowniczej i przyłączanie odbiorców – wybudowano 1 km sieci ciepłowniczej wraz z przyłączami, przyłączono 32 odbiorców	kwiecień-październik 2023	848 023,68 netto	Środki własne
4.	Rozbudowa sieci ciepłowniczej i przyłączanie odbiorców – wybudowano 1 km sieci ciepłowniczej wraz z przyłączami, przyłączono 30 odbiorców	kwiecień-październik 2024	1 140 595,45 netto	Środki własne

źródło: PEC

Dla przedstawienia efektów realizacji powyższych zadań, poniżej przedstawiono charakterystykę systemu ciepłowniczego na terenie miasta Bełchatowa w latach 2022-2024.

Tabela 11. Charakterystyka systemu ciepłowniczego na terenie miasta Bełchatowa

Wskaźnik	Jednostka	2022	2023	2024
Długość sieci ciepłowniczej	km	162,0	163,0	165,0
Połączenia sieci ciepłowniczej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 945	3 037	3 071
Połączenia sieci ciepłowniczej prowadzące do budynków użyteczności publicznej	szt.	86	86	86
Połączenia sieci ciepłowniczej prowadzące do budynków gospodarczych, handlowych, usługowych	szt.	b.d.	293	292
Sprzedaż energii cieplnej ogółem	GJ	845 717	764 776,57	734 134,09

źródło: PEC

Wobec planowanej transformacji energetycznej bełchatowskiego kompleksu górniczo-energetycznego i zakończeniem produkcji ciepła w oparciu o spalanie węgla brunatnego w Elektrowni Bełchatów (z końcem 2034 r. z pracy zostanie wyłączony blok 10, a z końcem 2035 r. bloki 11 i 12), opracowana została wstępna koncepcja dotycząca zabezpieczenia dostaw ciepła i budowy elektrociepłowni w Bełchatowie – niezależnego od Elektrowni Bełchatów źródła ciepła dla Bełchatowa. Koncepcja obecnie jest zmieniana i modyfikowana oraz dostosowywana do bieżącego stanu wiedzy, dostępnych technologii, dostępności paliw, cen i kosztów. Pierwotna analiza zaproponowała 6 przykładowych wariantów technologicznych zakładających jak najszerze wykorzystanie OZE, uwzględniających zastosowanie silników gazowych, pomp ciepła, kotła biomasowego, turbiny gazowej, kotłów wodnych gazowych lub kotłów elektrodowych.

5. Modernizacja węzłów cieplnych w budynkach mieszkalnych należących do Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlanych

Brak realizacji zadania. Zadanie zostało przesunięte do realizacji przez SMB na lata 2026-2032. Planowany koszt ma wynieść 300 000,00 zł.

6. Monitoring jakości powietrza

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez GIOŚ

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r., poz. 647), oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 1576) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto niebędące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,

- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Województwo łódzkie zostało podzielone na 2 strefy: aglomeracja łódzka oraz strefa łódzka, w skład której wchodzi pozostała część województwa.

GIOS Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi prowadził monitoring jakości powietrza za pomocą 25 stacji pomiarowych w 2023 r. i 23 w 2024 r.. Zakres prowadzonego monitoringu obejmuje pomiary stężeń dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), ozonu (O₃), pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀, a także ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (B(a)P) zawartych w pyłe PM₁₀. W celu ochrony roślin prowadzi się monitoring metodą automatyczną stężeń dwutlenku siarki (SO₂), tlenku azotu (NO) i ozonu (O₃).

Na terenie Bełchatowa znajduje się stacja manualna zlokalizowana przy ul. Edwardów 5. Wyniki z lat 2022 (rok porównawczy)-2024 przedstawiono poniżej.

Tabela 12. Wyniki pomiarów stężeń zanieczyszczeń na stacji pomiarowej w Bełchatowie

Kryterium	Wynik		
	2022	2023	2024
pył zawieszony PM10			
Stężenia średnie roczne [µg/m³]	23	23	24
Poziom dopuszczalny dla stężenia średniego rocznego [µg/m³]	40		
Liczba dni z przekroczeniem dobowej normy wynoszącej 50 µg/m³	16	11	12
Dopuszczalna liczba dni z przekroczeniami	35		
36-te maks. stężenie 24-godzinne [µg/m³]	40	35	38
Poziom dopuszczalny stężenia 24-godzinnego [µg/m³]	50		
benoz(a)piren			
Stężenia średnie roczne [ng/m³]	2	1	1
Poziom docelowy dla stężenia średniego rocznego [ng/m³]	1		

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2022, 2023, 2024

Klasyfikacja stref

Ocenę jakości powietrza i obserwację zmian dokonano w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w strefach, które sklasyfikowano na podstawie poziomów substancji w powietrzu oraz poziomów dopuszczalnych z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomów docelowych oraz poziomów celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r., poz. 845). Zgodnie z definicjami zawartymi w dyrektywie 2008/50/WE:

- **poziom dopuszczalny** oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie

ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany,

- **poziom docelowy** oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie,
- **poziom celu długoterminowego** oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Tabela 13. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza

Poziom stężen	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane dziaania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia okrelony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM10, pył PM2.5 ołów Pb (zawartość w PM10) ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NOX -	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia okrelony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O3 ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10), nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego		C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - określenie obszarów przekroczeń poziomów docelowych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu okrelony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O3	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

źródło: GIOŚ

Tabela 14. Wyniki klasyfikacji strefy łódzkiej dla poszczególnych zanieczyszczeń

Wskaźnik	2022	2023	2024
Ze względu na ochronę zdrowia			
Dwutlenek siarki	A	A	A
Dwutlenek azotu	A	A	A
Pył zawieszony PM10	C	A	A
Pył zawieszony PM2,5 – faza I (poziom do osiągnięcia do 2019 r.)	A	A	A
pył zawieszony PM2,5 – faza II (poziom do osiągnięcia od 2020 r.)	C1	A1	C1
Benzen	A	A	A
Tlenek węgla	A	A	A
Ołów	A	A	A
Arsen	A	A	A
Kadm	A	A	A
Nikiel	A	A	A
Benzo(a)piren	C	C	C
Ozon	A	A	A
Ozon (cel długoterminowy)	D2	D2	D2
Ze względu na ochronę roślin			
Dwutlenek siarki	A	A	A
Tlenki azotu	A	A	A
Ozon	A	A	A
Ozon (cel długoterminowy)	D2	D2	D2

źródło: GIOŚ

Strefa łódzka klasę C uzyskała ze względu na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Na przestrzeni lat widoczne jest jednak zmniejszenie powierzchni obszarów przekroczeń benzo(a)pirenu, a tym samym spadek liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywne stężenia. Dotyczy to także miasta Bełchatów, gdzie w 2023 r. po raz pierwszy nie odnotowano przekroczeń poziomu docelowego tego zanieczyszczenia. Również w 2024 r. nie odnotowano przekroczeń. Najniższe stężenia benzo(a)pirenu w województwie zmierzono na terenach ucieplonych (tj. podłączonych do ciepłowni). Z drugiej strony w 2024 r., w porównaniu do 2023 r. obszar przekroczeń uległ zwiększeniu o 11%.

W 2024 r., w przeciwieństwie do roku wcześniejszego, strefę łódzką zaliczono do klasy C ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM2,5. Przekroczenia dotyczyły jednak tylko Piotrkowa Trybunalskiego oraz Kutna wraz z gminami przyległymi do miasta (gmina Kutno i gmina Krzyżanów). W ostatnich latach można zauważyć stopniową poprawę

jakości powietrza pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM₁₀. Nie dochodzi już do przekroczenia poziomu dopuszczalnego średniorocznego oraz średniodobowego pyłu zawieszonego PM₁₀. Miasto Bełchatów zostało zaliczone, tak jak 99,9% powierzchni województwa do obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu⁹.

W poniższej tabeli zestawiono stężenia dla wybranych zanieczyszczeń w mieście Bełchatów zestawione na podstawie wyników obiektywnego szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2023 i 2024 wykonanego przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy.

Tabela 15. Stężenia dla wybranych zanieczyszczeń w mieście Bełchatów

Wskaźnik	Wynik	
	2023 r.	2024 r.
PM₁₀ średnia roczna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] (poziom dopuszczalny 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)		
min.	19,4	20,5
max.	22,8	24,2
średnia	21,1	21,8
PM₁₀ 36 maksimum [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] (poziom dopuszczalny 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)		
min.	29,7	32,7
max.	35,4	37,7
średnia	32,4	34,3
PM_{2,5} średnia roczna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] (poziom dopuszczalny 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)		
min.	11,4	11
max.	13,6	12,1
średnia	12,5	11,7
B(a)P średnia roczna [ng/m^3] (poziom docelowy po zaokrągleniu 1,5 ng/m^3)		
min.	0,28	0,58
max.	1,28	1,13
średnia	0,75	0,86

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2023, 2024

7. Ograniczanie pylenia wtórnego poprzez czyszczenie ulic na mokro, szczególnie w czasie dni bezopadowych

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez ZDW

Opis realizacji zadania przedstawiono w tabeli. Finansowane było z budżetu Województwa Łódzkiego.

⁹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2024, RWMS GIOŚ, Łódź 2025.

Tabela 16. Ograniczanie pylenia wtórnego przez ZDW

Opis zadania	Okres realizacji	Koszt [zł brutto]
Oczyszczanie dróg wojewódzkich polegających na omiataniu jezdni i chodników oraz usunięciu zanieczyszczeń z wpustów ulicznych	17.10.2023-06.11.2023	21 752,24
	08.12.2023-21.12.2023	21 752,24
	03.07.2024-24.07.2024	31 345,64
	30.08.2024-19.09.2024	31 345,64
	23.10.2024-14.11.2024	31 345,64
	20.11.2024-10.12.2024	31 345,64
Wykonanie wymiany, regulacji, czyszczenia i udrażniania układów odwodnienia na sieci dróg wojewódzkich w ilości 13 szt.	26.08.2024-12.11.2024	32 345,64
	15.11.2024-05.12.2024	49 393,11

źródło: ZDW

8. Wdrażanie Strategii adaptacji do zmian klimatu Miasta Bełchatowa

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

W dniu 27 lutego 2020 r. Rada Miejska w Bełchatowie przyjęła Uchwałą Nr XIX/143/20 „Strategię adaptacji do zmian klimatu Miasta Bełchatowa do roku 2025 z perspektywą do 2030”. Strategia Adaptacji powstała w odpowiedzi na jeden z najważniejszych problemów ochrony środowiska, jakim są zmiany klimatu. Działania adaptacyjne będą realizowane w celu poprawy warunków życia w mieście i zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców miasta. Strategia Adaptacji jest spójna z polityką UE i kraju w zakresie adaptacji do zmian klimatu oraz polityką rozwoju miasta. Strategia Adaptacji jest powiązana z dokumentami wyrażającymi tę politykę i będzie powodować wzmocnienie pozytywnych oddziaływań tych dokumentów na środowisko. Przewidywane zmiany klimatu, w szczególności wzrost częstotliwości i intensywności zjawisk ekstremalnych będą zmieniały warunki życia ludzi, prowadziły do przekształceń wód, gleb, roślinności i siedlisk. Wdrażanie polityki rozwoju miasta pozwoli na sukcesywną poprawę stanu środowiska w mieście w szczególności w zakresie jakości powietrza i jakości wód, a także poprawę ochrony przyrody miasta. W zakres Strategii wpisują się zadania związane z rozbudową ścieżek rowerowych i inwestycjami na terenach zieleni opisane w innych punktach.

9. Opracowanie Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego

Plan został opracowany i zatwierdzony w latach 2021-2022. 14 kwietnia 2023 r. Zarząd Województwa Łódzkiego Uchwałą nr 317/23 przyjął Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa (TPST) oraz Prognozę oddziaływania na środowisko do Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego.

Jako najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami transformacji w Łódzkiem wskazano 35 gmin z podregionu piotrkowskiego i sieradzkiego, w tym miasto Bełchatów. Wygaszanie Kompleksu Górniczo-Energetycznego i tym samym wygaszanie wydobywania węgla brunatnego i produkcji energii elektrycznej z tego paliwa, bez podjęcia skutecznej interwencji może wywołać negatywne skutki gospodarcze: spadek PKB, zatrudnienia w sektorach górniczym, energetycznym i okołogórnictwa, spadek zamożności mieszkańców i JST, spadek stopy inwestycji, a w konsekwencji regres gospodarczy obszaru transformacji (OT). Transformacja gospodarki w kierunku neutralności klimatycznej wpłynie na zmianę profilu gospodarczego OT. Dla rozwoju OT kluczowe będzie zwiększenie poziomu przedsiębiorczości, efektywniejsze wykorzystanie zasobów własnych. Zachodzące procesy transformacji mogą przyczynić się do pogorszenia sytuacji finansowej gmin, których dochody w znacznej części uzależnione są od wpływów z działalności PGE.

Najważniejsze społeczne skutki procesu transformacji to pogorszenie się sytuacji na rynku pracy wynikające z ograniczenia miejsc pracy w sektorach górniczym, energetycznym i okołogórnictwa oraz konieczność przekwalifikowania części pracowników i zdobycia przez nich nowych kompetencji zawodowych. Spośród pracowników PGE GiEK 29% ma wykształcenie wyższe, a 40% średnie. Potencjał ten może i powinien być skutecznie wykorzystany do budowy zielonej gospodarki. Najbardziej pożądane będą kwalifikacje związane m.in. z rozwojem nowoczesnej energetyki (w tym OZE), logistyki, branży automotive, usług medyczno-rehabilitacyjnych oraz kompetencje cyfrowe. Poszukiwane będą nowe umiejętności związane m.in. z rozwojem przemysłu 4.0, gospodarki o obiegu zamkniętym i inżynierii mechanicznej. Województwo Łódzkie wraz z PGE podejmuje już działania minimalizujące przyszłe skutki transformacji dla pracowników Elektrowni Bełchatów i Kopalni Węgla Brunatnego, w tym m.in. utworzenie w gminie Rogowiec w 2021 r. Centrum Rozwoju Kompetencji i otwarcie w 2022 r. w Bełchatowie Centrum Badań i Rozwoju Gospodarki Obiegu Zamkniętego. Wyzwaniem będzie utrzymanie w OT aktywności zawodowej osób zatrudnionych w górnictwie i branżach pokrewnych w kierunku rozwoju kompetencji związanych ze świadczeniem usług na rzecz energetyki z OZE, co pozwoli na utrzymanie miejsc pracy.

W przypadku braku możliwości stworzenia nowych i dobrze płatnych miejsc pracy oraz możliwości rozwoju własnych firm pogłębiać będzie się proces migracji mieszkańców OT, głównie młodych. Konsekwencją tych procesów będzie dynamiczne wyludnianie się OT, głównie m. Bełchatowa. Do 2030 r. tempo spadku ludności Bełchatowa wyniesie ok. 12% i będzie znacząco wyższe od śr. woj. (4,8%). Nastąpi też znaczące pogorszenie struktury demograficznej (wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym) przede wszystkim miasta Bełchatowa. Wyzwaniem będzie przeciwdziałanie silnej depopulacji OT. Skutki transformacji, w przypadku braku wdrożenia TPST, najbardziej odczują mieszkańcy OT, zwiększy się stopa bezrobocia i poziom ubóstwa, a słabo zdywersyfikowana gospodarka nie zapewni możliwości podjęcia satysfakcjonującej pracy. Zaangażowanie środków krajowych i europejskich, w tym przede wszystkim Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, będzie szansą na stworzenie nowych miejsc pracy.

Transformacja spowoduje istotne zmiany w sektorze energetycznym, bazującym na węglu brunatnym, z relatywnie niskim udziałem produkcji energii z OZE i prosumenckiej. Skutkiem przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu będzie konieczność zdynamizowania realizacji

instalacji OZE, w tym prosumenckich, tworzenia klastrów energii i spółdzielni energetycznych oraz magazynów energii dla wzmocnienia stabilności systemu, co wymusi modernizację i przebudowę systemu elektroenergetycznego w zakresie inteligentnych rozwiązań i przystosowania do przyłączania nowych mocy z OZE. Sieci ciepłownicze będą rozwijane głównie w kierunku zaopatrzenia w energię z OZE, szczególnie w Bełchatowie obsługiwanym w całości przez przewidzianą do wyłączenia Elektrownię Bełchatów. Pozytywnym skutkiem transformacji będą poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji CO₂ i metali ciężkich.

Skutkiem transformacji będzie konieczność zaoferowania tańszych, czystszych, zdrowszych i bardziej dostępnych opcji transportu. Wymusi to wspieranie elektromobilności, wykorzystywania paliw alternatywnych (m.in. wodorowych). Dla zapewnienia dostępności transportowej mieszkańcom OT, w tym do nowych miejsc pracy i działalności gospodarczej, konieczna będzie budowa zrównoważonego systemu transportowego wykorzystującego ekologiczne formy mobilności¹⁰.

10. Opracowanie Studium Planistyczno-Prognostycznego dla realizacji projektu pn. „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski-Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiła” w ramach Programu Kolej+ do 2028 roku

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

11. Budowa budynku użyteczności publicznej na potrzeby węzła przesiadkowego wraz z infrastrukturą techniczną w Bełchatowie – stacja ładowania samochodów, parkomaty, tablice informacji pasażerskiej

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

12. Wdrażanie Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających zarządzanie ruchem i transportem, jak poprawa oznakowania dróg, strefy ograniczonego ruchu pojazdów w mieście, w tym pojazdów ciężkich

➤ **Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów**

Bieżące utrzymanie oznakowania dróg i sygnalizacji świetlnych na drogach powiatowych – **106 476,66 zł** ze środków Powiatu Bełchatowskiego.

Wykonanie corocznych przeglądów dróg i obiektów mostowych w ciągu dróg powiatowych oraz pomiar widoczności na przejeździe kolejowym w ul. Zamoście – **6 134,20 zł** ze środków Powiatu Bełchatowskiego.

Bieżące utrzymanie oznakowania dróg i sygnalizacji świetlnych na drogach gminnych – **547 724,15 zł** ze środków własnych Miasta.

Wykonanie corocznych przeglądów dróg i obiektów mostowych w ciągu dróg gminnych – **10 347,80 zł** ze środków własnych Miasta.

¹⁰ Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego, 2023.

Wykonanie i montaż szlabanu otwieranego manualnie na ul. Pileckiego – **6 765,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Przebudowa sygnalizacji świetlnej w skrzyżowaniu ul. Staszica-Budryka: Zdemontowanie istniejącego okablowania z elementami kanalizacji kablowej, ułożenie nowego okablowania, wykonanie prac instalacyjnych z wymianą głowic wierzchołkowych na masztach sygnalizatorów, wykonanie pomiarów elektrycznych i sporządzenie dokumentacji powykonawczej – **149 937,00 zł** ze środków własnych Miasta.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów**

Bieżące utrzymanie oznakowania dróg i sygnalizacji świetlnej na drogach powiatowych – **121 922,89 zł** ze środków Powiatu Bełchatowskiego.

Pomiar widoczności na przejeździe kolejowym w ul. Zamoście – **3 173,40 zł** ze środków Powiatu Bełchatowskiego.

Bieżące utrzymanie oznakowania dróg i sygnalizacji świetlnej na drogach gminnych – **538 178,24 zł** ze środków własnych Miasta.

Wykonanie corocznych przeglądów dróg i obiektów mostowych w ciągu dróg gminnych – **12 693,60 zł** ze środków własnych Miasta.

Opracowanie projektów zmiany stałej organizacji ruchu w ciągu dróg gminnych – **2 460,00 zł** ze środków własnych Miasta.

➤ **Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez ZDW**

Budowa znaku aktywnego D-6 na przejściu dla pieszych na DW 485 w Bełchatowie ul. Pabianicka w km 33+925 w okresie 25.04.2023-02.10.2024 – **97 945,27 zł** z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Wykonanie oznakowania cienkowarstwowego i grubowarstwowego poziomego na sieci dróg wojewódzkich w m. Bełchatów z podziałem na elementy tj.: linie segregacyjne, linie krawędziowe, przejścia dla pieszych i inne w okresie 26.05.2023-08.11.2023 – **73 000,00 zł** z budżetu Województwa Łódzkiego.

Wykonanie oznakowania cienkowarstwowego i grubowarstwowego poziomego na sieci dróg wojewódzkich w m. Bełchatów z podziałem na elementy tj.: linie segregacyjne, linie krawędziowe, przejścia dla pieszych i inne w okresie 09.07.2024-04.11.2024 – **32 300,00 zł** z budżetu Województwa Łódzkiego.

13. Świadczenie usług publicznych w komunikacji miejskiej autobusowej na terenie miasta Bełchatowa

➤ **Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów**

Dopłaty do wozokilometrów na liniach komunikacji miejskiej obsługiwanych przez MZK Sp. z o. o. w Bełchatowie. W roku 2023 r. MZK wykonał 493 309 wozokilometrów, a koszt 1 wozokilometra, na podstawie wypłaconej rekompensaty spółce wyniósł 15,48 zł – **7 641 115,84 zł** ze środków własnych Miasta.

Wykonanie audytu rekompensaty za 2022 rok należnej MZK Sp. z o. o. z tytułu świadczenia usług publicznych w zakresie komunikacji miejskiej autobusowej na terenie miasta Bełchatowa – **11 869,50 zł** ze środków własnych Miasta.

Aktualizacja planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego miasta Bełchatowa na lata 2016-2025 – **4 920,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Bieżące utrzymanie Węzła Przesiadkowego, w tym: zakup papieru do parkomatów (4 212,75 zł), zakup wody, energii elektrycznej i ciepłej (105 875,90 zł), utrzymanie czystości i porządku oraz obsługa Węzła Przesiadkowego (87 982,87 zł), opłaty za zagospodarowanie odpadów (492,00 zł) – **198 563,52 zł** ze środków własnych Miasta.

➤ Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów

Dopłaty do wozokilometrów na liniach komunikacji miejskiej obsługiwanych przez MZK Sp. z o. o. w Bełchatowie. W roku 2024 r. MZK wykonał 491 522 wozokilometrów, a koszt 1 wozokilometra, na podstawie wypłaconej rekompensaty spółce wyniósł 17,76 zł – **8 733 614,51 zł** ze środków własnych Miasta.

Wykonanie audytu rekompensaty za 2023 rok należnej MZK Sp. z o. o. z tytułu świadczenia usług publicznych w zakresie komunikacji miejskiej autobusowej na terenie miasta Bełchatowa – **11 316,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Bieżące utrzymanie Węzła Przesiadkowego, w tym: zakup papieru do parkomatów (2 152,50 zł), zakup wody, energii elektrycznej i ciepłej (111 674,89 zł), utrzymanie czystości i porządku oraz obsługi Węzła Przesiadkowego (73 087,96 zł), opłaty za zagospodarowanie odpadów (1 476,00 zł) – **188 391,35 zł** ze środków własnych Miasta.

14. Zakup autobusu elektrycznego

➤ Działania podejmowane przez Miasto Bełchatów w 2023 r.

Zakup jednego autobusu miejskiego Solaris Urbino 12 electric i jednej ładowarki plug-in marki Medcom od SOLARIS Bus&Coach sp. z o.o. z/s Bolechowo-Osiedle. Autobus został przekazany w dzierżawę Miejskiemu Zakładowi Komunikacji w Bełchatowie. **Koszt 3 934 853,74 zł**, w tym ze środków Miasta 1 255 313,74 oraz RPO WŁ na lata 2014-2020 w wysokości 2 679 540,00 zł.

15. Rozbudowa systemu ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu na terenie Miasta Bełchatowa polegająca na budowie i przebudowie dróg dla pieszych i rowerów.

Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową budowy chodników w ciągu dróg gminnych będących w zarządzie Prezydenta Miasta Bełchatowa - ulice: Polna, Antracytowa, Morawskiego, Fryzego i Pożaryskiego – **54 735,00 zł** ze środków własnych Miasta.

W ramach, opisanych w innych punktach, zadań: budowa drogi gminnej – łącznika pomiędzy ul. Kopeckiego i ul. Okrzei oraz przebudowa uzbrojenia i odtworzenie pasa drogowego

w osiedlu Binków wybudowano i przebudowano ok. 0,97 km chodników oraz ok. 0,10 km ścieżki rowerowej i ciągu pieszo-rowerowego.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów**

Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu na terenie Miasta Bełchatowa polegająca na budowie i przebudowie dróg dla pieszych i rowerów.

Zakres prac obejmował: budowę chodników w ulicach: Ludwikowskiej, Baczyńskiego, Asnyka, Leśmiana, Lnianej, Rolnej, Morawskiego, Fryzego, Pożarskiego i Polnej, przebudowę chodnika w ul. Antracytowej oraz budowę ciągów pieszo-rowerowych w ul. Ludwikowskiej i Brzechwy w Bełchatowie – **2 970 000,00 zł**, w tym ze środków własnych Miasta 1 143 210,00 zł, z RFRD 1 826 790,00 zł.

Standaryzacja rozwiązań w zakresie infrastruktury rowerowej na terenie Bełchatowa.

Koncepcja/projekt zagospodarowania terenu (ul. Ampere'a, ul. Armii Krajowej, ul. Staszica, Plac Narutowicza) oraz montaż infrastruktury rowerowej wraz z wykonaniem nawierzchni z kostki betonowej – **142 434,00 zł**, w tym ze środków własnych Miasta 57 934,00 zł, Województwa Łódzkiego 84 500,00 zł.

16. Termomodernizacja i instalacja OZE w budynkach mieszkalnych i komunalnych

➤ **Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów**

Budowa instalacji OZE na terenie miasta Bełchatowa.

Wykonano dostawę i montaż instalacji OZE, w tym: 340 instalacji fotowoltaicznych, 52 pomp ciepła oraz 3 kotłów na biomasę na posesjach prywatnych, na potrzeby gospodarstw domowych – **11 787 909,95 zł**, w tym ze środków mieszkańców 2 612 410,47 zł, z RPO WŁ 9 175 499,48 zł.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów**

Opracowano inwentaryzację, audyt energetyczny oraz program funkcjonalno-użytkowy dla termomodernizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Olsztyńskiej 5, 5A w Bełchatowie – **97 170,00 zł** ze środków własnych Miasta.

➤ **Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez właścicieli budynków przy wsparciu środków z WFOŚiGW**

Realizacja zadania przez mieszkańców w ramach Programu „Czyste Powietrze” opisana została w punkcie 1 niniejszego rozdziału.

Pozostałe ankietowane podmioty, tj. Bełchatowska Spółdzielnia Mieszkaniowa, Bełchatowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa w Bełchatowie, Spółdzielnia Mieszkaniowa Budowlanych w Bełchatowie, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Bełchatowie w latach 2023-2024 nie realizowali prac termomodernizacyjnych.

17. Rewitalizacja zdegradowanego obszaru Miasta Bełchatowa – Etap I

Zadanie zrealizowane w latach 2016-2021.

18. Termomodernizacja budynków placówek oświatowych

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Budowa mikroinstalacji fotowoltaicznej w Szkole Podstawowej Nr 5 w Bełchatowie – **344 559,90 zł** w tym środki Miasta 70 537,26 zł, dotacja z Powiatu Bełchatowskiego 274 022,64 zł.

Montaż instalacji OZE w Przedszkolu nr 5 oraz w Szkole Podstawowej nr 4 – opracowanie dokumentacji aplikacyjnej – **24 477,00 zł** ze środków Miasta.

➤ Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów

Przebudowa dachu na budynku Szkoły Podstawowej Nr 13 w Bełchatowie – **2 161 110,00 zł**, w tym opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej 86 100,00 zł, przebudowa dachu 2 075 550,00 zł, nadzór inwestorski w branży elektrycznej 2 460,00 zł. Zadanie finansowane ze środków Miasta w wysokości 651 110,00 zł, dotacja z Gminy Bełchatów 1 510 000,00 zł.

19. Docieplenie elewacji budynku przy ul. Czaplinieckiej 1 wraz z remontem loggii

Zadanie nie zostało zrealizowane. Zadanie zostało przesunięte do realizacji na okres 01.10.2025-30.06.2026. Planowany koszt ma wynieść 1 329 035,00 zł.

20. Docieplenie ściany północnej budynku przy ul. Turkusowej 9

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

21. Termomodernizacja wraz z remontem loggii i montażem paneli fotowoltaicznych w budynku przy ul. Opalowej 1

Zadanie zrealizowane w latach 2021-2022.

22. Termomodernizacja wraz z robotami towarzyszącymi budynku przy ul. Reymonta 6

Zadanie zrealizowane w 2022 r.

23. Wymiana stolarki okiennej w budynkach mieszkalnych należących do Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlanych

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez SMB

Zadanie jest realizowane poprzez refundację 50% do wymiany stolarki okiennej w mieszkaniach.

Koszt **ok. 200 000,00 zł** finansowany ze środków własnych.

24. Ocieplenie stropodachów w budynkach mieszkalnych należących do Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlanych

Brak realizacji zadania.

25. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach zarządzanych przez JST – wymiana oświetlenia w 9. salach lekcyjnych, holach szkolnych i szatniach w SP Nr 8

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

Zadanie zostało zrealizowane w 2021 r., natomiast w latach 2023-2024 realizowano zadanie „Budowa i modernizacja infrastruktury elektrycznej i oświetleniowej na terenie Miasta Bełchatowa” obejmujące modernizację oświetlenia w placówkach oświatowych, montaż kompensatorów mocy biernej i czujników ruchu oraz wymianę opraw oświetlenia na energooszczędne LED. W latach 2023-2024 wymieniono łącznie 9 171 szt. opraw.

Koszt w 2023 r. **1 868 164,65 zł**, w tym środki Miasta 368 346,32 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 1 499 818,33 zł.

Koszt w 2024 r. **1 537 857,93 zł**, w tym środki Miasta 38 039,59 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 1 499 818,34 zł.

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Powiat Bełchatowski

Modernizacja budynku Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Bełchatowie – **156 000,00 zł** ze środków własnych Powiatu. Zadanie realizowane w latach 2023-2025. Całkowity koszt zadania wyniesie 5 250 000,00 zł.

Przebudowa i rozbudowa instalacji wewnętrznych wentylacji i elektrycznej w Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie. Zadanie realizowane w latach 2020-2023 – **2 703 863,66 zł** ze środków własnych Powiatu.

Wymiana źródeł światła w systemie oświetlenia hali namiotowej Powiatowego Centrum Sportu w Bełchatowie w 2024 r. – **66 005,20 zł** ze środków własnych Powiatu.

26. Budowa oświetlenia ulicznego

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Budowa oświetlenia na terenie miasta Bełchatowa.

Przebudowa oświetlenia ulicznego (demontaż i wymiana słupów oświetleniowych, nowe okablowanie, wymiana opraw na LED) na osiedlu Czaplinskim (ulicy prostopadłej do ulicy Czaplinskiej) oraz doświetlenie siłowni plenerowej. – **149 937,00 zł** ze środków Miasta.

Przebudowa 8 przejść dla pieszych wraz z ich doświetleniem oraz dostosowaniem dla potrzeb osób niepełnosprawnych na terenie miasta Bełchatowa.

Zakup i montaż aluminiowych słupów oświetlenia ulicznego z oprawami typu LED z asymetrycznym sposobem rozproszenia strumienia światła dedykowane do przejść dla pieszych – **159 000,00**, w tym środki Miasta 94 000,00 zł, RFRD 65 000,00 zł.

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

Budowa i modernizacja infrastruktury elektrycznej i oświetleniowej na terenie miasta Bełchatowa.

Zadanie zakończone. Zmodernizowano energooszczędne oświetlenie drogowe: wymiana słupów oświetleniowych betonowych na stalowe, wraz z wymianą wysięgników 60 szt., wymiana 253 opraw oświetleniowych na energooszczędne LED o większej mocy.

Koszt wyniósł w **2023 r. 760 882,59 zł**, w tym środki Miasta 152 653,68 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 608 228,91 zł.

Koszt wyniósł w **2024 r. 626 964,83 zł**, w tym środki Miasta 18 735,92 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 608 228,91 zł.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów**

Budowa oświetlenia na terenie miasta Bełchatowa.

Budowa oświetlenia w ul. Głuchowskiego – **72 171,48 zł** ze środków własnych Miasta.

Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na rozbudowę oświetlenia w ul. Letniej – **17 835,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Przebudowa oświetlenia ulicznego w ul. E. Plater – **159 654,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Wybudowanie oświetlenia ciągu pieszego w ul. Antracytowej w Bełchatowie – **156 210,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Budowę lub przebudowę oświetlenia wykonano w ramach opisanych w innych punktach zadaniach:

Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Miasta Bełchatowa. Części:

1. Budowa i przebudowa miejsc parkingowych dla samochodów osobowych wraz z ciągami jezdniowymi, chodnikami, oświetleniem i odwodnieniem w rejonie targowiska miejskiego – 11 słupów oświetleniowych.

2. Budowa dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem w Bełchatowie – budowa ulic zlokalizowanych po stronie północnej ulicy Dębowej (odc. 3KDL, 5KDD, 4KDD i 3KDD) wraz z odwodnieniem, oświetleniem i usunięciem kolizji, a także rozbudowa drogi gminnej Nr 101761E – ulicy Kasztanowej oraz budowa ulicy dojazdowej (bez nazwy) pomiędzy ulicą Kasztanową a ulicą Jesienną wraz z budową odwodnienia oraz odcisków kanalizacji deszczowej i kanalizacji sanitarnej – 29 słupów oświetleniowych.

3. Budowa dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem w Bełchatowie – rozbudowa drogi gminnej Nr G920E – 18 słupów oświetleniowych.

Budowa ulic, przebudowa uzbrojenia oraz odtworzenie pasa drogowego w osiedlu Binków w Bełchatowie (Część 1, Część 2)

1. Część 1 – budowa ulic: Jurajskiej, Dolomitowej, „bez nazwy”, Św. Kingi, Złotej, Rubinowej i odcinka ul. Jana Kiepury wraz z odwodnieniem i oświetleniem w os. Binków w Bełchatowie.

2. Część 2 – przebudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, odwodnienia wraz z oświetleniem w ul. Budryka na odcinku od skrzyżowania z ul. Staszica do ul. Skalenkowej wraz z odtworzeniem nawierzchni pasa drogowego w os. Binków w Bełchatowie – 88 słupów oświetleniowych.

27. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania odnawialnych źródeł energii

➤ **Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów**

W raportowanym okresie przyjęto 4 nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa – „Domiechowice Zachód” (Uchwała nr LV/440/23 z dnia 23 lutego 2023 r.).

MPZP fragmentu osiedla Binków w Bełchatowie – „Przy Parku” (Uchwała nr LXI/490/23 z dnia 28 września 2023 r.).

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa w rejonie zbiegu Alei Włókniarzy i ulicy Lipowej – „Cmentarz” (Uchwała nr LXIV/509/23 z dnia 14 grudnia 2023 r.).

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa – Żabia (Uchwała nr VII/54/24 z dnia 31 października 2024 r.).

W planach dopuszcza się wykorzystanie odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW z wyłączeniem źródeł, gdzie energia jest wytwarzana z energii wiatru i o mocy powyżej 100 kW dla wybranych terenów.

28. Termomodernizacja i instalacja OZE w budynkach użyteczności publicznej

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Budowa instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej (likwidacja konwencjonalnych źródeł ciepła lub wymiana na inne z zastosowaniem OZE).

W ramach realizacji zadania planowana jest wymiana lub likwidacja konwencjonalnych źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej. Zadanie wpisane jest do pakietu działań adaptacyjnych służących osiągnięciu celu, jakim jest poprawa funkcjonowania infrastruktury usług publicznych w obliczu zmian klimatu, wpisanego w „Strategię adaptacji do zmian klimatu Miasta Bełchatowa”. Zadanie jest komplementarne z innym zadaniem, zawartym w projekcie FIF CLIRES-PL Miasta Bełchatowa i partnerów projektu: 8 miast oraz Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie. Na realizację zadania planuje się pozyskać środki zewnętrzne z PFOŚiGW, WFOŚiGW, NFOŚiGW. W 2023 r. nie poniesiono wydatków.

➤ Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów

Opracowano audyt energetyczny i program funkcjonalno-użytkowy dla potrzeb termomodernizacji budynku Urzędu Miasta w Bełchatowie – **49 815,00 zł** – ze środków własnych Miasta.

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Powiat Bełchatowski

Termomodernizacja budynku Centrum Kształcenia Zawodowego w Bełchatowie wraz z instalacją fotowoltaiczną – opracowanie dokumentacji – **73 584,72 zł** ze środków własnych Powiatu.

Przebudowa auli w ZSP nr 1 w Bełchatowie w celu poprawy efektywności energetycznej wraz z utworzeniem miejsca edukacji ekologicznej – **1 723 119,03 zł** ze środków własnych Powiatu. Zadanie realizowane w latach 2022-2023.

Termomodernizacja budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Bełchatowie – **159 528 zł** ze środków własnych Powiatu.

Wykonanie instalacji fotowoltaicznej oraz modernizacja istniejącego systemu solarnego na budynku Bursy Szkolnej w Bełchatowie – **418 916,69 zł** ze środków własnych Powiatu.

Rozbudowa instalacji fotowoltaicznej w Parafii Zesłania Ducha Świętego w Bełchatowie – **184 500,00 zł**, w tym środki Parafii 44 500,00 zł, Powiatu 140 000,00 zł.

➤ Działania podejmowane w 2024 r. przez Powiat Bełchatowski

Termomodernizacja dachu na budynku Starostwa Powiatowego w Bełchatowie – **178 984,03 zł** ze środków własnych Powiatu.

Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Bełchatowie – **10 332,00 zł** ze środków własnych Powiatu. Zadanie jest w trakcie realizacji, zakończone zostanie w 2025 r., a całkowity koszt wyniesie 370 000,00 zł.

Termomodernizacja fundamentów budynku Bursy Szkolnej w Bełchatowie – **172 098,00 zł** ze środków własnych Powiatu.

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Powiat Bełchatowski

Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na budynku sali gimnastycznej Powiatowego Centrum Sportu w Bełchatowie – **319 478,36 zł** ze środków własnych Powiatu.

Przebudowa i rozbudowa budynku C Starostwa Powiatowego w Bełchatowie ul. Pabianicka 26 wraz z dostosowaniem do standardów budynku ekologicznego, wykonano dokumentację projektową – **46 800,00 zł** ze środków WFOŚiGW. Planowany okres realizacji prac: do 2026 r. Całkowity koszt wyniesie 546 800,00 zł.

29. Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w ramach promocji i realizacji Programu „Czyste Powietrze”, w tym koszty wynagrodzeń dla 2 pracowników Urzędu Miasta obsługujących powyższy Punkt, zakup drona z akcesoriami oraz projekty i wydruki broszur informacyjnych – **33 661,14 zł** ze środków WFOŚiGW.

Warsztaty ekologiczne dla Szkoły Podstawowej nr 8 – **2 044,00 zł** ze środków Fundacji PGE.

➤ Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów

Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w ramach promocji i realizacji Programu „Czyste Powietrze”, w tym koszty wynagrodzeń dla 2 pracowników Urzędu Miasta obsługujących powyższy Punkt, koszty projektów i wydruków broszur informacyjnych – **25 960,48 zł** ze środków WFOŚiGW.

Od początku trwania Programu „Czyste Powietrze” do dnia 31.12.2024 r. mieszkańcy Bełchatowa zawarli 679 umów na dofinansowanie z WFOŚiGW, w tym w 2023 r. 106 umów, a w 2024 r. 222 umowy. Od początku trwania Programu do końca 2023 r. zrealizowano 224 przedsięwzięć, a do końca 2024 r. 303 przedsięwzięcia.

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Powiat Bełchatowski

Trójka jest eko. Powiatowy Konkurs Ekologiczny „Misja – Emisja” w Szkole Podstawowej Nr 3 w Bełchatowie – **550,00 zł** ze środków własnych Powiatu.

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez PEC

Edukacja ekologiczna w formie gier i zabaw edukacyjnych podczas wydarzeń W Harmonii z naturą, Dni Bełchatowa, Osiedlowe Lato w Mieście.

Billboardy reklamowe „Oszczędność w każdym stopniu”.

Kampania edukacyjna 20 stopni „Zmieniamy ciepło na dobre”.

Zakup oraz wykorzystanie na wydarzeniach miejskich Książeczek edukacyjnych dla dzieci.

Wszystkie zadania finansowane były ze środków PEC, koszt wyniósł **10 162,00 zł netto**.

❖ DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PLACÓWKI OŚWIATOWE

➤ Działania podejmowane przez III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza
Sadzenie pamiątkowego drzewa na terenie szkoły przez klasy pierwsze – październik 2023 r.
Podczas lekcji biologii, geografii na bieżąco omawiane są tematy dotyczące prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 1 im. Stanisława Jachowicza
Lekcja chemii w klasie siódmej: „Poznajemy źródła, rodzaje, skutki zanieczyszczeń powietrza oraz sposoby jego ochrony” – listopad 2023 i 2024 r.
Udział szkoły w projekcie ESA (Edukacyjna Sieć Antysmogowa), Olimpiada Antysmogowa, wewnątrzszkolny konkurs „Co wiem o smogu” – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 3 im. Żołnierzy POW
W ramach zajęć lekcyjnych, świetlicy – konkursy, lekcje terenowe – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 4 im. Stefana Żeromskiego
Realizacja programu edukacyjnego Kolorowa Lokomotywa – warsztaty, wyjazdy do pasieki w Lipce – wrzesień 2024 r.

Lekcje w klasach 5-8 w latach 2023-2024:

- Zmiany zachodzące na świecie. Ocieplenie klimatu.
- Ochrona środowiska, życia jak powinno się dbać.
- Zmiany zachodzące w klimacie.
- Gazy cieplarniane jaki mają wpływ na naszą planetę.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 5 im. Żołnierzy Wojska Polskiego
Realizacja programu w kl. Ia „Kubusiowi Przyjaciele Natury” – 2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 8 im. Jana Brzechwy
Tematy realizowane na różnych przedmiotach:

- Pomiar jakości powietrza – zawartość CO₂, temperatura i wilgotność,
- Analiza zawartości O₂ z jednoczesnym pomiarem temperatury i ciśnienia powietrza,
- Szkodliwość spalania plastików – uświadamianie dzieci oraz zachęcanie rodziców przez dzieci do zaprzestania spalania odpadów,
- Co zanieczyszcza powietrze? Powietrze takie masz jak o nie dbasz.
- Określenie stopnia zanieczyszczenia powietrza w naszej okolicy.
- Wykonanie doświadczenia wyjaśniającego mechanizm efektu cieplarnianego i jego konsekwencji. Wypełnianie karty obserwacji doświadczenia. Poznawanie przykładów zachowań proekologicznych służących zmniejszaniu emisji gazów cieplarnianych – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

Wspomnienia z wakacji – prezentacja na temat ochrony przyrody, powietrza, wody i lasu – wrzesień 2024 r.

➤ **Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 12 im. Kornela Makuszyńskiego**
Szkolny projekt nt. wpływu zanieczyszczeń powietrza na funkcjonowanie mózgu z okazji „Europejskiego Dnia Mózgu”.
Szkolny konkurs dla klas 4 „Jestem ekologiem” – koszt 500,00 zł ze środków Starostwa Powiatowego w Bełchatowie.
Szkolny konkurs dla klas 5 „Czysta planeta” – koszt 500,00 zł ze środków Starostwa Powiatowego w Bełchatowie.
Udział w powiatowym konkursie „Ekologia naszą przyszłością”.
Udział w konkursie ekologicznym "Ekologia zaczyna się od serca – międzyszkolne potyczki drużynowe".
Zorganizowanie szkolnego konkursu dla kl. VII „Żyję zdrowo, ekologicznie i sportowo”.
Przygotowanie scenariuszy lekcji do projektu ekologicznego „Pracownia pod chmurką – zielona strefa”.
Powiatowy Konkurs wiedzy regionalnej „Bełchatów – moje zielone miasto” – koszt 700,00 zł ze środków Starostwa Powiatowego w Bełchatowie – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

➤ **Działania podejmowane przez Przedszkole nr 1 „Pod Topolą”**
W ramach edukacji ekologicznej związanej z ochroną powietrza, w Przedszkolu Samorządowym nr 1 realizowany był w trzech grupach przedszkolnych program edukacyjny „Czyste powietrze wokół nas”. W ramach organizowanych działań prowadzone były zabawy badawcze, zajęcia dydaktyczne, przeprowadzono również działania terenowe połączone z obserwacjami. Odbyły się dwie wycieczki edukacyjne. W dwóch najstarszych grupach przedszkolnych zorganizowano konkurs wiedzy dotyczącej ochrony środowiska oraz quiz tematyczny. Dzieci sześciolatnie przygotowały program artystyczny „Weź oddech”, który został zaprezentowany wszystkim wychowankom placówki. Dodatkowo prowadzona była kampania informacyjna, w ramach której zagadnienia związane z ochroną czystości powietrza propagowane były w gazetce przedszkolnej oraz broszurce tematycznej – od października 2023 r. do maja 2024 r.

➤ **Działania podejmowane przez Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 3**
Realizowanie założeń programu „Czyste powietrze wokół nas” – działania we współpracy ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Bełchatowie – lata 2023-2024.

➤ **Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 4**
Czyste powietrze wokół nas, program realizowany we współpracy ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Bełchatowie – 25 i 29.04.2023 r.
Przedszkole dla Motyli – projekt we współpracy z Urzędem Marszałkowskim – Województwo łódzkie ogrodem Polski – sierpień 2023 r.

➤ **Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 5 im. Jana Brzechwy**
Realizacja zajęć dydaktycznych o tematyce ekologicznej, ochrona powietrza (działania informacyjne).
Pyłki i zapylenia powietrza.

Program „Czyste powietrze wokół nas” we współpracy ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Bełchatowie – program był realizowany w najstarszych grupach wiekowych, zajęcia odbywały się według ustalonego harmonogramu. Zdobywanie wiedzy na temat szkodliwości smogu i dymu papierosowego.

Warsztaty o tematyce zdrowotnej, spotkanie z lekarzem, pracownikami Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

➤ **Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 8 „Bajkowy Zakątek”**

Realizacja Programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas” - zajęcia dydaktyczne z dziećmi, wystawa prac dzieci, gazetka tematyczna w holu przedszkola, gazetka informacyjna dla rodziców, spotkanie z przedstawicielami Straży Pożarnej i Policji w placówce – 29.02.2024-01.03.2024 r.

„Ekologia na co dzień” – zabawy, zajęcia dydaktyczne, bajki edukacyjne, audycje, literatura dla dzieci – promujące i kształtujące zachowania proekologiczne i prozdrowotne wśród dzieci w wieku przedszkolnym – lata 2023-2024.

Zajęcia i zabawy badawcze z dziećmi w ramach kółka ekologicznego „Mali badacze” – lata 2023-2024.

➤ **Działania podejmowane przez Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9**

Wycieczka do Nadleśnictwa Bełchatów. Tematyka spotkania: „Żywe fabryki tlenu” – wpływ lasu na atmosferę (dla klas III), stworzenie ulotki pt. „Do lasu po zdrowie”.

Obchody Dnia Ziemi pod hasłem „Dbajmy o nasz dom”: słowno-muzyczna opowieść „O ziemi i dla Ziemi” dla uczniów klas I, „Działania na rzecz Ziemi” – część artystyczna w wykonaniu uczniów klas II, przygotowanie i prezentowanie przez każdą klasę (I-IV) plakatu poruszającego problem zanieczyszczeń powietrza oraz opracowanie własnych zasad, którymi będzie się kierowała, by na co dzień dbać o czyste powietrze.

Udział w konkursach: „Ekologia naszą przyszłością”, „Zanieczyszczenia środowiska i sposoby jego zapobiegania”, „Mój las”, „Leśne przygody”.

Prowadzenie edukacji ekologicznej związanej z ochroną powietrza podczas zajęć dydaktycznych:

1. Lekcje edukacji wczesnoszkolnej: Co wiemy o powietrzu?, Badanie właściwości powietrza – doświadczenia, Zanieczyszczenia powietrza – przyczyny i skutki, Jak dbać o powietrze?, Co to jest smog i jak z nim walczyć?, Negatywny wpływ smogu na organizmy, Jak wygląda wiatr?, Energia odnawialna wiatru, Jak oddychamy?, Wpływ dymu tytoniowego na zdrowie człowieka, Sposoby oszczędzania energii w gospodarstwie domowym

2. Lekcje przyrody w klasach IV: Dlaczego oszczędzamy energię elektryczną?, Odnawialne źródła energii, Skład powietrza atmosferycznego.

Klasy V-VIII:

1. Udział w konkursach ekologicznych:

Udział w Powiatowym Konkursie Chemiczno-Ekologicznym „Zjawiska fizyczno-chemiczne w obiektywie i ich wpływ na środowisko” zorganizowany przez Szkołę Podstawową nr 13,

Udział w Powiatowym Konkursie „Mój las” (organizowany przez Nadleśnictwo Bełchatów), Międzyszkolny Konkurs „Nie marnuj energii” – teleturniej jeden z dziesięciu,

Udział w XXVIII Konkursie Ekologiczno-Regionalnym (kuratorskim) – uczniowie klasy 8c zakwalifikowali się do etapu rejonowego,

Udział w Międzyszkolnych potyczkach ekologicznych „Ekologia zaczyna się od serca” w Szkole Podstawowej nr 5 w Grocholicach.

2. Kontynuowano współpracę z Kołem Wędkarskim nr 3 „Górnik”. Uczniowie klas ósmych wzięli udział w spotkaniu ekologiczno-wędkarskim w parku przy Dworcu Olszewskich. Odebyły się tam konkursy wiedzy ekologiczno-wędkarskiej, sportowe, łowienia ryb.

3. Dodatkowa praca dla chętnych uczniów klas siódmych: referat „Źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza”.

4. Oglądanie filmu pt.: „Jak ograniczyć zawartość tlenu węgla w powietrzu?”

5. Pogadanka na temat W jaki sposób możemy się przyczynić do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza.

6. Pogadanka na temat Do czego wykorzystujemy ekosystemy? Dlaczego warto je chronić?

Przedszkole:

Realizacja projektu ogólnopolskiego „Jestem małym przyjacielem przyrody” – 4 grupy – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

3.2. Zagrożenia hałasem

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 19 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Zagrożenia hałasem.

Tabela 17. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Zagrożenia hałasem

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem					
Cel: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców miasta ponadnormatywnym hałasem					
Kierunek interwencji: Ochrona przed hałasem					
1.	II.1. Monitoring emisji hałasu komunikacyjnego	GIOŚ, GDDKiA, ZDW	2023-2024	↓	-
2.	II.2. Kontrola emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej	GIOŚ, WIOŚ	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
Kierunek interwencji: Zmniejszenie hałasu					
3.	II.3. Budowa i przebudowa dróg, chodników, parkingów, w tym m.in. budowa dróg i parkingów oraz opracowanie dokumentacji technicznej dla pozycji II.3.a – II.3.j	Miasto Bełchatów	2023	→, ↑	15 941 165,63 (kwota nie dotyczy zadań z pozycji II.3.a-II.3.j)
			2024		25 339 465,39 (kwota nie dotyczy zadań z pozycji II.3.a-II.3.j)

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
4.	II.3.a. Budowa drogi gminnej – łącznika pomiędzy ul. Kopeczkiego i ul. Okrzei	Miasto Bełchatów	2023	↑	2 077 173,83
			2024		12 960,00
5.	II.3.b. Budowa i modernizacja chodników, parkingów i dróg publicznych	Miasto Bełchatów	2021	↑	591 200,00
6.	II.3.c. Budowa parkingu przy Szkole Podstawowej nr 12	Miasto Bełchatów	2021	↑	161 253,00
7.	II.3.d. Opracowanie dokumentacji projektowych na budowę dróg dojazdowych do obwodnicy wschodniej	Miasto Bełchatów	2019-2021	↑	236 652,00
8.	II.3.e. Opracowanie projektu budowlanego na rozbudowę drogi gminnej w rejonie bloków Nr 219, 220 i 221	Miasto Bełchatów	2021	↑	13 782,15
			2022		78 098,85
9.	II.3.f. Prace projektowo-przygotowawcze	Miasto Bełchatów	2023	→	-
			2024	→, ↑	204 014,00
10.	II.3.g. Projekt budowlany budowy ul. Glinianej i ul. Stalowej	Miasto Bełchatów	2021-2022	↑	218 940,00
11.	II.3.h. Projekt budowlany i budowa parkingów na terenie miasta (m.in. ul. Żeromskiego, ul. Paderewskiego 2 i 4, os. Dolnośląskie 227)	Miasto Bełchatów	2021	↑	159 900,00
12.	II.3.i. Rozbudowa ul. Zamoście w Bełchatowie wraz z odwodnieniem, oświetleniem i usunięciem kolizji oraz przebudową przejazdu kolejowo-drogowego linii Piotrków Trybunalski-Zarzecze	Miasto Bełchatów	2020-2021	↑	2 060 673,08
13.	II.3.j. Przebudowa ul. Kwiatowej na odcinku od ronda im. J. Wybickiego do ul. 1 Maja w Bełchatowie	Miasto Bełchatów	2021	↑	1 551 100,40
			2022		1 171 504,59
14.	II.4. Remonty istniejących nawierzchni dróg, chodników, dróg rowerowych, parkingów	Miasto Bełchatów	2023	↔	3 089 520,10
			2024	↔	3 068 463,61
		ZDW	2023	↔	283 798,50
15.	II.5. Budowa wschodniej obwodnicy Bełchatowa w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 484	ZDW	2023	→	44 211 376,71
			2024		51 050 422,84
16.	II.6. Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 484 na odcinku Buczek – Bełchatów, w tym na terenie miasta Bełchatowa ZDW będzie realizował budowę nowego skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 484 (ul. Czapliniecka) z projektowaną drogą do strefy przemysłowej	ZDW	lipiec-grudzień 2021	↑	3 256 185,03, w tym środki Miasta 576 970,14

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
17.	II.7. Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Bełchatowie przy ul. Czaplinieckiej	Miasto Bełchatów	2019-2021	↑	1 963 338,89
18.	II.8. Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna					
19.	II.9. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Powiat Bełchatowski	2023	↔	500,00
			2024	↔	1 000,00
		Placówki oświatowe	2023-2024	↔	5 000,00 oraz w ramach bieżącej działalności

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis zadań ujętych w powyższej tabeli.

1. Monitoring emisji hałasu komunikacyjnego

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez GIOŚ, GDDKiA i ZDW

W raportowanym okresie nie prowadzono monitoringu hałasu komunikacyjnego. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska GIOŚ w Łodzi wykonuje pomiary hałasu komunikacyjnego – drogowego, kolejowego na terenach poza aglomeracjami o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz hałasu lotniczego.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad realizując zadania wynikające z art. 118 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r., poz. 647) opracowała w 2022 r. w ramach IV rundy mapowania strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Na terenie powiatu bełchatowskiego było badanych 5 odcinków na drodze krajowej nr 74 przebiegających przez gminy Szczerców i Kluki. Tym samym na terenie Bełchatowa nie było prowadzonego monitoringu.

Podobnie Zarząd Dróg Wojewódzkich w 2022 r. sporządził strategiczne mapy hałasu dla dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Pomiarami objęto poniższe drogi przebiegające przez miasto Bełchatów. Były to jedyne monitorowane odcinki w powiecie Bełchatowskim, obejmujące częściowo także miejscowości Ławy i Poręby w gminie Bełchatów. Monitoring wykazał, że hałasem w okresie całodobowym zagrożonych jest 900 mieszkańców, a w porze nocnej 800 mieszkańców. Nikt nie jest zagrożony przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu.

2. Kontrola emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez GIOŚ i WIOŚ

W 2023 r. pomiary hałasu przemysłowego wykonane zostały w ramach realizacji obowiązków prawnych nałożonych na zakłady przemysłowe do wykonywania okresowych pomiarów

hałasu, a także pomiary hałasu wykonane na zlecenie Starosty. Z terenu miasta Bełchatowa sprawozdania z pomiarów hałasu w ramach wyżej wymienionych obowiązków prawnych, przekazały podmioty:

- Market Dino, ul. Lipowa 110, Bełchatów,
- MASTERWASH Julia Olejniczak-Bołaz, ul. Częstochowska 63, Bełchatów.

Tabela 18. Pomiary hałasu przemysłowego na terenie miasta Bełchatowa w 2023 r.

Nazwa zakładu	Adres	Data pomiaru	Wyniki [dB]		Poziom dopuszczalny [dB]	
			L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}
Market Dino	Lipowa 110	19.06.2023	47,4	39,7	50	40
		14.12.2023	49,3	51,7		
	Lipowa 110	19.06.2023	46,0	39,0	50	40
MASTERWASCH	Tkacka 1	16.02.2023	54,6	58,3		

źródło: RWMS GIOŚ

Podmiot Market Dino posiada decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu znak OS.6241.2.2018.h z dnia 26.11.2018 r. wydaną przez Starostę Bełchatowski. Poziom dopuszczalny określono dla pory dnia w wysokości 50 dB oraz 40 dB porze nocy. Stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w punkcie pomiarowym P1 w dniu 14.12.2023 r. w porze nocy o 11,7 dB.

Dopuszczalne poziomy hałasu dla punktu pomiarowego w którym zostały wykonane pomiary hałasu od podmiotu MASTERWASH Julia Olejniczak-Bołaz zostały określone na podstawie planu zagospodarowania przestrzennego, które wynoszą dla pory dnia 50 dB, a dla pory nocy 40 dB. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w punkcie pomiarowym przy ul. Tkackiej 1 o 4,6 dB w porze dnia oraz 18,3 dB w porze nocy.

WIOŚ przeprowadził kontrolę przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska u podmiotu Gun Szop Mikołaj Michalczyk ul. Piotrkowska 20B, 97-400 Bełchatów. W wyniku działań kontrolnych nie stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska.

3. Budowa i przebudowa dróg, chodników, parkingów, w tym m.in. budowa dróg i parkingów oraz opracowanie dokumentacji technicznej dla pozycji II.3.a – II.3.j

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w roku 2023 – ul. Zakątek w Bełchatowie z nawierzchnią emulsyjno-grysową – **135 222,51 zł**, w tym środki Miasta 77 381,75 zł, Województwo Łódzkie 57 840,76 zł.

Budowa chodników, ścieżek rowerowych na terenie miasta Bełchatowa.

Wybudowanie 200 m chodnika w ciągu drogi gminnej ulicy Jutrzenki w Bełchatowie – **95 200,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Budowa, przebudowa, odtworzenie nawierzchni dróg, chodników i parkingów na terenie miasta Bełchatowa – **3 421 674,00 zł** ze środków własnych Miasta. Zadanie obejmowało poniższe inwestycje:

1. Utwardzenie terenu w rejonie Szkoły Podstawowej Nr 4 w Bełchatowie z betonowej kostki wibroprasowanej oraz płyt ażurowych, przebudowa istniejącego ogrodzenia wraz z montażem nowych bram wjazdowych, wybudowanie wiaty rowerowej, przebudowanie schodów do pomieszczeń technicznych, wybudowanie oświetlenia w ul. Leśnej – 997 189,50 zł.
2. Wykonanie nawierzchni emulsyjno-grysowej (podwójne powierzchniowe utwardzenie) ulicy Leśnej (od Szkoły Podstawowej Nr 4 do ulicy Podgórze) i Klonowej, wykonanie nawierzchni emulsyjno-grysowej (potrójne powierzchniowe utwardzenie) m. in. ulic: Podleśnej, Grzybowej, H. Marusarzówny, J. Halupczoka, A. Gołasia, Liliowej, Moniuszki (łopatka do zawracania), Baczyńskiego, Polarnej, wykonanie nakładek bitumicznych z betonu asfaltowego m. in. ul. Staszica, ul. Targowa, os. Dolnośląskie 127, zjazd z ul. Edwardów, ul. Budryka, os. Słoneczne – 2 084 850,00 zł.
3. Pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego w zakresie branży drogowej – 19 650,00 zł.
4. Wykonanie uproszczonej dokumentacji projektowej oraz wybudowanie miejsc parkingowych wraz z adaptacją istniejącego parkingu przy bloku 201 w os. Dolnośląskim – 155 472,00 zł.
5. Wykonanie uproszczonej dokumentacji projektowej i wybudowanie ciągu pieszego z oświetleniem ciągu pieszego łączącego ul. Rolną z ul. Sienkiewicza – 155 902,50 zł.
6. Wykonanie przedmiaru oraz kosztorysu prac związanych z modernizacją infrastruktury drogowej na terenie miasta Bełchatowa polegającą na odtworzeniu nawierzchni jezdni i chodników oraz sporządzenie uproszczonego projektu przebudowy (zniwelowania) „uskoku” jezdni w ciągu ul. Goetla – 8 610,00 zł.

➤ **Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów**

Budowa ulic, przebudowa uzbrojenia oraz odtworzenie pasa drogowego w osiedlu Binków w Bełchatowie.

Zadanie zakończone, realizowane w dwóch częściach:

1. Budowa ulic Jurajskiej, Dolomitowej, „bez nazwy”, św. Kingi, Złotej, Rubinowej i odcinka Jana Kiepyury wraz z odwodnieniem i oświetleniem w os. Binków w Bełchatowie.
2. Przebudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, odwodnienia wraz z oświetleniem w ul. Budryka na odcinku od skrzyżowania z ul. Staszica do ul. Skalenkowej wraz z odtworzeniem nawierzchni pasa drogowego w os. Binków w Bełchatowie (kwota w tym punkcie obejmuje przebudowę odwodnienia, oświetlenia i odtworzenie nawierzchni).

Koszt wyniósł w **2023 r. 11 354 411,86 zł**, w tym środki własne Miasta 4 148 922,87 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 7 205 488,99 zł.

Koszt wyniósł w **2024 r. 7 827 404,13 zł**, w tym środki własne Miasta 54 896,89 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 7 772 507,24 zł.

Zadanie w zakresie robót wodno-kanalizacyjnych zostało opisane w punkcie 2. rozdz. 3.5.

Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Miasta Bełchatowa.

Zadanie realizowane jest w 5 częściach:

1. Budowa i przebudowa miejsc parkingowych dla samochodów osobowych wraz z ciągami jezdniowymi, chodnikami, oświetleniem i odwodnieniem w rejonie targowiska miejskiego.
2. Budowa dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem w Bełchatowie – budowa ulic zlokalizowanych po stronie północnej ulicy Dębowej (odc. 3KDL, 5KDD, 4KDD i 3KDD) wraz z odwodnieniem, oświetleniem i usunięciem kolizji, a także rozbudowa drogi gminnej Nr

101761E – ulicy Kasztanowej oraz budowa ulicy dojazdowej (bez nazwy) pomiędzy ulicą Kasztanową a ulicą Jesienną wraz z budową odwodnienia oraz odciejść kanalizacji deszczowej i kanalizacji sanitarnej.

3. Budowa dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem w Bełchatowie – rozbudowa drogi gminnej Nr G920E.

4. Modernizacja polegająca na odtworzeniu nawierzchni jezdni i chodników (wymieniono ponad 1 700 m nawierzchni chodników) wraz z wykonaniem nowego oznakowania pionowego i poziomego (grubowarstwowego), dostosowaniem przejść dla pieszych dla potrzeb osób niepełnosprawnych, oraz urządzeniami bezpieczeństwa ruchu drogowego ulic:

– Staszica, na odcinku od skrzyżowania z ul. Czyżewskiego do skrzyżowania z ul. Armii Krajowej/Goetla,

– Armii Krajowej na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką, ul. Wojska Polskiego do skrzyżowania z ul. Goetla/Staszica,

– Goetla, na odcinku od skrzyżowania z ul. Staszica/Armii Krajowej do planowanej obwodnicy wschodniej, w ciągu DW 484.

5. Modernizacja polegająca na odtworzeniu nawierzchni ciągów jezdnych, chodników i miejsc parkingowych na terenie osiedla Dolnośląskiego, osiedla Przytorze oraz osiedla Ludwików, wraz z wykonaniem nowego oznakowania pionowego i poziomego (grubowarstwowego), dostosowaniem przejść dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz urządzeniami bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Zadanie jest w trakcie realizacji, poniesiony koszt wyniósł w **2023 r. 934 657,26 zł** ze środków własnych Miasta, a w **2024 r. 13 621 915,26 zł**, w tym ze środków własnych Miasta 2 114 388,05 zł, z Rządowego Funduszu Polski Ład 11 507 527,21 zł

Zadanie w zakresie robót wodno-kanalizacyjnych zostało opisane w punkcie 2. rozdz. 3.5.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów**

Budowa chodników na terenie miasta Bełchatowa

Budowa chodników w ulicach: Rolna, Lniana, Pszeniczna, Chełmińska, Kurpiowska i Małopolska – **813 645,00 zł**, w tym środki własne Miasta 77 490,00 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 736 155,00 zł. Zadanie jest w trakcie realizacji. Całkowity koszt wyniesie 1 551 553,95 zł, w tym środki Miasta 79 243,95 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 1 472 310,00 zł.

Budowa ulicy Stalowej – **150 060,00 zł**, w tym środki własne Miasta 60 024,00 zł, RFRD 90 036,00 zł. Zadanie jest w trakcie realizacji. Całkowity koszt wyniesie 5 977 060,28 zł, w tym środki Miasta 2 600 408,28 zł, RFRD 3 376 652,00 zł.

Budowa i przebudowa dróg, chodników i parkingów na terenie Miasta Bełchatowa – **2 838 496,00 zł** ze środków własnych Miasta. Zadanie obejmowało poniższe inwestycje:

1. Wykonanie nawierzchni emulsyjno-grysowych w ulicach: Różana, Bronisława Czecha, Bronisława Malinowskiego.

2. Wykonanie nakładek bitumicznych z betonu asfaltowego w ul. Henryka Dąbrowskiego, zjazd z ul. Budryka dz. 374/3 obr. 14, os. Dolnośląskie 128 (przejazd między bl. 128 i 127c), ul. Rynek Grocholski w Bełchatowie.

3. Zagospodarowanie działki w os. Okrzei w okolicach bloku nr 4 poprzez wykonanie nowych miejsc postojowych, placu do parkowania rowerów, oświetlenia przedmiotowego terenu.

Projekt techniczny i budowa drogi odchodzącej od ul. Pabianickiej w rejonie nowej siedziby Sądu Rejonowego w Bełchatowie – opracowano dokumentację projektową – **87 945,00 zł** ze środków własnych Miasta.

4. Budowa drogi gminnej – łącznika pomiędzy ul. Kopeckiego i ul. Okrzei

➤ **Działania podejmowane w 2023 przez Miasto Bełchatów**

Dokończono wybudowanie drogi gminnej – **2 077 173,83 zł**, w tym środki Miasta 2 076 595,27 zł, RFIL 578,56 zł. Zadanie było realizowane w latach 2018-2023, całkowity koszt wyniósł 6 602 061,28 zł, w tym dofinansowanie z RFIL 3 876 858,00 zł. W ramach zadania wybudowano także sieci wodociągową, kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz oświetlenie.

➤ **Działania podejmowane w 2024 przez Miasto Bełchatów**

Uregulowano płatność za roczną pielęgnację zieleni nasadzonej podczas realizacji zadania – **12 960,00 zł** ze środków własnych Miasta.

5. Budowa i modernizacja chodników, parkingów i dróg publicznych

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

6. Budowa parkingu przy Szkole Podstawowej nr 12

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

7. Opracowanie dokumentacji projektowych na budowę dróg dojazdowych do obwodnicy wschodniej

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

8. Opracowanie projektu budowlanego na rozbudowę drogi gminnej w rejonie bloków Nr 219, 220 i 221

Zadanie zrealizowane w latach 2021-2022.

9. Prace projektowo-przygotowawcze

➤ **Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów**

Zawarto umowę na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ul. ks. Ignacego Skorupki. Nie poniesiono wydatków.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów**

Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ul. ks. Ignacego Skorupki – **98 154,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Zawarto umowę na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg w os. Politanice (ulice: Daleka, Wiosenna, Górnicza i Zimowa). Nie poniesiono wydatków. Zadanie jest w trakcie realizacji, koszt wyniesie 824 10,00 zł ze środków Miasta.

Zawarto umowę na opracowanie dokumentacji projektowej na rozbudowę ul. Cegielnianej. Nie poniesiono wydatków. Zadanie jest w trakcie realizacji, koszt wyniesie 327 795,00 zł, w tym ze środków Miasta 163 897,50 zł, z Powiatu Bełchatowskiego 163 897,50 zł.

Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę drogi odchodzącej od ul. Pabianickiej w Bełchatowie – **87 945,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Opracowanie projektu stałej organizacji ruchu polegającej na wprowadzeniu strefy zamieszkania dla ulic: Jutrzenki, Porannej i sięgacza ul. Dolnej – **4 305,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Opracowanie kosztorysów i przedmiarów oraz Specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych dla budowy chodników wraz z budową i przebudową zjazdów i dojazdów do posesji w ulicach na os. Olsztyńskim, ul. Ludwikowskiej i ul. Kopeckiego – **8 610,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Opracowanie projektu zmiany stałej organizacji ruchu w os. Ludwików w Bełchatowie – **5 000,00 zł** ze środków własnych Miasta.

10. Projekt budowlany budowy ul. Glinianej i ul. Stalowej

Zadanie zrealizowane w latach 2021-2022.

11. Projekt budowlany i budowa parkingów na terenie miasta (m.in. ul. Żeromskiego, ul. Paderewskiego 2 i 4, os. Dolnośląskie 227)

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

12. Rozbudowa ul. Zamoście w Bełchatowie wraz z odwodnieniem, oświetleniem i usunięciem kolizji oraz przebudową przejazdu kolejowo-drogowego linii Piotrków Trybunalski-Zarzecze

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

13. Przebudowa ul. Kwiatowej na odcinku od ronda im. J. Wybickiego do ul. 1 Maja w Bełchatowie

Zadanie zrealizowane w latach 2021-2022.

14. Remonty istniejących nawierzchni dróg, chodników, dróg rowerowych, parkingów

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Remonty przeprowadzone w ciągu ulic dróg powiatowych: Piotrkowskiej, Zamoście, Cegielnianej, Czyżewskiego, 1 Maja oraz Wspólnej – **209 000,00 zł** ze środków Powiatu Bełchatowskiego.

Remonty nawierzchni chodników, ciągów pieszych, ciągu jezdnych, dróg rowerowych, nawierzchni zatok parkingowych w ulicach dróg powiatowych: Sienkiewicza, Olsztyńska, Cegielniana, Południowa i 1 Maja – **37 873,60 zł** ze środków Powiatu Bełchatowskiego.

Bieżące utrzymanie dróg w zakresie remontów istniejących nawierzchni chodników, ciągów pieszych, ciągów jezdnych, dróg rowerowych, nawierzchni zatok parkingowych i parkingów będących w zarządzie Prezydenta Miasta Bełchatowa – **2 802 646,51 zł**, w tym środki Miasta 1 902 646,51 zł, Gmina Bełchatów 900 000,00 zł. Zadanie obejmuje poniższe przedsięwzięcia:

1. Remonty bieżące dróg, remonty częściowe nawierzchni bitumicznych – prace wykonano w ciągu dróg o najgorszym stanie technicznym o łącznej długości ok. 60 km – 1 298 579,83 zł.

2. Remonty nawierzchni chodników, ciągów pieszych, ciągów jezdnych dróg rowerowych, nawierzchni zatok parkingowych. Wykonano także remonty chodników i nawierzchni z kostki betonowej wg lokalizacji: os. Dolnośląskie (bl. 109, 211, 127, 201, 304, 105, 301, 224, 226), os. Okrzei (bl. 4), os. Przytorze, os. Słoneczne, os. Wolność 3, os. 1000-lecia, os. Żołnierzy POW (6 i 16), os. Budowlanych 6, al. Wyszyńskiego/"Wisła" ulice: Reymonta, Podgórze, Diamentowa, pl. Narutowicza, Ogrodowa, Pabianicka. Bawełniana, Lipowa/Piaskowa, Lipowa/Kątna, Mielczarskiego/Mickiewicza, Mielczarskiego/Kościuszki, Rynek Grocholski, Mazowiecka, Czapliniecka 44E, Park Olszewskich, Park im. Jeziorańskiego, Akacja/Poziomkowa, Lipowa, Staszica, Staszica/Węglowa, Staszica/św. Faustyny Kowalskiej, Sadowa, Kredowa, Baczyńskiego, Kletnia, Energetyków, Leśna, Edwardów/szkoła, Armii Krajowego/Goetla, Antracytowa, Dąbrowskiego/MOPS, Broniewskiego, Piłsudskiego/Bank Spółdzielczy, Morawskiego, Budryka 2, Nehrebeckiego, Norwida, Nefrytowa, Cementarna, Paderewskiego, Szkolna, Polarna, Kątna, Przemysłowa/MZK, Armii Krajowej/Rondo Żołnierzy Niezłomnych – 1 462 111,38 zł.

3. Wykonanie remontu nawierzchni jezdni w ciągu drogi gminnej ul. Moniuszki – 41 955,30 zł.

Remont nawierzchni dróg wewnętrznych – remonty częściowe nawierzchni wykonano na obszarze os. Wolności, os. 1000-lecia, os. Żołnierzy POW, os. Okrzei i os. 1 Maja – **39 999,99 zł** ze środków własnych Miasta Bełchatów.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów**

Remonty przeprowadzone głównie w ciągu ulic dróg powiatowych: Piotrkowskiej, Zamoście, Cegielnianej, 1 Maja, Okrzei, Olsztyńskiej, Grabowej oraz Sienkiewicza – **386 786,50 zł** ze środków Powiatu Bełchatowskiego.

Remonty nawierzchni chodników, ciągów pieszych, ciągów jezdnych, dróg rowerowych, nawierzchni zatok parkingowych w ulicach dróg powiatowych: Okrzei, Plac Wolności, Południowa i 1 Maja – **7 416,07 zł** ze środków Powiatu Bełchatowskiego.

Bieżące utrzymanie dróg w zakresie remontów istniejących nawierzchni chodników, ciągów pieszych, ciągów jezdnych, dróg rowerowych, nawierzchni zatok parkingowych i parkingów będących w zarządzie Prezydenta Miasta Bełchatowa – **2 414 110,71 zł**, w tym środki Miasta 904 110,71 zł, Gmina Bełchatów 1 510 000,00 zł. Zadanie obejmuje poniższe przedsięwzięcia:

1. Remonty bieżące dróg, remonty częściowe nawierzchni bitumicznych – prace wykonano w ciągu dróg o najgorszym stanie technicznym o łącznej długości ok. 11 km – 1 315 799,85 zł.

2. Remonty nawierzchni chodników, ciągów pieszych, ciągów jezdnych dróg rowerowych, nawierzchni zatok parkingowych. Wykonano także remonty chodników i nawierzchni z kostki betonowej wg lokalizacji: os. Dolnośląskie (bl. 217, 227, 314, 316, 317, 318, 328, dz. 518 obr. 12, SP9, os. Okrzei rej. PS3), os. Przytorze, os. Żołnierzy POW (5, 10 i 11), os. Budowlanych 6, ulice: Mickiewicza, Czaplinska, Poziomkowa/Zajęcza, Kopeckiego, Turkusowa, Kolejowa, Zakątek, Chmielewskiego, Energetyków, Reymonta, Emilii Plater, Berylowa, Staszica, Pożaryskiego, Fryzego, Sercańska/Braci Śniadeckich, Szkolna, Wandy Malczewskiej i Grocholice rejon kościoła – 1 098 310,86 zł.

Remont nawierzchni dróg wewnętrznych – remonty cząstkowe nawierzchni wykonano na obszarze os. Żołnierzy POW, ul. Wichrowej oraz innych drogach lokalnych bez nazwy – **260 150,33 zł** ze środków własnych Miasta Bełchatów.

➤ **Działania podejmowane w 2023 r. przez ZDW**

Remonty cząstkowe nawierzchni dróg wojewódzkich mieszanką mineralno-bitumiczną przy głębokości ubytków od 5 cm do 8 cm o powierzchni 249 m² w okresie 29.06.2023-29.08.2023 – **43 438,42 zł** z budżetu Województwa Łódzkiego.

Remonty cząstkowe nawierzchni dróg wojewódzkich mieszanką mineralno-bitumiczną przy głębokości ubytków od 5 cm do 8 cm o powierzchni 1 665 m² w okresie 15.09.2023-24.10.2023 – **240 360,08 zł** z budżetu Województwa Łódzkiego.

15. Budowa wschodniej obwodnicy Bełchatowa w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 484

➤ **Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez ZDW**

Zadanie planowo będzie realizowane przez ZDW w latach 2022-2025. Szacowany koszt wyniesie 147 126 646,52 zł i finansowany będzie ze środków Województwa Łódzkiego i Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

W raportowanym okresie poniesiono wydatki z tytułu realizacji robót budowlanych, opracowania koncepcji rozbudowy węzła łączącego drogę krajową nr 74 z drogą wojewódzką Nr 476 oraz budowaną wschodnią obwodnicą Bełchatowa w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 484, a także programu funkcjonalno-użytkowego – **w 2023 r. 44 211 376,71 zł**, w tym środki Województwa Łódzkiego 24 211 376,71 zł, RFRD 20 000 000,00 zł, **w 2024 r. 51 050 422,84 zł**, w tym środki Województwa Łódzkiego 28 127 922,84 zł, RFRD 22 922 500,00 zł.

Całkowity zakres zadania obejmuje: budowę drogi wojewódzkiej od km 0+000 do km 8+123 (obwodnica), rozbudowę drogi wojewódzkiej od km 0+000 do km 0+071, budowę skrzyżowań, budowę dodatkowych jezdni oraz placów do zawracania, rozbudowę i przebudowę dróg powiatowych: nr 1914E ul. Południowej, nr 1931E ul. Piotrkowskiej, nr 1911E ul. Olsztyńskiej, dróg gminnych nr 101538E ul. Goetla, nr 101528E ul. Dalekiej, przebudowę dróg powiatowej nr 1912E ul. Czyżewskiego i krajowej nr 74j, drogi gminnej nr 101265E ul. Górnej, budowę ekranów akustycznych, budowę chodników, budowę ścieżki rowerowej, rozbiórkę i budowę zjazdów, budowę wiaduktów, budowę przepustów, budowę przejść dla małych zwierząt, budowę zatok autobusowych, budowę kanalizacji deszczowej, rowów otwartych i krytych, wylotu kanalizacji deszczowej, zbiorników retencyjno-filtrujących, przebudowę rowów melioracyjnych, budowa zasilania dla sygnalizacji świetlnej, budowę i przebudowę oświetlenia drogowego, przebudowę i budowę sieci elektroenergetycznych, przebudowę sieci

teletechnicznej, przebudowę sieci wodociągowych, przebudowę kanalizacji sanitarnej, przebudowę sieci gazowej, przebudowę sieci drenarskiej, rozbiorke budynków mieszkalnych i gospodarczych.

16. Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 484 na odcinku Buczek – Bełchatów, w tym na terenie miasta Bełchatowa ZDW będzie realizował budowę nowego skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 484 (ul. Czapliniecka) z projektowaną drogą do strefy przemysłowej

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

17. Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Bełchatowie przy ul. Czaplinieckiej

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

18. Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem

➤ **Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów**

W raportowanym okresie przyjęto 4 nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa – „Domiechowice Zachód” (Uchwała nr LV/440/23 z dnia 23 lutego 2023 r.)

MPZP fragmentu osiedla Binków w Bełchatowie – „Przy Parku” (Uchwała nr LXI/490/23 z dnia 28 września 2023 r.)

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa w rejonie zbiegu Alei Włókniarzy i ulicy Lipowej – „Cmentarz” (Uchwała nr LXIV/509/23 z dnia 14 grudnia 2023 r.)

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa – Żabia (Uchwała nr VII/54/24 z dnia 31 października 2024 r.)

Plany ustalają dopuszczalny poziom hałasu w środowisku dla poszczególnych terenów zabudowy, jak obowiązujące dla tych terenów.

19. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego

➤ **Działania podejmowane w 2023 r. przez Powiat Bełchatowski**

Ekologiczny Rajd Rowerowy Seniorów – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa – **500,00 zł** ze środków Powiatu.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Powiat Bełchatowski**

Ekologiczny Rajd Rowerowy Seniorów – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa – **1 000,00 zł** ze środków Powiatu.

❖ **DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PLACÓWKI OŚWIATOWE**

➤ **Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 1 im. Stanisława Jachowicza**

Lekcje biologii w klasach 7: Narządy zmysłów – ucho – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 4 im. Stefana Żeromskiego

Realizacja programu edukacyjnego „Trzymaj formę” – lata 2023-2024.

Karta rowerowa dla uczniów SP 4– teoria, praktyka, egzamin – lata 2023-2024.

Projekt w ramach grantu „Szkolny projekt dla klimatu” pn.: „Na rowerze wszędzie się dojedzie”, wygrana – stojak rowerowy i stojak na hulajnogi – czerwiec 2023 r., **koszt 2 000,00 zł** ze środków Fundacji Nasza Ziemia.

Projekt w ramach grantu „Czysta Ziemia. Czyste powietrze” pn.: „Na sprawnym rowerze wszędzie się dojedzie”, wygrana – stacja do naprawy rowerów – czerwiec 2024 r., **koszt 3 000,00 zł** ze środków Fundacji Nasza Ziemia.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 5 im. Żołnierzy Wojska Polskiego

Akcja szkolna pod hasłem „Hałas szkodzi zdrowiu” w ramach Tygodnia Zdrowia.

Konkurs szkolny pod hasłem „Rower – środek transportu publicznego”.

Udział w konkursie plastycznym pt. „Autobus przyszłości” organizowanym przez MZK w Bełchatowie.

Organizacja egzaminu na kartę rowerową dla kl. IV – wszystkie zadania realizowane w 2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 8 im. Jana Brzechwy

Tematy realizowane na różnych przedmiotach:

- Jak hałas wpływa na człowieka? Jak z nim walczyć? – 2023 r.
- Jak zachować się w lesie i miejscu chronionym? – 2023 r.
- Zagrożenia motoryzacyjne środowiska – wrzesień 2024 r.
- Pogadanka na temat zakazu motorów, rowerów, kładów na terenach chronionych – listopad 2024 r.
- Dbanie o środowisko (otoczenie), zachowanie się w parku, w lesie, praca zespołowa – listopad 2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 4

Przygotowanie do uczestnictwa w ruchu drogowym – zajęcia profilaktyczne realizowane we współpracy ze Strażą Miejską w Bełchatowie – 09.04.2023 r. i 10.05.2024 r.

Bezpieczne wakacje – zajęcia ze Strażą Miejską – 12.06.2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 5 im. Jana Brzechwy

Dzień rowerów w przedszkolu- promowanie ekologicznych form transportu – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 8 „Bajkowy Zakątek”

Wycieczki wyjazdowe oraz piesze po okolicy – lata 2023-2024.

Spotkanie z policjantami – 25.10.2023 r.

3.3. Pola elektromagnetyczne

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 5 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Pola elektromagnetyczne.

Tabela 19. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Pola elektromagnetyczne

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne					
Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi					
Kierunek interwencji: Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania pól elektromagnetycznych					
1.	III.1. Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych	GIOŚ	2023	↔	W ramach bieżącej działalności
2.	III.2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
3.	III. 3. Prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)	Powiat Bełchatowski	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
4.	III.4. Właściwa lokalizacja, modernizacja i poprawne użytkowanie urządzeń oraz instalacji emitujących pola elektromagnetyczne	Przedsiębiorstwa	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna					
5.	III.5. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości pól elektromagnetycznych	Państwo Polskie	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis zadań ujętych w powyższej tabeli.

1. Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez GIOŚ

Od 2021 r. monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2020 r., poz. 2311).

W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznacza się w każdym mieście dla dwuletniego cyklu pomiarowego, według zasady:

- poniżej 20 000 mieszkańców – 1 punkt pomiarowy,
- w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców – 2 punkty pomiarowe,
- w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców – 3 punkty pomiarowe,

- w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe,
- powyżej 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe i 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców – w każdym mieście.

W ramach monitoringu badawczego wyznacza się jeden punkt pomiarowy w każdej gminie wiejskiej, dla czteroletniego cyklu pomiarowego. Wartości dopuszczalne od 2020 r. wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Wyniki pomiarów w 2023 r. na terenie miasta Bełchatowa zaprezentowano w tabeli, dla porównania prezentując także wyniki z 2021 r.

Tabela 20. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie miasta Bełchatowa

Lokalizacja punktu pomiarowego	Data pomiaru	Wynik pomiaru [V/m]
ul. Targowa 4a	20.04.2021	<0,8
	08.11.2023	1,2
ul. Opalowa 1	20.04.2021	<0,8
	14.07.2023	<0,8
Osiedle Dolnośląskie 215	21.04.2021	0,8
	14.07.2023	<0,8

źródło: Wyniki okresowych pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w 2021, 2023 roku

Pomiary natężenia wykazały, że zmierzone wartości dla częstotliwości objętych badaniami w ramach monitoringu PEM były znacznie poniżej wartości dopuszczalnych.

2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

W raportowanym okresie przyjęto 4 nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa – „Domiechowice Zachód” (Uchwała nr LV/440/23 z dnia 23 lutego 2023 r.).

MPZP fragmentu osiedla Binków w Bełchatowie – „Przy Parku” (Uchwała nr LXI/490/23 z dnia 28 września 2023 r.).

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa w rejonie zbiegu Alei Włókniarzy i ulicy Lipowej – „Cmentarz” (Uchwała nr LXIV/509/23 z dnia 14 grudnia 2023 r.).

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa – Żabia (Uchwała nr VII/54/24 z dnia 31 października 2024 r.).

Plany ustalają zasady zaopatrzenia w energię elektryczną poprzez sieci elektroenergetyczne, stacje transformatorowe. Dopuszczają także lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, jeżeli takie inwestycje są zgodne z przepisami odrębnymi.

3. Prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Powiat Bełchatowski

Zadanie jest realizowane na bieżąco. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie Bełchatowa przedstawiono w tabeli.

Tabela 21. Wykaz stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie Bełchatowa

Nazwa sieci komórkowej i stacji bazowej	Lokalizacja
Orange 88057N!	ul. Czapliniecka 146c
T-Mobile 28229	
Play BEL1011	ul. Czapliniecka 148
Orange 88936N!	ul. Czapliniecka 68
T-Mobile 10074	
Play BEL1013	ul. Czapliniecka 44e
Plus BT30796	ul. Czapliniecka 44c
Orange 88037N!	ul. Czapliniecka 44
T-Mobile 28228	
Play BEL1003	ul. Kościuszki 7/11
Orange 88983N!	
T-Mobile 521	
Plus BT31169	
Orange 88938N!	Osiedle Żołnierzy POW 11
T-Mobile 1493	
Play BEL1008	Osiedle Żołnierzy POW 5
Play BEL1009	ul. Okrzei 4D i 4E
Orange 88050N!	ul. Okrzei 4D i 4E
T-Mobile 28226	
Play BEL1006	ul. Wyszyńskiego 44
Play BEL1012	Osiedle Dolnośląskie 106
Play BEL1002	Osiedle Dolnośląskie 204
Plus BT30794	Osiedle Dolnośląskie blok nr 220
Orange 88939N!	Osiedle Dolnośląskie 219
T-Mobile 1494	
Play BEL8801	ul. Kolejowa 6
Orange 88222N!	ul. Kolejowa 6
T-Mobile 25195	
Orange 88996N!	ul. Daleka 15
T-Mobile 9429	
Plus BT30798	ul. Węglowa 5

Nazwa sieci komórkowej i stacji bazowej	Lokalizacja
Play BEL1018	ul. Berylowa 1
Plus BT30701	ul. Budryka 14
Play BEL1016	ul. Budryka 16
Plus BT30817	ul. Wojska Polskiego 132
Play BEL1020	dz. nr 36/31
Plus BT30414	
Orange 88179N!	ul. Szkolna 1
T-Mobile 88179	
Play BEL1014	ul. Radomszczańska 15

źródło: si2pem.gov.pl

4. Właściwa lokalizacja, modernizacja i poprawne użytkowanie urządzeń oraz instalacji emitujących pola elektromagnetyczne

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez przedsiębiorców

Zadanie jest realizowane na bieżąco, co potwierdzają zgłaszane instalacje i monitoring poziomów pól elektromagnetycznych, wskazujący na promieniowanie na poziomach dużo niższych od dopuszczalnych.

5. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości pól elektromagnetycznych

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Państwo Polskie

Państwo Polskie na internetowych stronach rządowych zamieszcza informację wyjaśniającą czym jest pole elektromagnetyczne, na czym polega technologia 5G, jakie są dopuszczalne wartości pola elektromagnetycznego w Polsce. Przedstawiają wpływ pól elektromagnetycznych na zdrowie, wybrane badania na ten temat, a także historię badań na polach elektromagnetycznych. Urząd Miasta Bełchatowa i placówki oświatowe nie prowadziły edukacji ekologicznej w tym zakresie ze względu na brak zagrożenia.

3.4. Gospodarowanie wodami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 10 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Gospodarowanie wodami.

Tabela 22. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Gospodarowanie wodami

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami					
Cel: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych miasta przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód					
Kierunek interwencji: Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego					
1.	IV. 1. Regulacja potoków i rzek, bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód	RZGW w Poznaniu	2023-2024	↓	-
		Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
2.	IV.2. Koszenie i konserwacja rowów melioracyjnych	właściciele nieruchomości, na których znajdują się rowy melioracyjne	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
3.	IV.3. Stworzenie wielokierunkowego systemu ochrony miasta przed zalewaniem nadmiernymi wodami opadowymi	Miasto Bełchatów	2023-2024	↓	-
Kierunek interwencji: Optymalizacja zużycia wody					
4.	IV.4. Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody	WOD-KAN.	2023-2024	↓	-
5.	IV.5. Ograniczenie zużycia wody poprzez ponowne wykorzystanie „wody szarej” i używanie „deszczówki”	mieszkańcy, WFOŚiGW	2023	↑	45 200,00
			2024	↑	38 320,00
Kierunek interwencji: Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych					
6.	IV.6. Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	GIOŚ	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
7.	IV.7. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ	2023-2024	↓	-

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
8.	IV.8. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna					
9.	IV.9. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód	Powiat Bełchatowski	2023	↔	3 120,00
			2024	↔	6 900,00
		Placówki oświatowe	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
10.	IV.10. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony przed powodzią i suszą	Placówki oświatowe	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis zadań ujętych w powyższej tabeli.

1. Regulacja potoków i rzek, bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez RZGW

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane przez RZGW.

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

Czyszczenie stanu rzeki: przeprowadzono kompleksowe czyszczenie dna i brzegów rzeki Rakówki oraz cieków A, B i C. Usunięto zalegające śmieci, osady i inne zanieczyszczenia, co przyczyniło się do poprawy jakości wody i przepływu.

Wycinanie krzewów z cieków: dokonano wycinki krzewów i innych roślinności nadmiernie zarastających brzegi cieków wodnych. Zabieg ten miał na celu zapewnienie lepszego przepływu wody oraz zapobieganie zalewaniu okolicznych terenów.

Wykaszenie skarp rzeki: regularnie przeprowadzano wykaszanie skarp rzeki Rakówki i cieków, co zapobiegało erozji oraz rozrastaniu się roślinności, która mogłaby blokować przepływ wody.

Przeglądy rzeki i cieków pod względem zatorów i tam bobrowych: przeprowadzono systematyczne inspekcje rzeki Rakówki oraz cieków A, B i C, w celu identyfikacji ewentualnych zatorów oraz tam bobrowych, które mogłyby utrudniać przepływ wody.

Usuwanie zatorów i tam bobrowych: po zidentyfikowaniu zatorów i tam bobrowych podjęto działania mające na celu ich usunięcie. Dzięki temu zapobieżono potencjalnych zalaniom i poprawiono przepustowość rzeki i cieków.

Czyszczenie przepustów betonowych: regularnie czyszczono przepusty betonowe, co pozwoliło na utrzymanie ich pełnej funkcjonalności. Usunięto z nich nagromadzone osady, śmieci oraz inne przeszkody.

Podjęte działania miały na celu poprawę stanu technicznego rzeki i cieków, zwiększenie ich przepustowości oraz zapobieganie ewentualnym zagrożeniom związanym z zalewaniem okolicznych terenów.

2. Koszenie i konserwacja rowów melioracyjnych

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez właścicieli nieruchomości

Zadanie realizowane jest na bieżąco, zależnie od potrzeb, przez właścicieli nieruchomości, na których znajdują się rowy melioracyjne na podstawie art. 205 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r., poz. 1087).

3. Stworzenie wielokierunkowego systemu ochrony miasta przed zalewaniem nadmiernymi wodami opadowymi

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane przez Miasto. Działania podejmowano w poprzednim okresie raportowym.

4. Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez WOD.-KAN.

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane przez WOD.-KAN. Działania podejmowano w poprzednich latach.

5. Ograniczenie zużycia wody poprzez ponowne wykorzystanie „wody szarej” i używanie „deszczówki”

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez mieszkańców i WFOŚiGW

WFOŚiGW realizuje Program „Moja Woda”. Jest to program przygotowany na rzecz łagodzenia skutków suszy przez budowę przy domu instalacji zatrzymujących deszczówkę. Do dofinansowania kwalifikuje się zakup, montaż, budowa i uruchomienie instalacji pozwalających na zbieranie, retencjonowanie i wykorzystywanie wód opadowych oraz roztopowych na terenie nieruchomości objętej przedsięwzięciem. Dzięki temu wody te nie będą odprowadzane na przykład do kanalizacji bytowo-gospodarczej, kanalizacji deszczowej, rowów odwadniających odprowadzających poza teren nieruchomości, na tereny sąsiadujące, ulice, place itp.

Tabela 23. Realizacja Programu „Moja Woda” na terenie Bełchatowa

Wskaźnik	2023 rok	2024 rok
Liczba zamontowanych zbiorników retencyjnych [szt.]	7	6
Pojemność zamontowanych zbiorników retencyjnych [m ³]	25,23	52,30
Kwota dofinansowania [zł]	45 200,00	38 320,00

źródło: WFOŚiGW

6. Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez GIOŚ

Monitoring wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMŚ wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2024 r., poz. 1087) przy czym zgodnie z ust. 3 tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych oraz obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego należą do kompetencji organów Inspekcji Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Podstawę prawną dokonanej klasyfikacji stanu wód stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475). Ocena stanu wykonana została na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.).

Ocena stanu JCWP za lata 2019-2024 zostanie wykonana do 30 września 2025 r. JCWP Rakówka badana jest w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym poza granicami miasta, w miejscowości Kuźnica Kaszewska.

Tabela 24. Ocena stanu JCWP zlokalizowanych na terenie Bełchatowa

Nazwa JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Wskaźniki determinujące stan chemiczny	Stan ogólny	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP
Rakówka	umiarkowany	makrobezkręgowce	poniżej dobrego	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylene, fluoranten	zły	Główne źródło presji hydromorfologicznych: budowle piętrzące - rzeki główne Główne źródło presji chemicznych: rozproszone – rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski
Pilsia	dobry	nie dotyczy	poniżej dobrego	benzo(a)piren	zły	Główne źródło presji chemicznych: rozproszone – rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski

źródło: Karty charakterystyki JCWP, PGW WP

Monitoring wód podziemnych

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2024 r., poz. 1087) zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. Badania i klasyfikację wód podziemnych w punktach sieci krajowej w ramach PMS wykonuje Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie przy koordynacji i na zlecenie GIOŚ, natomiast w sieci regionalnej wykonuje RWMS GIOŚ.

Celem monitoringu wód podziemnych jest dostarczenie informacji o jakości tych wód, obserwacja zachodzących zmian chemizmu oraz sygnalizacja zagrożeń w skali regionu i kraju. Wyniki badań i ocen są pomocne do optymalizacji związanych z ochroną i gospodarowaniem zasobami wód działań, mających na celu utrzymanie lub osiągnięcie ich dobrego stanu.

W ramach monitoringu krajowego wód podziemnych na terenie miasta Bełchatowa nie prowadzono pomiarów. W raportowanym okresie w ramach monitoringu krajowego wód podziemnych (monitoring operacyjny) najbliższej miasta Bełchatowa, w obrębie JCWPd nr 83 przeprowadzono badania w trzech punktach pomiarowych: 2 punkty w miejscowości Marcelów (gmina Szczerców) i 1 punkt w miejscowości Dąbrowa Rusiecka (gmina Rusiec).

Tabela 25. Klasy jakości JCWPd w punktach położonych najbliższej miasta Bełchatowa

Miejscowość	2023 r.	2024 r.
Marcelów	III	III
Marcelów	IV	IV
Dąbrowa Rusiecka	IV	IV

źródło: 2023, 2024 - Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych

III – wody zadowalającej jakości,
IV – wody niezadowalającej jakości.

W wodach klasy III wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka. W wodach klasy IV wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wskazują na wyraźny wpływ działalności człowieka.

Według ostatnio przeprowadzonej oceny JCWPd w 2019 roku, jednolita część wód podziemnych, na terenie której leży miasto Bełchatów, JCWPd nr 83 posiada słaby stan ilościowy i dobry stan chemiczny wód. W związku z powyższym można stwierdzić, że stan ww. jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako słaby.

Monitoring regionalny wód podziemnych województwa łódzkiego prowadzony jest zgodnie z art. 349 ust. 9 ustawy Prawo wodne (Dz.U. z 2024 r., poz. 1087) przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Badania wykonywane przez Centralne Laboratorium Badawcze Oddział w Łodzi, pozwalają określić jakość i stan chemiczny wód podziemnych w poszczególnych punktach sieci pomiarowej.

Sieć monitoringu regionalnego na terenie miasta Bełchatów obejmuje tylko jeden punkt pomiarowy (studnia nr IV na północno-wschodnich przedmieściach). Ponadto w najbliższej odległości od Bełchatowa, w tej samej JCWPd nr 83 w ramach regionalnego monitoringu wód podziemnych prowadzone są pomiary w 5 punktach pomiarowych.

Tabela 26. Wyniki monitoringu regionalnego JCWPd w mieście Bełchatów

Wskaźnik	Wartość	
Nazwa punktu	Bełchatów	
Nr JCWPd	83	
Rodzaj punktu	studnia wiercona	
Użytkowanie punktu	czynne ujęcie wody pitnej	
Głębokość punktu [m p.p.t.]	100	
Głębokość do stropu [m p.p.t.]	71	
Zwierciadło wody	napięte	
Litologia	wapienie, margle	
Użytkowanie terenu	tereny rolne/nieużytki	
Klasa jakości wód	2021 r.	2023 r.
	II (dobra jakość)	I (bardzo dobra)
Stan wód	dobry	

źródło: RWMS GIOŚ

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez PGM

Na zlecenie Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej prowadzono badania rzeki Rakówki pobierając próbki z wody deszczowej i roztopowej w miejscu wylotów rowów. Badano zawiesiny ogólne i indeks oleju mineralnego (węglowodory ropopochodne). Pobrano po 34 próbki w czerwcu 2023 r., listopadzie 2023 r. i czerwcu 2024 r. Stan próbek nie wykazał przekroczeń dopuszczalnych wartości.

7. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez WIOŚ

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane przez WIOŚ.

8. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

Zadanie jest realizowane na bieżąco. Ilość zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w ostatnich latach przedstawiono w tabeli.

Tabela 27. Ilość zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta Bełchatowa

L.p.	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
			2022	2023	2024
1.	Ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	325	233	252
2.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	126	159	166

źródło: Urząd Miasta Bełchatowa

W okresie letnim i jesiennym Straż Miejska i Urząd Miasta wykonali 55 (2023 r.) i 46 (2024 r.) kontroli przestrzegania „Regulaminu utrzymani czystości i porządku na terenie Miasta Bełchatowa” pod kątem posiadania odpowiednio wykonanych i zgłoszonych szamb i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz przestrzegania zasad ich opróżniania i eksploatacji. W trakcie kontroli na 25 (2023 r.) i 20 (2024 r.) właścicieli nałożono zobowiązania porządkowe do uzupełnienia brakującej dokumentacji i przestrzegania zasad eksploatacyjnych oraz zasad wynikających z „Regulaminu czystości i porządku w mieście”.

Ogłoszona w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polski z dnia 28 października 2022 r. zmiana Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 399) poszerzyła od stycznia 2023 r. obowiązek ustawowy dotyczący kontroli zbiorników bezodpływowych. Zgodnie z art. 6, ust 5a i 5aa *wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany prowadzić kontrolę posiadania umów na pozbywanie się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych i dowodów uiszczenia opłat za te usługi co najmniej raz na dwa lata zgodnie z planem kontroli, określającym co najmniej wykaz podmiotów podlegających kontroli w okresie kontrolowanym.*

W przypadku gdy wójt, burmistrz lub prezydent miasta nie będzie wykonywał obowiązku przeprowadzenia kontroli, gmina podlega karze pieniężnej w wysokości od 10 000 zł do 50 000 zł (art. 9z, ust. 7 powyższej Ustawy).

Zgodnie z art. 3 ust. 5 powyższej Ustawy, od 1 stycznia 2023 r. *wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza sprawozdanie dotyczące gospodarowania nieczystościami ciekłymi za poprzedni rok kalendarzowy zawierające informacje o:*

- *liczbie zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy,*
- *liczbie właścicieli nieruchomości, od których odebrano nieczystości ciekłe, oraz liczbie osób zameldowanych pod adresem nieruchomości, na której znajduje się dany zbiornik bezodpływowy lub dana przydomowa oczyszczalnia ścieków,*
- *liczbie zawartych umów na pozbywanie się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych w okresie sprawozdawczym, a także przed okresem sprawozdawczym, jeżeli obejmują działania realizowane w okresie sprawozdawczym,*
- *liczbie zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków, których opróżnianie zorganizowała gmina,*
- *częstotliwości opróżniania zbiornika bezodpływowego lub osadnika w instalacji przydomowej oczyszczalni ścieków,*
- *ilości nieczystości ciekłych odebranych z obszaru gminy w podziale na nieczystości ciekłe bytowe oraz przemysłowe,*
- *ilości wody pobranej przez użytkowników niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej,*

- stacjach zlewnych, do których przekazane zostały odebrane z terenu gminy nieczystości ciekłe, w postaci wykazu tych stacji,
- liczbie przeprowadzonych kontroli umów na pozbywanie się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych i dowodów uiszczania opłat za te usługi oraz wynikach tych kontroli.

Sprawozdanie przekazuje się właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska i właściwemu dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie corocznie, nie później niż do końca kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy (art. 3 ust. 6 powyższej Ustawy). Wyniki kontroli, przeprowadzonych przez Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Bełchatowa, w raportowanym okresie przedstawiono w tabeli.

Tabela 28. Wyniki rocznego sprawozdania z kontroli zbiorników bezodpływowych

Wskaźnik	2023 r.	2024 r.
Liczba zbiorników bezodpływowych na terenie gminy	233	252
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy	159	166
Liczba nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe	235	256
Liczba nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków	162	172
Liczba osób zameldowanych w nieruchomościach wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe	538	552
Liczba osób zameldowanych w nieruchomościach wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków	461	490
Liczba mieszkańców zamieszkujących nieruchomości wyposażone w zbiorniki bezodpływowe	477	491
Liczba mieszkańców zamieszkujących nieruchomości wyposażone w przydomowe oczyszczalnie ścieków	421	438
Liczba nieruchomości z których odebrano nieczystości ciekłe ze zbiorników bezodpływowych	139	171
Liczba nieruchomości z których odebrano nieczystości ciekłe z przydomowych oczyszczalni ścieków	97	101
Liczba nieruchomości z których nie odebrano nieczystości ciekłe ze zbiorników bezodpływowych	96	85
Liczba nieruchomości z których nie odebrano nieczystości ciekłe z przydomowych oczyszczalni ścieków	65	71
Liczba kontroli z których wynika posiadanie umów na wywóz nieczystości ciekłych	173	362
Liczba kontroli z których wynikają dowody uiszczania opłat za usługi pozbywania się nieczystości ciekłych zebranych na terenie nieruchomości	164	351
Liczba kontroli posiadania umów, z których wynika brak posiadania takich umów	46	17
Liczba kontroli dowodów uiszczania opłat za usługi pozbywania się nieczystości ciekłych, z których wynika brak posiadania takich dowodów	46	17

źródło: Urząd Miasta Bełchatowa

Braki w dokumentacji najczęściej wynikały z tytułu posiadania nowych instalacji przed pierwszym opróżnieniem (nowe posesje), nieużytkowanych, niezamieszkałych posesji, pustostanów, nieruchomości przyłączonych do sieci na przełomie roku.

9. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Powiat Bełchatowski

Konkurs ekologiczny badawczy „Wpływ zanieczyszczeń wody na rozwój roślin” w Szkole Podstawowej nr 1 w Bełchatowie.

Konkurs ekologiczny „Jak zatrzymać wodę opadową w mieście?” w Szkole Podstawowej nr 1 w Bełchatowie.

Projekt edukacyjny pn.: „Woda – naturalne bogactwo świata ludzi, zwierząt i roślin” – WOD.-KAN. Bełchatów – koszt wszystkich zadań **3 120,00 zł** ze środków własnych Powiatu.

➤ Działania podejmowane w 2024 r. przez Powiat Bełchatowski

Powiatowy Konkurs Fotograficzny „Woda draży skałę” w Szkole Podstawowej nr 3 w Bełchatowie.

Projekt edukacyjny „Woda – naturalne bogactwo świata ludzi, zwierząt i roślin” – WOD.-KAN.

Konkurs wiedzy ekologicznej połączony ze sprzątaniem Zbiornika Winek oraz zawodami wędkarskimi – PZW Koło Nr 3 Górnik przy KWB Bełchatów.

Zawody wędkarskie o Puchar Starosty Powiatu Bełchatowskiego, pt.: „Ekologiczny Świat Wędkarski” – PZW Koło Nr 3 Górnik przy KWB Bełchatów – koszt wszystkich zadań **6 900,00 zł** ze środków własnych Powiatu.

❖ DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PLACÓWKI OŚWIATOWE

➤ Działania podejmowane przez III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza

Światowy Dzień Wody: quiz o wodzie, warsztaty z Polską Akcją Humanitarną, wycieczka edukacyjna do Wod.-Kan. – 22.03.2024 r.

„Zgaś światło i pomóż rzekom!”- akcja społeczności szkolnej – 23.03.2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 1 im. Stanisława Jachowicza

Lekcje chemii z okazji Dnia Wody w klasach VII i VIII poświęcone roli wody w przyrodzie i życiu człowieka oraz konieczności jej ochrony – marzec 2023 i 2024 r.

Szkolny konkurs „Co wiem o wodzie” z okazji Dnia Wody – marzec i kwiecień 2024 r.

Lekcje biologii w klasach 8: Człowiek i środowisko – lata 2023-2024.

Lekcja geografii: Zapoznanie z przyczynami i skutkami zanieczyszczenia Morza Bałtyckiego – styczeń 2023 i 2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 4 im. Stefana Żeromskiego

Quiz z okazji Dnia Wody dla uczniów kl. 4-8.

Tematy poruszone w klasach: Woda jak ważne znaczenie ma dla życia, Woda źródłem życia – marzec 2024 r.

- Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 5 im. Żołnierzy Wojska Polskiego

Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych:

- w kl. 7 na temat odnawialnych źródeł energii
- w kl. 5 na temat ochrony środowiska na Wyżynie Śląskiej

Udział w konkursie „Jeden z dziesięciu” w Szkole Podstawowej nr 13.

Prowadzenie koła przyrodniczego w kl. II – wszystkie zadania realizowane w 2024 r.

- Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 8 im. Jana Brzechwy

Tematy realizowane na różnych przedmiotach – 2023 r.:

- Co zanieczyszcza wodę?
- Woda źródłem życia.

Tydzień ekologiczny (DZIEŃ WODY – kolor niebieski). Znaczenie wody dla wszystkich organizmów żywych, konieczność oszczędzania wody – film edukacyjny. Celem jest uświadamianie uczniom znaczenia wody na ziemi – kwiecień 2024 r.

Doświadczenia związane z oczyszczaniem wody i związane z odkrywaniem jej właściwości. Omówienie biegu wody w przyrodzie – kwiecień 2024 r.

Omawianie działań proekologicznych, dbanie o przyrodę. Formułowanie odpowiedzi na kluczowe pytanie: Jak mogę pomóc Ziemi? – kwiecień 2024 r.

Co to jest woda? Zajęcia pokazowe z wykorzystaniem wody – uczniowie samodzielnie wykonywały doświadczenia z wodą, pogadanka o jej zastosowaniach i właściwościach – grudzień 2024 r.

Oszczędzamy wodę. Uważne słuchanie tekstu i rozmowa na temat występowania wody w przyrodzie. Wprowadzenie pojęć: woda słona, woda słodka, woda pitna. Swobodne wypowiedzi na temat sposobów oszczędzania wody, na podstawie ilustracji – listopad 2024 r.

- Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 12 im. Kornela Makuszyńskiego

Udział w międzyszkolnym konkursie ekologicznym „Chrońmy wodę” – lata 2023-2024.

- Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 13

Konkurs plastyczny „Mój EKO-Świat” Wojewódzkiego Funduszu Ochrony i Środowiska Gospodarki Wodnej w Łodzi – 2024 r.

- Działania podejmowane przez Przedszkole nr 1 „Pod Topolą”

W placówce zrealizowano Program Edukacji Ekologicznej pn. „Ziemię kochamy, o jej zasoby dbamy – twórcza edukacja ekologiczna w Przedszkolu Samorządowym nr 1 „Pod Topolą” w Bełchatowie” – realizacja zadań wynikających z programu uwzględniała potrzeby środowiska lokalnego w zakresie rozwijania świadomości ekologicznej (segregację surowców wtórnych, oszczędzanie zasobów ziemi, wody, monitoring powietrza w naszym środowisku lokalnym) oraz potrzebę kultywowania dziedzictwa regionu – od października 2023 r. do maja 2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 3

Zorganizowanie w poszczególnych grupach obchodów Dnia Wody – 22.03.2023 r.
Prowadzenie zajęć w ramach projektu ogólnopolskiego „Mała Fabryka Eksperymentów”.
Podczas zajęć dzieci uczestniczą w przeprowadzaniu eksperymentów przybliżających zjawiska fizyczne, chemiczne oraz z zakresu przyrody nieożywionej np. „Kolorowy deszcz”, „Kwaśny czy zasadowy”, „Filtrowanie wody”, „Rośliny też piją” – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 5

Festiwal Piosenki Ekologicznej: Czysta Ziemia, czyste powietrze, czysta woda – uroczystość przedszkolna – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 8 „Bajkowy Zakątek”

„Dzień wody” – eksperymenty i zabawy badawcze – 22.03.2024 r.
Zajęcia edukacyjne zgodnie z realizowaną tematyką – lata 2023-2024.
Realizacja ogólnopolskich edukacyjnych, ekologicznych i profilaktycznych programów oraz projektów: „Mamo, tato wolę wodę”, „Mała Fabryka Eksperymentów”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne” – lata 2023-2024.
„Ekologia na co dzień” – zabawy, zajęcia dydaktyczne, bajki edukacyjne, audycje, literatura dla dzieci – promujące i kształtujące zachowania proekologiczne i prozdrowotne wśród dzieci w wieku przedszkolnym – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9

Światowy Dzień Wody:

- przygotowanie dekoracji tematycznej o wodzie – nauczyciele i wybrani uczniowie,
- rozwiązywanie quizu „Co wiesz o wodzie?” – kl.7 i 8
- akcja „strój niebieski” – wszyscy uczniowie,
- burza mózgów: Jak oszczędzać wodę? – wszyscy uczniowie kl. 5-8.

Przedszkole:

Woda siły ci doda – uroczystość z okazji Dnia Wody.

Dzień Wody – zajęcia we wszystkich grupach – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

10. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony przed powodzią i suszą

❖ **DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PLACÓWKI OŚWIATOWE**

➤ Działania podejmowane przez III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza

Filmy edukacyjne omawiające problem powodzi – 18.03.2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 1 im. Stanisława Jachowicza

Lekcja geografii: Ochrona przeciwpowodziowa a występowanie i skutki powodzi – grudzień 2023 i 2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 4 im. Stefana Żeromskiego

Tematy poruszone w klasach 7 i 8:

Wpływ przemysłu na środowisko – Co warto robić dla planety.

Amazonia – Zielone Płuca Świata.

Film o badaniach naukowych na kołach podbiegunowych – ocieplenie się klimatu i jakie ma znaczenie dla klimatu na świecie – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

➤ **Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 8 im. Jana Brzechwy**

Tematy realizowane na różnych przedmiotach – lata 2023-2024:

Jak rolnictwo i przemysł wpływa na środowisko?

„WODA TO BEZCENNY SKARB” – Cytat „Wodo, nie masz ani smaku, ani koloru, ani zapachu. Nie można ciebie opisać. Pije się ciebie, nie znając ciebie. Nie jesteś niezbędną do życia: jesteś samym życiem (...). Jesteś największym bogactwem, jakie istnieje na ziemi.” (Ziemia, planeta ludzi Antoine de Saint-Exupéry) – zajęcia z wychowawcą w ramach tygodnia ekologicznego.

Dbam o mój świat.

Ocenianie postępowania człowieka wobec przyrody. Zwrócenie uwagi na konsekwencje niewłaściwych zachowań. Uwrażliwienie na konieczność dbania o przyrodę i otoczenie. Zwrócenie uwagi na ekologiczne podejście do środowiska naturalnego. Park jako ekosystem. Porównywanie parku i lasu.

Wypowiedzi na temat zbiorników wodnych znajdujących się w miejscu zamieszkania.

Ochrona przyrody – oszczędzanie wody.

➤ **Działania podejmowane przez Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 3**

Zorganizowanie akcji pomocowej dla ludzi i zwierząt poszkodowanych w powodzi wraz z cyklem zajęć w poszczególnych grupach upowszechniających wiedzę na temat przyczyn powodzi – jesień 2024 r.

➤ **Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 5 im. Jana Brzechwy**

Konkurs plastyczno-techniczny „Woda na wagę złota”.

Turniej wiedzy ekologicznej „Woda źródłem życia”.

Warsztaty ekologiczne: „Życie w wodzie i nad wodą” – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

3.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 19 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Gospodarka wodno-ściekowa.

Tabela 29. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Gospodarka wodno-ściekowa

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa					
Cel: Bieżąca modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej					
Kierunek interwencji: Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki					
1.	V.1. Budowa sieci wodociągowej dla strefy przemysłowej B2 po zachodniej stronie ul. Czaplinieckiej w Bełchatowie	Miasto Bełchatów	2021	↑	137 944,50

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
2.	V.2. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym m.in. budowa infrastruktury jak w pozycjach od V.2.a – V.2.g	WOD.-KAN.	2023	↑	338 293,55 (kwota nie dotyczy zadań z pozycji V.2.a.-V.2.g.)
			2024	↑	668 255,06 (kwota nie dotyczy zadań z pozycji V.2.a.-V.2.g.)
		Miasto Bełchatów	2023	→, ↑	4 532 416,94
			2024		2 632 843,88
3.	V.2.a. Budowa sieci wodociągowej od ulicy Grabowej do strefy przemysłowej w rejonie ulicy Czaplinieckiej etap II	WOD.-KAN.	2021	↑	463 015,32 netto
4.	V.2.b. Budowa sieci wodociągowej wraz z przebudową przyłączy wodociągowych do posesji na ul. Sportowej etap II	WOD.-KAN.	2018-2025	→	355 000,00
5.	V.2.c. Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami na odcinku od ulicy Lipowej do bloku nr 138 na osiedlu Dolnośląskim etap II	WOD.-KAN.	2019-2027	→	738 000,00
6.	V.2.d. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ulicy Dalekiej etap II	WOD.-KAN.	2018-2023	↑	293 528,55
7.	V.2.e. Budowa sieci wodociągowej wraz z wykonaniem przełączy przyłączy w rejonie bloków 217 i 218 na os. Dolnośląskim	WOD.-KAN.	2019-2027	→	369 000,00
8.	V.2.f. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ulicy Jasińskiego i Frątczak etap III	WOD.-KAN.	2021	↑	42 272,80 netto
9.	V.2.g. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w rejonie ul. Pabianickiej przy posesji nr 101A etap II	WOD.-KAN.	2018-2025	→	738 000,00
Kierunek interwencji: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych					
10.	V.3. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odor, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	WOD.-KAN.	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
Kierunek interwencji: Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce ściekowej dla potrzeb ludności i gospodarki					
11.	V.4. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej, w tym m.in.	WOD.-KAN.	2020-2027	→, ↑	1 965 097,20 (kwota nie dotyczy zadań)

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
	budowa sieci wymienionych w pozycjach V.4.a – V.4.d				z pozycji V.4.a.-V.4.d.)
		Miasto Bełchatów	2024	→	2 532 173,89
12.	V.4.a. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przepompownią w ulicy Piotrkowskiej/ Zdzieszulickiej	WOD.-KAN.	2021	↑	2 218 656,74 netto
13.	V.4.b. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Dębowej etap II	WOD.-KAN.	2019-2024	↑	162 870,23
14.	V.4.c. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Wrzosowej	WOD.-KAN.	2019-2027	→	3 500 000,00
15.	V.4.d. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Jasińskiego i Frątczak etap III	WOD.-KAN.	2021	↑	233 997,28 netto
16.	V.5. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych	WOD.-KAN.	2023-2024	↓	-
17.	V.6. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych zgodnie z zapisami w MPZP dla danego obszaru miasta	mieszkańcy	2023-2024	↔	W ramach własnych wydatków
18.	V.7. Modernizacja kanalizacji deszczowej – usunięcie problemów z odprowadzeniem wód deszczowych	PGM	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna					
19.	V.8. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków	WOD-KAN.	2023-2024	↔	58 834,59
		Placówki oświatowe	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis zadań ujętych w powyższej tabeli.

1. Budowa sieci wodociągowej dla strefy przemysłowej B2 po zachodniej stronie ul. Czaplinieckiej w Bełchatowie

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

2. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym m.in. budowa infrastruktury jak w pozycjach od V.2.a – V.2.g

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez WOD.-KAN.

Oprócz wymienionych w poniższych punktach inwestycji, WOD-KAN. realizował następujące zadania, finansowane ze środków własnych:

Modernizacja studni głębinowych – **37 573,72 zł.**

Modernizacja odżelaziaczy – **200 982,00 zł.**

Modernizacja armatury w hali odżelaziaczy – **20 664,00 zł.**

Budowa sieci wodociągowej o dł. 82 m oraz kanalizacji sanitarnej o dł. 82 m w rejonie ul. Wodnej – **79 073,83 zł.**

➤ Działania podejmowane w 2024 r. przez WOD.-KAN.

Modernizacja systemu wizualizacji UW – **196 800,00 zł.**

Modernizacja odżelaziaczy – **216 480,00 zł.**

Modernizacja armatury w hali odżelaziaczy – **20 664,00 zł.**

Budowa sieci wodociągowej o długości ok. 90 m w ul. Lawendowej – **31 705,75 zł.**

Budowa sieci wodociągowej od ul. Czeremchowej do ul. Czereśniowej o długości ok. 214 m – **64 874,71 zł.**

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez WOD.-KAN.

Wykonanie połączenia sieci wodociągowej os. Dolnośląskie z os. Przytorze – budowa sieci wodociągowej o długości 170 m – **137 730,60 zł.**

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie miasta Bełchatowa

Zadanie jest realizowane w 5 częściach opisanych w pkt 3. rozdz. 3.2. W raportowanym okresie realizowano w zakresie sieci wodno-kanalizacyjnej:

1. Budowa i przebudowa miejsc parkingowych dla samochodów osobowych wraz z ciągami jezdni, chodnikami, oświetleniem i odwodnieniem w rejonie targowiska miejskiego.

2. Budowa dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem w Bełchatowie – budowa ulic zlokalizowanych po stronie północnej ulicy Dębowej (odc. 3KDL, 5KDD, 4KDD i 3KDD) wraz z odwodnieniem, oświetleniem i usunięciem kolizji, a także rozbudowa drogi gminnej nr 101761E – ulicy Kasztanowej oraz budowa ulicy dojazdowej (bez nazwy) pomiędzy ulicą Kasztanową a ulicą Jesienną wraz z budową odwodnienia oraz odcjęć kanalizacji deszczowej i kanalizacji sanitarnej.

3. Budowa dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem w Bełchatowie – rozbudowa drogi gminnej Nr G920E w rejonie bloków nr 219, 220 i 221 na os. Dolnośląskim wraz budową i przebudową sieci kanalizacji deszczowej oraz rozbudowa sieci wodociągowej.

Koszt wyniósł w **2023 r. 415 342,74 zł** ze środków własnych Miasta.

Koszt wyniósł w **2024 r. 1 672 253,74 zł**, w tym środki własne Miasta 744 221,59 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 928 032,15 zł.

Budowa ulic, przebudowa uzbrojenia oraz odtworzenie pasa drogowego w osiedlu Binków w Bełchatowie

Zadanie zakończone, realizowane w dwóch częściach. Wykonano:

1. Budowa ulic Jurajskiej, Dolomitowej, „bez nazwy”, św. Kingi, Złotej, Rubinowej i odcinka Jana Kiepury wraz z odwodnieniem i oświetleniem w os. Binków w Bełchatowie. Zrealizowano roboty w zakresie sieci wodno-kanalizacyjnych.

2. Przebudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, odwodnienia wraz z oświetleniem w ul. Budryka na odcinku od skrzyżowania z ul. Staszica do ul. Skaleniowej wraz z odtworzeniem na wierzchni pasa drogowego w os. Bińków w Bełchatowie. Zrealizowano przebudowę sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej w ul. Budryka na odcinku od skrzyżowania z ul. Staszica do ul. Skaleniowej.

Koszt wyniósł w 2023 r. **4 117 074,20 zł** w tym środki Miasta 2 875 117,28 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 1 241 956,92 zł.

Koszt wyniósł w 2024 r. **960 590,14 zł**, w tym środki własne Miasta 179 622,55 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 780 967,59 zł.

Zadanie w zakresie robót drogowych zostało opisane w punkcie 3 rozdz. 3.2.

3. Budowa sieci wodociągowej od ulicy Grabowej do strefy przemysłowej w rejonie ulicy Czaplinieckiej etap II

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

4. Budowa sieci wodociągowej wraz z przebudową przyłączy wodociągowych do posesji na ul. Sportowej etap II

➤ Działania podejmowane w latach 2018-2025 przez WOD.-KAN.

Budowa nowego odcinka sieci wodociągowej wraz z przyłączami, przy ul. Sportowej, tj. 431 m oraz 374 m przyłączy. Całkowity koszt **355 00,00 zł** ze środków WOD-KAN.

5. Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami na odcinku od ulicy Lipowej do bloku nr 138 na osiedlu Dolnośląskim etap II

➤ Działania podejmowane w latach 2019-2027 przez WOD.-KAN.

Budowa sieci wodociągowej o długości 510 m. Całkowity koszt **738 000,00 zł** ze środków WOD-KAN.

6. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ulicy Dalekiej etap II

➤ Działania podejmowane w latach 2018-2023 przez WOD.-KAN.

Budowa sieci wodociągowej o długości 621 m i 202 m przyłączy. Całkowity koszt **293 528,55 zł** ze środków WOD-KAN.

7. Budowa sieci wodociągowej wraz z wykonaniem przełączy przyłączy w rejonie bloków 217 i 218 na os. Dolnośląskim

➤ Działania podejmowane w latach 2019-2027 przez WOD.-KAN.

Budowa sieci wodociągowej o długości 236 m. Całkowity koszt **369 000,00 zł** ze środków WOD-KAN.

8. Budowa sieci wodociągowej w rejonie ulicy Jasińskiego i Frątczak etap III

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

9. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w rejonie ul. Pabianickiej przy posesji nr 101A etap II

➤ Działania podejmowane w latach 2018-2025 przez WOD.-KAN.

Budowa sieci wodociągowej o długości ok. 368 m oraz kanalizacji sanitarnej o długości ok. 468 m. Całkowity koszt **738 000,00 zł** ze środków WOD-KAN.

Dla przedstawienia efektów realizacji powyższych zadań, poniżej przedstawiono charakterystykę systemu wodociągowego na terenie miasta Bełchatowa w latach 2022-2024.

Tabela 30. Charakterystyka systemu wodociągowego na terenie Bełchatowa

L.p.	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
			2022	2023	2024
1.	Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej	km	163,2	164,2	166,4
2.	Przylączy rozdzielczej sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 873	4 952	5 037
3.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej.	os.	53 926	52 186	52 270
4.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	99,87	99,85	99,84
5.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	1 735,415	1 773,579	1 764,837
6.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	32,16	33,93	33,71
7.	Zużycie wody na potrzeby przemysłu	dam ³	48,36	89,889	100,605
8.	Udział przemysłu z zużyciu wody	%	2,79	4,3	4,78

źródło: WOD-KAN.

10. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odoru, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez WOD.-KAN.

Zadanie jest realizowane na bieżąco.

11. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej, w tym m.in. budowa sieci wymienionych w pozycjach V.4.a – V.4.d

➤ Działania podejmowane w latach 2020-2027 przez WOD.-KAN.

Oprócz wymienionych w poniższych punktach inwestycji, WOD-KAN. realizował następujące zadania, finansowane ze środków własnych:

Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na os. Przytorze: modernizacja etapowa odcinka ok. 600 m w latach 2024-2027 kolektora sanitarnego $\varnothing 500$ i $\varnothing 600$ na os. Przytorze. Całkowity koszt **1 107 000,00 zł** ze środków WOD-KAN.

Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Czapliniecka 100: modernizacja odcinka sieci kanalizacji sanitarnej na długości 370 m w latach 2020-2027. Całkowity koszt **492 000,00 zł** ze środków WOD-KAN.

Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Pabianickiej od skrzyżowania z ul. Bawełnianą w stronę Łodzi: modernizacja odcinka sieci kanalizacji sanitarnej na długości 402 m w latach 2020-2024. Całkowity koszt **366 097,20 zł** ze środków WOD-KAN.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów**

Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Stalowej w Bełchatowie – **2 532 173,89 zł**, w tym środki Miasta 660 567,10 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 1 871 606,79 zł. Zadanie w trakcie realizacji. Całkowity koszt wyniesie 4 403 780,68 zł, w tym środki Miasta 660 567,10 zł, Rządowy Fundusz Polski Ład 3 743 213,58 zł.

12. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przepompownią w ulicy Piotrkowskiej/Zdzieszulickiej

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

13. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Dębowej etap II

➤ **Działania podejmowane w latach 2019-2024 przez WOD.-KAN.**

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o długości 172 m – **162 870,23 zł** ze środków WOD.-KAN.

14. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Wrzosowej

➤ **Działania podejmowane w latach 2019-2027 przez WOD.-KAN.**

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o długości ok. 1 290 m oraz tłocznej o długości ok. 1 236 m wraz z przykanalikami o długości 131 m uzależniona od możliwości dofinansowania. Całkowity koszt **3 500 000,00 zł** ze środków WOD-KAN.

15. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Jasińskiego i Frątczak etap III

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

Dla przedstawienia efektów realizacji powyższych zadań, poniżej przedstawiono charakterystykę systemu kanalizacyjnego na terenie miasta Bełchatowa w latach 2022-2024.

Tabela 31. Charakterystyka systemu kanalizacyjnego na terenie Bełchatowa

L.p.	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
			2022	2023	2024
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	160,9	157,4	158,4
2.	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 238	4 300	4 371

L.p.	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
			2022	2023	2024
3.	Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	1 649,925	1 819,977	1 819,220
4.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	52 257	50 646	50 720
5.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	96,78	96,90	96,88
6.	Ścieki przemysłowe odprowadzone do sieci kanalizacyjnej	dam ³	119,783	147,086	145,910

źródło: WOD.-KAN.

16. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych

- Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez WOD.-KAN.

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane przez WOD.-KAN. Działania podejmowano w poprzednich latach.

17. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych zgodnie z zapisami w MPZP dla danego obszaru miasta

- Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez mieszkańców

Zadanie jest realizowane przez mieszkańców we własnym zakresie. Na koniec 2023 r. liczba przydomowych oczyszczalni ścieków wynosiła 159 szt., a na koniec 2024 r. 166 szt.

18. Modernizacja kanalizacji deszczowej – usunięcie problemów z odprowadzeniem wód deszczowych

- Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez PGM

Administratorem sieci kanalizacji deszczowej jest PGM na podstawie umowy dzierżawy. W 2023 r. przybyło 0,37 km sieci kanalizacji deszczowej, całkowita długość sieci wynosiła 161,68 km natomiast w roku 2024 wybudowano 0,30 km, a całkowita długość sieci kanalizacji deszczowej na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 161,98 km.

19. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków

- Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez WOD.-KAN.

Realizacja projektu ekologicznego pn. „Woda – naturalne bogactwo świata ludzi, zwierząt i roślin. Edycja V” obejmująca wyjazdy edukacyjne do Orientarium i ZOO w Łodzi, projekt i druk kalendarzy o charakterze ekologicznym, udział w eventach ekologicznych, warsztatach pn. „DNI WODY” organizowanych na Ujęciu Wody w Bełchatowie – **58 834,59 zł** ze środków WOD.-KAN. i WFOŚiGW.

❖ **DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PLACÓWKI OŚWIATOWE**

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 1 im. Stanisława Jachowicza
Lekcja chemii w klasie VII, podczas której zostały omówione sposoby racjonalnego gospodarowania wodą w domu – maj 2023 i 2024 r.

Lekcje biologii w klasach 8: Człowiek i środowisko – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 5 im. Żołnierzy Wojska Polskiego

Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów kl. I-III przez pracowników WOD-KAN. na temat oszczędnego gospodarowania wodą z okazji Światowego Dnia Wody – 2023 r.

Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych w kl. 7 na temat wód powierzchniowych – 2023 r.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 8 im. Jana Brzechwy

Tematy realizowane na różnych przedmiotach – lata 2023-2024:

Oszczędne gospodarowanie wodą.

Nazywanie stanów skupienia wody.

W ramach wyrabiania trwałych nawyków ekologicznych wdrażano uczniów do :

- dbałości o zamykanie drzwi wejściowych w okresie zimowym,
- gaszenie światła, jeżeli nie jest potrzebne,
- dokręcanie kranów lub zgłaszanie awarii cieków wodnych.

Woda jest źródłem życia – uczniowie udali się do Ujęcia Wody na Myszakach. Poznali ciekawostki o wodzie, a także działanie stacji uzdatniania wody i skąd ona płynie do naszych domów – kwiecień 2024 r.

Wykonanie plakatu zachęcającego do oszczędzania wody – listopad 2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole nr 1 „Pod Topolą”

W placówce zrealizowano Program Edukacji Ekologicznej pn. „Ziemię kochamy, o jej zasoby dbamy – twórcza edukacja ekologiczna w Przedszkolu Samorządowym nr 1 „Pod Topolą” w Bełchatowie” – realizacja zadań wynikających z programu uwzględniała potrzeby środowiska lokalnego w zakresie rozwijania świadomości ekologicznej (segregację surowców wtórnych, oszczędzanie zasobów ziemi, wody, monitoring powietrza w naszym środowisku lokalnym) oraz potrzebę kultywowania dziedzictwa regionu – od października 2023 r. do maja 2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 3

Prowadzenie zajęć z dziećmi w ramach tematyki kompleksowej „oszczędzamy wodę” i korzystanie podczas mycia rąk i zębów z czasowego dozowania wody w zlewach oraz kubeczków do mycia zębów – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 4

Wycieczka autokarowa do oczyszczalni ścieków WOD.-KAN. w Bełchatowie – kwiecień 2023 r.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 5 im. Jana Brzechwy

Warsztaty ekologiczne z doświadczeniami: „Burza w szklance wody”.

Wycieczka do oczyszczalni ścieków.

Wycieczka na Niebieskie źródła oraz Skansen Rzeki Pilicy – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 8 „Bajkowy Zakątek”

Codzienne zabiegi higieniczne – lata 2023-2024.

Zajęcia edukacyjne „Oszczędzamy wodę” – 25.04.2024 r.

Zajęcia i zabawy badawcze z dziećmi w ramach kółka ekologicznego „Mali badacze” – lata 2023-2024.

3.6. Gleby

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 3 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Gleby.

Tabela 32. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Gleby

Tabela 62: Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji: Gleby					
Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
Obszar interwencji: Gleby					
Cel: Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi					
Kierunek interwencji: Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi					
1.	VI.1. Monitoring jakości gleb	GIOŚ	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
2.	VI.2. Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych	ŁODR	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
		ARiMR	2023	↔	12 910,65
Kierunek interwencji: Rekultywacja terenów zdegradowanych					
3.	VI.3. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku przyrodniczym, rekreacyjnym lub leśnym	właściciele gruntów	2023-2024	↓	-

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis zadań ujętych w powyższej tabeli.

1. Monitoring jakości gleb

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez GIOŚ

Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany jest od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura Monitoringu przypadła na lata 2020-2022 i była realizowana przez Eurofins OBIKŚ Polska Sp. z o.o., na zlecenie GIOŚ. Baza danych gromadzonych od 1995 r. w ramach programu

pozwała na określenie stanu jakości gleb, ocenę kierunków jej zmian oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń dla funkcji gleb użytkowanych rolniczo.

Na terenie Bełchatowa nie ma punktów pomiarowych. Najbliżej zlokalizowany punkt znajduje się w miejscowości Łękińsko, w gminie Kleszczów.

2. Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez ŁODR

Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach zorganizował na terenie Bełchatowa następujące szkolenia:

ROK 2023

- 1 szkolenie w temacie Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej.
- 1 szkolenie w temacie Zalecenia zawarte w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku.
- 1 szkolenie w temacie Płatności bezpośrednie.
- 1 szkolenie w temacie Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich.
- 1 szkolenie w temacie Zasady integrowanej ochrony roślin.
- 1 szkolenie w temacie Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona.
- 13 szkoleń w temacie Profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie.
- 6 szkoleń w temacie Tradycje kulinarne.
- 1 szkolenie w temacie Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo Wodne.
- 1 szkolenie w temacie Ochrona różnorodności biologicznej w warunkach produkcji rolnej.

ROK 2024

- 1 szkolenie w temacie Płatności bezpośrednie.
- 1 szkolenie w temacie BHP.
- 1 szkolenie w temacie Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji.
- 1 szkolenie w temacie Produkcja metodami ekologicznymi.
- 9 szkoleń w temacie Profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie.
- 11 szkoleń w temacie Tradycje kulinarne.
- 2 szkolenia w temacie Estetyzacja wiejskiej zagrody.
- 1 szkolenie w temacie Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo Wodne.
- 1 szkolenie w temacie Ekoschematy – wymogi i płatności w realizacji praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt.

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez ARiMR

Rolnicy mogli ubiegać się za pośrednictwem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o przyznanie płatności z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach Działania 10. Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne i Działania 11. Rolnictwo ekologiczne oraz z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w ramach I.10.4

Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu oraz Interwencje na rzecz rozwoju obszarów wiejskich: Rolno-środowiskowo-klimatyczne i rolnictwo ekologiczne.

Płatność w całości lub w części rekompensuje utracony dochód i dodatkowo poniesione koszty wynikające z dobrowolnego przyjęcia na siebie zobowiązań w zakresie danych pakietów.

W raportowanym okresie ARiMR w 2023 r. przyjął i wypłacił 3 wnioski w ramach Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) na powierzchnię 9,15 ha, w kwocie **12 910,65 zł.**

3. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku przyrodniczym, rekreacyjnym lub leśnym

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez właścicieli gruntów

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane, ponieważ nie wystąpiła taka potrzeba. Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Bełchatowie na terenie miasta na koniec 2024 r., podobnie jak w poprzednich latach, nie występują grunty wymagające rekultywacji.

3.7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 9 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 33. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami					
Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami					
1.	VII.1. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych	Miasto Bełchatów	2023	↔	17 298 083,81
			2024		19 690 379,46
2.	VII.2. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku	Straż Miejska	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
3.	VII.3. Osiągnięcie wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych
4.	VII.4. Sporządzanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanego do	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
	Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego i WIOŚ				
5.	VII.5. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów	WIOŚ	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
6.	VII.6. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta	Miasto Bełchatów	2023	↔	15 132,10
			2024		19 315,58
7.	VII.7. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów	Miasto Bełchatów	2023	↔	50 946,57
			2024	↔	76 744,80
Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna					
8.	VII.8. Promowanie oraz wspieranie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów	Miasto Bełchatów	2023	↔	W ramach kosztów podanych w punkcie 9 niniejszej tabeli
		Powiat Bełchatowski	2023	↔	W ramach kosztów podanych w punkcie 9 niniejszej tabeli
			2024		
		Placówki oświatowe, Eko-Region	2023-2024	↔	W ramach kosztów podanych w punkcie 9 niniejszej tabeli
9.	VII.9. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami, w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła”	Miasto Bełchatów	2023	↔	173 797,73
			2024	↔	106 393,09
		Powiat Bełchatowski	2023	↔	40 925,20
			2024	↔	64 657,90
			Placówki oświatowe, Eko-Region	2023-2024	↔

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis zadań ujętych w powyższej tabeli.

1. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

W latach 2023-2024 na terenie miasta Bełchatowa usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości świadczyła Spółka EKO-REGION. Odpady komunalne odbierane były głównie w systemie pojemnikowym, bezpośrednio od właścicieli nieruchomości. W systemie pojemnikowym odebrano z nieruchomości w 2023 r. 9 329,180 Mg odpadów niesegregowanych (zmieszanych) i 6 487,540 Mg odpadów segregowanych, natomiast w 2024 r. 9 615,940 Mg odpadów niesegregowanych (zmieszanych) i 7 138,082 Mg odpadów segregowanych.

Na terenie miasta działał również PSZOK, zlokalizowany przy ul. Przemysłowej 14 i 16, prowadzony przez Spółkę EKO-REGION. Mieszkańcy przekazali do niego w 2023 r. łącznie 1 630,628 Mg odpadów, a w 2024 r. 1 463,354 Mg odpadów (dla porównania w 2022 r. było to 1 175,288 Mg). Największą grupę stanowiły odpady budowlane i rozbiórkowe – 54,55% w 2023 r. i 46,29% w 2024 r. wszystkich odpadów zebranych w PSZOK, odpady ulegające biodegradacji – 21,22% w 2023 r. i 26,64% w 2024 r. oraz odpady wielkogabarytowe – 9,82% w 2023 r. i 9,47% w 2024 r.

Prowadzone były także mobilne zbiórki odpadów wielkogabarytowych w zabudowie jednorodzinnej jak i wielorodzinnej, podczas których zebrano w 2023 r. 731,480 Mg i w 2024 r. 937,300 Mg odpadów wielkogabarytowych. Z aptek odebrano natomiast 3,5200 Mg przeterminowanych leków w 2023 r. i 2,520 Mg w 2024 r.

Przy ul. Kwiatowej zlokalizowany jest Miejski Punkt Zbiórki Elektroodpadów do którego można oddawać płyty CD/DVD, drobną elektronikę, tonery, baterie, żarówki. Na terenie miasta rozstawionych było również 9 w 2023 r. (należących do firmy MB Recykling) i 28 w 2024 r. (9 od firmy MB Recykling i 19 Spółki EKO-REGION) pojemników na elektroodpady tj. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz baterie i akumulatory przenośne.

Podmiot odbierający odpady ma obowiązek, wynikający z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przekazać odebrane niesegregowane odpady do instalacji komunalnych, a odpady selektywnie zebrane do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów¹¹.

Tabela 34. Miejsca przekazania zebranych odpadów z terenu miasta Bełchatowa w latach 2023–2024

Nazwa miejsca	Masa przekazanych odpadów [Mg]	
	2023	2024
Odpady zmieszane		
Instalacja komunalna Dylów A w gminie Pajęczno	9 218,240	8 995,940
Instalacja komunalna w Julkowie w gminie Skierniewice	-	463,960
Instalacja komunalna w Gotartowie w gminie Kluczbork	44,720	222,260

¹¹ Analiza gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Bełchatowa za rok 2023, 2024.

Nazwa miejsca	Masa przekazanych odpadów [Mg]	
	2023	2024
Odpady ulegające biodegradacji		
Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów w Dylowie A, gm. Pajęczno	346,000 z PSZOK, 1 626,440 z nieruchomości	386,720 z PSZOK, 647,040 z nieruchomości
Zakład Górniczy Radostów Dolny	1 214,280	2 183,320
Instalacja w Julkowie	269,100	43,860
Instalacja w Gotartowie	77,940	722,400

źródło: Analiza gospodarki odpadami na terenie Miasta Bełchatowa za rok 2023, 2024

Ilość wszystkich odpadów odebranych z terenu nieruchomości, PSZOK i punktów zbiórki na terenie miasta Bełchatowa w latach 2022 (rok porównawczy) – 2024 zestawiono poniżej.

Tabela 35. Ilość odpadów odebranych na terenie miasta Bełchatowa w latach 2022-2024

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)		
		2022	2023	2024
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1 118,6200	1 016,231	1 029,820
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	332,8511	216,893	326,831
15 01 04	Opakowania z metali	3 869,8875	2 647,552	2 008,614
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	1 494,5000	1 497,760	1 708,300
15 01 07	Opakowania ze szkła	1 039,1800	939,800	909,124
16 01 03	Zużyte opony	12,8050	16,365	14,240
grupa 17	Odpady budowlano-rozbiórkowe o kodach z grupy 17	1 436,0630	1 345,404	1 221,168
20 01 10	Odzież	0,3200	1,660	-
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,1450	0,170	-
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	3,6900	1,389	11,480
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	0,2470	-	-
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,2600	1,480	-
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	4,0210	3,530	2,520
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	1,4600	2,093	1,240
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	4,9800	1,390	0,969
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż	5,1800	5,017	8 004

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)		
		2022	2023	2024
	wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35			
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	3 803,5500	3 533,760	3 986,520
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	40,9800	36,480	42,020
20 02 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	-	-	0,301
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	9 711,4800	9 329,180	9 615,940
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1 013,5000	891,670	1 075,880
	Razem	23 893,7196	21 487,824	21 962,971

*Odpady niebezpieczne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. poz. 1923 w sprawie katalogu odpadów

źródło: Analiza gospodarki odpadami na terenie Miasta Bełchatowa za rok 2022, 2023, 2024

2. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Straż Miejską

W 2023 r. Straż Miejska w czasie kontroli ujawniła 77 wykroczeń naruszenia Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W trakcie codziennej służby w terenie strażnicy lokalizowali na bieżąco punktowe zaśmiecenia terenów zielonych, powstawanie dzikich wysypisk, uszkodzeń zieleni i drzew, które przekazywano do uprzątnięcia właścicielom terenów oraz służbom miejskim.

3. Osiągnięcie wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

Gminy zgodnie z Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 399) miały osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo za rok 2023. Miasto Bełchatów osiągnęło wymagany poziom recyklingu, który wyniósł 36,78%.

W 2024 r. wymagany poziom wynosił co najmniej 45%. Miasto Bełchatów osiągnęło wymagany poziom recyklingu, który wyniósł 45,23%.

4. Sporządzanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanego do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego i WIOŚ

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

Zadanie jest realizowane corocznie.

5. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez WIOŚ

WIOŚ w latach 2023-2024 przeprowadził 2 kontrole w następujących podmiotach:

1. Gun Szop Mikołaj Michalczyk ul. Piotrkowska 20B, 97-400 Bełchatów.

Kontrola została przeprowadzona w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów). W wyniku działań kontrolnych nie stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska

2. Eco Clean Energy S. A. ul. Przemysłowa 7, 97-400 Bełchatów.

Kontrola została przeprowadzona w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów); przestrzegania przepisów w zakresie termicznego przekształcania odpadów; przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

W wyniku przeprowadzonych działań ustalono, że spółka eksploatowała instalację niezgodnie z posiadanym pozwoleniem zintegrowanym, tj. naruszyła warunki określone w zezwoleniu na zbieranie i zezwoleniu na przetwarzanie odpadów oraz zbierała zakaźne odpady medyczne wbrew ustawowemu zakazowi. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zastosowano sankcję wobec kierownika kontrolowanej jednostki w postaci mandatu karnego oraz wszczęto postępowania w sprawie wymierzenia spółce administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w art. 194 ust. 5 oraz 194 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2023, poz. 1587 ze zm.). Dotychczas nie zostały wydane rozstrzygnięcia w omawianych sprawach.

6. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Bełchatowa na lata 2012–2032” został przyjęty Uchwałą nr XXX/249/12 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 25 października 2012 r. W jego ramach Miasto Bełchatów całkowicie finansuje koszty odbioru odpadów zawierających azbest, transportu tych odpadów, ich składowania i unieszkodliwienia. Odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości dotyczy tylko osób fizycznych. Wnioski realizowane są do końca listopada każdego roku – według kolejności wpływu oraz wysokości środków finansowych zabezpieczonych w budżecie na dany rok kalendarzowy.

W 2023 r. odebrano łącznie 19,460 Mg odpadów azbestowych. **Koszt wyniósł 15 132,10 zł.**

W 2024 r. odebrano łącznie 22,356 Mg odpadów azbestowych. **Koszt wyniósł 19 315,58 zł.**

Zgodnie z informacjami zawartymi w Bazie Azbestowej (stan na dzień 07.05.2025 r.):

- zinwentaryzowanych zostało 2 200,587 Mg wyrobów zawierających azbest,

- dotychczas unieszkodliwiono 1 226,956 Mg wyrobów zawierających azbest,
- pozostało do unieszkodliwienia 973,631 Mg wyrobów zawierających azbest.

7. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

W 2023 r. zlikwidowano dzikie wysypiska odpadów m.in. w następujących miejscach: os. Okrzei rejon bloku Nr 2, Skatepark Binków, ul. Wspólna, ul. Lazurowa, ul. Pod Ługami, ul. Wojska Polskiego (rejon Biedronki), ul. Lipowa (przy witaczu), ul. Zdieszulicka, stacja transformatorowa Park Jeziorańskiego, ul. Rodziewiczza (rejon ogrzewalni), ul. Czapliniecka (stacja transformatorowa), tereny zielone wzdłuż ogrodzenia cmentarza – rejon garaży, tereny wokół budynku Zębca. **Koszt 50 946,57 zł** ze środków własnych Miasta.

➤ Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów

Likwidacja dzikich wysypisk – **76 744,80 zł** ze środków własnych Miasta.

8. Promowanie oraz wspieranie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów

Opis zadania w poniższym punkcie.

9. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami, w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła”

Oba zadania są ze sobą powiązane i były realizowane w ramach tych samych wydarzeń, stąd opisano je w jednym punkcie.

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Działania edukacyjno-informacyjne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w szczególności selektywnego zbierania odpadów komunalnych: wykłady w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi i warsztaty pt. „Dać drugie życie przedmiotom” oraz zakup zestawów do segregacji odpadów w postaci koszy na odpady segregowane, które zostały przekazane do miejskich przedszkoli – **56 113,20 zł** ze środków własnych Miasta.

Zakup materiałów i artykułów służących edukacji ekologicznej podczas realizacji wydarzeń pn. „Osiedlowe lato w mieście”, w tym przygotowanie i przeprowadzenie warsztatów, animacji oraz spektakli plenerowych dla dzieci, wykonanie gadżetów z logo i hasłem pn. „Segregacja to dobra reakcja” – **117 684,53 zł** ze środków własnych Miasta.

Straż Miejska prowadziła zajęcia profilaktyczne w placówkach oświatowych, w ramach których realizowano tematykę z zakresu dbania o środowisko i segregację śmieci. Przeprowadzono 32 godziny lekcyjne zajęć z dziećmi z następujących tematów: „Grzeczne dzieci segregują śmieci” i z młodzieżą: „Dbamy o nasze środowisko” oraz przeprowadzono przy współpracy Szkoły Podstawowej nr 4 akcję ogólnomiejską „Pokaż klasę – posprzątaj po swoim psie”. Łącznie liczba dzieci biorących udział w zajęciach z tych tematów wyniosła 940.

➤ Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów

Działania edukacyjne podczas realizacji wydarzeń pn. „Osiedlowe Lato w Mieście” odbywających się pod hasłem „Segregacja to dobra reakcja” – **106 393,09 zł** ze środków własnych Miasta.

Straż Miejska przeprowadziła 32 godziny lekcyjne zajęć z dziećmi z następujących tematów: „Grzeczne dzieci segregują śmieci” i z młodzieżą: „Dbamy o nasze środowisko” oraz przeprowadziła przy współpracy Szkoły Podstawowej nr 1 akcję ogólnomiejską „Pokaż klasę – posprzątaj po swoim psie”. Łącznie liczba dzieci biorących udział w zajęciach z tych tematów wyniosła 1 092.

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Powiat Bełchatowski

XIII Edycja „Drzewka za makulaturę”, w akcji wzięło udział ok. 231 osób, wydano 6 030 sadzonek, zebrano 14,7 Mg makulatury – **36 925,20 zł** ze środków własnych Powiatu.

Konkurs techniczny „Eko Moda” – Szkoła Podstawowa nr 1 w Bełchatowie.

Konkurs „Ekologiczny instrument muzyczny” – Niepubliczne Przedszkole Karolinka w Bełchatowie.

Śmieciowe stworki i przedmioty użytkowe – Szkoła Podstawowa nr 4 w Bełchatowie.

Konkurs rękodzielniczy „Coś z niczego”. Wiszące ozdoby dekoracyjne. Przytulanki z materiałów z recyklingu z przeznaczeniem dla dzieci niepełnosprawnych – Bełchatowskie Stowarzyszenie Amazonki.

Powiat zorganizował także 4 konkursy w szkołach w innych gminach – całkowity koszt **4 000,00 zł** ze środków własnych Powiatu.

➤ Działania podejmowane w 2024 r. przez Powiat Bełchatowski

XIV Edycja „Drzewka za makulaturę”, w akcji wzięły udział ok. 273 osoby, wydano 6 218 sadzonek, zebrano 17,94 Mg makulatury – **59 607,90 zł** ze środków własnych Powiatu.

Warsztaty Osikowe – Zimowe ekozwierzątko.

Szkolny konkurs Eko-zabawka dla uczniów klas IV-VIII w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bełchatowie.

Szkolny konkurs dla klasy IV-VIII „Ze starego coś nowego” w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bełchatowie.

Konkurs na instrument ekologiczny – Muzyczno-Artystyczne Przedszkole „Karolinka” w Bełchatowie.

Konkurs rękodzieła „Coś z niczego” – Ekologia, nadaj drugie życie starym przedmiotom – Bełchatowskie Stowarzyszenie Amazonki.

Powiat zorganizował także 6 konkursów w szkołach w innych gminach – całkowity koszt **5 050,00 zł** ze środków własnych Powiatu.

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Eko-Region Sp. z o.o.

Uczestnictwo w pikniku ekologicznym pn.: „W harmonii z naturą” i edukacja w zakresie segregacji odpadów oraz przekazanie materiałów edukacyjnych – maj 2023 r.

Drzewko za makulaturę: pomoc w organizacji akcji wymiany makulatury na drzewko – dostawa kontenerów i odbiór makulatury – październik 2023 i 2024 r.

❖ **DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PLACÓWKI OŚWIATOWE**

➤ Działania podejmowane przez III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza
Konkurs „Ozdoba Świąteczna wykonana z przedmiotów do recyklingu” – grudzień 2023 r.
III Szkolny Konkurs Fotograficzny „Moje eko miejsce w powiecie bełchatowskim” – 10.04.2024 r.

Warsztaty o segregacji śmieci, kodeks ekologa – grudzień 2024 r.

Polska Stolica Recyklingu – projekt ogólnopolski – październik 2023-styczeń 2024 oraz październik 2024-styczeń 2025

Obchody „Dzień Ziemi w Mickiewiczu”: prelekcje, zajęcia tematyczne, quizy, las w szkole – 21.04.2023 r. i 19.04.2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 4 im. Stefana Żeromskiego

Tematy poruszone w klasach 8:

Zanieczyszczenie środowiska, po co segregujemy śmieci – lata 2023-2024.

Konkurs „Lekcja Nieśmiecenia – edycja 3” organizowany przez Fundację Nasza Ziemia – wygrana stacja do segregacji odpadów, tablica EKO-edukacyjna oraz wisząca zgniatarka do butelek i puszek – październik 2023 r., koszt **6 642,00 zł** ze środków sponsora Henkel Polska.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 5 im. Żołnierzy Wojska Polskiego

Pokaz „Śmieciowa Moda” dla uczniów kl. I-VIII z wykorzystaniem odpadów – lata 2023-2024.

Udział w zajęciach edukacyjnych przeprowadzonych przez pracowników Straży Miejskiej na temat „Grzeczne dzieci segregują i wykorzystują śmieci” – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 8 im. Jana Brzechwy

Tematy realizowane na różnych przedmiotach – lata 2023-2024:

Czy twój dom jest ekologiczny? – ankieta.

Bądź mądry – oszczędzaj.

Sposoby pozbywania się śmieci.

Systematycznie uzupełniano brakujące opisy na koszach do segregacji i wygospodarowano dodatkowe pojemniki do segregacji odpadów.

„Sprzątamy dla Polski”. Uczenie postawy odpowiedzialności młodego pokolenia i dbałości o nasze lokalne środowisko. Dzień Sprzątania Świata. Uczniowie sprzątnęli teren wokół szkół.

W ciągu całego roku szkolnego przypominano społeczności szkolnej zasady segregacji odpadów na terenie szkoły poprzez pogadanki na godzinach wychowawczych.

Omawianie zagadnień związanych z segregacją śmieci, dbaniem o środowisko. Co to jest ekologia i poznanie pracy ekologa.

Wykorzystywanie wiedzy dotyczącej segregowania śmieci: porządkowanie odpadów do właściwych kontenerów. Wskazanie działań proekologicznych, które mogą przejawiać dzieci.

Segregowanie śmieci – łączenie ilustracji z odpowiednimi pojemnikami. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat śmieci, których nie wolno wrzucać do pojemników na typowe odpadki.

➤ **Działania podejmowane przez Przedszkole nr 1 „Pod Topolą”**

W placówce zrealizowano Program Edukacji Ekologicznej pn. „Ziemie kochamy, o jej zasoby dbamy – twórcza edukacja ekologiczna w Przedszkolu Samorządowym nr 1 „Pod Topolą” w Bełchatowie” – realizacja zadań wynikających z programu uwzględniała potrzeby środowiska lokalnego w zakresie rozwijania świadomości ekologicznej (segregację surowców wtórnych, oszczędzanie zasobów ziemi, wody, monitoring powietrza w naszym środowisku lokalnym) oraz potrzebę kultywowania dziedzictwa regionu – od października 2023 r. do maja 2024 r.

➤ **Działania podejmowane przez Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 3**

„Segregujemy odpady” – wyposażenie placówki w kosze do segregacji odpadów, zajęcia edukacyjne we wszystkich grupach wiekowych. (zestaw dużych koszy) – 2023 r., finansowane z darowizny.

Pomoc sensoryczna” – rodzinny konkurs plastyczno-techniczny na wykonanie pomocy dydaktycznej z materiałów recyklingowych – wiosna 2024 r.

„Biblioteczne rady na odpady” – lekcja biblioteczna we współpracy z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną – wiosna 2024 r.

Prowadzenie zbiórki nakrętek plastikowych i przekazywanie ich na cele charytatywne – lata 2023-2024.

➤ **Działania podejmowane przez Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 4**

Nauczyciele prowadzą wiele zajęć na temat zapobiegania powstawania odpadów – lata 2023-2024.

➤ **Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 5 im. Jana Brzechwy**

Ogólnopolska akcja w ramach Święta Ziemi 21 kwietnia, nauka segregowania śmieci, „Sprzątanie Świata”, występy artystyczne – lata 2023-2024.

➤ **Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 8 „Bajkowy Zakątek”**

Zajęcia edukacyjne zgodne z realizowaną tematyką – lata 2023-2024

Realizacja ogólnopolskiego programu edukacji z zakresu ekologii „Kubusiowi Przyjaciele Natury” – czerwiec 2024.

Zajęcia edukacyjne „Zabawki z recyklingu” – 26.04.2024 r.

„Ekologia na co dzień” - zabawy, zajęcia dydaktyczne, bajki edukacyjne, audycje, literatura dla dzieci - promujące i kształtujące zachowania proekologiczne i prozdrowotne wśród dzieci w wieku przedszkolnym – lata 2023-2024

Zajęcia i zabawy badawcze z dziećmi w ramach kółka ekologicznego „Mali badacze” – lata 2023-2024.

„Sprzątamy dla Polski” – ogólnopolska akcja – 04.10.2023 r.

3.8. Zasoby przyrodnicze

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 14 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Zasoby przyrodnicze.

Tabela 36. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Zasoby przyrodnicze

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze					
Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i ochrona krajobrazu					
Kierunek interwencji: Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu					
1.	VIII.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
2.	VIII.2. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach kosztów podanych w punkcie 13 niniejszej tabeli
		Nadleśnictwo Bełchatów	2023-2024	↔	30 891,89
3.	VIII.3. Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody	Miasto Bełchatów	2023	↑	7 000,00
4.	VIII.4. Obejmowanie ochroną prawną nowych obszarów i obiektów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
5.	VIII.5. Ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizacja	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
6.	VIII.6. Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych	ZDW	2023	↔	76 814,73
			2024	↔	74 930,37
7.	VIII.7. Ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
8.	VIII.8. Tworzenie warunków do zwiększania powierzchni lasów i zadrzewień w obrębie gruntów rolnych o najniższej przydatności rolniczej oraz na obszarach porolnych, objętych sukcesją naturalną	Miasto Bełchatów	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności
9.	VIII.9. Realizacja inwestycji związanych z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania	Miasto Bełchatów,	2023-2024	↓	-

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
	zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	Nadleśnictwo Bełchatów			
Kierunek interwencji: Tworzenie i utrzymanie zielonej infrastruktury					
10.	VIII.10. Modernizacja i przebudowa parku im. Jana Nowaka Jeziorańskiego	Miasto Bełchatów	2021	↑	161 130,00
			30.08.2022-15.12.2022		1 379 518,80
11.	VIII.11. Zielone Grocholice	Miasto Bełchatów	2021	↑	1 018 660,44
12.	VIII. 12. Wprowadzanie błękitno-zielonej infrastruktury (np. zielone ściany i dachy, ogrody kieszonkowe itp.) w terenach intensywnie zabudowanych	Miasto Bełchatów	2023-2024	↓	-
13.	VIII.13 Bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej	Miasto Bełchatów	2023	↔, ↑	5 229 759,08
			2024	↔, →, ↑	3 089 643,33
Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna					
14.	VIII.14. Działania informacyjno-edukacyjne: organizowanie wycieczek, pikników, konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych	Miasto Bełchatów	2023	↔, ↑	230 245,00
		Powiat Bełchatowski	2023	↑	221 154,00
			2024	↑	444 171,90
		Placówki oświatowe	2023-2024	↔	65 170,00 oraz w ramach bieżącej działalności
		Nadleśnictwo Bełchatów	2023-2024	↔	487 416,06

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis zadań ujętych w powyższej tabeli.

1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

W raportowanym okresie przyjęto 4 nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa – „Domiechowice Zachód” (Uchwała nr LV/440/23 z dnia 23 lutego 2023 r.) – plan ustala nakaz rekompensowania niezbędnych wycięć drzew i krzewów nowymi nasadzeniami.

MPZP fragmentu osiedla Binków w Bełchatowie – „Przy Parku” (Uchwała nr LXI/490/23 z dnia 28 września 2023 r.) – plan ustala nakaz maksymalnego zagospodarowania zielenią wolnych

od utwardzenia terenów w ramach powierzchni biologicznie czynnej, dla wyznaczonych planem terenów.

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa w rejonie zbiegu Alei Włókniarzy i ulicy Lipowej – „Cmentarz” (Uchwała nr LXIV/509/23 z dnia 14 grudnia 2023 r.) – plan ustala zachowanie istniejących terenów sklasyfikowanych jako lasy, zachowanie terenu istniejącego Parku 1000-lecia, nakaz rekompensowania niezbędnych wycięć drzew i krzewów nowymi nasadzeniami, zalecenie zachowania i wzbogacania naturalnych siedlisk leśnych dla uzyskania zespołów roślinnych o większej odporności naturalnej, zalecenie maksymalnego nasycenia zielenią nowych terenów przeznaczonych do zabudowy, ustalenie powierzchni biologicznie czynnych.

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa – Żabia (Uchwała nr VII/54/24 z dnia 31 października 2024 r.) – plan ustala wydzielenie korytarza ekologicznego wzdłuż dopływu rzeki Rakówki – rowu melioracyjnego R-A, zachowanie istniejących terenów sklasyfikowanych jako lasy, rekompensowanie niezbędnych wycięć drzew i krzewów nowymi nasadzeniami, ochronę terenów wykorzystywanych rolniczo lub obecnie odłogowanych, pokrytych zielenią naturalną przez realizacją zabudowy innej niż wskazanej w ustaleniach szczegółowych do poszczególnych terenów.

2. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

Realizowano nasadzenia ujęte w zadaniu VIII.13. Bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej.

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Nadleśnictwo Bełchatów

Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów – **30 891,89 zł** ze środków Nadleśnictwa.

3. Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Inwentaryzacja dendrologiczna pomników przyrody w Dworku Olszewskich oraz w parku przy Rzymskokatolickim Kościele Parafialnym w Grocholicach – **7 000,00 zł** ze środków własnych Miasta.

Pomniki przyrody w raportowanym okresie nie wymagały zabiegów pielęgnacyjnych.

4. Obejmowanie ochroną prawną nowych obszarów i obiektów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa w rejonie zbiegu Alei Włókniarzy i ulicy Lipowej – „Cmentarz” (Uchwała nr LXIV/509/23 z dnia 14 grudnia 2023 r.) ustalili: zachowanie istniejących terenów sklasyfikowanych jako lasy bez możliwości wprowadzania zabudowy (za wyjątkiem lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej, obiektów małej architektury oraz sieci infrastruktury technicznej, zachowanie terenu istniejącego Parku 1000-lecia bez możliwości wprowadzania zabudowy (za wyjątkiem

realizacji toalet publicznych, altan ogrodowych, mini tężni solankowych, ścieżek, oświetlenia, pomników i obiektów małej architektury).

MPZP fragmentu miasta Bełchatowa – Żabia (Uchwała nr VII/54/24 z dnia 31 października 2024 r.) ustalił wydzielenie korytarza ekologicznego wzdłuż dopływu rzeki Rakówki – rowu melioracyjnego R-A bez możliwości wprowadzania zabudowy innej niż odpowiednio: budowli, urządzeń służących ochronie przeciwpowodziowej, obiektów i urządzeń, związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej oraz bez możliwości wprowadzania zabudowy innej niż dopuszczanej przepisami odrębnymi, dotyczącymi rodzinnych ogrodów działkowych, zachowanie istniejących terenów sklasyfikowanych jako lasy bez możliwości wprowadzania zabudowy za wyjątkiem lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej oraz sieci infrastruktury technicznej

5. Ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizacja

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ustalają zachowanie istniejących terenów sklasyfikowanych jako lasy bez możliwości wprowadzania zabudowy (za wyjątkiem lokalizacji obiektów i urządzeń, związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej, obiektów małej architektury oraz sieci infrastruktury technicznej).

Poddano rewitalizacji Park Olszewskich, opisany w zadaniu VIII.13. Bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej.

6. Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez ZDW

Pielęgnacja zadrzewień przydrożnych przy drogach wojewódzkich w ilości 243 szt. w okresie 12.07.2023-21.12.2023 – **76 814,73 zł** z budżetu Województwa Łódzkiego.

Pielęgnacja zadrzewień przydrożnych przy drogach wojewódzkich w ilości 217 szt. w okresie 15.01.2024-11.04.2024 – **68 595,87 zł** z budżetu Województwa Łódzkiego.

Wycinka zadrzewień przydrożnych przy drogach wojewódzkich w ilości 4 szt. oraz nasadzenia drzew przy drogach wojewódzkich w ilości 7 szt. w okresie 16.06.2024-04.11.2024 – **6 334,50 zł** z budżetu Województwa Łódzkiego.

7. Ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

W 2023 r. powierzchnia gruntów leśnych uległa zwiększeniu, z 568,26 ha do 586,20 ha. Zasady przeznaczania gruntów leśnych na cele nieleśne reguluje Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82). Poprzez przeznaczenie gruntów na cele nierolnicze i nieleśne rozumie się ustalenie innego niż leśny sposobu użytkowania gruntów leśnych. Przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych

wymaga uzyskania zgody Ministra Klimatu i Środowiska lub upoważnionej przez niego osoby po uzyskaniu opinii Marszałka Województwa w przypadku gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub zgody Marszałka Województwa po uzyskaniu opinii izby rolniczej w przypadku gruntów nie stanowiących własności Skarbu Państwa. Wyrażenie zgody o której mowa, następuje na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, wymagającego ww. zgody dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

8. Tworzenie warunków do zwiększania powierzchni lasów i zadrzewień w obrębie gruntów rolnych o najniższej przydatności rolniczej oraz na obszarach porolnych, objętych sukcesją naturalną

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

Zadanie realizowane poprzez odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych. Zalesianie gruntów porolnych powinno również sprzyjać tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy rolno-leśnej, a także tworzeniu zwanego systemu przyrodniczego.

9. Realizacja inwestycji związanych z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów i Nadleśnictwo Bełchatów

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane przez Miasto i Nadleśnictwo.

10. Modernizacja i przebudowa parku im. Jana Nowaka Jeziorańskiego

Zadanie zrealizowane w latach 2021-2022

11. Zielone Grocholice

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

12. Wprowadzanie błękitno-zielonej infrastruktury (np. zielone ściany i dachy, ogrody kieszonkowe itp.) w terenach intensywnie zabudowanych

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane przez Miasto.

13. Bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Utrzymanie i pielęgnacja terenów zielonych, opłaty za wodę oraz utrzymanie systemu zraszania, zakup materiału roślinnego – **4 996 767,75 zł** ze środków własnych Miasta. Zrealizowano m.in.:

1. Zakup i posadzenie 70 szt. drzew m.in. na osiedlu Dolnośląskie 201, ul. Lipowej, ul. Opalowej, ul. Budryka/SP 12, ul. Czyżewskiego, ul. Słowackiego/SP 13, Warszawskiej/Słonecznej/Żabiej – ogrodów działkowych, ul. Dzikiej i Jaworowej, ul.

Jarzębinowej, ul. Mazowieckiej/placu zabaw, ul. Tatrzańskiej, ul. 1 Maja/placu zabaw), z gwarancją na okres 3 lat – koszt 98 000,00 zł.

2. Zakup i posadzenie 30 szt. drzew i 3 000 szt. krzewów w ramach realizacji umowy na bieżące utrzymanie terenów zieleni na terenie miasta, m.in. Bełchatów w Zieleni – ul. Mielczarskiego, os. Budowlanych, Skwer Miast Partnerskich, ul. Topazowej/placu zabaw, ul. Piłsudskiego, plac Wolności, ul. Fabryczna, Rondo Andersa, Rondo im. R. Kaczorowskiego, „witacze” przy ul. Piłsudskiego, Ampera, Lipowej – koszt 248 000,00 zł.

3. Zakup materiału roślinnego: kwiaty jednoroczne do kwietników na terenie miasta – koszt 47 670,08 zł oraz bratki na wiosenne rabaty – koszt 2 179,22 zł.

Ponadto zrealizowano poniższe zadanie inwestycyjne:

Rewitalizacja Parku Olszewskich – odnowa zabytkowego parku przy Dworcu Olszewskich – 232 991,33 zł ze środków własnych Miasta. Wykonano:

1. Mapę do celów projektowych – 3 690,00 zł.

2. Kompleksową dokumentację projektowo-kosztorysową na budowę „Ławeczki Hellwigów” – 4 000,00 zł.

3. Posągi z brązu Nelli i Stefana Hellwigów – 94 395,05 zł.

4. Kamienne ławeczki – 9 232,09 zł.

5. Drewnianą sześcioboczną altanę z dachem wielospadowym pokrytym ocynkowaną blachą, ze stopniami i posadzką z płyt tarasowych oraz transport i posadowienie posągów Anieli i Stefana Hellwigów, w ramach projektu pn. „Ławeczka Hellwingów” w Parku Olszewskich w Bełchatowie – 103 500,00 zł.

6. Rozliczenie podatku VAT od wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów i importu usług oraz różnic kursowych – 18 174,19 zł.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Miasto Bełchatów**

Utrzymanie i pielęgnacja terenów zieleni, zakup materiału roślinnego – **2 379 548,33 zł** ze środków własnych Miasta.

1. W ramach realizacji umowy na bieżące utrzymanie terenów zieleni na terenie miasta posadzono – 128 drzew i 226 krzewów, m.in. w pasach drogowych ulic, m.in.: Lipowa, Piaskowa, Kątna, Piłsudskiego, Pabianicka, Iglasta, Rynek Grocholski, Częstochowska, Sadowa, Warszawska, Targowa, Okrzei, Paderewskiego, Gombrowicza, Broniewskiego, plac zabaw przy ul. Diamentowej na Binkowie, Os. 1 Maja, os. M. Konopnickiej.

2. Zakup materiału roślinnego – kwiaty jednoroczne do kwietników na terenie miasta – koszt 49 617,57 zł.

Ponadto realizowano poniższe zadania inwestycyjne

Rewitalizacja Parku Olszewskich – odnowa zabytkowego parku przy Dworcu Olszewskich – 30 000,00 zł ze środków własnych Miasta.

Wykonano koncepcję zagospodarowania fragmentu zabytkowego Parku Olszewskich w Bełchatowie oraz Program Funkcjonalno-Użytkowy wraz z oszacowaniem kosztów prac projektowych, robót budowlanych dla zadania inwestycyjnego pn.: Rewitalizacja Parku Olszewskich – odnowa zabytkowego parku przy Dworcu Olszewskich. W tym wykonana została inwentaryzacja zieleni zawierająca opis stanu drzew i krzewów znajdujących się na terenie objętym opracowaniem.

Rozstrzygnięto przetarg w formule zaprojektuj i wybuduj dla zadania inwestycyjnego Rewitalizacja Parku Olszewskich – odnowa zabytkowego parku przy Dworku Olszewskich, które zostanie zrealizowane w 2025 r. Koszt wyniesie 299 819,13 zł ze środków Miasta i Banku Gospodarstwa Krajowego Polski Ład.

Ekologiczny Park dla psów – 294 825,00 zł w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Na osiedlu Binków wybudowano ogólnodostępny ekologiczny park dla psów: ogrodzenie, tor przeszkód, psia toaleta, ławki dla właścicieli psów, kosze na śmieci.

Budowa tężni solankowej na osiedlu Olsztyńskim – 17 500,00 zł w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Zadanie jest w trakcie realizacji. Opracowano kompleksową dokumentację projektowo-kosztorysową wraz z mapą do celów projektowych oraz z infrastrukturą techniczną.

Przebudowa nawierzchni na obszarze Placu Wolności w Bełchatowie – 367 770,00 zł ze środków własnych Miasta.

Przebudowano istniejące nawierzchnie ciągów pieszych, poprzez likwidację nawierzchni z płyt granitowych oddzielonych pasami zieleni i zastąpieniu ich jednolitą nawierzchnią wraz z ułożeniem obrzeży i wykonaniem zieleńców.

14. Działania informacyjno-edukacyjne: organizowanie wycieczek, pikników, konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych

➤ Działania podejmowane w 2023 r. przez Miasto Bełchatów

Edukacja ekologiczna mieszkańców miasta Bełchatowa – segreguj, oszczędzaj, dbaj! – IV edycja – 47 336,00 zł, ze środków WFOŚiGW.

Projekt obejmował cykl działań mających wpływ na podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. Szczególna uwaga poświęcona została pszczołom i roślinom miododajnym. Zwrócono uwagę na konieczność ochrony ekosystemów roślinnych, które są niezbędne dla życia pszczoł. Promowano wysiew i sadzenie roślin miododajnych wśród mieszkańców. Akcje związane z ekologią przybliżyły uczestnikom pojęcie ekologii, ale również szeroko rozumiane zagadnienia związane z ochroną środowiska i zachowaniami nacechowanymi troską o naturę.

Utworzenie punktu dydaktycznego w Szkole Podstawowej nr 8 im. Jana Brzechwy z oddziałami integracyjnymi w Bełchatowie – 59 887,00 zł ze środków WFOŚiGW.

Utworzenie punktu dydaktycznego w Szkole Podstawowej nr 1 im. Stanisława Jachowicza z oddziałami integracyjnymi w Bełchatowie – 63 200,00 zł, w tym środki Miasta 3 200,00 zł, WFOŚiGW 60 000,00 zł.

Wykonano prace rozbiórkowe i ogólnobudowlane, utwardzono teren pod altaną kostką betonową, położono płyty chodnikowe przy wejściu na teren patio, postawiono drewnianą wiatę ze stołami i ławkami, drewniane donice i palisady oraz tablicę informacyjną o dofinansowaniu zadania z WFOŚiGW. Wyposażono punkt dydaktyczny w domki dla owadów, ul, modele zwierząt, tablice dydaktyczne, gry edukacyjne, tabliczki do oznaczania roślin, kosze do segregacji odpadów, dostarczono ziemię, korę ogrodową i rośliny (rododendron, funkcie, lawendę, trójlistek wielokwiatowy, pelargonię rabatową).

Utworzenie punktu dydaktycznego przy Przedszkolu Samorządowym Nr 7 im. Krasnala Hałabały w Bełchatowie – 59 822,00 zł, w tym środki Miasta 3 000,00 zł, WFOŚiGW 56 822,00 zł.

Wykonano i zainstalowano drewnianą altanę z ławkami, stołami do zajęć edukacyjnych, warsztatów i eksperymentów dla dzieci z elementami wyposażenia (budki dla ptaków, karmniki, poidła, rumowisko skalne, gazony, drewniane tablice i gry dydaktyczne, domek dla owadów, zbiornik na gromadzenie deszczówki) położono kostkę brukową pod altanę, zakupiono palisady ogrodowe i wykonano tablicę informacyjną dotyczącą zadania z WFOŚiGW. Zakupione zostały lornetki i lupy.

Zielony Bełchatów-naturalnie-edycja II oraz Ekopiknik pn. „W harmonii z naturą”.

➤ **Działania podejmowane w 2023 r. przez Powiat Bełchatowski**

Utworzenie ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej przy Bursie Szkolnej w Bełchatowie – **221 154,00 zł** ze środków WFOŚiGW.

➤ **Działania podejmowane w 2024 r. przez Powiat Bełchatowski**

Utworzenie miejsca edukacji ekologicznej przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Bełchatowie – **222 027,90 zł** ze środków WFOŚiGW oraz Województwa Łódzkiego w ramach projektu „Województwo Łódzkie Ogrodem Polski – Ogrody przyjazne naturze”.

„Cichy zakątek” – utworzenie miejsca edukacji ekologicznej wokół Domu Pomocy Społecznej w Bełchatowie – **147 360,00 zł** ze środków WFOŚiGW.

Zagospodarowanie terenów zieleni wokół Domu Dziecka w Bełchatowie – **74 784,00 zł** ze środków WFOŚiGW.

➤ **Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Nadleśnictwo Bełchatów**

Organizacja konkursów, wydarzeń edukacyjnych, utrzymanie infrastruktury edukacyjnej – **487 416,06 zł** ze środków Nadleśnictwa. Podane koszty dotyczą całego terenu Nadleśnictwa Bełchatów, nie ma możliwości agregacji danych tylko do terenu Miasta Bełchatów.

❖ **DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PLACÓWKI OŚWIATOWE**

➤ **Działania podejmowane przez III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza**

Promowanie zachowań ekologicznych – umieszczenie fiszek z radami, jak być eko i jak dbać o środowisko na drzwiach do każdej pracowni w szkole – kwiecień 2023 r.

II Szkolny Konkurs Fotograficzny „Moje eko miejsce w powiecie bełchatowskim” – 14.04.2023 r.

Innowacja ekologiczna – wrzesień 2024 r.

Konkurs „Eko-Drzewo” – 22.04.2024 r.

Konkurs „Eko-hasła” – październik 2024 r.

Sprzątanie świata – 7.11.2024 r.

➤ **Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 1 im. Stanisława Jachowicza**

Szkolne Konkursy ekologiczne: Alternatywne źródła energii przyszłością ludzkości, Jak zatrzymać wodę opadową w mieście?, Wpływ zanieczyszczeń wody na rozwój roślin – marzec

2023 r., koszt **1 120,00 zł**, w tym środki własne 40,00 zł, Starostwa Powiatowego w Bełchatowie 1 080,00 zł.

Olimpiada Antysmogowa, Dzień Ziemi, Dzień Wody i towarzyszące konkursy, wewnątrzszkolny konkurs „Co wiem o smogu”, „Parki Narodowe w Polsce”, „Chronimy naszą planetę” – lata 2023-2024.

Konkursy: „Parki Narodowe w Polsce” dla klas V-VIII, Puzzle „Chrońmy naszą planetę” dla klas V–VI, Ulotka pod hasłem „Chrońmy naszą planetę” dla klas VII-VIII – kwiecień-maj 2024 r., koszt **250,00 zł** ze środków Rady Rodziców.

➤ **Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 3 im. Żołnierzy POW**

Trójka jest eko – VII Powiatowy Turniej Ekologiczny dla klas III

Trójka jest eko – Powiatowy Konkurs Ekologiczny dla klas IV-VIII „Ziemia – mój dom”,

III Powiatowy Konkurs „Nauki Przyrodnicze to jest to!” – 180 rocznica urodzin Wilhelma Rontgena.

Dzień Ziemi, Dzień Ochrony Środowiska – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

➤ **Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 4 im. Stefana Żeromskiego**

Innowacja pedagogiczna w klasie 1c pt. „Zdrowa planeta, zdrowy człowiek.” Celem lekcji było promowanie świadomości ekologicznej oraz zrozumienie związku między zdrowiem człowieka, a stanem środowiska naturalnego – 2024 r.

Wycieczka dotycząca projektu ekologicznego Kolorowa lokomotywa – do pasieki w Lipce – wrzesień 2024 r.

Wycieczka szkolna kl. 5 do Muzeum Wody we Wrocławiu – wrzesień 2024 r.

Dzień Ziemi – Quiz – wrzesień 2024 r.

➤ **Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 5 im. Żołnierzy Wojska Polskiego**

Realizacja programu w kl. I „Kubusiowi Przyjaciele Natury”

Udział w akcji Sprzątania Świata pod hasłem „Na straży czystej Ziemi”.

Organizacja Międzyszkolnego Konkursu Ekologicznego pt. „Ekologia zaczyna się od serca – międzyszkolne potyczki drużynowe”.

Utworzenie punktu dydaktycznego „Bliżej natury” – lekcje w terenie – **koszt 63 800,00 zł**, w tym środki Miasta 3 500,00 zł, Rady Rodziców 300,00 zł, WFOŚiGW 60 000,00 zł.

Zorganizowanie zajęć edukacyjnych dla uczniów kl. I-VIII – spotkanie z pracownikiem PGE Dystrybucja na temat oszczędnego gospodarowania energią elektryczną.

Udział w I Powiatowym Ekologicznym Konkursie Teatralnym pt. „Ekologiczny Teatr u Kornela”.

Udział w ekowarsztatach dla uczniów kl. I-II – sadzenie łąki kwietnej – wszystkie zadania realizowane w 2024 r.

➤ **Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 8 im. Jana Brzechwy**

Tematy realizowane na różnych przedmiotach:

Czy człowiek jest zdrowy w zatrutym środowisku? Zdrowie to najcenniejszy skarb – spotkanie z pielęgniarką – 2023 r.

Skąd się biorą ścieki – wycieczka do oczyszczalni ścieków w Zielonkach – październik 2023 r.

Udział w zajęciach z przedstawicielem straży miejskiej „Grzeczne dzieci segregują śmieci” – lata 2023-2024.

Odbyło się spotkanie warsztatowe i spacer edukacyjny w Pasiece w Lipce. Celem wizyty w Pasiece było edukowanie uczestników w zakresie rozumienia i poszanowania roli pszczół i innych zapylaczy dla zachowania równowagi w ekosystemie. Poznano znaczenie pszczół w przyrodzie – wrzesień 2023 r.

Udział w Ekologicznym spektaklu „Przygody zazdrosnego Liliputka” w MCK w Bełchatowie. Spektakl porusza temat ekologii w kontekście regionalnym, ryzyka związanego z zanieczyszczeniem środowiska oraz sposoby na walkę ze śmieciami poprzez upcycling – wrzesień 2023 r.

ZIEMIA DLA CZŁOWIEKA – CZŁOWIEK DLA ZIEMI” – projekt. Celem projektu jest zgłębianie wiedzy o ziemi i dbanie o jej czystość – kwiecień 2024 r.

„Ekokarmnik” – szkolny konkurs, w którym uczniowie wykonali karmniki z różnych materiałów ekologicznych – kwiecień 2024 r.

Małe laboratorium – uczniowie badali właściwości wody – kwiecień 2024 r.

Międzyszkolny Konkurs Ekologiczny „Nie marnuj energii”, celem jest budowanie postaw ekologicznych, promowanie dobrych praktyk w zakresie ochrony przyrody, poznanie alternatywnych źródeł energii – marzec 2024 r.

„Ekologia zaczyna się od serca” – międzyszkolne potyczki drużynowe. Każda drużyna miała 5 zadań. Celem było utrwalenie podstaw związanych z przyrodą i ekologią – kwiecień 2024 r.

„Ekoludek” – konkurs dla zerówek. Dzieci z wielkim zaangażowaniem i pomysłowością wykonały recyklingowe ekoludki – kwiecień 2024 r.

„Z przyrodą za pan brat” – Powiatowy Konkurs Ekologiczno-Przyrodniczy. Uczniowie wykazali się wiedzą z zakresu edukacji przyrodniczej oraz ekologicznej – kwiecień 2024 r.

MÓJ LAS – konkurs drużynowy Nadleśnictwa Bełchatów – czerwiec 2024 r.

Dbanie o czystość w naszej okolicy (wycieczka do lasu) – uczniowie sprząтали tereny wokół szkoły – lata 2023-2024.

„Zielona szkoła” w Kątach Rybackich – maj 2024 r.:

- poznawanie walorów przyrodniczych i form ochrony przyrody Morza Bałtyckiego i Zalewu Wiślanego,
- rozbudzanie zainteresowań ekologią,
- uświadomienie korzyści osobistego, czynnego udziału w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- ukazywanie korzyści płynących z obcowania z przyrodą,
- kształtowanie poczucia piękna i zasad właściwego gospodarowania zasobami przyrody,
- poznawanie elementów przyrody i kultury regionu w zestawieniu z podobnymi elementami z regionu łódzkiego.

„Zielona szkoła” do Jodłówki Tuchowskiej – maj 2024 r.:

- zwiedzanie Parku Krajobrazowego i wejście na Brzankę – najwyższą górę w tym regionie,
- zwiedzanie Muzeum Przyrodniczego i Rezerwatu Przyrody „Skamieniałe Miasto”,
- zwiedzanie muzeum w Małopolskim Centrum Ekologii w Ciężkowicach „Woda, Ziemia, Powietrze”.

Wycieczka na Górę Kamieńsk – piknik , poznanie walorów przyrody tego terenu – maj 2024 r.

Obserwacja przyrodnicza w terenie – wyjście z klasą na obserwację przyrody – czerwiec 2024 r.

Wycieczka po Opolszczyźnie – maj 2024 r.:

- atrakcje zaginionego Miasta Rosenau, np. Park Żywiołów,

- Cicha Dolina – poznanie historii i uroków przyrodniczo-krajobrazowych Gór Opatowskich,
- zwiedzanie Opolskiego ZOO.

Nadleśnictwo Bełchatów – wycieczka za konkurs. Uczniowie mieli okazję zanurzyć się w naturze, odwiedzili Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie – październik 2024 r.

Wycieczka szkolna – zwiedzanie Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów, punkt widokowy w Żłobnicy oraz pogadanka na temat działań proekologicznych (rekultywacja terenów poeksploatacyjnych i renowacja użytków zielonych), korzystanie z atrakcji na Górze Kamieńsk – październik 2024 r.

➤ **Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 12 im. Kornela Makuszyńskiego**

Udział w powiatowym konkursie plastycznym „Mój las”.

Uroczystość szkolna dla klas z okazji „Dnia Ziemi”.

Współpraca z nadleśnictwem Bełchatów – skręcanie budek lęgowych dla ptaków.

Wycieczka do nadleśnictwa – do szkoły leśnej „Borowiny” – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

➤ **Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 13**

Interdyscyplinarny konkurs ekologiczno-regionalny – konkurs wojewódzki.

Konkurs kulinarny „Nie marnuj żywności. Żywność to wartość” – konkurs organizowany przez Ministerstwo.

Konkurs plastyczny „Mój EKO-Świat” organizowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony i Środowiska Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Udział w II edycji programu Polska Stolica Recyklingu – wszystkie zadania realizowane w 2024 r.

➤ **Działania podejmowane przez Przedszkole nr 1 „Pod Topolą”**

Podejmowanie działań wskazanych w poprzednich rozdziałach.

➤ **Działania podejmowane przez Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 3**

Zorganizowanie konkursu na terenie przedszkola „Nasza Ziemia – Nasz dom” (konkurs wewnątrzprzedszkolny) – kwiecień 2023 r.

„Pszczoły – nasi przyjaciele” – udział przedszkolaków w warsztatach pszczelarskich (dwie grupy) – 2023 r., warsztaty finansowane przez rodziców dzieci.

Energia odnawialna” – zajęcia prowadzone z wszystkimi grupami przez podmiot zewnętrzny (prezentacja działania baterii słonecznych i elektrowni wiatrowej) – luty 2023 r.

„Zwierzaki” – opracowanie i wystawienie spektaklu w wykonaniu przedszkolaków z warsztatów teatralnych – maj 2023 r.

Zorganizowanie spotkania z Leśnikiem – prelekcja dotycząca właściwego zachowania w lesie i wycieczka do lasu – wiosna 2023 r.

Udział w ogólnopolskiej akcji „Strażnicy lasów” – edukowanie młodego pokolenia na temat ochrony lasów – zajęcia, konkurs, wycieczka – 2023 r.

„Mobilne planetarium” – spotkania naukowe wszystkich grup zapoznające dzieci z miejscem Ziemi w kosmosie i prehistorycznymi faktami z przeszłości naszego globu – wiosna 2024 r.

„Pomoc sensoryczna” – rodzinny konkurs plastyczno-techniczny na wykonanie pomocy dydaktycznej z materiałów recyklingowych – wiosna 2024 r.

Zorganizowanie wycieczek krajoznawczych do Lawendowej pasieki, Kołacinka i Borysewa – wiosna 2024 r.

„Grzybobranie” – jesienna wycieczka do lasu w poszukiwaniu darów jesieni, w połączeniu z patrolem ekologicznym – październik 2024 r.

„Postaw na wartości” – realizacja założeń i zadań programu ogólnopolskiego – dział związany z ekologią i przyrodą „Postaw na ekologię” – 2024 r.

„Z plastyką przez cztery pory roku” – innowacja pedagogiczna – zajęcia sensoryczne z wykorzystaniem naturalnych materiałów przyrodniczych np. liście, dynie, ziarna, szyszki, żołędzie, kasztany, igliwie, trawa – lata 2023-2024, cztery cykle zajęć każdego roku).

„Projekt Bocian” – udział dzieci w projekcie ogólnopolskim (kształtowanie właściwych postaw względem dzikich zwierząt), 20 dzieci – grupa przedszkolna – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 4

Ścieżka sensoryczna – czuję świat pod stopami. Konkurs między przedszkolny dla dzieci z wykorzystaniem materiałów ekologicznych – 02.12.2023 r.

Piknik w ogrodzie przedszkolnym we współpracy z rodzicami – maj 2024 r.

Wycieczka do Lawendowej Barci – obserwacja życia pszczoł we współpracy z rodzicami – maj 2024 r.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 5 im. Jana Brzechwy

Uroczystości związane z ochroną środowiska.

Organizacja Pikniku Pod Parasolem pod hasłem „Zielono i ekologicznie”.

Dzień Przedszkolaka – zabawy pod hasłem „Zielony Dzień”.

Zielony Dzień Wege promujący ekologiczną żywność oraz jedzenie warzyw i owoców,

Konkurs Mody Ekologicznej.

Konkurs na ekologiczną Marzannę w Muzeum Regionalnym w Bełchatowie.

Konkurs recytatorski „Wiersze dla przyrody”.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” we współpracy ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Bełchatowie, zdrowa i ekologiczna żywność.

Organizacja kącików dydaktycznych o charakterze ekologicznym.

Wycieczki edukacyjne:

- na Targ Warzywny w Bełchatowie. Wycieczka dla dzieci 4-6 letnich. Dzieci poszerzały wiedzę z zakresu ekologii i zdrowego odżywiania,
- wycieczka do gospodarstwa wiejskiego. Wycieczka dla dzieci 4-6 letnich. Dzieci zdobyły wiedzę czym jest rolnictwo ekologiczne, na czym polega uprawa i hodowla zwierząt,
- do Nadleśnictwa Bełchatów,
- do Ośrodka Rekreacji i Sportu Wawrzkowizna,
- do Ujęcia Wody Myszaki.

Konkursy związane z ochroną środowiska.

Festiwal Piosenki Ekologicznej „Miłe uszom dźwięki” – propagowanie odgłosów przyrody, promowanie działań ekologicznych – wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 8 „Bajkowy Zakątek”

Rodzinny konkurs fotograficzny „Bełchatów – moje miejsce na ziemi” – 25.03.2024-26.04.2024, koszt 500,00 zł ze środków Starostwa Powiatowego w Bełchatowie.

Wycieczka do ZOO Safari Borysew – 19.04.2024, koszt 4 450,00 zł ze środków Starostwa Powiatowego w Bełchatowie.

Udział w różnych akcjach (ogólnopolskich i lokalnych) związanych z przyrodą, ekologią i ochroną środowiska naturalnego: „Sprzątanie świata”, „Sprzątamy dla Polski”, „Dzień czystego powietrza”, „Dzień zdrowia”, „Światowy Dzień Ziemi”, „Światowy dzień zwierząt”, „Dzień drzewa” – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9

Obchody Dnia Ziemi: „Zainwestuj w naszą planetę”, sprzątanie terenu w najbliższej okolicy szkoły oraz pobliskiego lasu w ramach akcji „Sprzątanie świata”

Działania informacyjno-edukacyjne:

1. Referat „Źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza”.
2. Oglądamy film pt. „Zanieczyszczenia powietrza w gospodarstwie domowym”.
3. Pogadanka na temat „W jaki sposób możemy się przyczynić do zmniejszenia zanieczyszczania powietrza”.
4. Pogadanka na temat „Do czego wykorzystujemy ekosystemy? Dlaczego warto je chronić?”

Udział w konkursach ekologicznych:

Klasy 4-8

- Zjawiska fizyczno-chemiczne i ich wpływ na środowisko,
- Mój las – organizowany przez Nadleśnictwo Bełchatów,
- Nie marnuj energii

Klasy 1-3

- Jesienne ludziki z darów jesieni,
- Cztery pory roku w oczach dziecka,
- Plakaty „Ratujmy Ziemię” i „Woda – źródło życia”,
- O powietrze dbamy – dobry klimat mamy.

Przedszkole:

Akcja „Sprzątanie świata” (8 grup) – 15.09.2023 r.

Dzień Drzewa – uroczystość w grupach (8 grup) – 10.10.2023 r.

Dzień Jeża – uroczystość w grupach (8 grup) – 10.11.2023 r.

„Eko choinka” – konkurs przedszkolny (wszystkie grupy) – grudzień 2023 r.

„Ekologiczne gry planszowe – razem gramy i o środowisko dbamy” – konkurs plastyczny (wszystkie grupy) – kwiecień 2024 r.

Światowy Dzień Ziemi – uroczystość przedszkolna oraz zajęcia w grupach (wszystkie grupy) – 23.03.2024 r.

Dzień Bociana Białego (grupa Liski) – 28.05.2024 r.

Dzień Pszczół (grupa Liski) – 15.05.2024 r.

Projekt „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” (8 grup) – maj 2024 r.

Realizacja projektu „Kubusiowi Przyjaciele Natury” (wszystkie grupy) – maj 2024 r.

Wycieczka do Mini ZOO „Ranczo Zagata” (4 grupy) – 06.06.2024 r.

Konkurs plastyczny „EkoRobot Domowy” – konkurs plastyczno-ekologiczny (wszystkie grupy) – styczeń 2024 r.

Wycieczki do Szkółki leśnej Borowiny (10 grup) – 20.09.2023 r., 03.10.2023 r., 06.10.2023 r.

Koło ekologiczne dla dzieci 6-letnich.

Koło biologiczne dla dzieci 6-letnich.

3.9. Zagrożenia poważnymi awariami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 5 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Zagrożenia poważnymi awariami

Tabela 37. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Zagrożenia poważnymi awariami

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji	Ocena realizacji	Koszt zadania
Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami					
Cel: Ograniczanie skutków poważnych awarii dla ludzi i środowiska					
Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii					
1.	IX.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	Miasto Bełchatów, WIOŚ	2023-2024	↓	-
2.	IX.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemicznie-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	Miasto Bełchatów	2023-2024	↓	-
3.	IX.3. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	Miasto Bełchatów, sprawcy awarii, PSP	2023-2024	↓	-
4.	IX.4. Nadzór nad logistyką transportową substancji niebezpiecznych	WITD	2023-2024	↓	-
Kierunek interwencji: Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii					
5.	IX.5. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Miasto Bełchatów	2023	↔	W ramach bieżącej działalności
			2024	↔	4 200,00
		Placówki oświatowe	2023-2024	↔	W ramach bieżącej działalności

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis zadań ujętych w powyższej tabeli.

1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów i WIOŚ

Miasto nie podejmowało działań.

WIOŚ w latach 2021–2022 nie kontrolował podmiotów zlokalizowanych na terenie miasta Bełchatowa w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.

2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane przez Miasto. Działania podejmowano w poprzednich latach.

3. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów, sprawców awarii, PSP

Nie było potrzeby realizacji zadania, ponieważ nie wystąpiły poważne awarie w środowisku.

4. Nadzór nad logistyką transportową substancji niebezpiecznych

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez WITD

Łódzki Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego nie prowadził kontroli pojazdów przewożących towary niebezpieczne na terenie miasta Bełchatowa. W mieście Bełchatów nie ma wyznaczonych miejsc do kontroli pojazdów ciężarowych, gdzie jest możliwe przeprowadzenie kontroli.

5. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii

➤ Działania podejmowane w latach 2023-2024 przez Miasto Bełchatów

W 2017 r. Urząd Miasta Bełchatowa uruchomił bezpłatną aplikację BLISKO w ramach systemu SISMS (Samorządowy Informator SMS). Dzięki niej mieszkańcy na bieżąco informowani są o sprawach, które ich interesują: o zagrożeniach pogodowych, inwestycjach w mieście, utrudnieniach w ruchu czy wydarzeniach kulturalnych i sportowych. W kanale „Zagrożenia i awarie” wysłano w 2023 r. 10 217 komunikatów i ostrzeżeń, natomiast w 2024 r. 4 704 komunikaty i ostrzeżenia. Koszt w 2024 r. **4 200,00 zł** ze środków własnych Miasta.

❖ DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PLACÓWKI OŚWIATOWE

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 5 im. Żołnierzy Wojska Polskiego

Lekcje tematyczne dotyczące ochrony i pożarów lasów w kl. I-III – lata 2023-2024.

Lekcje tematyczne dotyczące awarii urządzeń elektrycznych w kl. I-III – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Szkołę Podstawową nr 8 im. Jana Brzechwy

Omówienie na różnych przedmiotach – lata 2023-2024:

Zasady postępowania w przypadku powodzi.

Jaki należy zachować się w przypadku ostrej śnieżycy oraz gradobicia.

Pierwsza pomoc w przypadku kontaktu z nieznaną substancją.

Zasady postępowania w zagrożeniach środkami biologicznymi, chemicznymi.

Zasady postępowania w przypadku wystąpienia pożaru (próbne ewakuacje budynku szkoły).

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 5 im. Jana Brzechwy Systematycznie raz na kwartał prelekcje dla rodziców dotyczące ochrony środowiska naturalnego i ekologii, artykuły na temat ekologii, prezentacja działań placówki na messengerze, stronie internetowej przedszkola – lata 2023-2024.

➤ Działania podejmowane przez Przedszkole Samorządowe nr 8 „Bajkowy Zakątek” Próbną ewakuacja – 06.10.2023 r.
„Dbamy o nasz region” – umożliwienie dzieciom kontaktu z instytucjami działającymi na rzecz środowiska naturalnego, w tym m.in.: Nadleśnictwo Bełchatów , Nadleśnictwo Kluki, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bełchatowie, Państwowa Straż Pożarna w Bełchatowie, Straż Miejska w Bełchatowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Grocholicach, Komenda Powiatowa Policji w Bełchatowie, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Bełchatowie, Schronisko dla zwierząt – lata 2023-2024.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Bełchatowa na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028 wyznaczył 113 zadań w 9 obszarach interwencji. 23 zadania inwestycyjne zostały w całości zrealizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym.

6 zadaniami, które w ogóle nie zostały zrealizowane w ciągu trwania *Programu* są: „I.5. Modernizacja węzłów ciepłych w budynkach mieszkalnych należących do Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlanych”, „I.19. Docieplenie elewacji budynku przy ul. Czaplinieckiej 1 wraz z remontem loggii”, (realizacja zadań została przesunięta na kolejne lata), „I.24. Ocieplenie stropodachów w budynkach mieszkalnych należących do Spółdzielni Mieszkaniowej Bełchatów”, „VI.3. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku przyrodniczym, rekreacyjnym lub leśnym” (brak potrzeby – nie występują grunty wymagające rekultywacji), „VIII.9. Realizacja inwestycji związanych z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej”, „IX.3. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku” (brak potrzeby – nie wystąpiły awarie), „Nadzór nad logistyką transportową substancji niebezpiecznych” (brak wyznaczonych miejsc do kontroli pojazdów).

W raportowanym okresie: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. spośród 90 możliwych do realizacji zadań podjęto się wykonania 75.

Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego. Znaczna część zadań ma charakter ciągły.

Stopień realizacji zadań dla Miasta Bełchatowa wynosi 83,33%.

Poniżej przedstawiono ilość zrealizowanych zadań w poszczególnych obszarach i szacowane wydatkowane koszty. Podane sumy dotyczą głównie wydatków majątkowych – inwestycyjnych. Część zadań jest realizowana w ramach statutowej działalności podmiotów, stąd niemożliwe jest wyszczególnienie dokładnych kwot przeznaczonych na realizację tych działań. W przypadku niektórych wieloletnich przedsięwzięć nie było możliwości rozbicia kwot na poszczególne lata.

Tabela 38. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2023-2024

L.p.	Obszar interwencji	Liczba zadań wyznaczonych	Liczba zadań zrealizowanych/ realizowanych
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	23	20
2.	Zagrożenia hałasem	9	8
3.	Pola elektromagnetyczne	5	5
4.	Gospodarowanie wodami	10	7
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	14	13
6.	Gleby	3	2
7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	9	9
8.	Zasoby przyrodnicze	12	10
9.	Zagrożenia poważnymi awariami	5	1
Suma		90	75

źródło: opracowanie własne

Tabela 39. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska

L.p.	Obszar interwencji	Poniesione nakłady finansowe razem [zł]	Poniesione nakłady finansowe na działania podejmowane przez Miasto Bełchatów [zł]	Poniesione nakłady finansowe na działania podejmowane przez pozostałe podmioty [zł]
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	62 863 492,36	45 433 011,35	17 430 481,01
2.	Zagrożenia hałasem	145 284 860,66	49 732 762,56	95 552 098,10
3.	Pola elektromagnetyczne	0	0	0
4.	Gospodarowanie wodami	93 540,00	0	93 540,00
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	19 022 257,94 18 884 313,89	13 498 249,44 9 697 434,71	5 524 008,50 9 186 879,18
6.	Gleby	12 910,65	0	12 910,65
7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie	37 543 018,24	37 430 793,14	112 225,10

L.p.	Obszar interwencji	Poniesione nakłady finansowe razem [zł]	Poniesione nakłady finansowe na działania podejmowane przez Miasto Bełchatów [zł]	Poniesione nakłady finansowe na działania podejmowane przez pozostałe podmioty [zł]
	powstawaniu odpadów			
8.	Zasoby przyrodnicze	9 957 196,36	8 556 647,41	1 400 548,95
9.	Zagrożenia poważnymi awariami	4 200,00	4 200,00	0
Suma		274 643 532,16	150 854 849,17	123 788 682,99

źródło: opracowanie własne

Tabela 40. Źródła finansowania zadań realizowanych przez Miasto Bełchatów

L.p.	Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe [zł]
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Miasto Bełchatów	22 689 781,50
		RPO WŁ	11 855 039,48
		Rządowy Fundusz Polski Ład	4 216 094,49
		mieszkańcy	2 612 410,47
		RFRD	1 891 790,00
		Gmina Bełchatów	1 510 000,00
		Powiat Bełchatowski	511 729,79
		Województwo Łódzkie	84 500,00
		WFOŚiGW	59 621,62
		Fundacja PGE	2 044,00
2.	Zagrożenia hałasem	Rządowy Fundusz Polski Ład	27 221 678,44
		Miasto Bełchatów	19 311 552,63
		Gmina Bełchatów	2 410 000,00
		Powiat Bełchatowski	641 076,17
		RFRD	90 036,00
		Województwo Łódzkie	57 840,76
		RFIL	578,56
3.	Pola elektromagnetyczne	-	-
4.	Gospodarowanie wodami	-	-
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	Miasto Bełchatów	4 874 871,26
		Rządowy Fundusz Polski Ład	4 822 563,45
6.	Gleby	-	-

L.p.	Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe [zł]
7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Miasto Bełchatów	37 430 793,14
8.	Zasoby przyrodnicze	Miasto Bełchatów	8 332 602,41
		WFOŚiGW	224 045,00
9.	Zagrożenia poważnymi awariami	Miasto Bełchatów	4 200,00
Razem		Miasto Bełchatów	92 643 800,34
		Rządowy Fundusz Polski Ład	36 260 336,38
		RPO WŁ	11 855 039,48
		Gmina Bełchatów	3 920 000,00
		mieszkańcy	2 612 410,47
		RFRD	1 981 826,00
		Powiat Bełchatowski	1 152 805,96
		WFOŚiGW	283 666,62
		Województwo Łódzkie	142 340,76
		Fundacja PGE	2 044,00
		RFIL	578,56

źródło: opracowanie własne

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Zrealizowano niemal wszystkie wyznaczone zadania służące ograniczaniu pogarszania się stanu powietrza. Związane one były z modernizacją systemów ogrzewania i termomodernizacją budynków, rozwojem sieci gazowej i ciepłowniczej, instalacją energooszczędnego oświetlenia oraz rozwojem alternatywnych dla samochodów osobowych systemów komunikacyjnych.

W ramach Programu „Czyste powietrze” wymieniono 84 źródła ciepła w 2023 r. i 44 w 2024 r.

PSG wybudowała 3 620,11 m sieci gazowej. Ponad 82% mieszkańców ma dostęp do sieci gazowej.

PEC przeprowadził 4 inwestycje na sieciach ciepłowniczych, których długość wynosi 165 km (wzrost o 3 km w porównaniu do 2022 r.) 3 071 budynków jest przyłączonych do sieci, co stanowi wzrost o 126 szt. względem 2022 r.

Powiat przeprowadził termomodernizację 5 budynków, a mieszkańcy w ramach Programu „Czyste powietrze” 29 budynków w 2023 r. i 53 w 2024 r. Miasto zamontowało mikroinstalację fotowoltaiczną w Szkole Podstawowej Nr 5 w Bełchatowie, przebudowało dach na budynku Szkoły Podstawowej Nr 13 w Bełchatowie, a także prowadziło projekt dostawy i montażu 340 instalacji fotowoltaicznych, 52 pomp ciepła oraz 3 kotłów na biomasę na posesjach prywatnych. Powiat przeprowadził prace związane z wykonaniem i rozbudową instalacji OZE

w 3 budynkach. Zamontowano także 17 szt. w 2023 r. i 6 szt. w 2024 r. mikroinstalacji fotowoltaicznych w budynkach mieszkalnych w ramach Programu „Czyste powietrze”.

Miasto wymieniło 9 171 szt. opraw oświetlenia na energooszczędne LED w placówkach oświatowych, przeprowadzano inwestycje związane z budową oświetlenia ulicznego.

Zakupiono autobus elektryczny, prowadzono bieżące prace służące zarządzaniu ruchem, świadczone usługę bezpłatnej komunikacji publicznej, rozbudowywano ścieżki rowerowe, ciągi pieszo-rowerowe i chodniki.

Ponadto prowadzono zadania związane z opracowywaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a Straż Miejska prowadziła kontrole przestrzegania „uchwały antysmogowej”.

Następuje poprawa jakości powietrza. W Bełchatowie w 2023 r. po raz pierwszy nie odnotowano przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Również w 2024 r. nie odnotowano przekroczeń. Najniższe poziomy stężenie zanieczyszczeń w województwie występują na terenach uciepłnionych (tj. podłączonych do ciepłowni), takich jak Bełchatów.

Zagrożenia hałasem

Realizowane były głównie zadania związane z budową i przebudową dróg, chodników, parkingów (w tym opracowywanie dokumentacji technicznych) oraz remontami istniejących nawierzchni, mających polepszyć klimat akustyczny.

Zarząd Dróg Wojewódzkich kontynuował budowę wschodniej obwodnicy Bełchatowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 484.

Jedynym niezrealizowanym w raportowanym okresie zadaniem był monitoring emisji hałasu komunikacyjnego.

Pola elektromagnetyczne

Realizowane były wszystkie zadania zapobiegające negatywnym oddziaływaniom spowodowanym ponadnormatywnym poziomem PEM, polegające na monitoringu poziomu promieniowania, wprowadzaniu odpowiednich zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prowadzeniu ewidencji instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, poprawnego użytkowania tych instalacji i edukacji społeczeństwa (prowadzona przez organy rządowe za pomocą zamieszczanych informacji na swoich stronach internetowych). Poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku na przestrzeni ostatnich lat utrzymują się na bardzo niskim poziomie i nie zagrażają one zarówno zdrowiu ludzi, jak i jakości środowiska naturalnego.

Gospodarowanie wodami

Większość wyznaczonych działań, mających poprawić jakość wód i ograniczyć ryzyko powodziowe posiada charakter administracyjny oraz kontrolny i jest realizowana na bieżąco. Miasto prowadziło prace konserwacyjne na rzece Rakówce, a mieszkańcy zamontowali 7 szt. w 2023 r. i 6 szt. w 2024 r. zbiorników retencyjnych, dofinansowanych w ramach Programu „Moja Woda”. Zarówno JCWP jak i JCWPd obejmujące swym zasięgiem miasto Bełchatów

posiadają zły stan ogólny, jednak pomiary wód podziemnych przeprowadzone w punkcie w Bełchatowie wykazały dobry stan wód. 3 zadania nie zostały zrealizowane, jednak działania w ich zakresie były podejmowane w poprzednich raportowanych latach.

Gospodarka wodno-ściekowa

Realizowane są przez WOD.-KAN. sukcesywnie zadania mające zapewnić mieszkańcom dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej wynosi 166,4 km (wzrost o 3,2 km w stosunku do 2022 r.), wybudowano 164 szt. przyłączy (ich ilość wynosi 5 037 szt.), z sieci wodociągowej korzysta 99,84% mieszkańców. Zauważalne jest zwiększenie zużycia wody na 1 mieszkańca – 32,16 m³ w 2022 r. i 33,71 m³ w 2024 r.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 158,4 km (spadek o 2,5 km w stosunku do 2022 r., na co wpływ może mieć zmniejszająca się liczba ludności i tym samym użytkowników sieci), wybudowano 133 szt. przyłączy (ich ilość wynosi 4 371 szt.), z sieci kanalizacyjnej korzysta 96,88% mieszkańców. W miejscach, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej ścieki są gromadzone w 252 zbiornikach bezodpływowych oraz 166 przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Miasto budowało i modernizowało sieć wodociągową, kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ramach inwestycji drogowych.

Gleby

Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego zorganizował na terenie Bełchatowa 54 szkolenia dla rolników. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyznała 3 płatności na powierzchnię 9,15 ha w 2023 r. na działania rolno-środowisko-klimatyczne. Nie było potrzeby rekultywacji gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, ponieważ takowe nie występowały.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Prowadzono odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, zauważalny jest spadek masy odpadów. Wszystkie odpady komunalne zebrane i odebrane z terenu Bełchatowa zostały zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Osiągnięto wymagane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: 36,78% w 2023 r. wobec wymaganych 35% i 45,23% w 2024 r. wobec wymaganych 45%.

Sporządzano sprawozdania i kontrole: Straż Miejska w 2023 r. ujawniła 77 wykroczeń naruszenia Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, WIOŚ przeprowadził 2 kontrole, w czasie jednej stwierdził naruszenia wymagań ochrony środowiska.

Ponadto likwidowano dzikie wysypiska odpadów oraz usunięto 41,816 Mg wyrobów zawierających azbest, pozostało do unieszkodliwienia 973,631 Mg.

Zasoby przyrodnicze

Zrealizowano większość zadań związanych z racjonalnym gospodarowaniem zasobami przyrody oraz prowadzeniem zabiegów pielęgnacyjnych drzewostanów i terenów zielonych. Kontynuowano rewitalizację parku Olszewskich, utworzono Ekologiczny Park dla psów i rozpoczęto budowę tężni solankowej na osiedlu Olsztyńskim.

Zagrożenia poważnymi awariami

Realizowano zadania służące ograniczaniu możliwości wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich ewentualnych negatywnych skutków, polegające na wysyłaniu komunikatów i ostrzeżeń w ramach systemu SISMS (Samorządowy Informator SMS). Nie wystąpiły poważne awarie w środowisku stąd nie było potrzeby usuwania ich skutków.

Dużą wagę przywiązywano do edukacji ekologicznej. Głównie Urząd Miasta Bełchatowa, Starostwo Powiatowe w Bełchatowie i placówki oświatowe, ale także PEC, WOD.-KAN., Eko-Region oraz Nadleśnictwo Bełchatów realizowały szereg działań ukierunkowanych na promowanie wśród dzieci, młodzieży i pozostałych mieszkańców zachowań ekologicznych w zakresie redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza, promocji odnawialnych źródeł energii, klimatu akustycznego, oszczędnego użytkowania wody, prawidłowych nawyków związanych z gospodarką ściekową, eksploatacji surowców naturalnych, prawidłowego postępowania z odpadami, ochrony i promocji walorów przyrodniczych i lasów oraz prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi. Promowanie postaw szacunku i wiedzy o środowisku naturalnym wśród najmłodszych powinno przynieść wymierne korzyści w przyszłości.

5. Ocena systemu monitoringu

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie miasta Bełchatowa zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2022 roku (wartość bazowa) ze stanem w latach 2023-2024. Część danych za 2024 r. jest na etapie opracowywania i nie jest jeszcze dostępna.

Tabela 41. Wskaźniki monitoringu

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	2022	2023	2024	Zmiana wskaźnika*
Ochrona klimatu i jakości powietrza							
1.	Zanieczyszczenia dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie łódzkiej	nazwa	GIOŚ	PM2,5, PM10, B(a)P	B(a)P	B(a)P, PM2,5	
2.	Długość sieci ciepłowniczej	km	PEC	162,0	163,0	165,0	
3.	Długość sieci gazowej	m	GUS	84 481	86 907	b.d.	
4.	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	GUS	1 360	1 419	b.d.	
5.	Korzystający z gazu w % ogółu ludności	%	GUS	81,9	82,4	b.d.	
6.	Długość ścieżek rowerowych	km	GUS	53,1	42,6	b.d.	
7.	Liczba przystanków autobusowych	szt.	GUS	150	157	b.d.	
8.	Ilość przeprowadzonych termomodernizacji	szt.	Miasto, Powiat, WFOŚiGW, Spółdzielnie Mieszkaniowe	11	32	56	
9.	Ilość wymienionego oświetlenia	szt. budynków i ulic	Miasto	16	9 570		
10.	Ilość przeprowadzonych projektów edukacyjnych	szt.	Miasto, Powiat Bełchatowski,	59	62		

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	2022	2023	2024	Zmiana wskaźnika*
			PEC, placówki oświatowe				
Zagrożenia hałasem							
11.	Liczba osób narażonych na przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu komunikacyjnego – wskaźnik LDWN	os.	GIOŚ, zarządcy dróg	0	brak pomiarów	brak pomiarów	
12.	Przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu przemysłowego – wskaźnik LAeqD	liczba obiektów/dB	WIOŚ w Łodzi	0/0	1/4,6	0/0	
13.	Ilość przeprowadzonych projektów promocyjnych	szt.	Miasto, Powiat Bełchatowski, placówki oświatowe	2	22		
Pola elektromagnetyczne							
14.	Liczba punktów pomiarowych, w których zanotowano przekroczenia	szt.	GIOŚ	brak pomiarów	0	brak pomiarów	
15.	Ilość przeprowadzonych projektów promocyjnych	szt.	Miasto, Państwo Polskie	1	1	1	
Gospodarowanie wodami							
16.	Liczba prac modernizacyjnych na zbiornikach wodnych	szt.	Miasto, RZGW w Poznaniu	0	6	b.d.	

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	2022	2023	2024	Zmiana wskaźnika*
17.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	dam ³	GUS	2 102,0	2 151,9	b.d.	
18.	JCWP o złym stanie ogólnym	szt.	GIOŚ	2	2	2	
19.	Ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	GUS, Miasto	325	226	233	
20.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	GUS, Miasto	126	151	159	
21.	Ilość przeprowadzonych projektów promocyjnych	szt.	Powiat Bełchatowski, placówki oświatowe	14	59		
Gospodarka wodno-ściekowa							
22.	Długość czynnej sieci wodociągowej	km	WOD.-KAN.	163,2	164,2	166,4	
23.	Ilość przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych	szt.	WOD.-KAN.	4 873	4 952	5 037	
24.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	WOD.-KAN.	99,87	99,85	99,84	
25.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	WOD.-KAN.	160,9	157,4	158,4	
26.	Ilość przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych	szt.	WOD.-KAN.	4 238	4 300	4 371	
27.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	WOD.-KAN.	96,78	96,90	96,88	

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	2022	2023	2024	Zmiana wskaźnika*
28.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	GUS, Miasto	126	151	159	
29.	Ilość przeprowadzonych projektów promocyjnych	szt.	WOD.-KAN., placówki oświatowe	7	19		
Gleby							
30.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem	ha	Powiat Bełchatowski	0	0	0	
31.	Ilość przeprowadzonych projektów promocyjnych	szt.	ŁODR	29	27	28	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
32.	Masa odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi	Mg	Miasto	23 893,7196	21 487,824	21 962,971	
33.	Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów komunalnych	%	Miasto	32,56	36,78	45,23	
34.	Ilość przeprowadzonych projektów promocyjnych	szt.	Miasto, Powiat Bełchatowski, placówki oświatowe, Eko-Region	38	48		
Zasoby przyrodnicze							
35.	Lesistość	%	GUS	16,0	16,5	b.d.	

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	2022	2023	2024	Zmiana wskaźnika*
36.	Powierzchnia obszarów chronionych	ha	GUS	4,34	4,34	4,34	
37.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	GUS	100,87	100,87	b.d.	
38.	Ilość przeprowadzonych projektów promocyjnych	szt.	Miasto, placówki oświatowe	108	139		
Zagrożenia poważnymi awariami							
39.	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	szt.	WIOŚ w Łodzi	0	0	0	
40.	Ilość przeprowadzonych projektów promocyjnych	szt.	Miasto, Powiat Bełchatowski, placówki oświatowe	11	12		

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,

kolor czerwony – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika,

Stan wskaźników monitoringu na terenie Bełchatowa na przestrzeni analizowanego okresu poprawił się lub nie uległ zmianie w 37 przypadkach, natomiast w 3 wykazał negatywną wartość.

6. Ankieta dla mieszkańców

Podobnie jak w raportach za lata 2015-2016, 2017-2018, 2019-2020 i 2021-2022 uzupełnieniem dla niniejszego Raportu są przeprowadzone wśród mieszkańców badania dotyczące stanu i ochrony środowiska. W dniach od 4 marca do 4 kwietnia 2025 r. zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Miasta ankietę w wersji elektronicznej do indywidualnego wypełnienia przez mieszkańców. Taka technika badawcza pozwala na uzyskanie lepszego jakościowo materiału, ponieważ w badaniu biorą udział, w wygodnym dla siebie czasie, osoby rzeczywiście zainteresowane daną tematyką, zaangażowane w sprawy miasta.

W badaniu wzięło udział 54 mieszkańców (28 w poprzednim badaniu do raportu za lata 2020-2021) w wieku 16-76 lat. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 36-40 (16 osób), 16-35 (15 osób) oraz 41-50 lat (15 osób) 8 osób mieściło się w przedziale wiekowym 51-76 lat. Wynika z tego, że podobnie jak 2 lata temu w ankietyzacji wzięły udział osoby w młodym i średnim wieku.

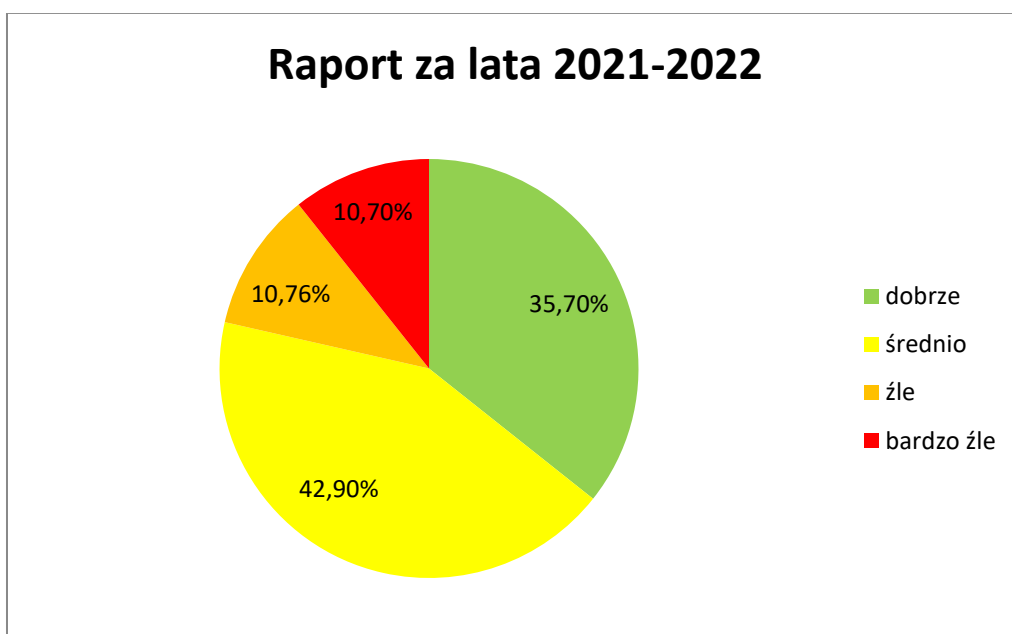
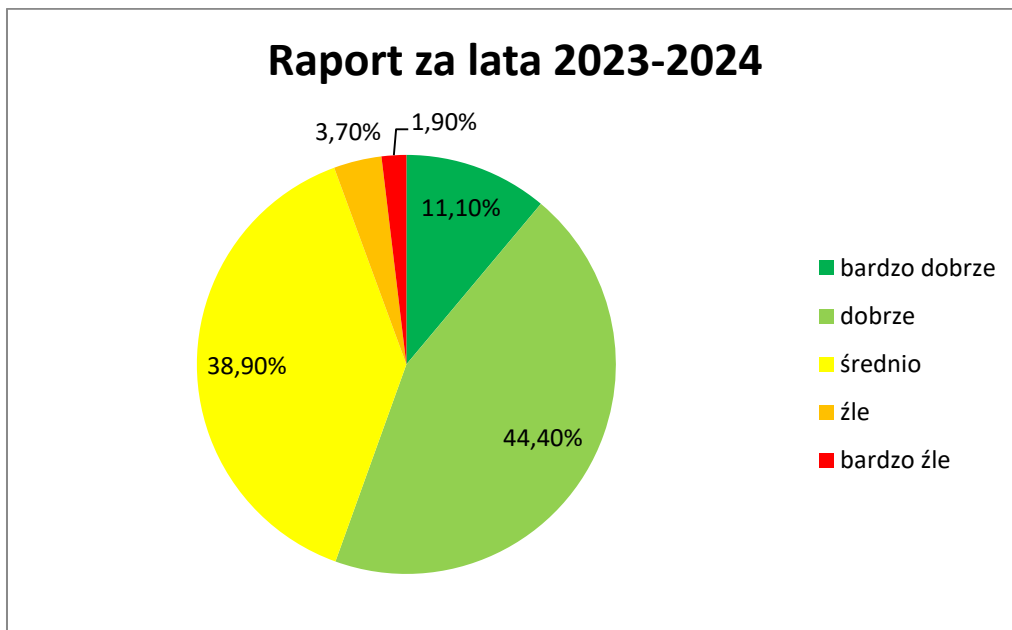
Nie zmieniła się także struktura płci - przeważały kobiety (64,8% wszystkich respondentów) Po 50% osób zamieszkiwało zabudowę jednorodzinną i wielorodzinną.

Zdecydowanie dominowały osoby z wyższym wykształceniem – 45 osób (83,3%). Średnie wykształcenie posiadało 7 osób, 2 osoby były uczniami.

Podsumowując profil respondentów internetowych można stwierdzić, że był on podobny jak przy poprzednich badaniach ankietowych.

Poniżej zaprezentowano pytania zadane respondentom wraz z wynikami i komentarzem oraz porównaniem z poprzednimi badaniami.

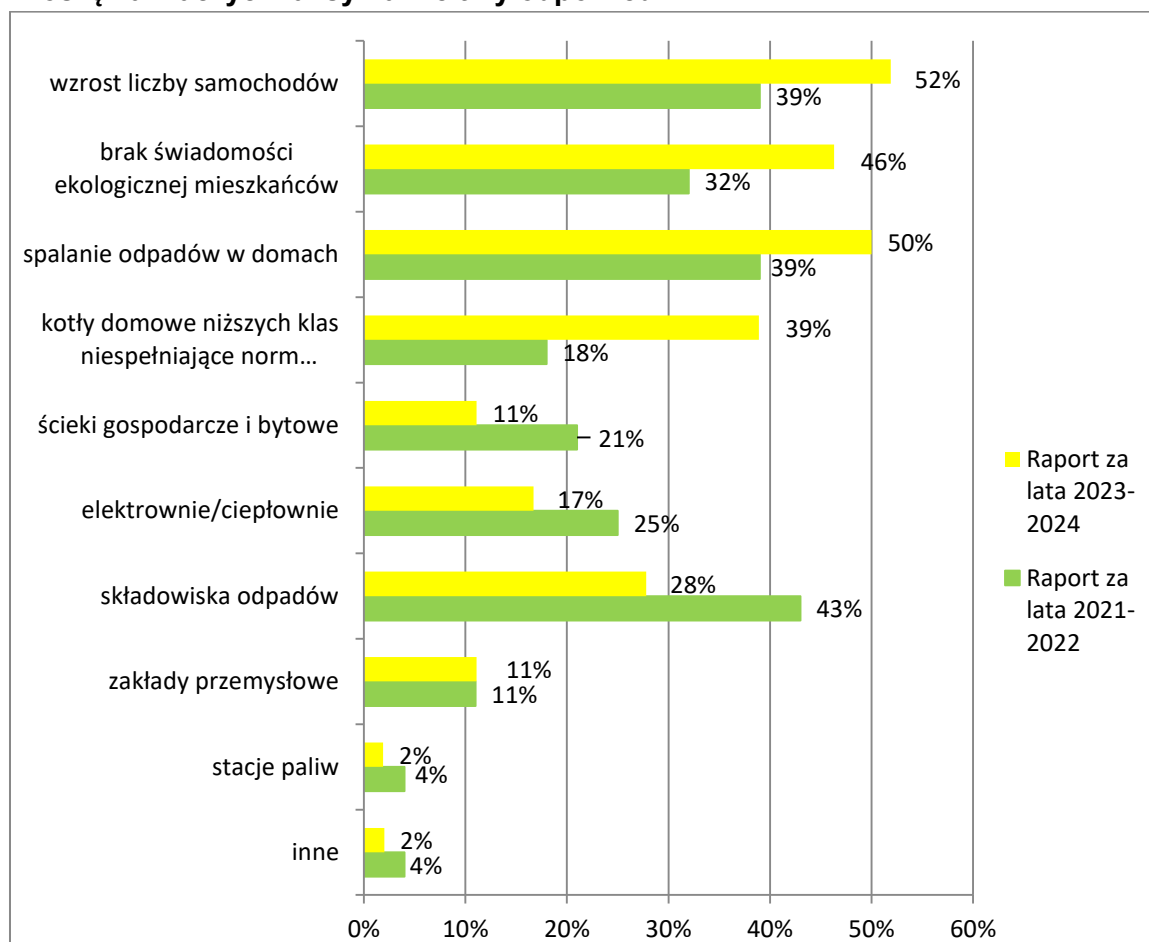
1. Jak ocenia Pan/i stan środowiska w Bełchatowie?

W porównaniu do poprzedniego badania pojawiły się opinie oceniające stan środowiska jako bardzo dobry. Zwiększył się odsetek osób oceniających stan środowiska jako dobry. Dużo mniej osób – tylko 6% ocenia stan środowiska jako zły lub bardzo zły.

W ocenie badanych zauważalna jest stopniowa poprawa stanu środowiska, ale jednocześnie dostrzegają negatywne i niepokojące elementy. Tym samym zwiększają się oczekiwania mieszkańców wobec podmiotów odpowiedzialnych za jakość środowiska.

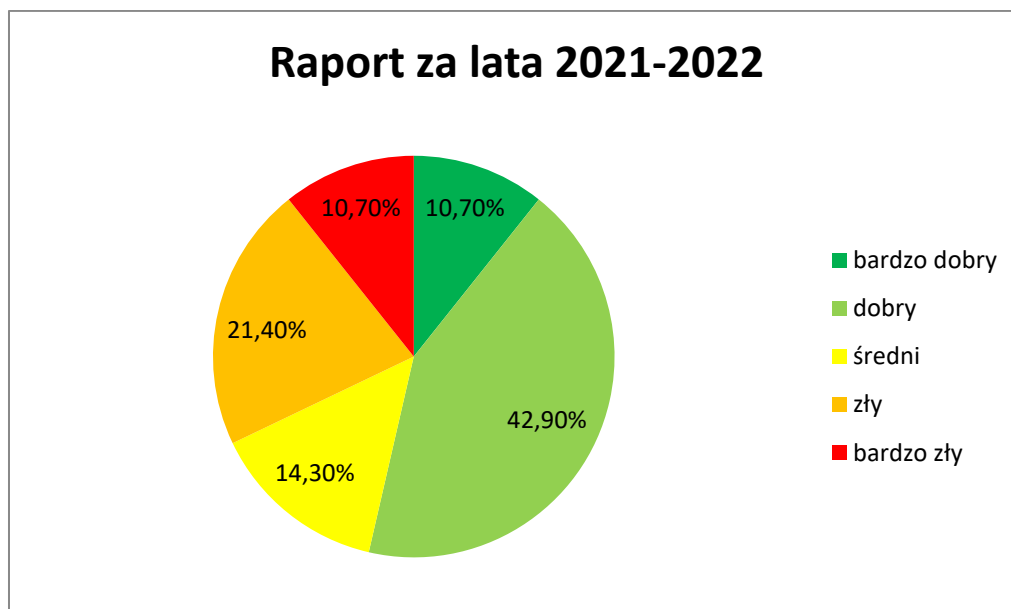
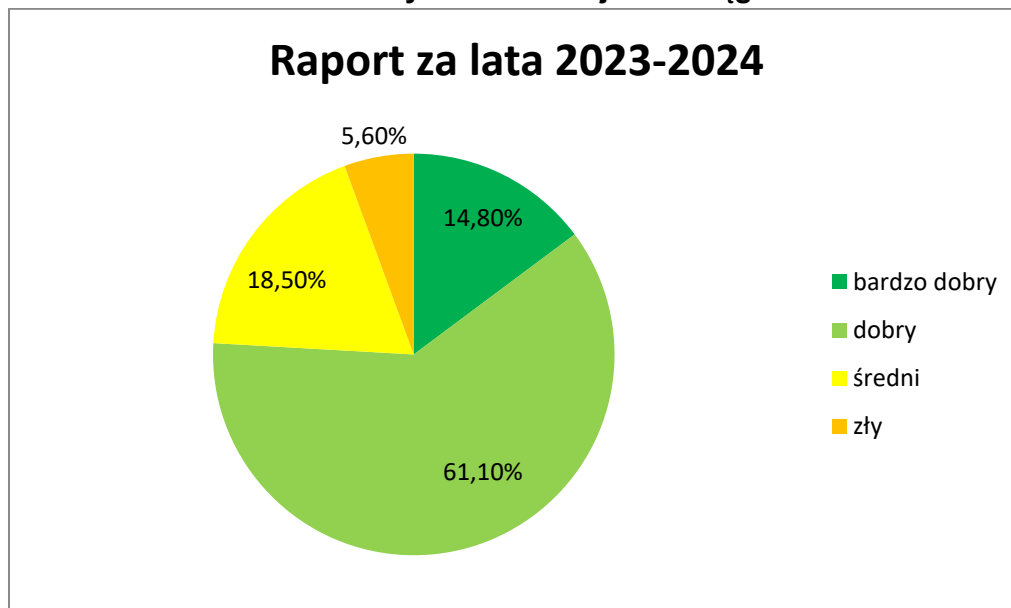
**2. Jakie są według Pana/i główne źródła zanieczyszczeń środowiska w Bełchatowie?
Proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi.**

Największa ilość respondentów za główne źródło zanieczyszczeń środowiska uważa wzrost liczby samochodów – 52%, spalanie odpadów w domach – 50%, brak świadomości ekologicznej mieszkańców – 46% (odpowiedzi te były w czołówce również przy poprzedniej ankietyzacji) i kotły domowe niższych klas – 39%. W porównaniu do poprzedniego badania znacznie mniej osób wskazało składowiska odpadów („zwycięzcę” poprzedniego badania) oraz ścieki gospodarcze i bytowe. Podobnie jak 2 lata temu najrzadziej wskazywano stacje paliw i zakłady przemysłowe.

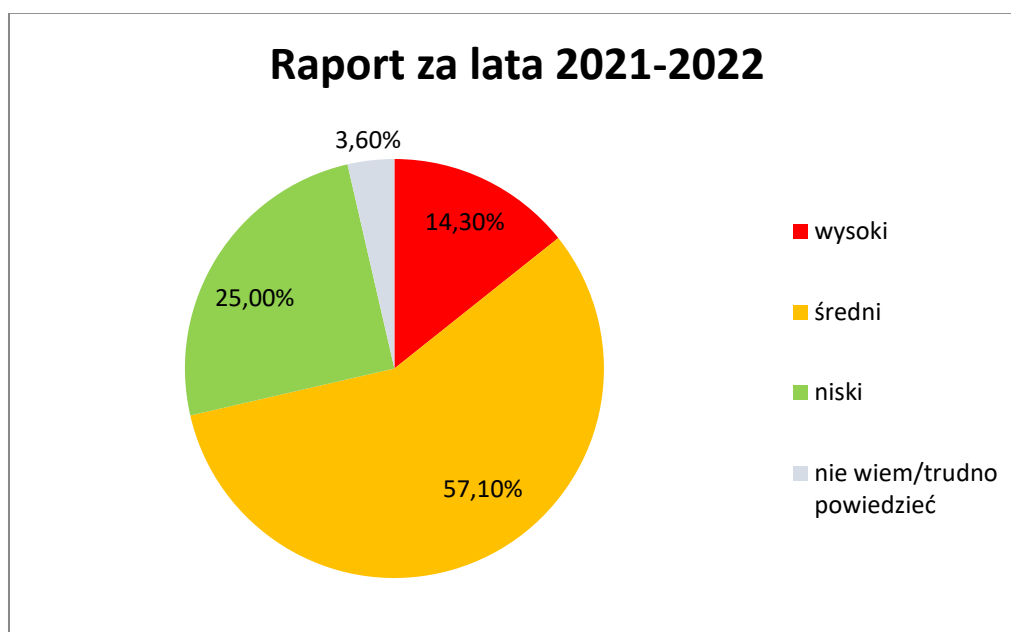
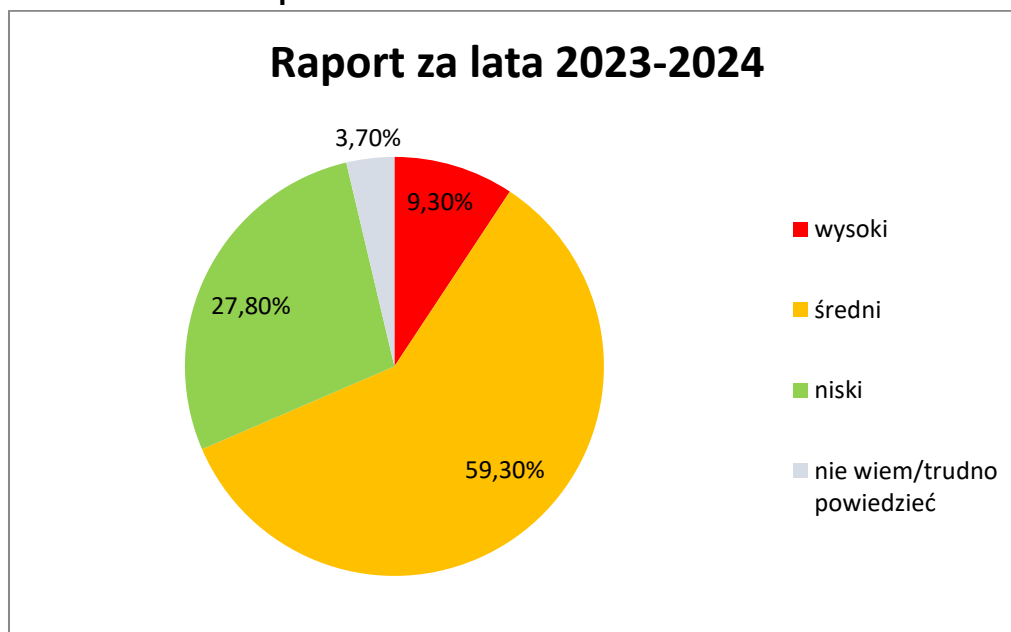
Wśród innych odpowiedzi wskazano mało ilość drzew i krzewów, które odpowiadają za absorpcję zanieczyszczenia powietrza.

3. Jak ocenia Pan/i stan wody dostarczanej wodociągiem do Pana/i domu?

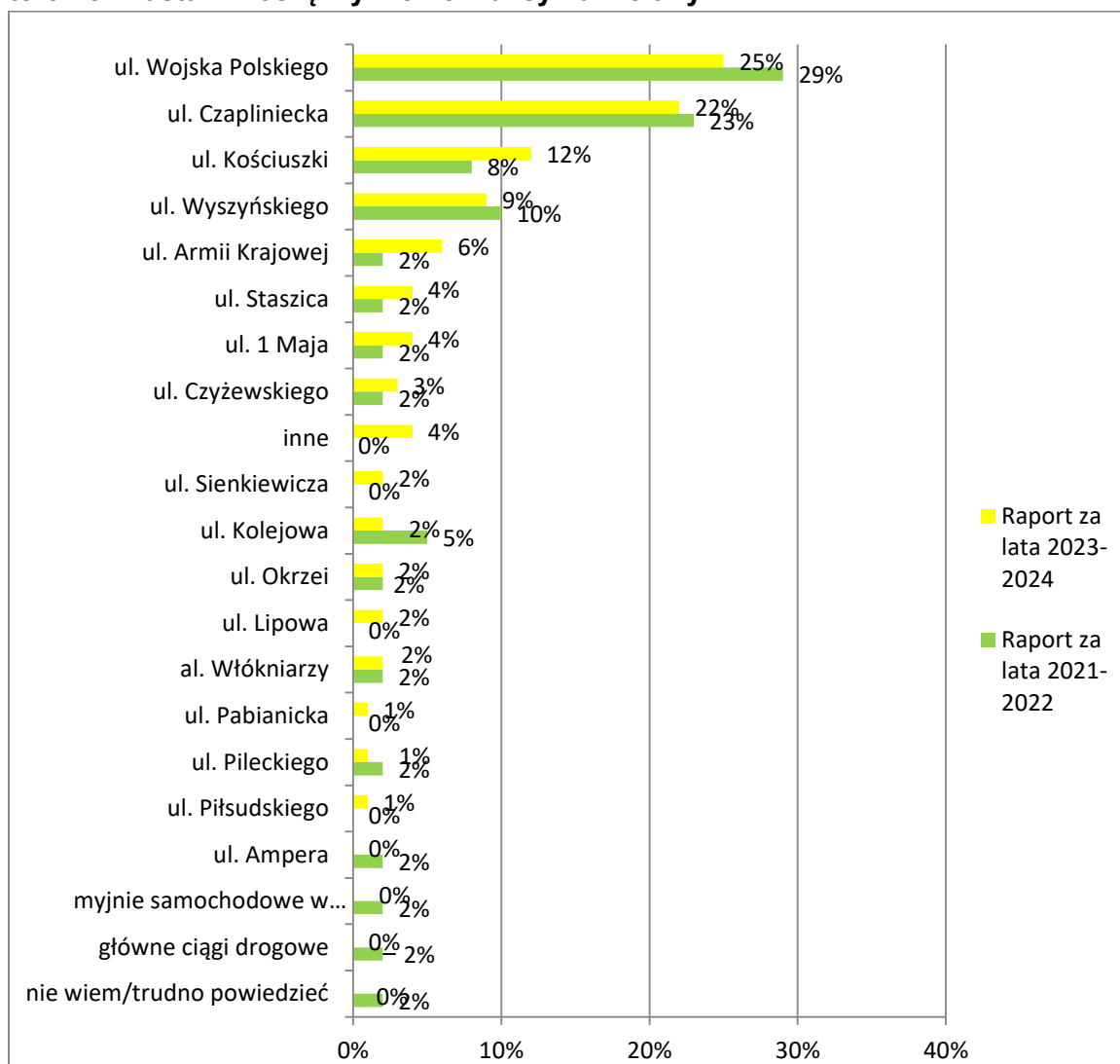
Na przestrzeni ostatnich lat widać znaczne polepszenie jakości wody w opinii jej konsumentów. Bardzo dobrze lub dobrze ocenia ją prawie 76% osób. Przy poprzednich pomiarach prawie jedna trzecia respondentów oceniła stan wody wodociągowej jako zły lub bardzo zły, w tym roku jedynie 5% wskazało odpowiedź „zły”.

4. Jak ocenia Pan/i poziom hałasu w Bełchatowie?

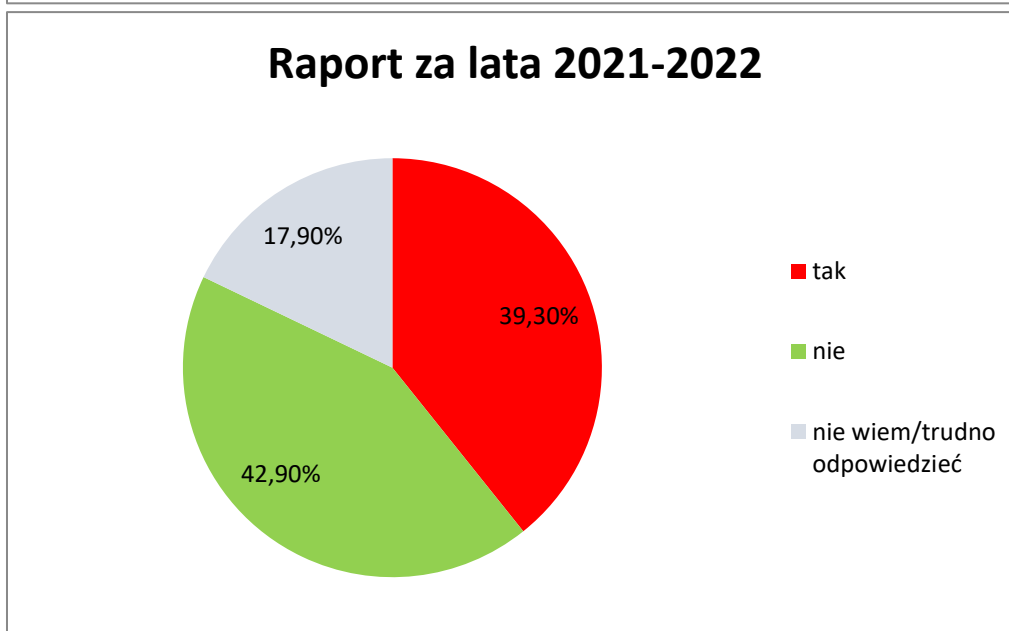
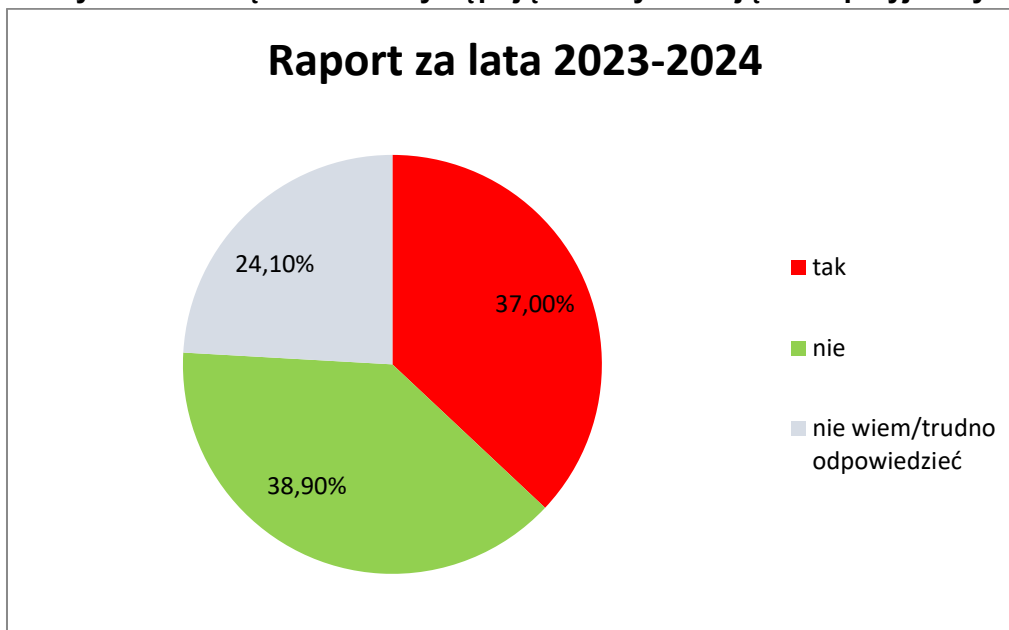
Ocena poziomu hałasu utrzymuje się od kilku okresów raportowych na podobnym poziomie. Około jedna czwarta badanych uważa, że poziom hałasu jest niski. Pozytywnym akcentem jest to, że z każdą kolejną ankietyzacją ten odsetek zwiększa się. Jednakże problem nadmiernego hałasu dostrzega aż 68% przepytanych.

5. Jakie są według Pana/i najbardziej uciążliwe obiekty (drogi) emitujące hałas na terenie miasta? Proszę wymienić maksymalnie trzy.

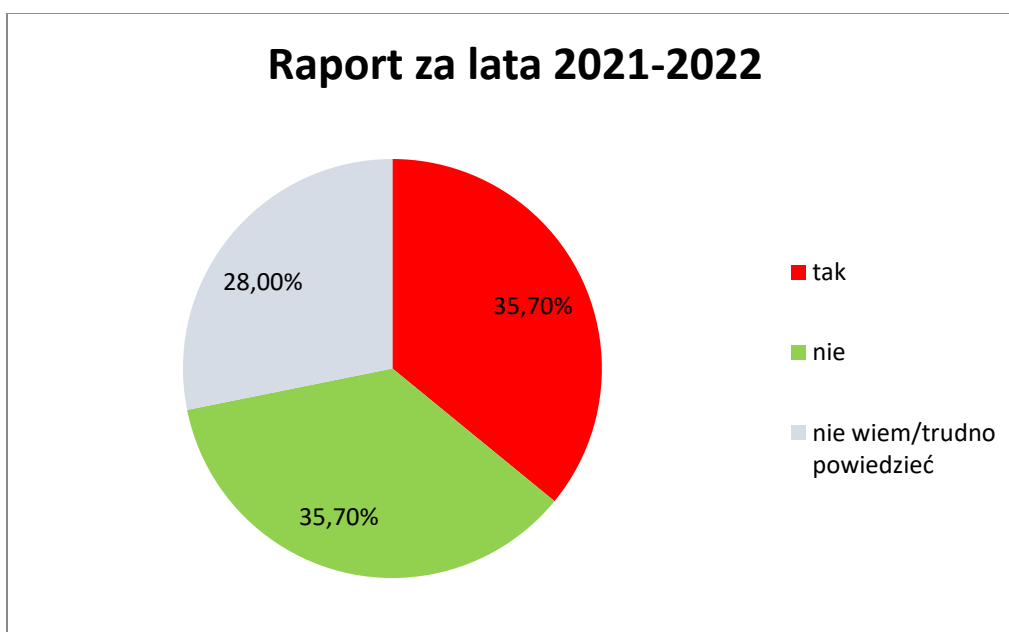
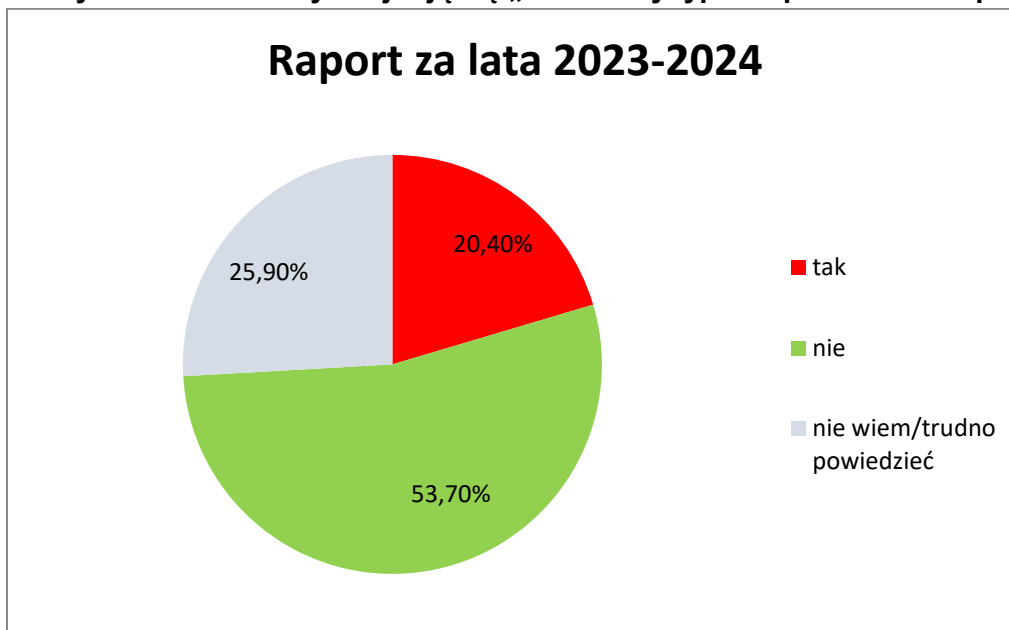
Głównymi ulicami emitującymi hałas komunikacyjny są, podobnie jak we wszystkich poprzednich badaniach, ulice Wojska Polskiego, Czapliniecka, Kościuszki i Wyszyńskiego. Wykaz dróg wskazywanych przez respondentów na przestrzeni ostatnich lat jest podobny, w odczuciu mieszkańców nieustannie te same ulice stanowią główne źródło hałasu. Nowymi ulicami, które wymieniono są Lipowa, Pabianicka i Piłsudskiego. Wśród innych odpowiedzi wskazano ogólnie samochodowy ruch uliczny, drogi o nawierzchni z kostki brukowej na których samochody są znacznie głośniejsze, samoloty wojskowe oraz strefę parkingową na Placu Narutowicza.

6. Czy w Pana/i sąsiedztwie występują obiekty emitujące nieprzyjemny zapach?

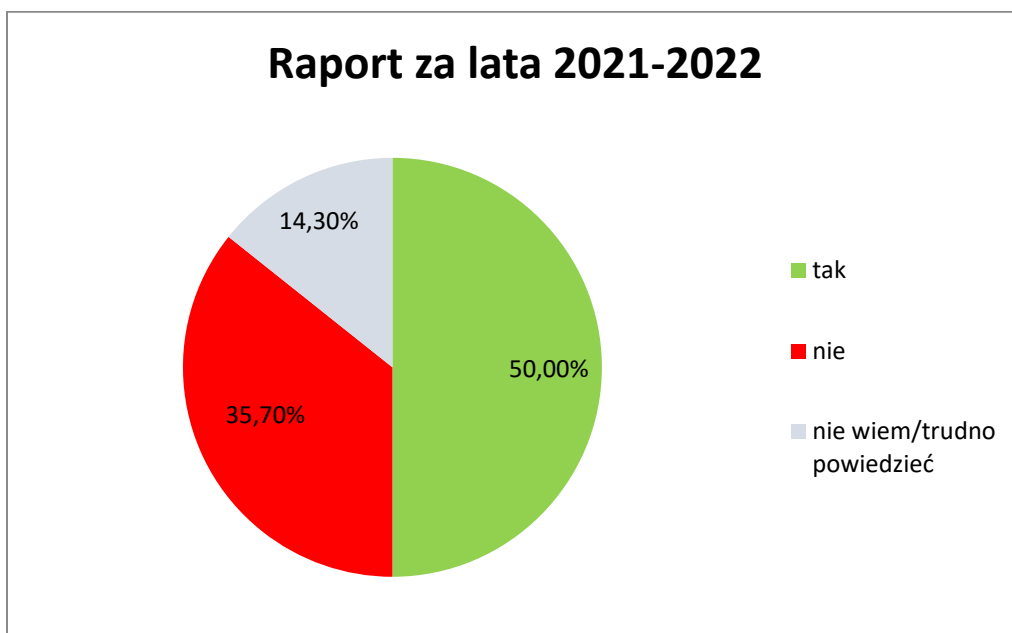
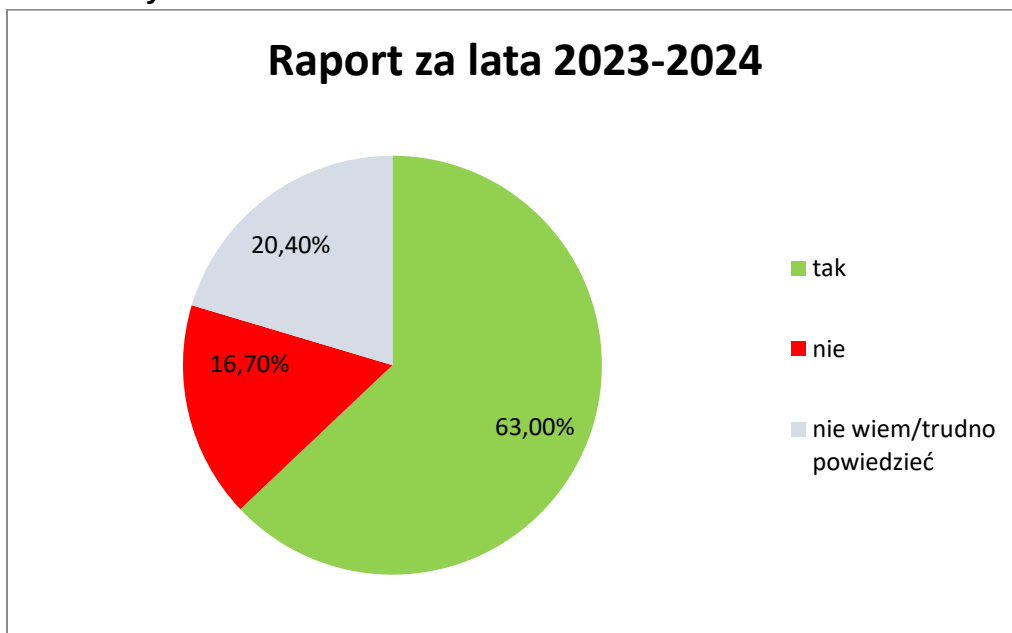
Rozkład odpowiedzi jest podobny jak przy poprzednim badaniu, chociaż mniej, bo 38,9% opiniodawców nie ma w sąsiedztwie obiektów emitujących nieprzyjemny zapach. Natomiast 37% wskazało, że w ich sąsiedztwie występują obiekty emitujące nieprzyjemny zapach. Spośród nich, najwięcej, po 18% wskazało oczyszczalnię ścieków oraz domy jednorodzinne ze starymi urządzeniami grzewczymi. Kilka osób wskazało także spalarnie odpadów medycznych. Odpowiedzi te padały najczęściej również przy poprzednim Raporcie. Pozostałe, pojawiające się pojedyncze odpowiedzi to wszystkie budynki na ul. Przemysłowej, ul. Wojska Polskiego, Grocholice, zakłady przemysłowe, rzeka przy sadzie jabłoniowym. Najbardziej wyczerpująca odpowiedź podaje „Wieczorem, szczególnie zimą (przy skrzyżowaniu ulic Wyszyńskiego i Wojska Polskiego, niedaleko Lidla) czuć spaliny aut i możliwe, że dym z okolicznych domów. Nie można wtedy przewietrzyć sypialni w bloku bo zapach jest taki gryzący”. Wrażenia zapachowe należą do bardzo subiektywnych odczuć, a wypowiedzią wskazującą na poprawę komfortu w tym zakresie jest „Brak, nie popadajmy w paranoję, to już nie jest śmierdzące miasto:)”.

7. Czy w Pana/i okolicy znajdują się „dzikie” wysypiska/porzucone odpady?

W poprzednich latach z każdą kolejną edycją ankiety zauważalny był coraz większy odsetek badanych wskazujących na obecność porzuconych odpadów. W tym roku nastąpiła zmiana – ponad połowa respondentów nie stwierdziła obecności dzikich wysypisk, co może świadczyć o zwiększającej się świadomości mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami. Wskazanymi miejscami w których znajdują się porzucone odpady są: okolice kopalni i elektrowni, osiedle Grocholice, okolice budowanej obwodnicy, w lesie w kierunku Myszaków i nowej obwodnicy, ul. Skorupki, w lesie przylegającym do Przytorza wiszą worki ze śmieciami na drzewach, obok koszy na ulicy, las za osiedlem Olsztyńskim, w kierunku Myszaków, na ulicach, wzdłuż ścieżki rowerowo-piesznej na ulicy Żabiej, w pobliskim lasku między ulicą Nową a Żabią, przy ujęciu wody, duża ilość wyrzucanych pustych butelek po alkoholu i pety po papierosach, las koło cmentarza, przy ul. Czaplinieckiej w sąsiedztwie szkoły licealnej.

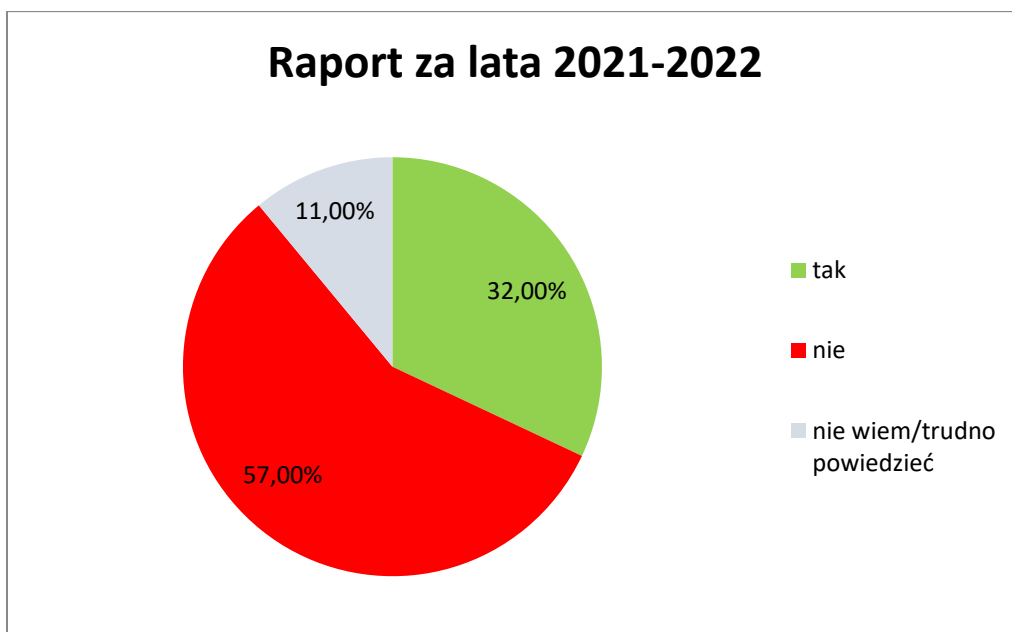
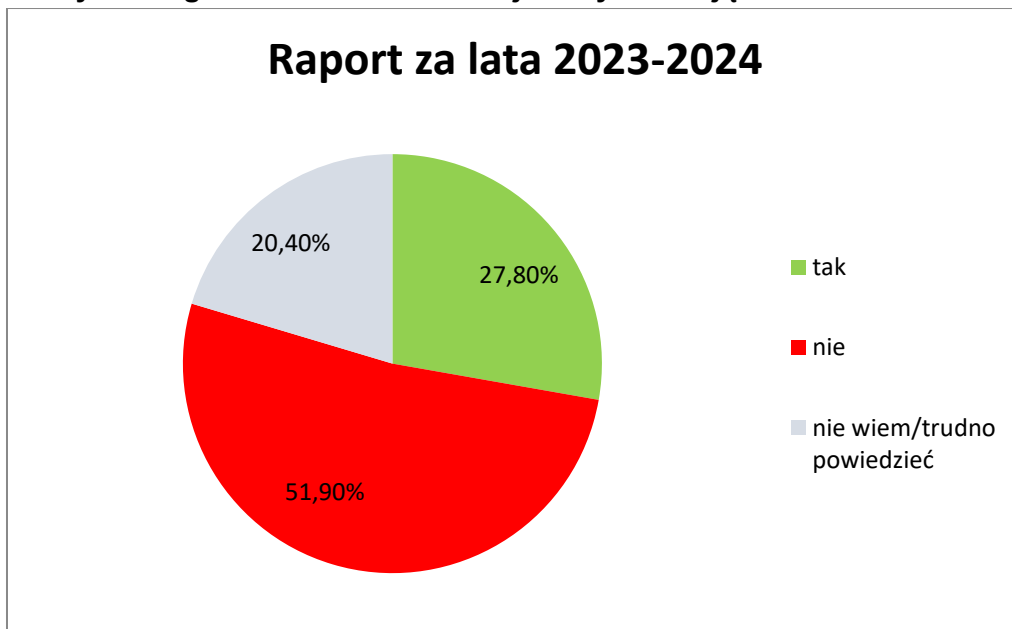
8. Czy jest Pan/i zadowolony/a z obowiązującego systemu zbierania odpadów komunalnych?

63% opiniodawców jest zadowolona z obowiązującego systemu zbierania odpadów co jest odsetkiem wyższym względem dwóch poprzednich raportów. Powodami negatywnej oceny w opinii respondentów są: zbędna, niepotrzebna segregacja i mnóstwo śmietników na osiedlach zajmujących miejsce, generujących bród i smród; brak możliwości posiadania większego(240-litrowego) pojemnika na papier i szkło w domku jednorodzinnym; panowie, którzy wysypują kosze nie odstawiają pod płot, zostawiają kosze na ścieżce rowerowej lub chodniku a to uciążliwe dla ludzi, gdy nie ma nas w domu aby zabrać od razu kosze; brak pojemników na kołdry, koce, zużytą odzież, buty, torebki, kosmetyki, zużyty olej rzepakowy; zbyt mało aptek zbiera przeterminowane leki, mała ilość wywozów, za małą częstotliwość w przypadku kosza żółtego i niebieskiego; wysoka cena; pojemniki na odpady niekiedy nie wystarczają i odpady leżą obok nich; zdarzają się sytuacje, że po zebraniu odpadów na ulicach

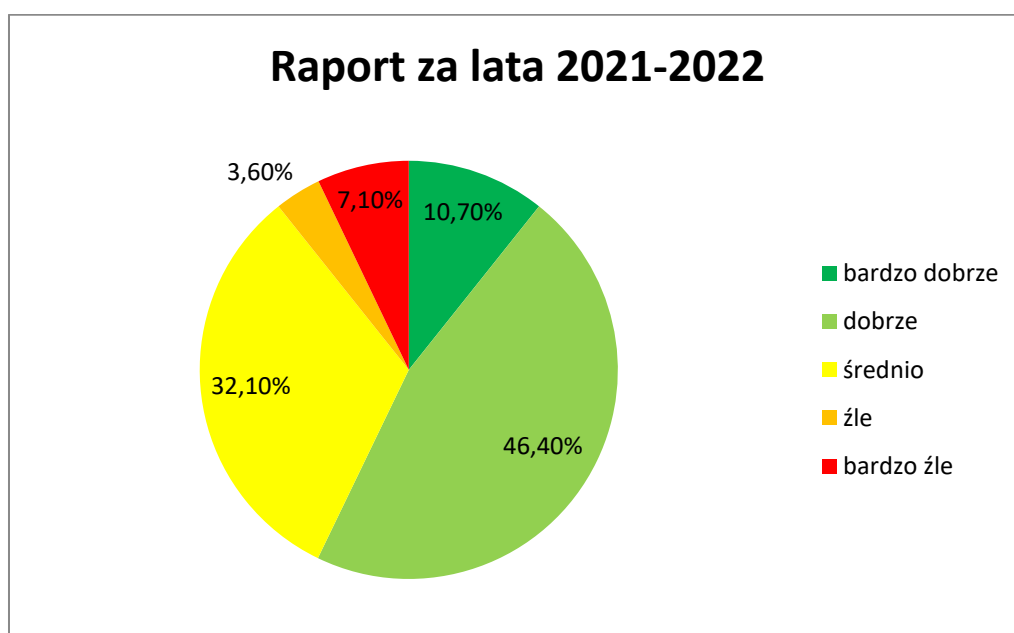
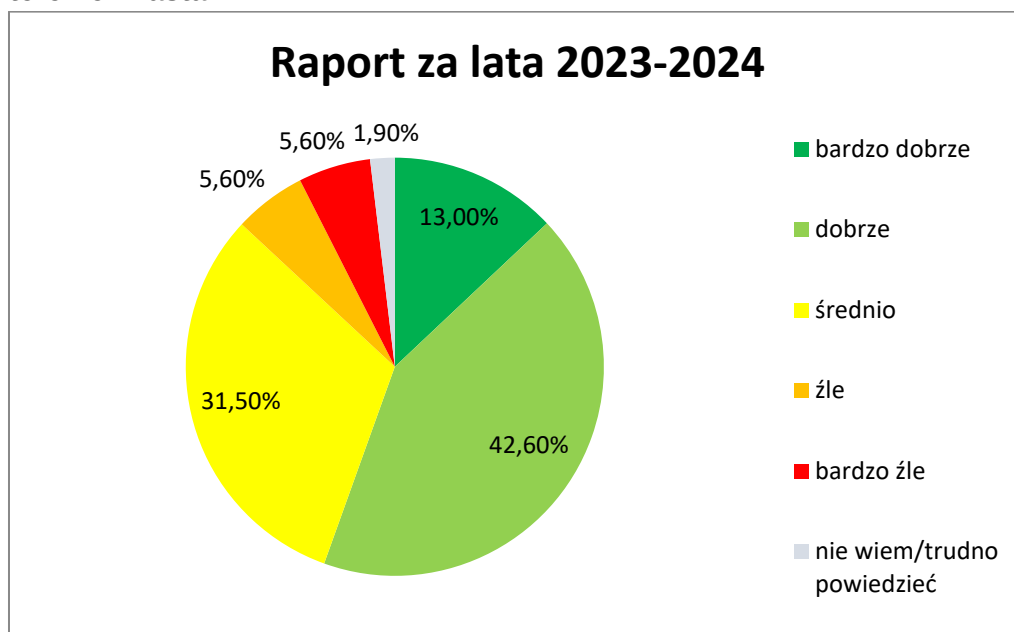
pozostają (najprawdopodobniej wywiane przez wiatr) śmieci – dotyczy zwłaszcza odpadów plastikowych i papierowych. Należy mieć na uwadze, że zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów wiązałoby się także z kolejnym wzrostem opłat, które musieliby ponosić mieszkańcy.

9. Czy według Pana/i w Bełchatowie jest wystarczająca ilość ścieżek rowerowych?

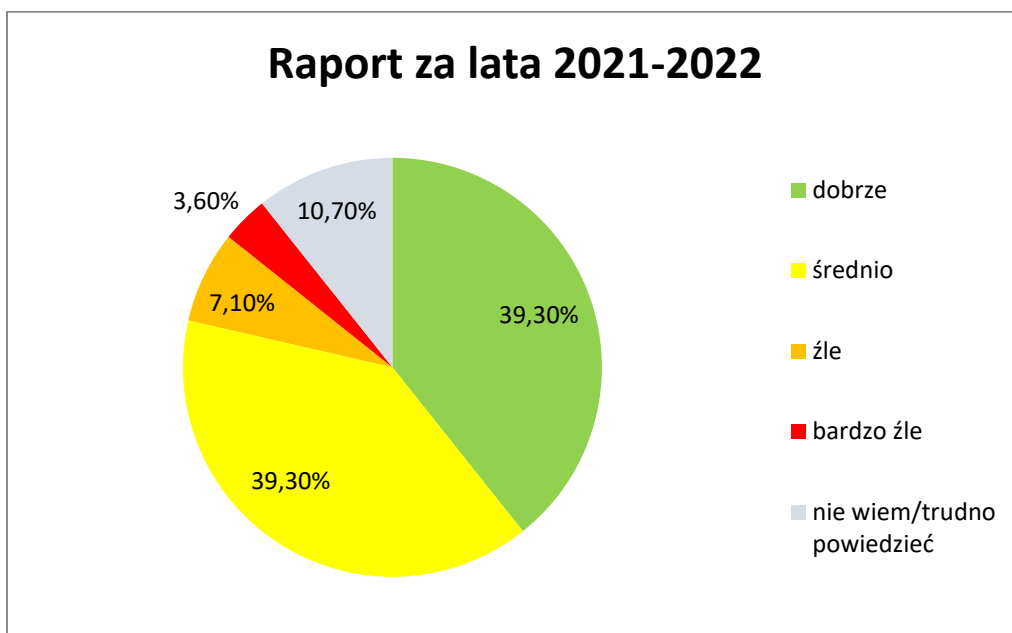
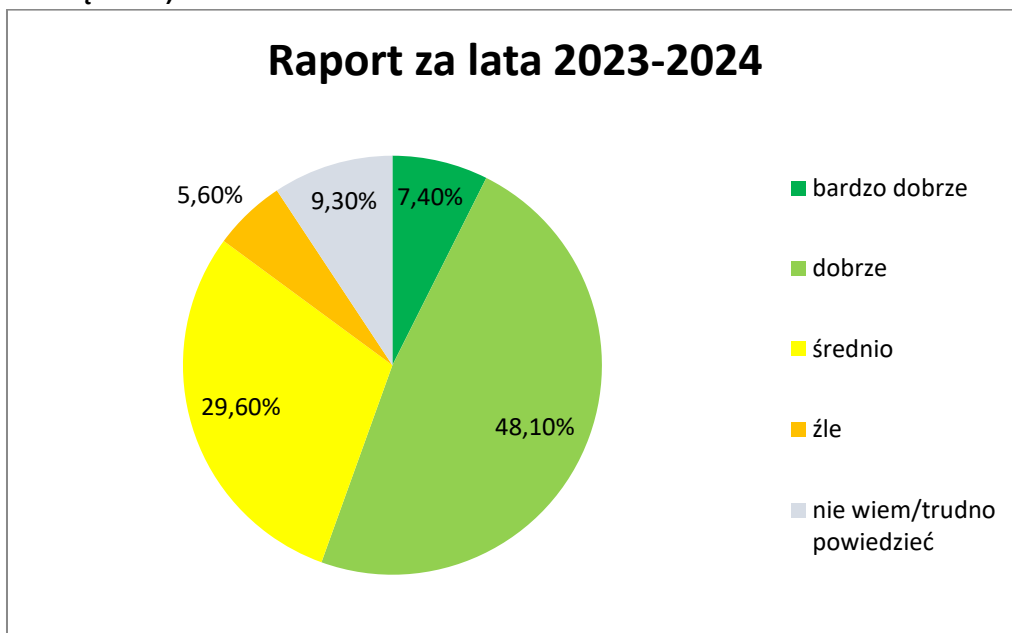
Podobnie jak dwa lata temu ponad połowa ankietowanych (51,9%) jest zdania, że Bełchatów posiada zbyt małą ilość ścieżek rowerowych. Miasto posiada wprawdzie rozwiniętą sieć dróg rowerowych, zaspokajającą potrzeby części mieszkańców, to jednak uzasadniona jest ich dalsza regularna rozbudowa. Z drugiej strony aż 1/5 badanych nie ma zdania w tej kwestii, co może świadczyć, że dla grupy, która wzięła udział w badaniu nie jest to istotne zagadnienie.

10. Jak ocenia Pan/i stan i ilość terenów zielonych (parków, skwerów, zieleńców) na terenie miasta?

W porównaniu do poprzedniego badania opinie na temat stanu i ilości terenów zielenie nie zmieniły się bardzo. Nadal ok. 55% respondentów ocenia je bardzo dobrze i dobrze. Nie zmieniła się ilość osób oceniających stan i ilość terenów zielonych źle i bardzo źle – ok. 10 %. Pozytyw stanowi to, że zwiększył się odsetek osób udzielających odpowiedzi bardzo dobrze, a zmniejszył odsetek odpowiedzi bardzo źle.

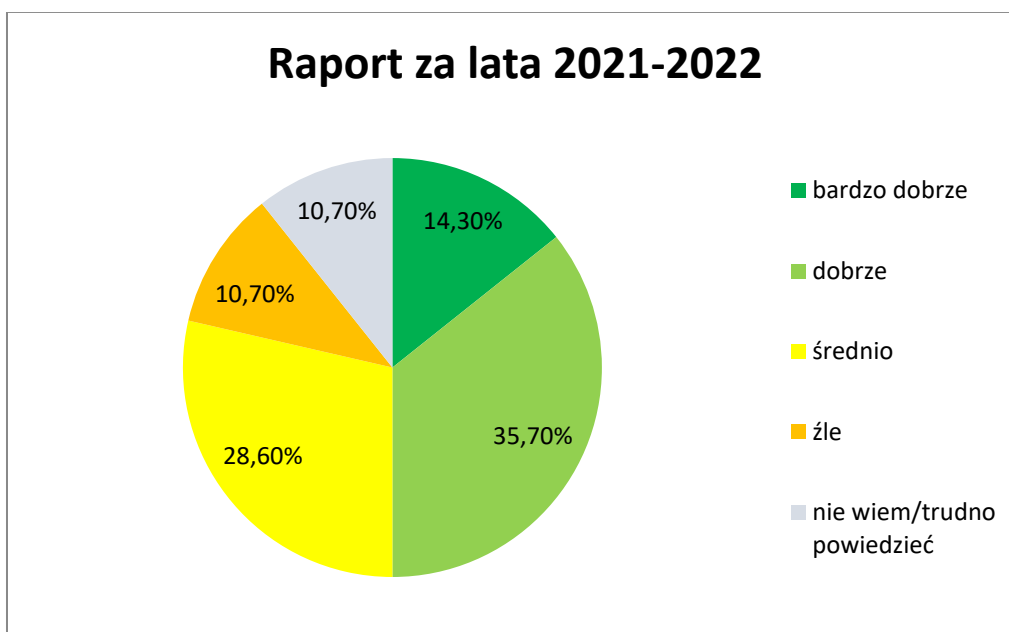
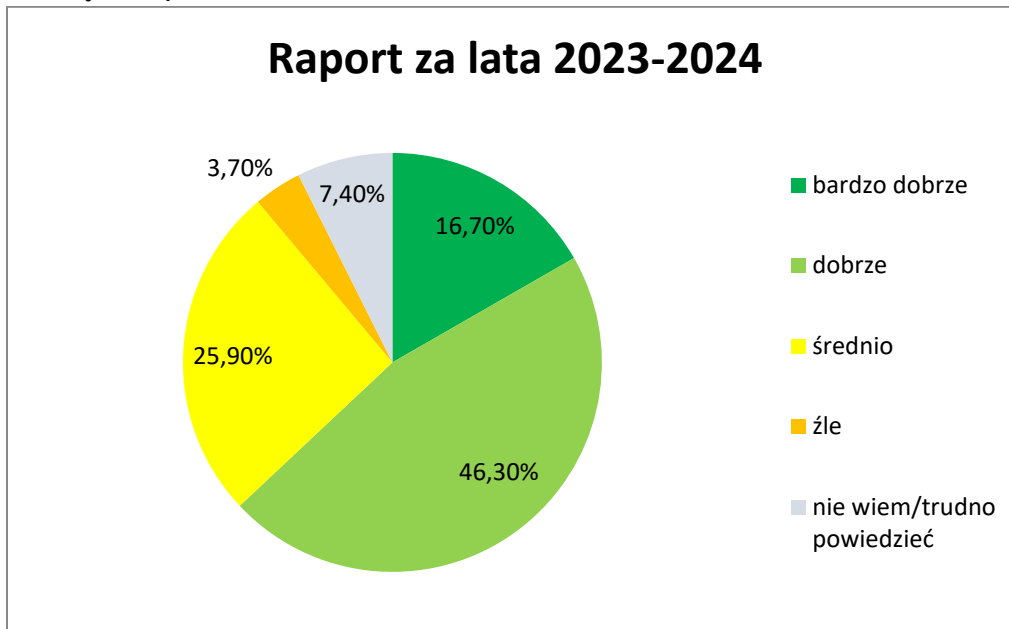
11. Jak ocenia Pan/i stan obiektów sportowych (boiska szkolne, Orliki, siłownie zewnętrzne) na terenie miasta?

W porównaniu do poprzedniego Raportu znacząco zwiększył się odsetek osób oceniających stan obiektów sportowych dobrze i bardzo dobrze, takich odpowiedzi udzieliło ok. 55% ankietowanych. Źle ich stan ocenia 5,60% respondentów, którzy wskazali następujące obiekty: park przy ul. Tkackiej, siłownia za OSP Grocholice, boiska w parku między McDonald's a cmentarzem, boisko pomiędzy Okrzei i Słonecznym, przy rzece, siłownia zewnętrzna przy ulicy Słonecznej (wyrwane kosze na śmieci, zaniedbane ławki, często potłuczone szkło na terenie siłowni), boisko szkolne przy SP3 (część wylana asfaltem wymaga remontu, ławeczki okalające boisko są niekompletne i zniszczone, orlik nie zawsze jest dostępny dla osób chcących z niego skorzystać – więc niby jest dla mieszkańców, ale tak naprawdę można tylko podziwiać, że jest), orlik między drogą na rynek miejski a os. Słonecznym – obraz nędzy i rozpaczy, w stanie tragicznym są boiska przy rzece obok łącznika Okrzei z Wojska Polskiego,

boiska na terenie „Zośki”, boisko w parku 1000-lecia. Inna osoba zaproponowała reaktywację zamkniętego basenu na Słoku. Jeszcze inna zauważyła brak zainteresowania mieszkańców siłowniami zewnętrznymi.

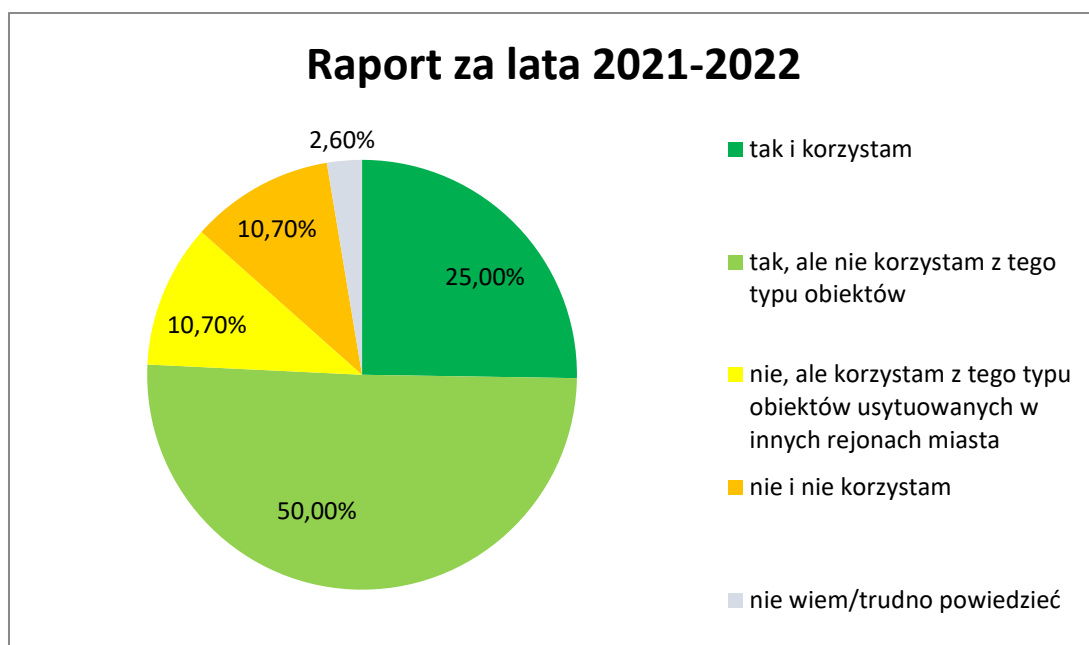
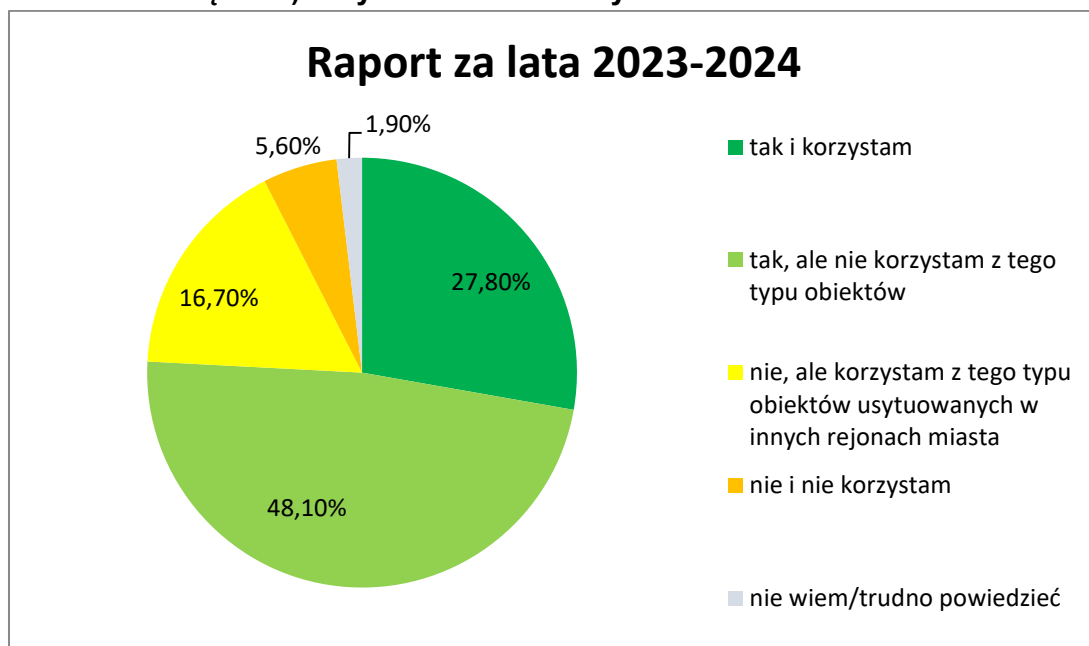
12. Jak ocenia Pan/i ilość obiektów sportowych (boiska szkolne, Orliki, siłownie zewnętrzne) na terenie miasta?

Podobnie jak w przypadku poprzedniego pytania znacząco zwiększył się odsetek osób oceniających ilość obiektów sportowych dobrze i bardzo dobrze, takich odpowiedzi udzieliło 66% ankietowanych. Pośród tylko 3,70% odpowiedzi oceniających ich ilość źle, najczęściej razy, podobnie jak dwa lata temu, wskazywano brak odkrytego lub krytego basenu, który wydaje się być najbardziej pożądaną inwestycją. Innymi, brakującymi w ocenie respondentów obiektami są: miejsce do uprawiania kalisteniki, korty tenisowe na osiedlach Binków, Olsztyńskie, Okrzei oraz ze ścianą do odbijania na Przytorzu, zewnętrzne stanowiska do tenisa stołowego, boiska do siatkówki, koszykówki, piłki plażowej, park rowerowy szyfrowy, tor

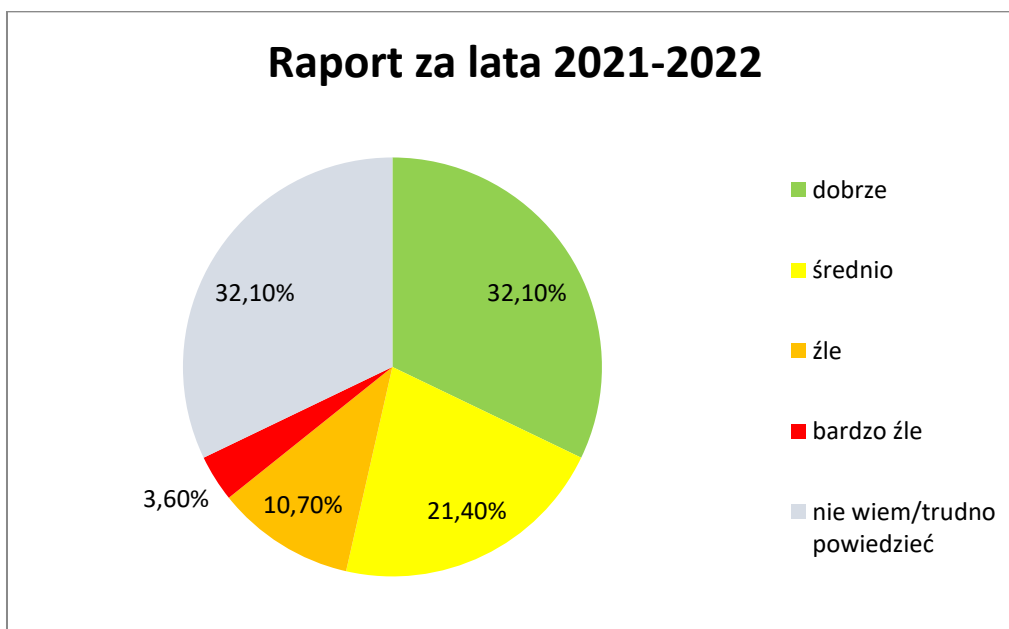
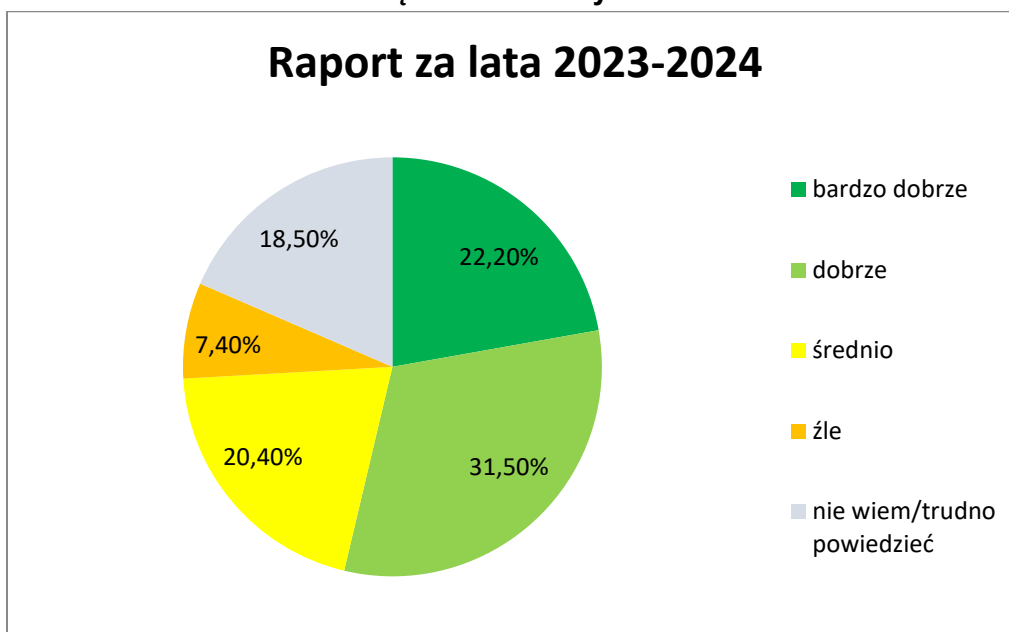
do łyżwiarstwa szybkiego, tor przeszkód. Inna osoba oceniła, że „brakuje infrastruktury sportowej i placu zabaw na obrzeżach miasta, np. przy ulicach: Nowa, Dolna, Wodna – kiedyś wygospodarowano boisko do piłki nożnej, postawiono bramki – przez 2 lata boisko zostało skoszone może 4 razy, bramki zniszczone, dziś nie ma po nich śladu. W tym miejscu można zrobić fajny kompleks sportowy z placem zabaw dla dzieci, boiskiem do koszykówki, ławeczkami dla seniorów, którzy spacerują i uprawiają nordic walking w okolic”. Jeszcze inny respondent uznał, że brakuje nie tyle obiektów, co akcji promowania zdrowego trybu życia, jogi, zumbi czy innych tego typu zajęć dla kobiet.

13. Czy w Pana/i okolicy znajdują się ogólnodostępne obiekty sportowe (takie jak siłownie zewnętrzne) i czy Pan/i z nich korzysta?

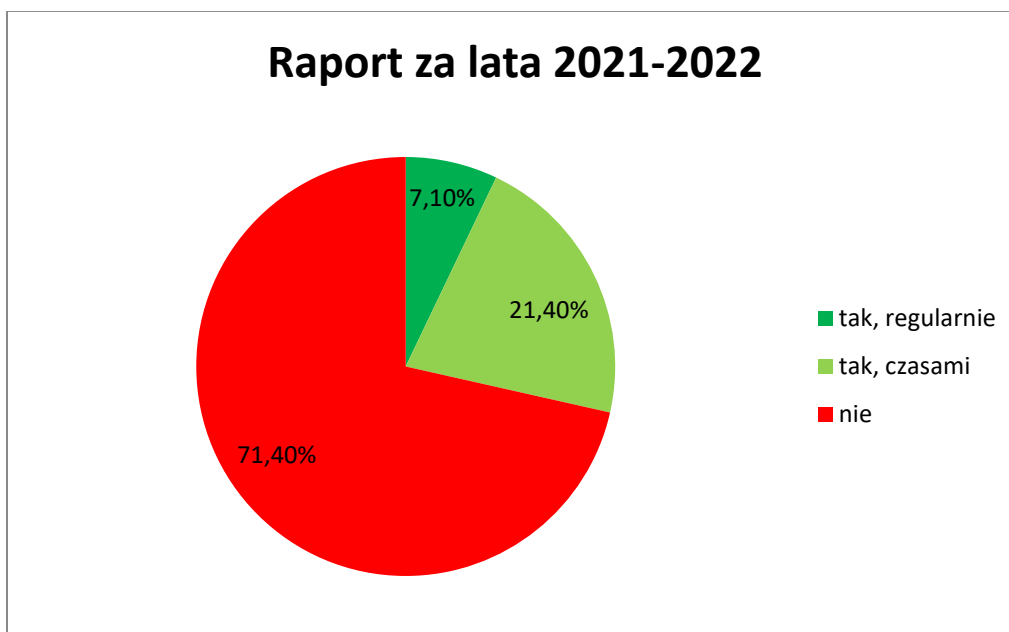
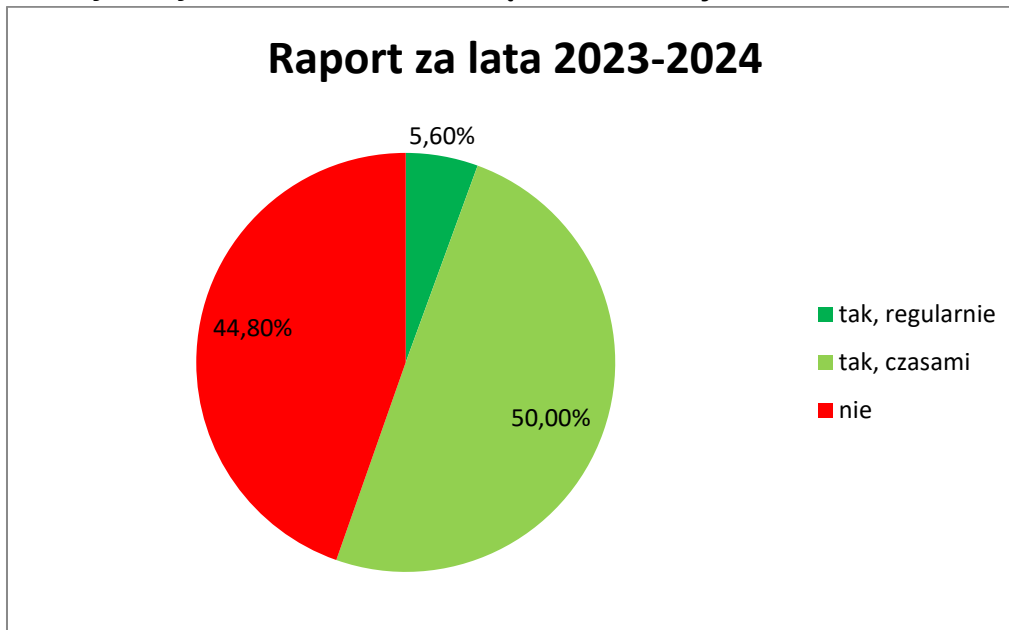
W porównaniu do poprzednich ankietyzacji wyniki nie uległy większej zmianie. Podobnie jak w 2023 r. w okolicy zamieszkania 75% ankietowanych znajdują się ogólnodostępne obiekty sportowe. Z obiektów, czy to ulokowanych w najbliższej okolicy czy w innych rejonach miasta korzysta ok. 44% respondentów. Wyniki te pokazują, że inwestycje w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, mające miejsce w ostatnich latach, cieszą się uznaniem mieszkańców i istnieje zapotrzebowanie na nowoczesne, odpowiednio wkomponowane w miejską przestrzeń obiekty sportowe.

14. Jak ocenia Pana/i ilość tężni solankowych na terenie miasta?

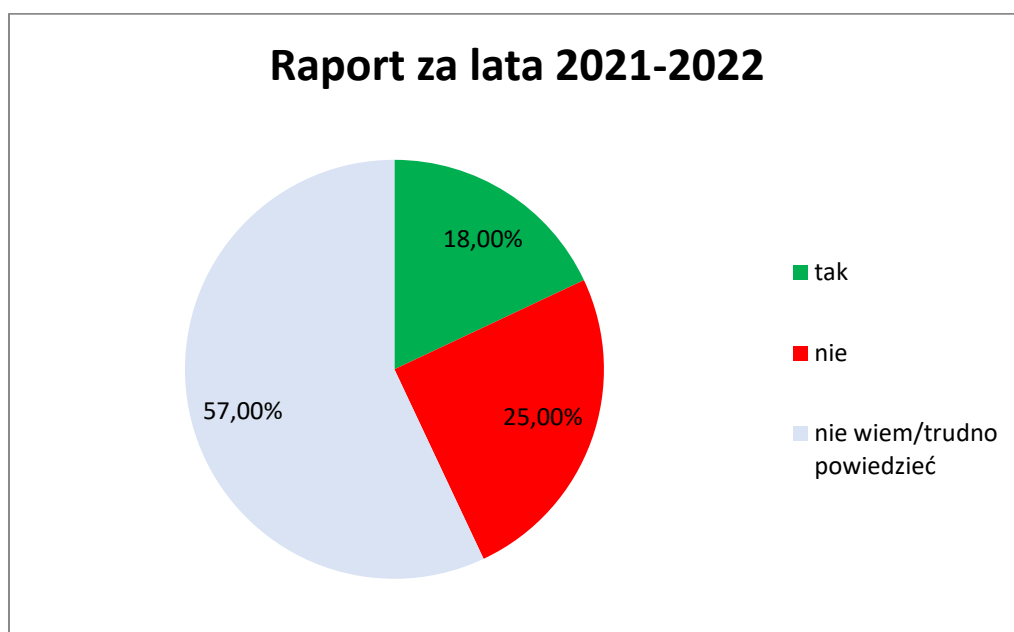
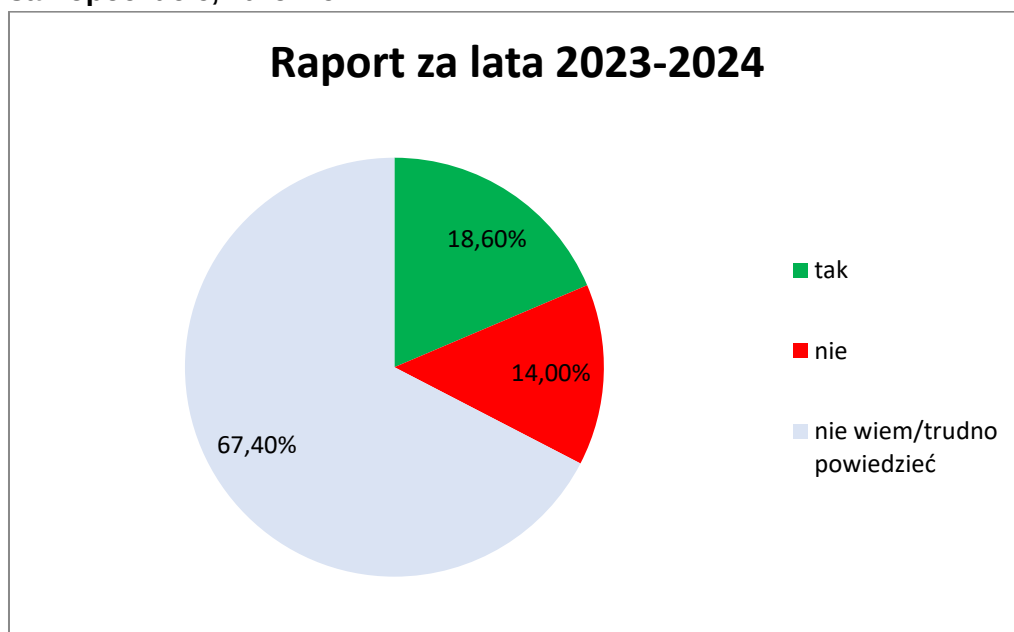
3 tężnie solankowe wybudowano w 2018 i 2020 r. i w ostatnim okresie raportowanym zdążyły się bardziej zakorzenić w świadomości mieszkańców. Ponad połowa ocenia ich ilość jako wystarczającą. Nadal duży odsetek – 18,5% nie ma zdania w tej kwestii. Warto dodać, że aktualnie jest budowana kolejna tężnia solankowa, na osiedlu Olsztyńskim.

15. Czy korzysta Pan/i w sezonie z tężni solankowych na terenie miasta?

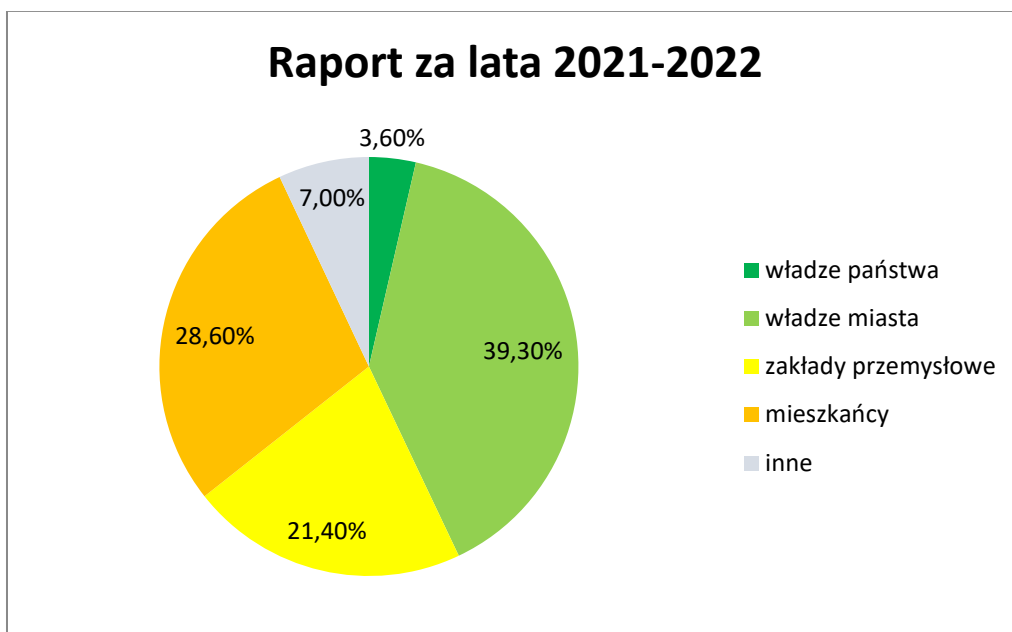
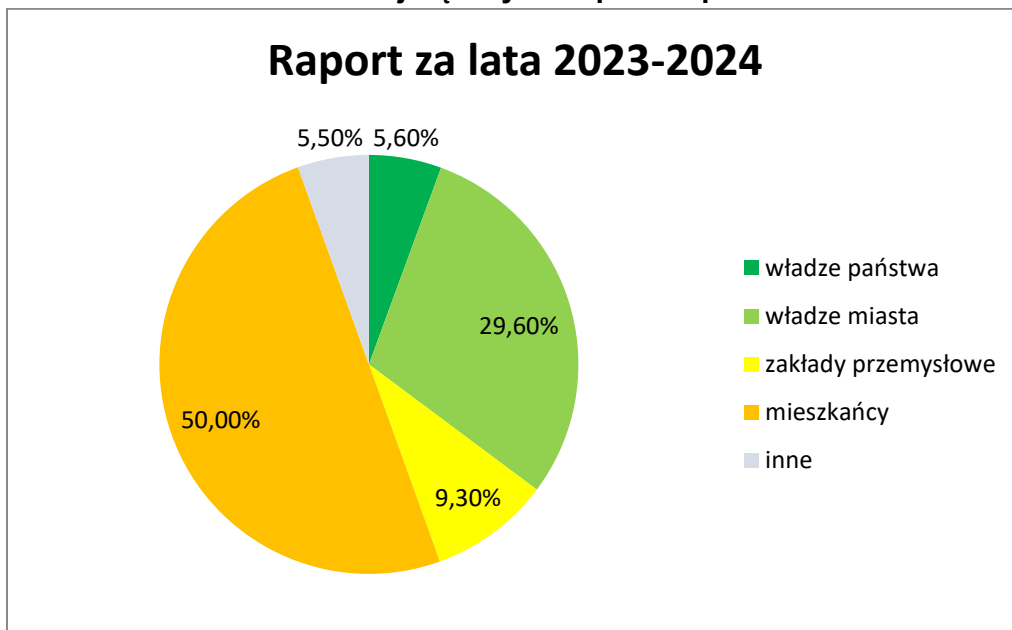
Widać znaczącą różnicę w odpowiedziach w obu badaniach. 2 lata temu tylko 28,5% ankietowanych korzystało z tężni solankowych, a w tym roku 55,6%. Wskazuje to na zwiększającą się popularność tych stosunkowo nowych obiektów mieście. Z drugiej strony korzystają z nich głównie osoby mieszkające w ich pobliżu.

16. W przypadku korzystania z tężni solankowych, czy odczuwa Pan/i ich wpływ na samopoczucie, zdrowie?

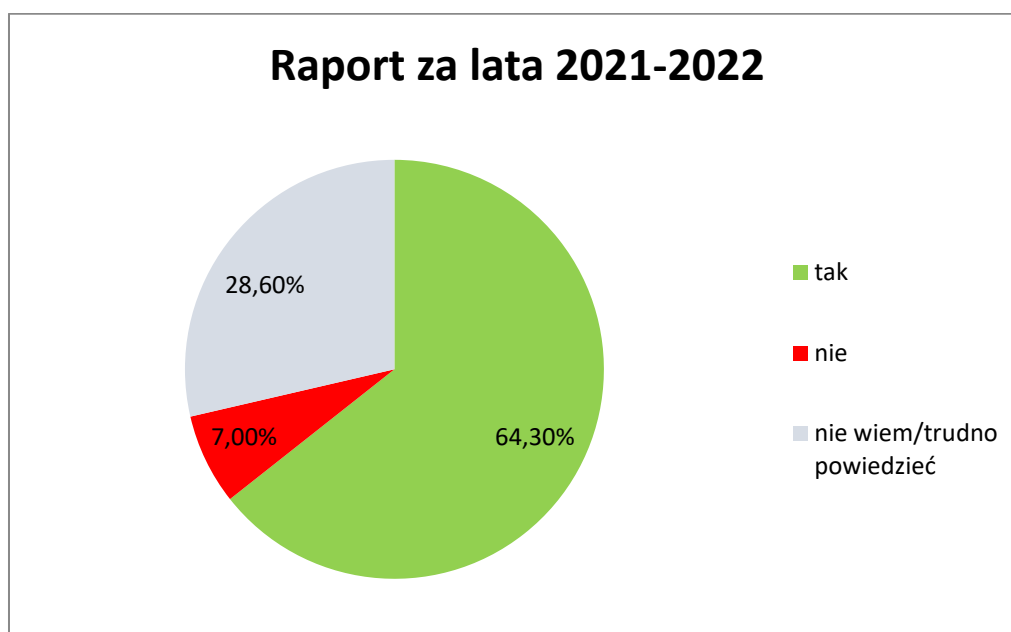
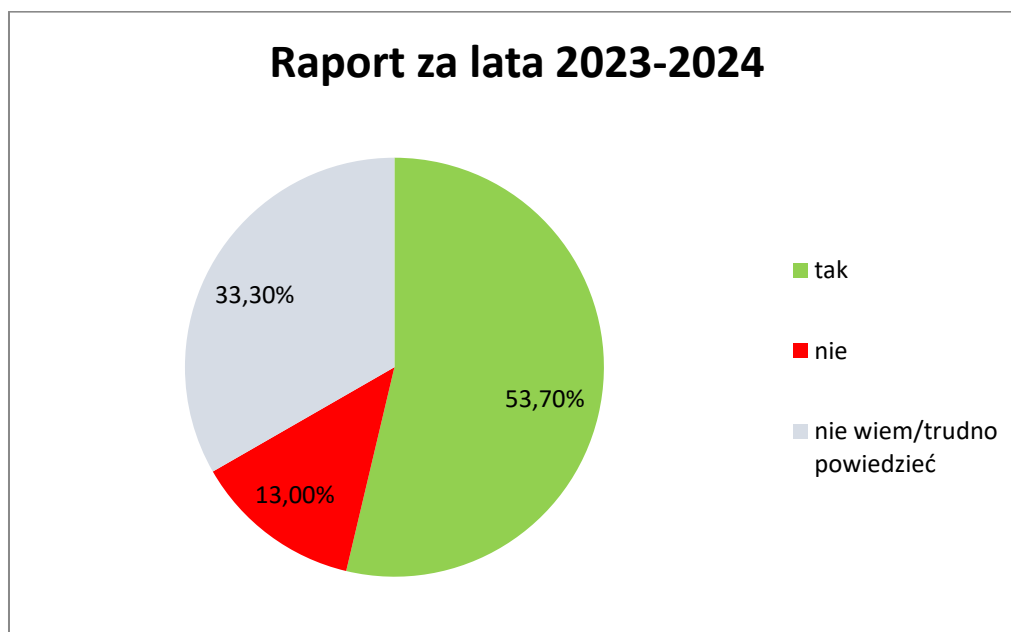
Zdecydowana większość ankietowanych nie ma zdania w tej kwestii. Podając odczuwany wpływ tężni solankowych wymieniano korzystny wpływ na gardło, zatoki, lepsze oddychanie, możliwość odprężenia się, zrelaksowania, zwiększenie odporności.

17. Kto Pana/i zdaniem w największym stopniu odpowiada za stan środowiska?

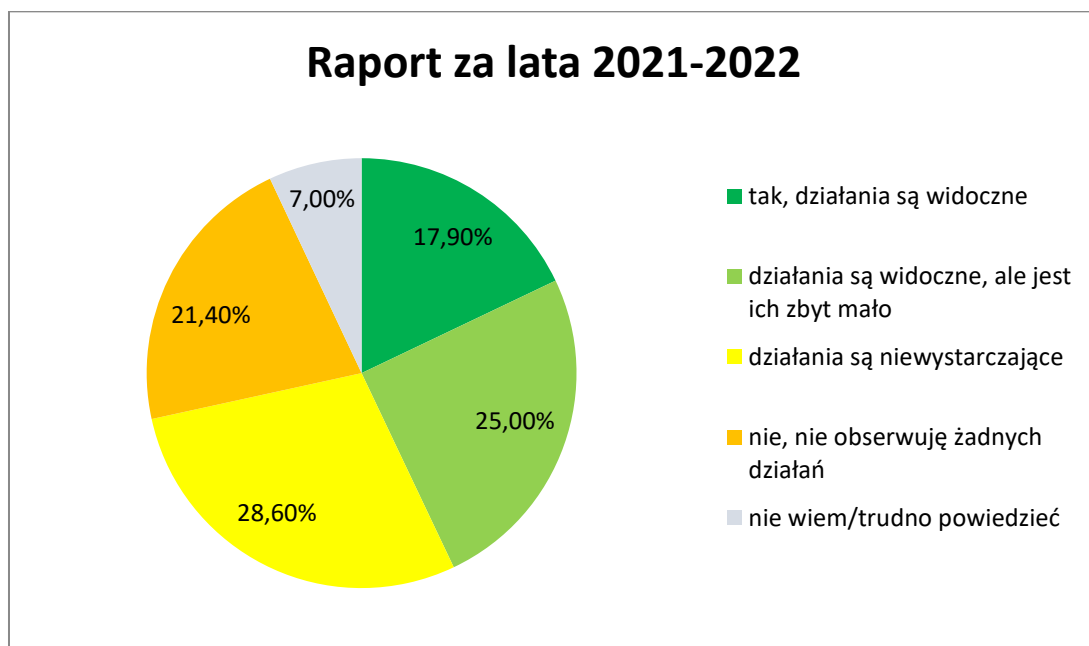
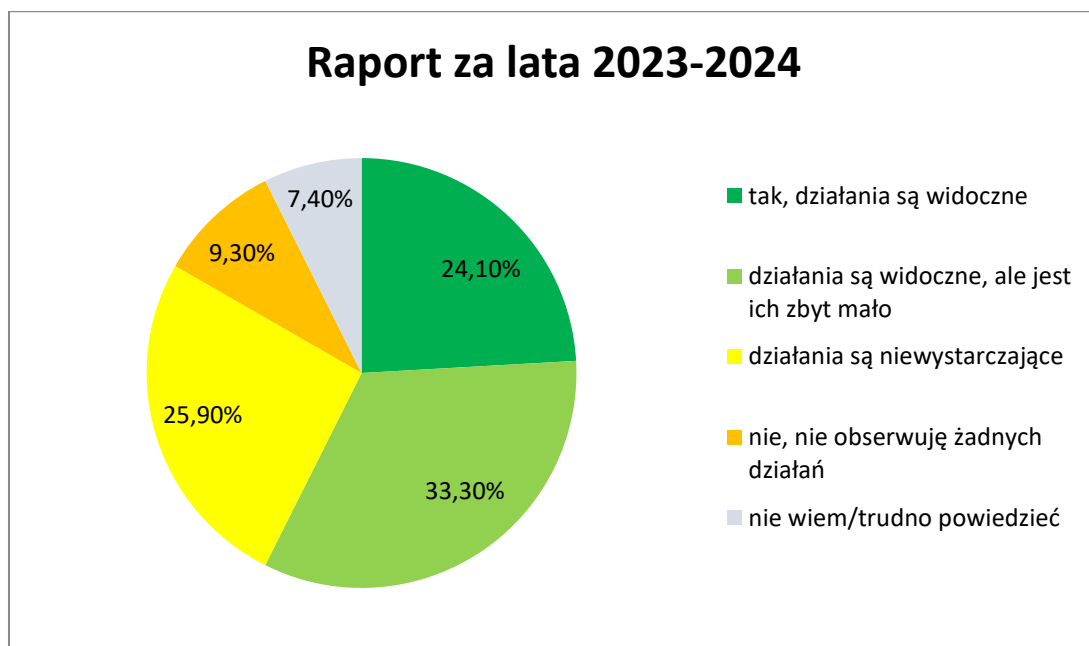
W przeciwieństwie do kilku poprzednich badań zmieniła się proporcja odpowiedzi. Już nie władze miasta wskazano jako głównych odpowiedzialnych za stan środowiska lecz samych mieszkańców. Świadczy to o tym, że uważają, iż problemy związane ze stanem środowiska należy rozwiązywać oddolnie, że sami mieszkańcy są w głównej mierze odpowiedzialni za jego stan. 5,5% osób uznało, że wszystkie wymienione podmioty powinny odpowiadać w równym stopniu za jakość środowiska.

18. Czy podejmuje Pan/i działania na rzecz środowiska?

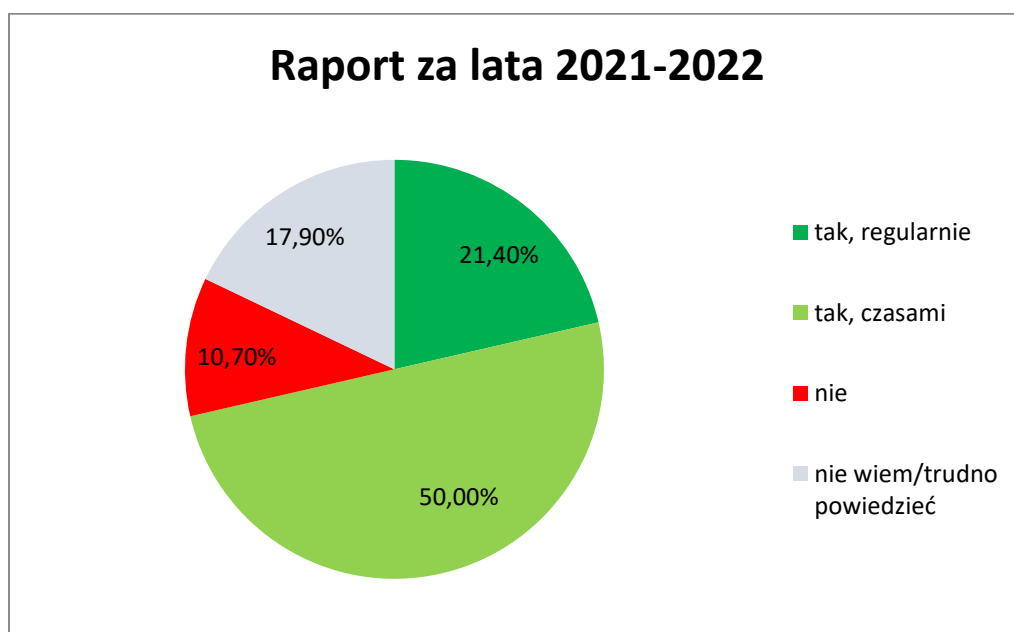
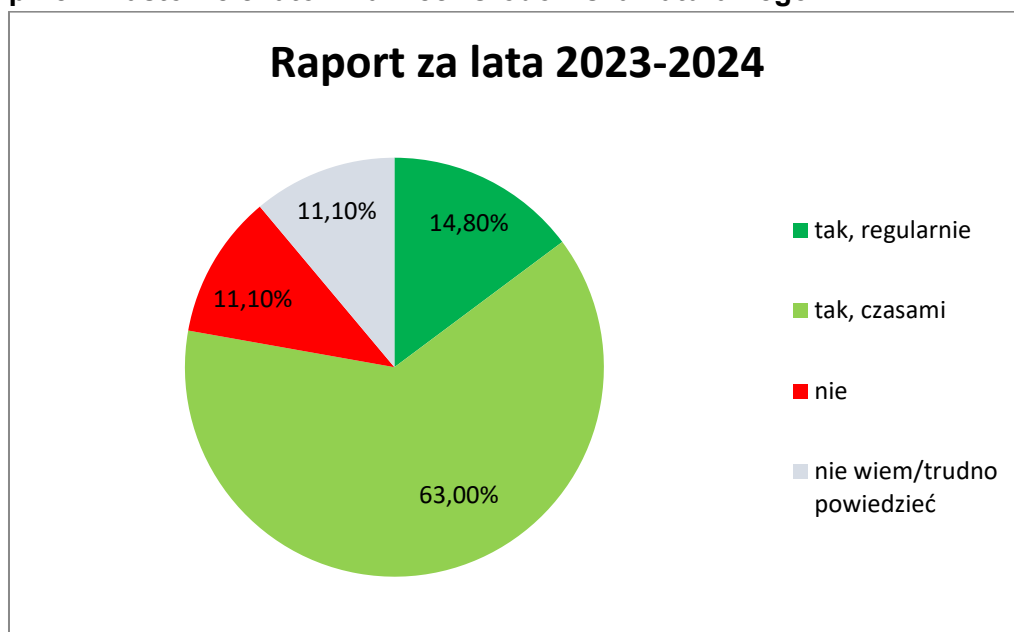
Większość badanych (53,7%) podejmuje działania na rzecz środowiska. 13% respondentów odpowiedziało, że takich działań nie podejmuje. Zauważalna jest duża świadomość respondentów w zakresie dbałości o środowisko w codziennym życiu. Jako działania na rzecz środowiska ankietowani, podobnie jak we wcześniejszych latach, wskazywali najczęściej segregację śmieci. Również częstą odpowiedzią była rezygnacja z samochodu na rzecz komunikacji miejskiej, roweru. Innymi wymienionymi działaniami były: korzystanie z wielorazowych opakowań, wymiana źródeł ogrzewania na ekologiczne, oszczędzanie prądu, wody, sadzenie zieleni w ogrodach, łąk kwietnych, podnoszenie porzuconych śmieci, działanie w grupie „Sprzątamy lasy”.

19. Czy zauważa Pan/i pozytywne działania i inicjatywy (np. inwestycje infrastrukturalne, inicjatywy związane z edukacją ekologiczną) władz Miasta Bełchatowa na rzecz środowiska naturalnego (zielenie miejskie, stan wód, czystość i porządek)?

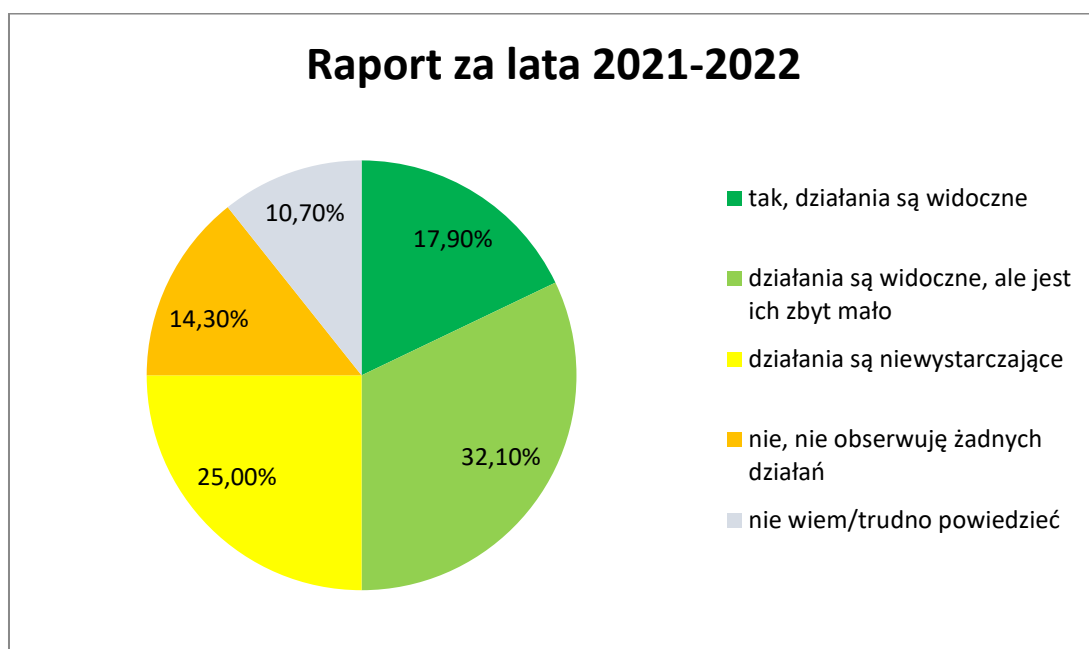
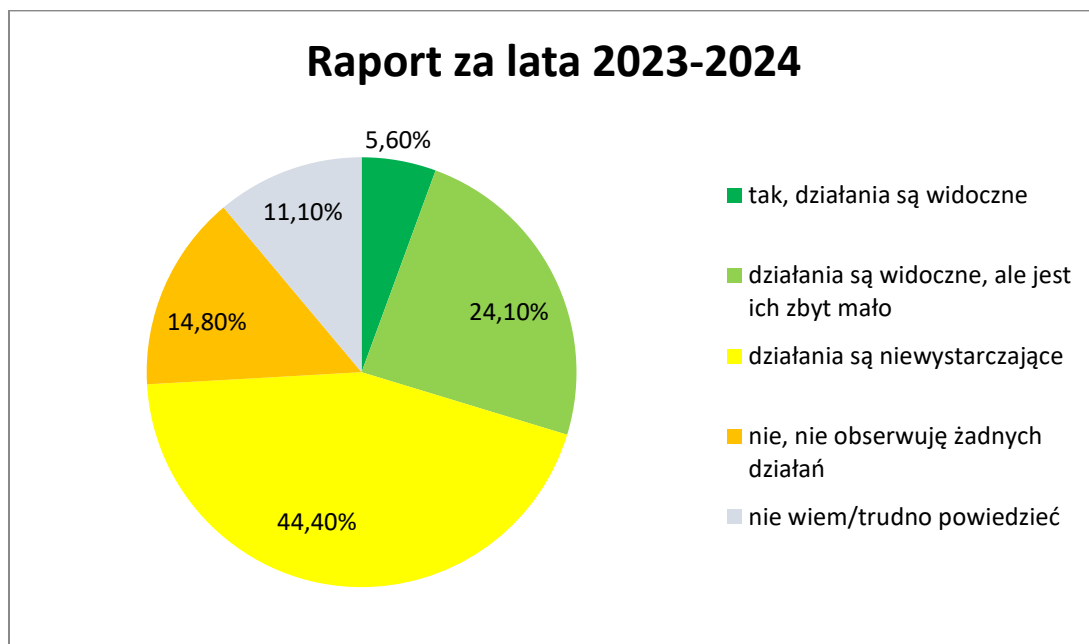
Z kolejnymi badaniami zauważalny jest coraz większy odsetek osób stwierdzających, że działania są widoczne, co potwierdza słuszność obranych kierunków interwencji. Coraz mniej osób nie zauważa żadnych działań, co świadczy także o coraz lepszym poziomie informowania poszczególnych grup społecznych o realizowanych przedsięwzięciach.

20. Czy jako mieszkaniec brałby Pan/i czynny udział w inicjatywach organizowanych przez Miasto Bełchatów na rzecz środowiska naturalnego?

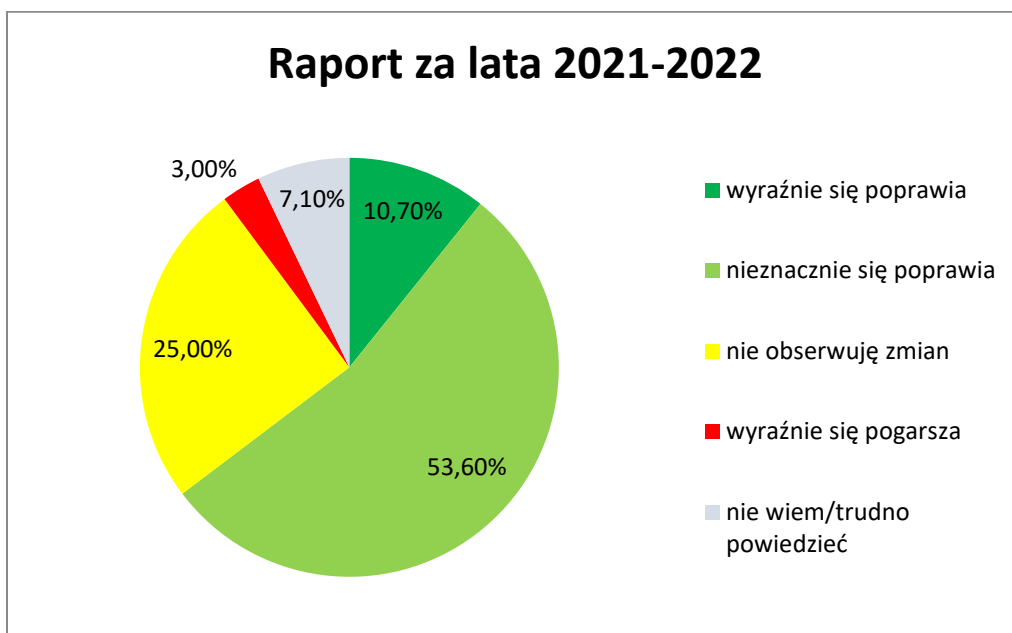
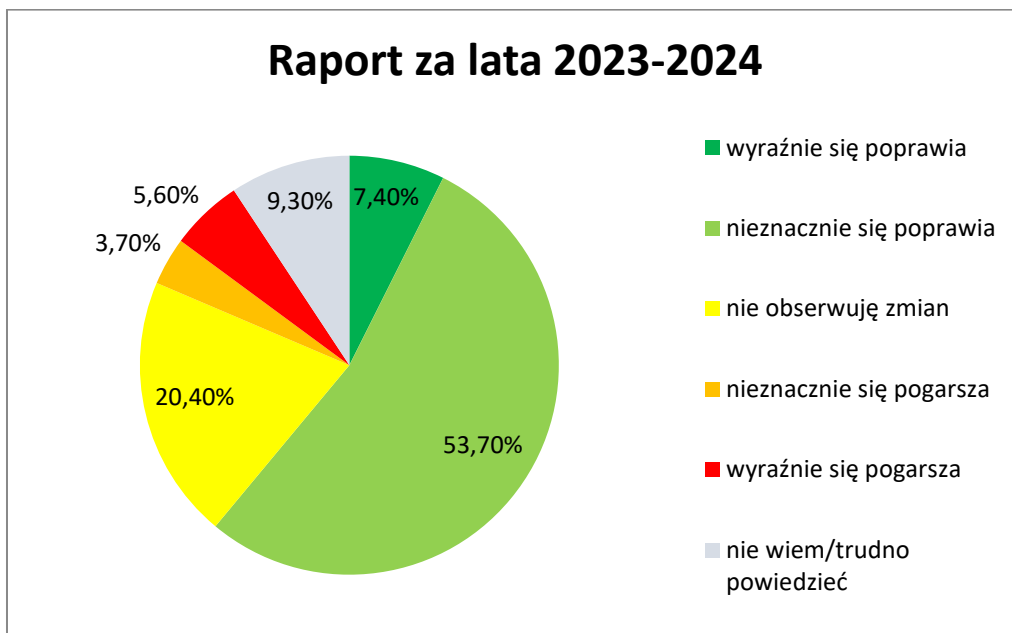
Rozkład odpowiedzi jest podobny jak przy opracowywaniu poprzedniego Raportu. Prawie 78% uczestników badań wykazało chęć uczestnictwa w inicjatywach organizowanych przez władze miasta. Wskazuje to na potrzebę kontynuowania dotychczasowych i organizowania nowych akcji, imprez, wydarzeń związanych z edukacją ekologiczną.

21. Czy zauważa Pan/i pozytywne działania Mieszkańców Bełchatowa na rzecz środowiska naturalnego?

Zmniejszył się odsetek osób, które pozytywnie oceniają działania mieszkańców na rzecz środowiska, a zwiększył odsetek tych, którzy uważają, że działania są niewystarczające. Świadczy to o zwiększającej się świadomości ekologicznej i wymaganiach wobec społeczeństwa.

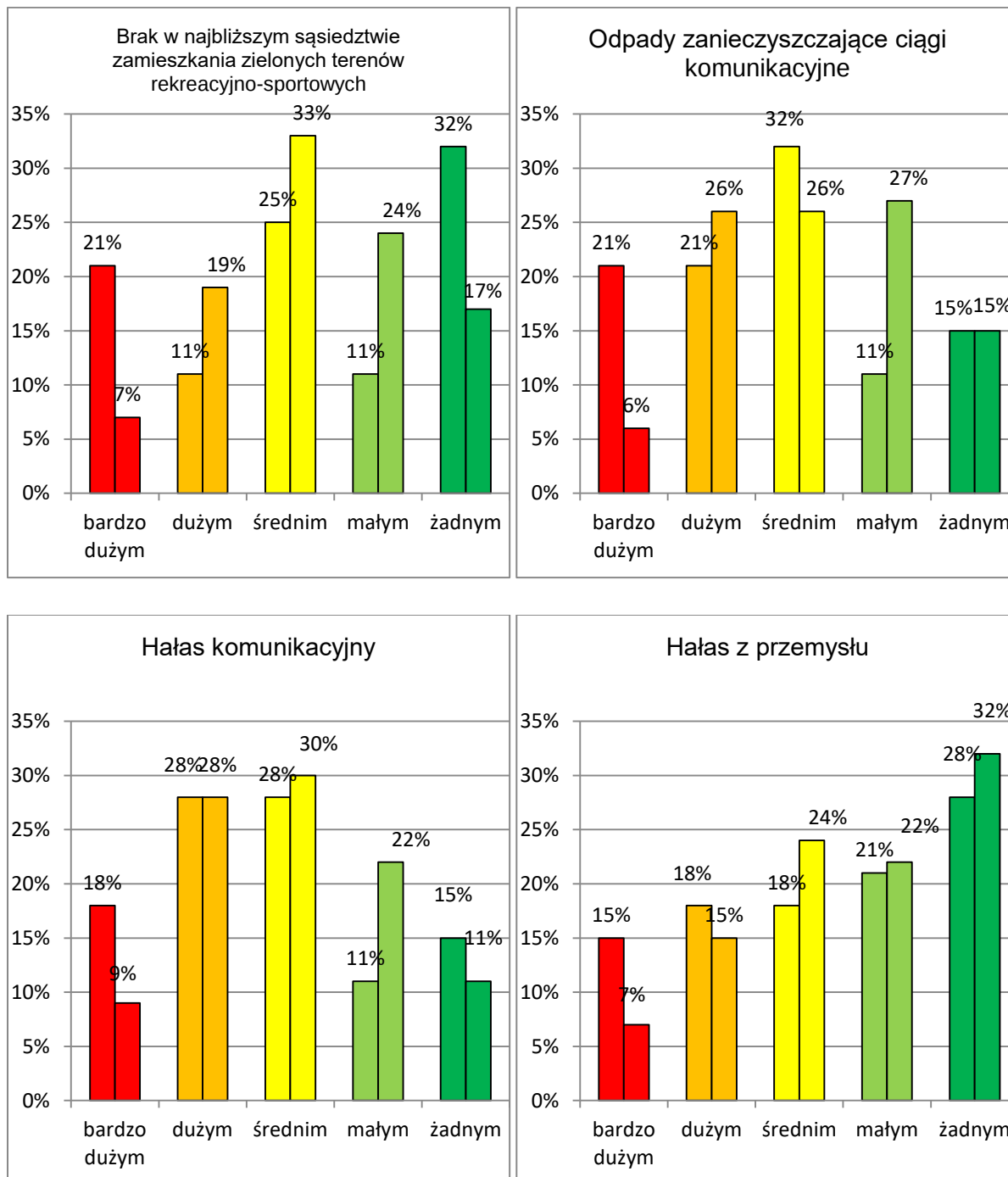
22. Jakie tendencje odnośnie do stanu środowiska w mieście obserwuje Pan/i w ostatnich latach?

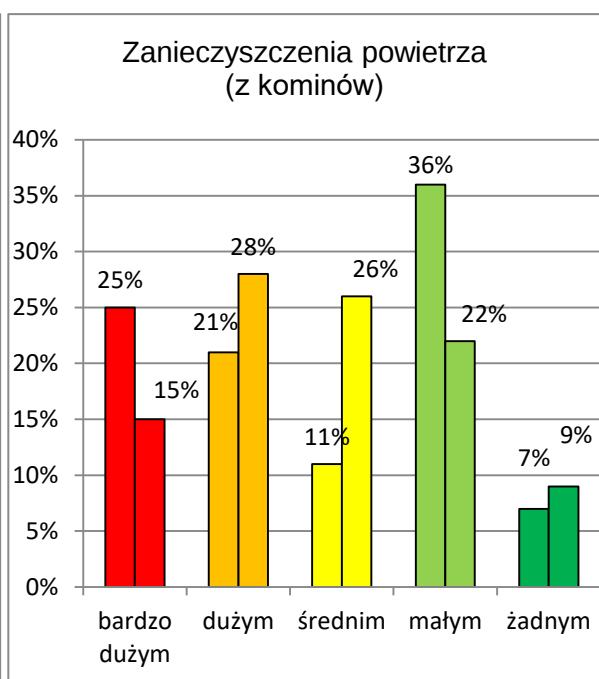
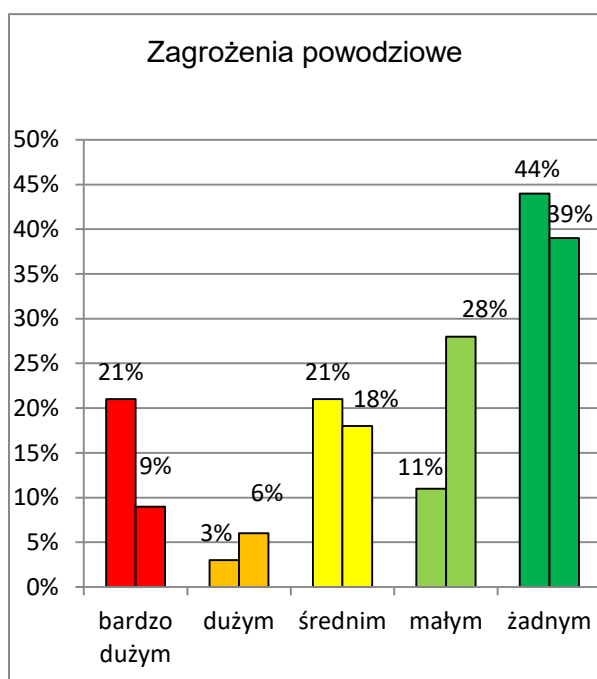
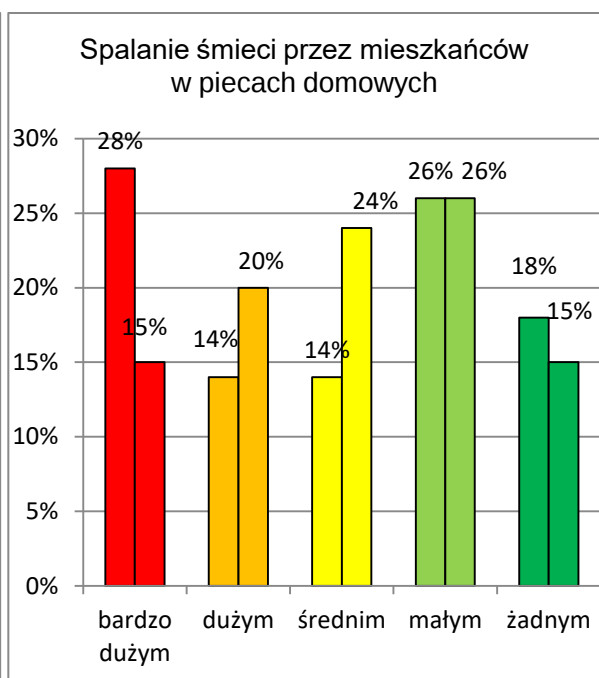
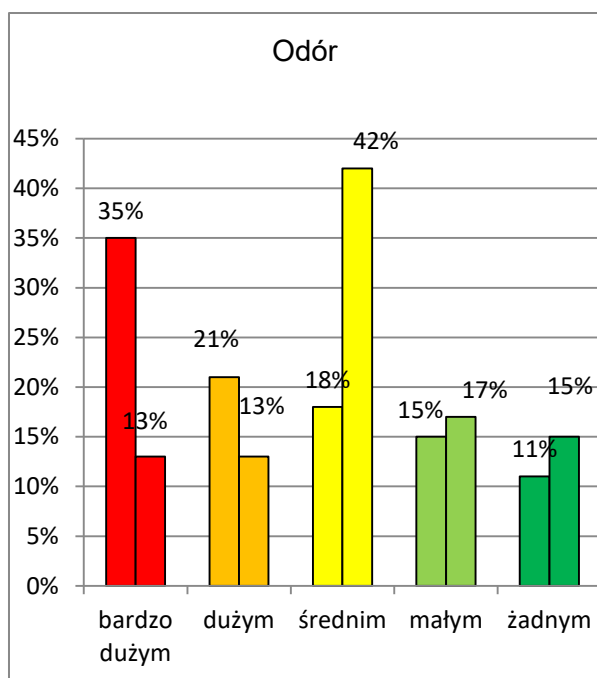

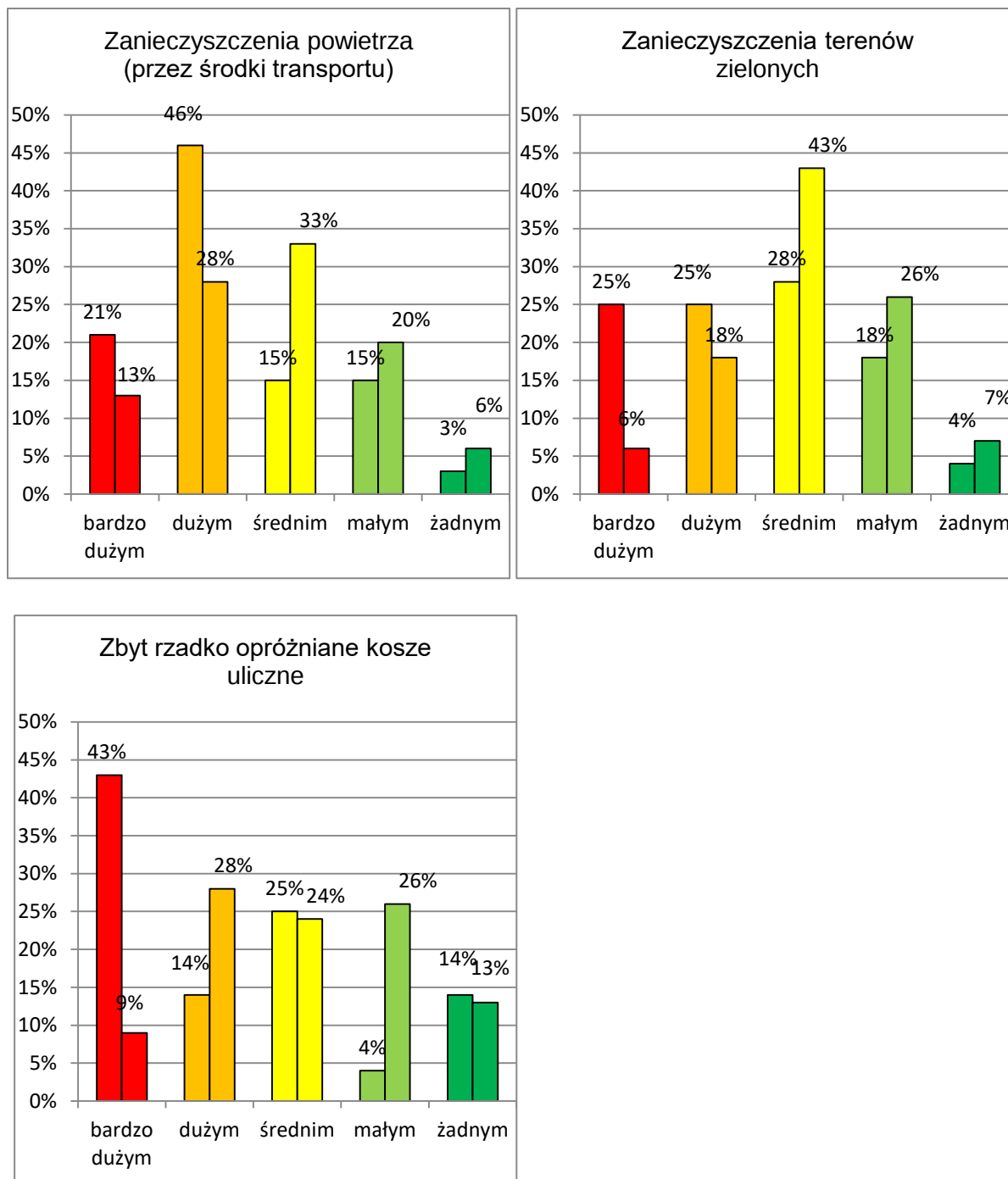
61,1% badanych mieszkańców uważa, że stan środowiska się poprawia. Podobna liczba jak w poprzednich sondażach nie obserwuje zmian. Jednak ponad 9% osób wyraziło opinię, że stan środowiska się pogarsza. Pozwala to stwierdzić skuteczność podejmowanych w ostatnich latach działań na terenie Bełchatowa w zakresie ochrony środowiska naturalnego, należy jednak dalej wdrażać mechanizmy służące jego poprawie.

23. W jakim stopniu odczuwa Pan/i uciążliwości wymienione poniżej (w skali: 1- bardzo dużym, 2-dużym, 3-średnim, 4- małym, 5-żadnym)

Kolumna z lewej strony prezentuje wyniki z Raportu za lata 2021-2022, kolumna z prawej strony wyniki z Raportu za lata 2023-2024.

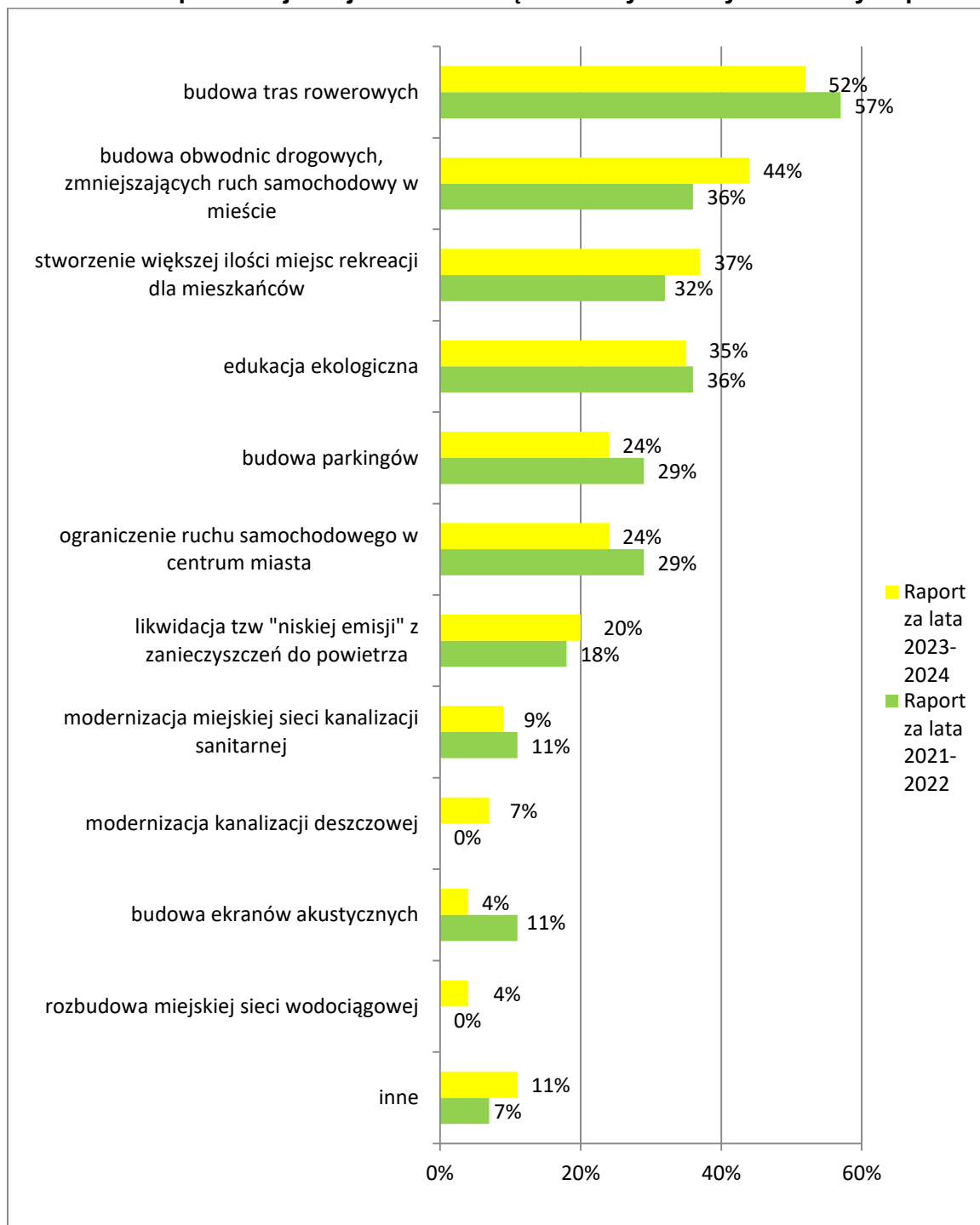

Za największe uciążliwości, oceniając je jako bardzo duże, respondenci uznali podobnie jak w poprzednim badaniu, chociaż ze znacznie mniejszym odsetkiem odpowiedzi: spalanie śmieci przez mieszkańców w piecach domowych (15%), zanieczyszczenia powietrza z kominów (15%), odór (13%), zanieczyszczenia powietrza przez środki transportu (13%). Innymi uciążliwościami ocenianymi jako duże są hałas komunikacyjny, zbyt rzadko opróżniane kosze uliczne i odpady zanieczyszczające ciągi komunikacyjne. Najmniejszą uciążliwość stanowią natomiast tak jak w poprzednim badaniu zagrożenia powodziowe (39% odpowiedzi wskazujących brak takiej uciążliwości), hałas z przemysłu (32%) i brak w najbliższym sąsiedztwie zamieszkania zielonych terenów rekreacyjno-sportowych (17%). Układ odpowiedzi w większości przypadków nie zmienił się istotnie w porównaniu do poprzedniego badania.

Innymi uciążliwościami, które podczas wypełniania ankiety wymienili mieszkańcy były brak asfaltowych dróg rowerowych, które w znacznym stopniu poprawiłyby jakość jazdy rowerem po Bełchatowie i zachęciłyby jeszcze więcej osób do zamiany samochodu na rower, nagle kończące się ścieżki rowerowe np. ul. Piłsudskiego, bardzo niska częstotliwość kursowania autobusów, szczególnie linii nr 7, zbyt mały nadzór straży miejskiej do pilnowania czystości, brak basenu zewnętrznego lub plaży przy zbiorniku wodnym, słaby stan dróg dojazdowych do Łodzi, brak chodnika i trasy rowerowej wzdłuż ulicy Piłsudskiego w kierunku Dobrzelowa, brak koszy na odchody zwierząt i psy biegające po ulicach bez właścicieli.

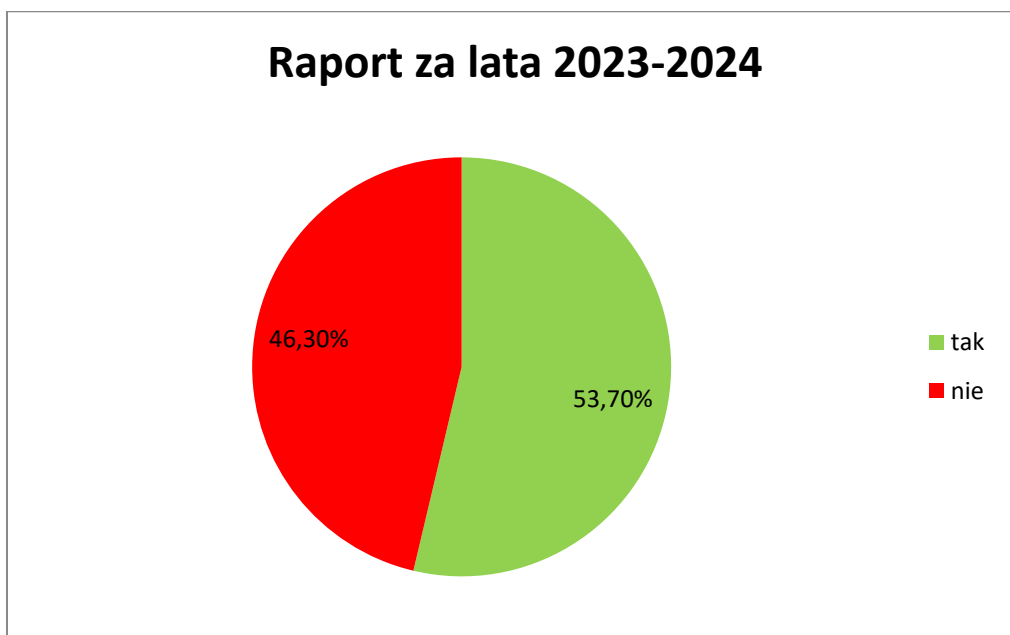
24. Jakie według Pana/i inwestycje i działania należy zrealizować w celu poprawy stanu środowiska w pierwszej kolejności? Proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi

Za najważniejsze działania mające służyć poprawie stanu środowiska ankietowani uznali, jak w poprzednim badaniu, budowę tras rowerowych, budowę obwodnic drogowych, stworzenie większej ilości miejsc rekreacji, edukację ekologiczną, budowę parkingów i ograniczenie ruchu samochodów w centrum miasta. Najmniej odpowiedzi, podobnie jak w poprzednich edycjach badania ankietowego, uzyskały rozbudowa sieci wodociągowej, modernizacja kanalizacji deszczowej (które jednak w porównaniu do poprzedniego badania tym razem uzyskały kilka wskazań) oraz budowa ekranów akustycznych. Wśród innych działań badani wskazali

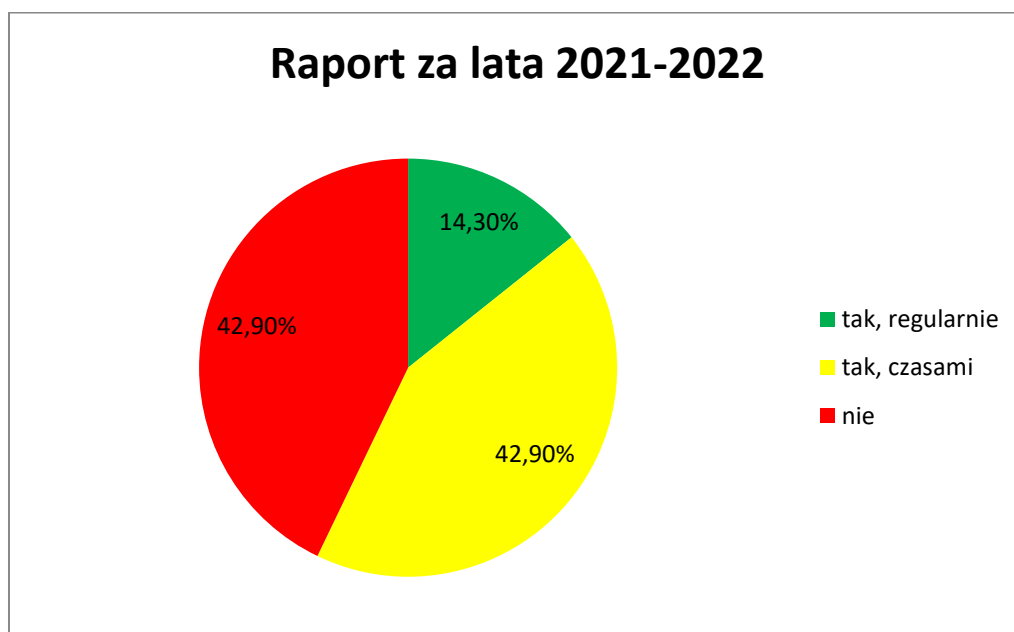
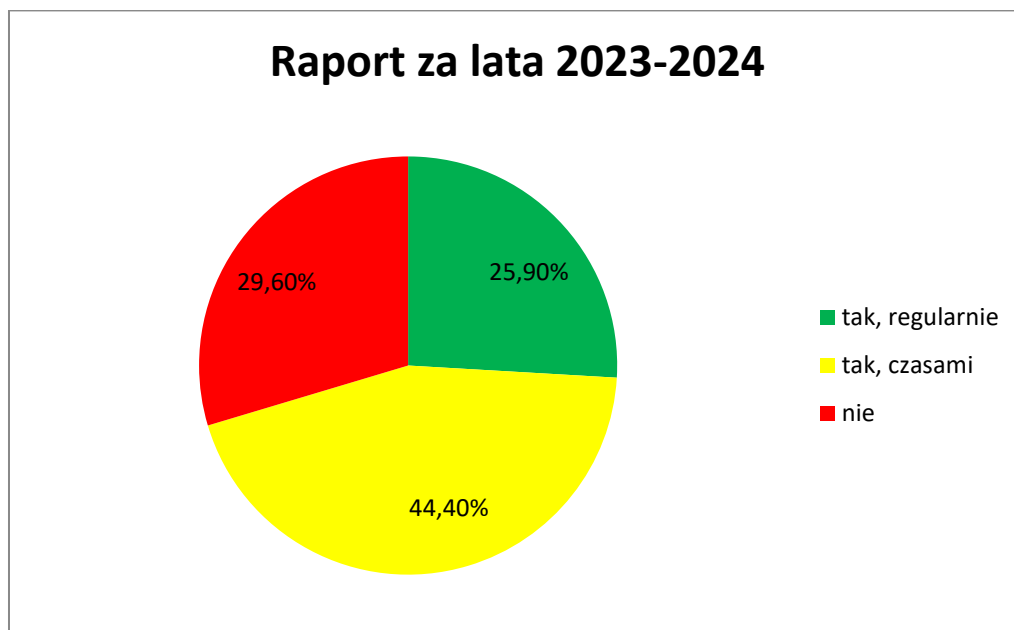
zwiększenie częstotliwości kursowania komunikacji miejskiej, zaprojektowanie miasta tak by bardziej opłacało się przemieszczać po mieście rowerem niż autem, ustawienie pojemników na zużyte tekstylia (co ma uzasadnienie w związku z obowiązkiem segregowania tych odpadów od 2025 r.), budowa zalewu, nasadzenia zieleni w pasach nowobudowanych dróg, uzupełnienia zieleni w parkach, ustawienie większej ilości automatów na odpady.

25. Czy po 8 latach użytkowania obwodnicy północnej Bełchatowa odczuwa Pan/Pani zauważalne efekty jej funkcjonowania? Proszę o podanie jakich.

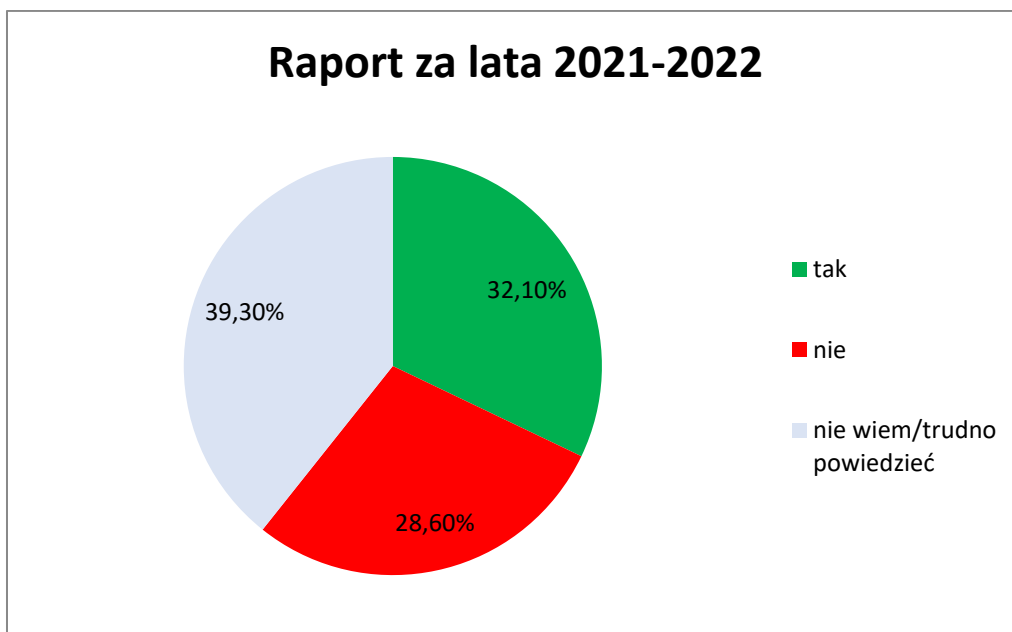
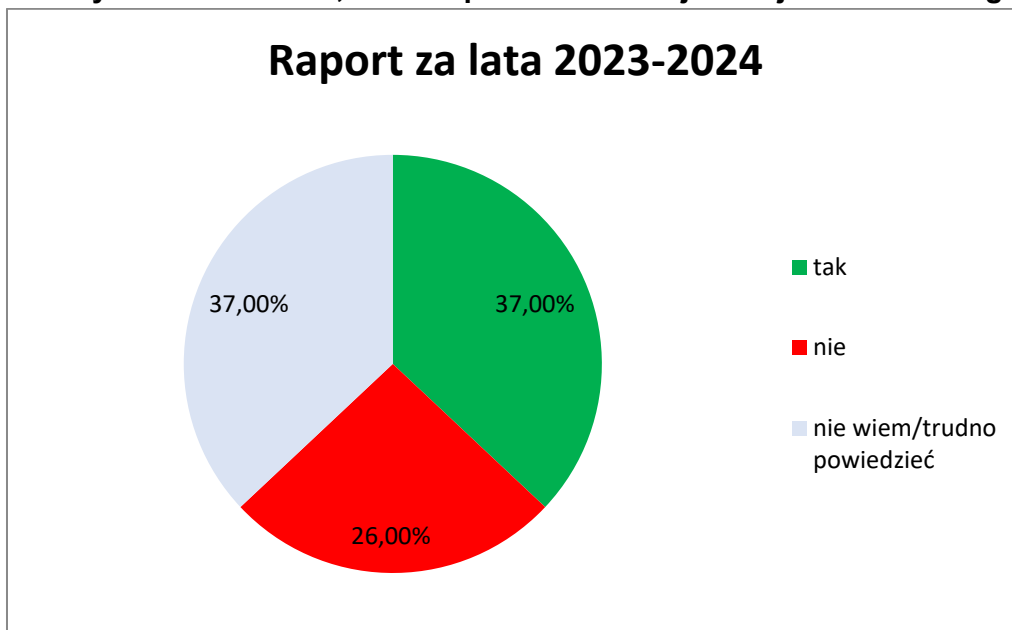
Odsetek osób odczuwających efekty funkcjonowania obwodnicy jest taki sam jak przy poprzednim badaniu i wynosi 53%. Odczuwanymi efektami są mniejszy ruch przez miasto, wzdłuż ulic Piłsudskiego, Lipowej, Włókniarzy, mniejszy ruch samochodów ciężarowych, krótszy czas przejazdu. Minusem jest mniej połączeń komunikacyjnych.

26. Czy korzysta Pan/Pani z komunikacji zbiorowej w związku z udostępnioną przez Miasto opcją darmowej komunikacji MZK?

Z komunikacji zbiorowej korzysta regularnie 25,9% ankietowanych, natomiast czasami 44,4%. W ogóle nie korzysta z publicznej komunikacji 29,6% osób, jest to zdecydowanie niższy wskaźnik niż podczas dwóch poprzednich badań, co świadczy o zwiększającej się popularności transportu publicznego i zapotrzebowania na jego usługi.

27. Czy uważa Pan/Pani, że transport komunikacji MZK jest dobrze zorganizowany?

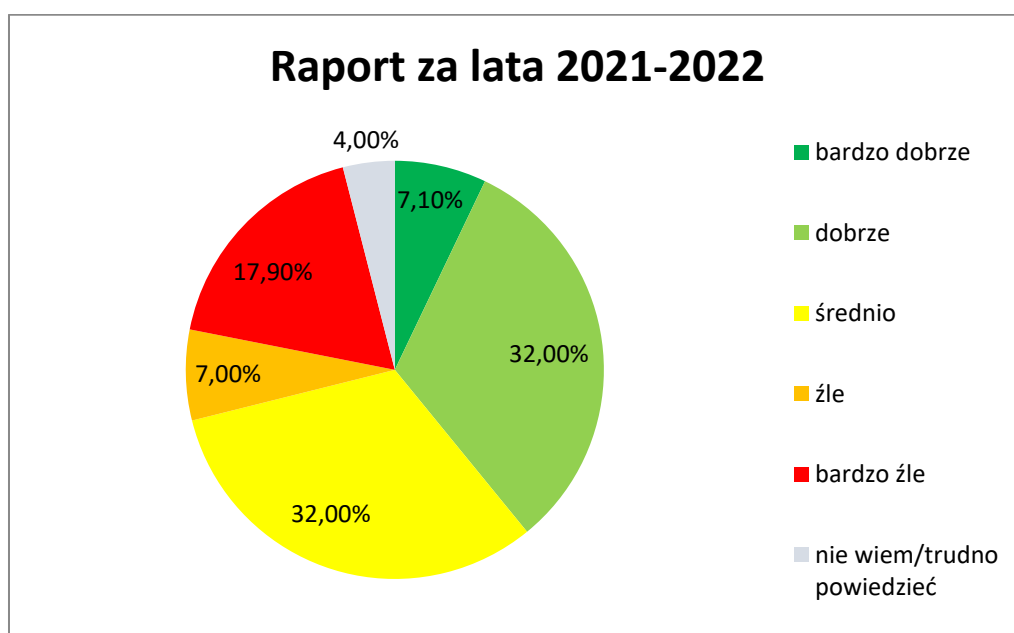
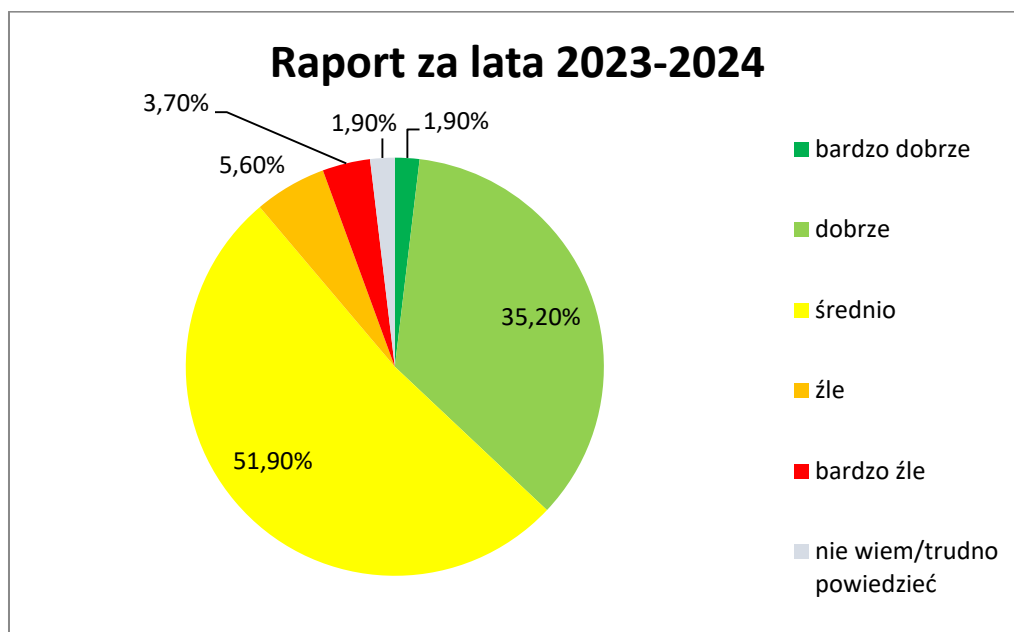
Rozkład odpowiedzi jest podobny jak dwa lata temu, gdy pytanie było zadane po raz pierwszy. 37% badanych ocenia transport MZK dobrze, natomiast 26% źle motywując to brakiem dostosowania komunikacji do godzin pracy większych zakładów pracy, urzędów, szkół, zbyt małą ilością kursów, w tym w godzinach popołudniowych oraz na niektórych osiedlach, jak Olsztyńskie.

Omawiana ankieta ma pełnić funkcję platformy komunikacyjnej między mieszkańcami a Urzędem Miasta, dać możliwość wypowiedzenia się mieszkańcom w kwestiach dla nich ważnych, poinformowania władz miasta o problemach, które zauważają. Stąd warto przywołać w całości szersze wypowiedzi w tym pytaniu. Jeden z respondentów zwraca uwagę, że „autobusy kursują zdecydowanie za rzadko, kierowcy pomijają obowiązkowe przystanki co skutkuje nie zabieraniem ludzi z przystanków, duże opóźnienia spowodowane źle ułożonym

rozkładem jazdy, autobusy odjeżdżają jeden za drugim po czym następuje kilku godzinna przerwa, źle ułożone trasy, kierujący autobusami notorycznie korzystają z telefonu podczas jazdy co skutkuje niebezpiecznymi sytuacjami drogowymi, brud w autobusach, niedostosowana informacja pasażerka (niezmienione rozkłady na czas zmiany trasy jak również treści na ekranach wewnątrz autobusów, zbyt ciche zapowiedzi przystankowe), za małe autobusy podczas godzin szczytu (szczególnie popołudniowe około godz. 14-15 kursy linii 2 są za bardzo przeładowane)".

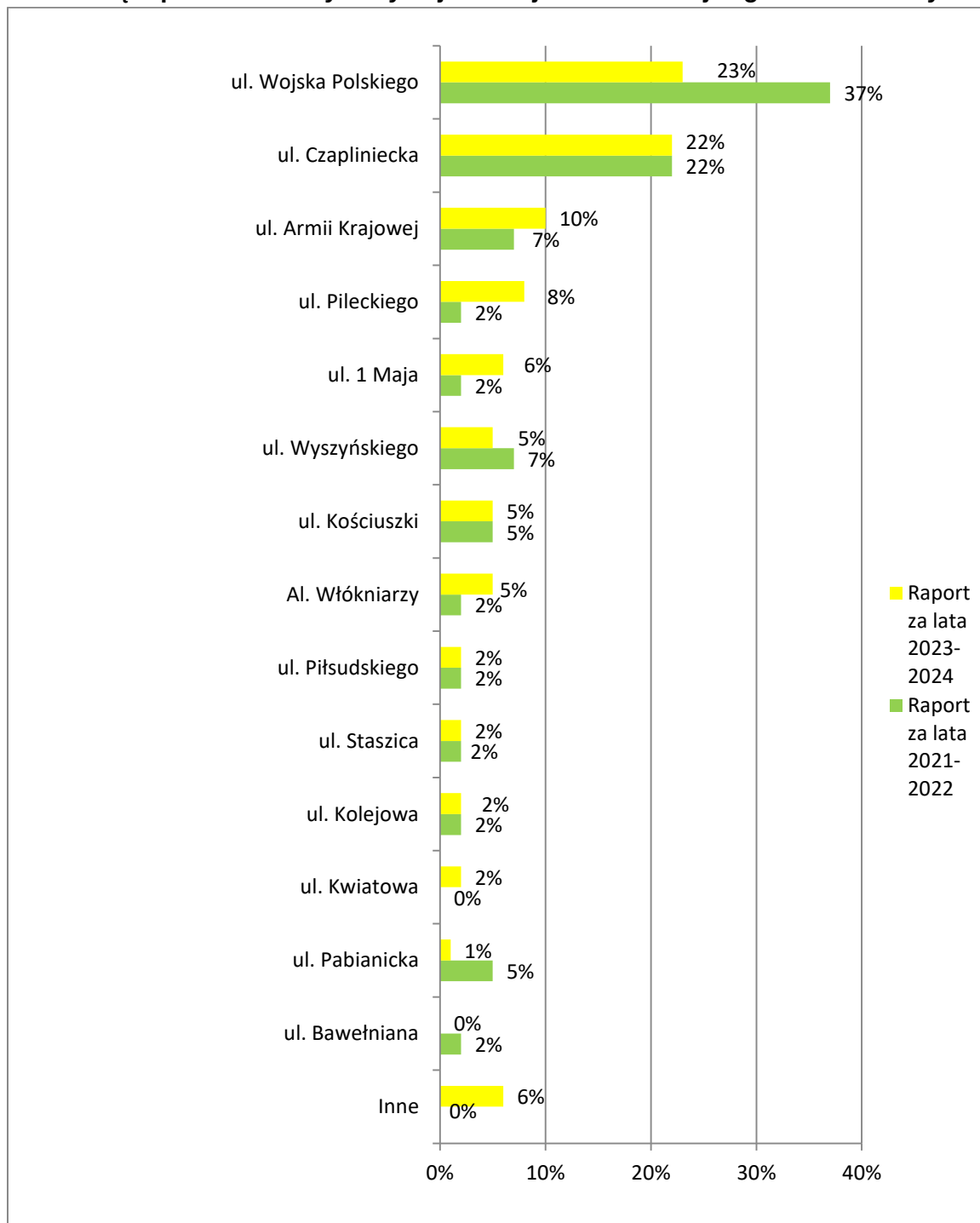
Inna z osób uważa, że „dobrze zorganizowany transport komunikacji miejskiej nie polega tylko na tym, aby każdy autobus miejski dojechał do szpitala. Jest za mało połączeń – przez to jedynym rozsądnym środkiem komunikacji zostaje samochód. Jednak w naszym mieście przybywa osób starszych, które niekoniecznie chciałyby lub mogłyby za każdym razem prowadzić samochód. Zdarza się przecież tak, że osoba, która miała prawo jazdy choruje, umiera i małżonek zostaje bez możliwości dojechania do instytucji publicznych, ośrodka zdrowia czy sklepów. Powinno być więcej połączeń z obrzeży miasta do centrum (pl. Wolności, Urząd Miasta, ul. 1 Maja) oraz z powrotem. Np. co godzinę, półtorej. A następnie z centrum miasta autobusy na Szpital i z powrotem (np. co 30 minut). Aktualnie w okolicach Dobrzelowa mamy 1 MZK rano po 7 (która pozwala na dojazd dzieci do szkoły, co jest super) i drugi przejazd po 15 – czasem uda się uczniom skorzystać z tego połączenia, aby wrócić do domu. Miasto powinno przywrócić połączenie MZK z Piotrkowem Trybunalskim. Moim zdaniem należy również zrewidować ilość przystanków, bo jest ich zbyt mało, np. przy ulicy Wojska Polskiego, następny dopiero jest na ul. Czaplinieckiej, a gdy skręcamy na rondzie w prawo – dopiero pod Aldi. Autobusy MZK jadące od strony ul. Przemysłowej jadą najpierw na szpital, a później z powrotem przejeżdżają całą Czapliniecką, by wjechać w Pileckiego”.

28. Jak ocenia Pan/i drożność dróg na terenie miasta?

Ponad połowa ankietowanych ocenia przepustowość dróg jako średnią, a 35,2% jako dobrą. W porównaniu do poprzednich badań znacząco zmniejszyła się liczba mieszkańców, dla których drożność dróg jest zła i bardzo zła, na co wpływ mogą mieć budowane obwodnice miasta.

29. Proszę o podanie nazwy ulicy najbardziej zakorkowanej w godzinach szczytu.

Podobnie jak w poprzednich badaniach za zdecydowanie najbardziej zakorkowane ulice uważane są ul. Wojska Polskiego i Czapliniecka. Innymi ulicami, które wymieniono po jednym razie są skrzyżowanie ul. Wyszyńskiego i Wojska Polskiego przy galeriach, Dąbrowskiego, Czyżewskiego, os. Dolnośląskie i wyjazd w stronę elektrowni/kopalni. Nazwy ulic wymienione w tym pytaniu padały również przy pytaniu o drogi emitujące największy hałas. Pokazuje to, że w tych rejonach występują uciążliwe dla mieszkańców problemy, związane z ruchem samochodów.

7. Podsumowanie

Celem sporządzenia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bełchatowa na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028, za lata 2023-2024 jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi oraz aktualna ocena stanu środowiska. Analizie poddano 113 zadań, które zostały wyznaczone w ramach 9 obszarów interwencji. 23 zadania inwestycyjne zostały w całości zrealizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym. W raportowanym okresie: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. spośród 90 możliwych do realizacji zadań podjęto się wykonania 75. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 83,33%, co jest bardzo dobrym wynikiem. Na realizację zadań wskazanych w Programie w latach 2023-2024 wydatkowano 274 643 532,16 zł, w tym na zadania podejmowane przez Miasto Bełchatów 150 854 849,17 zł.

Władze Bełchatowa przeznaczały największe nakłady finansowe na rozwój infrastruktury drogowej, montaż instalacji OZE w budynkach mieszkalnych oraz placówkach oświatowych, budowę i modernizację oświetlenia publicznego, świadczenie usług publicznych w komunikacji miejskiej autobusowej, odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz na tworzenie i utrzymanie zielonej infrastruktury. Miasto wybierało te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego były najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska oraz zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców. Władze Miasta a także placówki oświatowe, WOD.-KAN., PEC, Powiat Bełchatowski, Eko-Region, Nadleśnictwo Bełchatów oraz Państwowa Straż Pożarna prowadzili liczne akcje z zakresu edukacji ekologicznej, skierowane zwłaszcza do dzieci i młodzieży. Jednostki odpowiedzialne za współrealizację Programu Ochrony Środowiska również zrealizowały szereg zaplanowanych w harmonogramie zadań, zwłaszcza z zakresu termomodernizacji budynków, modernizacji źródeł ogrzewania, montażu instalacji OZE, rozbudowy sieci gazowej i systemu ciepłowniczego oraz budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie miasta wskazuje, że zwiększyła się długość czynnych podstawowych sieci infrastrukturalnych, takich jak ciepłownicza (o 3 km), gazowa (o 2,426 km w ciągu jednego roku), wodociągowa (o 3,2 km), a co za tym idzie, utrzymuje się bardzo wysoki odsetek mieszkańców mających dostęp i korzystających z infrastruktury mającej zapewnić poprawę jakości środowiska i komfortu życia. Odnotowano zmniejszającą się ilość zbiorników bezodpływowych i zwiększającą się ilość przydomowych oczyszczalni ścieków. Zauważalny jest spadek masy wytworzonych i odebranych odpadów. Udało się osiągnąć wymagane poziomy recyklingu odpadów komunalnych. Następuje poprawa jakości powietrza – od 2023 r., po raz pierwszy nie są odnotowywane przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Negatywnymi zjawiskami są zły stan JCWP (jednak brak badań wykonywanych na terenie miasta) oraz wysokie poziomy hałasu drogowego i przemysłowego. Pomiary wzdłuż dróg wojewódzkich wykonane jeszcze w 2022 r. wykazały, że hałasem w okresie całodobowym zagrożonych jest 900 mieszkańców, a w porze nocnej 800 mieszkańców. Nikt nie jest jednak zagrożony przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu. Nie odnotowano ponadnormatywnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego, nie występują grunty wymagające rekultywacji, nie wystąpiły poważne awarie.

Uzupełnieniem dla Raportu są przeprowadzone wśród mieszkańców badania dotyczące opinii na temat środowiska. Uzyskane odpowiedzi pozwalają poznać poglądy i sugestie mieszkańców, przydatne przy opracowaniu kolejnych dokumentów strategicznych, tak by odpowiadały one bieżącym potrzebom miasta i mieszkańców. Najważniejsze wnioski jakie można wyciągnąć z odpowiedzi mieszkańców to, że 11,1% respondentów ocenia stan środowiska bardzo dobrze, 44,4% dobrze, 38,9% średnio, 3,7% źle, a 1,9% bardzo źle. W porównaniu z poprzednim sondowaniem społeczności opinie są dużo bardziej pozytywne. Za główne źródła zanieczyszczeń środowiska uważa się wzrost liczby samochodów, spalanie odpadów w domach i brak świadomości ekologicznej mieszkańców. Za najważniejsze działania mające służyć poprawie stanu środowiska ankietowani uznali, podobnie jak dwa lata temu, budowę tras rowerowych, budowę obwodnic drogowych, stworzenie większej ilości miejsc rekreacji, edukację ekologiczną, budowę parkingów i ograniczenie ruchu samochodów w centrum miasta.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na zrealizowanie większości zamierzonych działań oraz wynikające z nich pozytywne aspekty, wykonanie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bełchatowa za lata 2023-2024 ocenia się pozytywnie. W dalszym ciągu konieczne jest jednak inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska, służące jego dalszej ochronie i sukcesywnej poprawie.

Spis tabel

Tabela 1. Procesy demograficzne w mieście Bełchatów w latach 2014-2023	10
Tabela 2. Bezrobocie na terenie miasta Bełchatowa	11
Tabela 3. JCWP znajdujące się na obszarze Bełchatowa	11
Tabela 4. Charakterystyka JCWPd nr 83.....	12
Tabela 5. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie miasta Bełchatowa	14
Tabela 6. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	15
Tabela 7. Realizacja Programu „Czyste Powietrze” na terenie Bełchatowa	19
Tabela 8. Wykaz zadań zrealizowanych przez PSG	20
Tabela 9. Charakterystyka systemu gazowego na terenie miasta Bełchatowa	21
Tabela 10. Zadania związane z rozwojem sieci ciepłowniczej na terenie Bełchatowa	21
Tabela 11. Charakterystyka systemu ciepłowniczego na terenie miasta Bełchatowa	22
Tabela 12. Wyniki pomiarów stężeń zanieczyszczeń na stacji pomiarowej w Bełchatowie ...	23
Tabela 13. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza	24
Tabela 14. Wyniki klasyfikacji strefy łódzkiej dla poszczególnych zanieczyszczeń	25
Tabela 15. Stężenia dla wybranych zanieczyszczeń w mieście Bełchatów.....	26
Tabela 16. Ograniczanie pylenia wtórnego przez ZDW	27
Tabela 17. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Zagrożenia hałasem	41
Tabela 18. Pomiary hałasu przemysłowego na terenie miasta Bełchatowa w 2023 r.....	44
Tabela 19. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Pola elektromagnetyczne.	53
Tabela 20. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie miasta Bełchatowa.....	54
Tabela 21. Wykaz stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie Bełchatowa	55
Tabela 22. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Gospodarowanie wodami	57
Tabela 23. Realizacja Programu „Moja Woda” na terenie Bełchatowa	59
Tabela 24. Ocena stanu JCWP zlokalizowanych na terenie Bełchatowa	61
Tabela 25. Klasy jakości JCWPd w punktach położonych najbliżej miasta Bełchatowa	62
Tabela 26. Wyniki monitoringu regionalnego JCWPd w mieście Bełchatów	63
Tabela 27. Ilość zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta Bełchatowa	64
Tabela 28. Wyniki rocznego sprawozdania z kontroli zbiorników bezodpływowych	65
Tabela 29. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Gospodarka wodno-ściekowa	69
Tabela 30. Charakterystyka systemu wodociągowego na terenie Bełchatowa	74
Tabela 31. Charakterystyka systemu kanalizacyjnego na terenie Bełchatowa.....	75
Tabela 32. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Gleby	78
Tabela 33. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	80
Tabela 34. Miejsca przekazania zebranych odpadów z terenu miasta Bełchatowa w latach 2023–2024	82
Tabela 35. Ilość odpadów odebranych na terenie miasta Bełchatowa w latach 2022-2024 ..	83
Tabela 36. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Zasoby przyrodnicze	90
Tabela 37. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Zagrożenia poważnymi awariami.....	103
Tabela 38. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2023-2024	106
Tabela 39. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska	106
Tabela 40. Źródła finansowania zadań realizowanych przez Miasto Bełchatów	107

Tabela 41. Wskaźniki monitoringu	112
--	-----

Spis rysunków

Rysunek 1. Miasto Bełchatów na tle powiatu bełchatowskiego.....	7
Rysunek 2. Układ komunikacyjny na terenie miasta Bełchatów	9
Rysunek 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.....	10
Rysunek 4. Miasto Bełchatów na tle JCWP	12
Rysunek 5. Usytuowanie form ochrony przyrody na terenie miasta Bełchatowa.....	13